

**Výročná správa
o činnosti RÚVZ so
sídлом v Žiline za rok
2020**

1. Identifikácia organizácie

Názov: Regionálny úrad so sídlom v Žiline

sídlo: V. Spanyola 27, 01171 Žilina

Rezort: Ministerstvo zdravotníctva SR

Generálny tajomník služobného úradu: MUDr. Martin Kapasný, PhD., MPH
(regionálny hygienik)

Členovia vedenia: Mgr. MUDr. Palenicová Mária, MPH – zástupca regionálneho hygienika, Mgr. Ing. Liška Michal – vedúci osobného úradu, vedúci odborov: MUDr. Košecká Gabriela, Mgr. MVDr. Majeková Elena, PhD., MPH, RNDr. Šošková Ľudmila, vedúci oddelení: Ing. Kovačiková Marta, MVDr. Koptáková Darina, Mgr. PhDr. Mičundová Dáša, Mgr. Ing. Tomášková Drahomíra, PhD., RNDr. Bírová Ľudmila

RUVZ v Žiline je zriadený zákonom 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Z tohto zákona vyplývajú aj hlavné činnosti. Ide hlavne o účasť na národných a medzinárodných programoch významných pre verejné zdravie, riadi a usmerňuje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu, posudzuje hodnotenie dopadov na verejné zdravie, plní špecializované úlohy pri mimoriadnom ohrození zdravia, nariaďuje opatrenia pri ohrození verejného zdravia, vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia, zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti pre prácu s jedmi, predaj húb, v oblasti pohrebníctva a epidemiologicky závažných činností. Ďalej spolupracuje s obcami a ostatnými orgánmi štátnej správy. Plní špecializované úlohy na úseku vôd určených na kúpanie.

Zabezpečuje objektivizáciu faktorov životného a pracovného prostredia pre celý Žilinský kraj. Na báze RUVZ v Žiline pracuje jedno Národné referenčné centrum pre kozmetiku.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Hlavným poslaním organizácie je ochrana a podpora verejného zdravia. Táto činnosť sa deje v zmysle par.6., zákona 355/2007 Z.z.

Okrem posudkovej a rozhodovacej činnosti je nosnou časťou činnosti RUVZ aj kontrolná činnosť. Rozhodovacia a kontrolná činnosť v sebe zahŕňa aj sankčnú činnosť.

Ďalšou nosnou činnosťou je účasť na programoch na podporu verejného zdravia. V rámci tejto činnosti sa hlavne zameriavame na zdravotnú výchovu.

Strednodobý výhľad organizácie:

V strednodobom horizonte činnosť RUVZ v Žiline bude zameraná na plnenie priorít verejného zdravotníctva, ktoré vychádzajú z aktuálnych uznesení vlády, Strategického rámca v zdravotníctve pre roky 2013 až 2030 a Programového vyhlásenia vlády.

Ide hlavne o:

1. Efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia,
2. Posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácií.
3. Posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotnému uvedomeniu ľudí vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakt s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č 1370.

4. Činnosti a produkty organizácie a ich náklady v členení

Činnosť RUVZ je zabezpečovaná úsekom RH a VSÚ, referátom ekonomickým, osobným úradom, odbormi a oddeleniami.

Je zriadené 1 Národné referenčné centrum.

Úsek RH a VSÚ zabezpečuje:

Sekretariát, podateľňu, BOZP, kontrolu, právnu činnosť, registratúru, informatiku a štatistiku, manažérstvo kvality a PZS.

Referát ekonomický zabezpečuje:

Ekonomické činnosti v učtárni a činnosti pri správe majetku štátu

Osobný úrad zabezpečuje:

Personalistiku, mzdy, štatistické hlásenia a výkazy, styk s poisťovňami a daňovým úradom, vzdelávanie

Odbor hospodárskych činností zabezpečuje:

dvomi oddeleniami prevádzku úradu, správu majetku štátu, verejné obstarávanie, dopravu, zásobovanie

Odbor životného prostredia zabezpečuje činnosti - štyrmi oddeleniami (odd. HŽP, odd. HP, odd. FV a odd. HDM).

Tieto oddelenia vykonávajú ŠZD podľa zákona 355/2007 Z.z., úradnú kontrolu podľa zákona 152/1995 Z.z., kontrolu podľa zákona 377/2003 Z.z. a ďalších platných právnych predpisov.

Pripravujú rozhodnutia, zriaďujú komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydávajú osvedčenia, pokyny, ukladajú opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri ŠZD, vydávajú záväzné stanoviská, prejednávajú priestupky a iné správne delikty, ukladajú pokuty, vedú register rizikových prác. Plnia programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR.

Odbor laboratórnych analýz zabezpečuje činnosti troma oddeleniami (odd. chemických analýz, odd. laboratórií preventívneho pracovného lekárstva a odd. mikrobiológie ŽP). Tieto oddelenia zabezpečujú objektivizáciu faktorov životného a pracovného prostredia prostredníctvom chemických a fyzikálnych analýz a vyšetrovaní v príslušných odboroch - hygieny, epidemiológie, mikrobiológie a preventívneho pracovného lekárstva. Plnia programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR.

Oddelenie podpory zdravia zabezpečuje Prípravu a realizácia epidemiologických štúdií, hodnotenie rizikových faktorov a determinantov zdravia a životného prostredia na zdravie obyvateľstva. Plnia programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR.

Národné referenčné centrá zriadené na RUVZ sa sídlom v Žiline:

Je zriadené dve NRC.

- NRC pre kozmetické výrobky .
- NRC pre hluk a vibrácie.

Náklady na výkon činností sú spracované v bode 5. správy.

Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR bolo vyhodnotené v samostatnej správe zaslanej na ÚVZ SR.

Ostatné hlavné činnosti sú zhodnotené v bode 7. správy.

5. Rozpočet úradu

Na základe schváleného zákona o štátnom rozpočte pre rok 2020 bol pre Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline rozpísaný **schválený rozpočet** nasledovne:

Príjmy **195 000,00 € ***

* Rozpočet príjmov bol zákonom - zmenou záväzného ukazovateľa ŠR pre r. 2020 upravený na výšku **153 000,00 Eur**.

Bežné výdavky	– program 0790203	1 394 029,00 €
- z toho	- mzdy	874 420,00 €
	- poisťné a príspevok zamestnávateľa	305 609,00 €
	- tovary a služby	199 000,00 €
	- bežné transfery	15 000,00 €
	– program 0EK0G	11 000,00 €
- z toho	- tovary a služby	11 000,00 €

spolu 1 405 029,00 €

Kapitálové výdavky **0,00 €**

Schválený rozpočet bol v priebehu roka upravovaný viacerými rozpočtovými opatreniami a Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline robil aj úpravy rozpočtu v rámci svojej kompetencie t.j. úpravy medzi jednotlivými podpoložkami v rámci

kategórií. Tieto úpravy však nemali vplyv na sumárne hodnoty hlavných kategórií a súviseli s vývojom skutočných potrieb a čerpania finančných prostriedkov.

Na základe všetkých úprav bol **upravený rozpočet** na rok 2020 v nasledovnej štruktúre:

Príjmy		117 000,00 €
Bežné výdavky	– program 0790203	1 714 560,00 €
- z toho	- mzdy	1 096 676,00 €
	- poisťné a príspevok zamestnávateľa	372 389,78 €
	- tovary a služby	233 152,34 €
	- bežné transfery	12 341,88 €
	– program 0EK0G	18 350,00 €
- z toho	- tovary a služby	18 350,00 €
	- program 07B0103	7 000,00 €
- z toho	- tovary a služby	7 000,00 €
	spolu	1 739 910,00 €
Kapitálové výdavky		79 150,00 €

Príjmy rozpočtu

Príjmy v úrade tvoria predovšetkým platené služby za laboratórne rozbory a vyšetrenia, za merania hlučnosti a prašnosti, za poradensko-konzultačnú činnosť, príjmy z rozhodnutí o uložení pokút, príjmy za blokové pokuty, ďalej menšie príjmy z prenájmu časti nebytových priestorov a ostatné náhodné príjmy (dobropisy z predchádzajúcich období, vratky ...).

Pravidelne sa počas roka na gremiálnych poradách prehodnocovalo plnenie rozpočtu príjmov, priebežne sa prijímali opatrenia a pri pohľadávkach po lehote splatnosti sa pristúpilo k právnomu vymáhaniu.

Nasledujúca tabuľka ukazuje rozpočet, skutočnosť a členenie príjmov za rok 2020, % podiel príjmov na skutočnom plnení ako aj porovnanie s rokom 2019:

(v Eur)

Kategória ekonomickej klasifikácie	Názov kategórie ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2020	% podiel na položke	Skutočnosť k 31.12.2019
212	Príjmy vlastníctva majetku	1 423,00	1 423,00	1 423,32	1,15	1 423,32
222	Pokuty, penále a iné sankcie	0,00	0,00	20 085,00	16,18	16 605,00
223	Za predaj tovarov, výrobkov a služieb	151 577,00	115 577,00	101 723,68	81,96	127 556,85

233	Z predaja pozemku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
292	Ostatné príjmy – dobropisy, RZZP	0,00	0,00	873,53	0,71	170,32
Spolu		153 000,00	117 000,00	124 105,53	106,07	145 755,49

Príjmy za rok 2020 splnil Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline **na 106,07 %**. V porovnaní s r. 2019 boli príjmy výrazne nižšie pre obmedzenú službu úradu za platené príjmy pre situáciu s pandemiou COVID-19.

Výdavky rozpočtu – bežné

RÚVZ sa zamerlal počas r. 2020 na nevyhnutné výdavky potrebné pre činnosť úradu kvôli pandemií COVID-19.

Podľa vypracovaného rozpočtu na jednotlivé podpoložky prevádzkových výdavkov sa RÚVZ so sídlom v Žiline snažil ich znižovať v rámci svojich možností a ich ovplyvniteľnosti. Čerpanie sa uskutočnilo v zmysle rozpočtu.

Oproti r. 2019 výrazne narástli výdavky na všeobecný materiál (diagnostický a laboratórny materiál), na OOPP. Vzrástli aj výdavky na odmeňovanie zamestnancov a s tým súvisiace odvody za zamestnávateľa. Výrazne sa znížili výdavky na cestovné, nakoľko bola obmedzená činnosť úradu v oblasti merania hluku, prašnosti a iných pracovných podmienok s pôsobnosťou pre celý Žilinský kraj.

Pre rok 2020 RÚVZ nezískal žiadne sponzorské prostriedky.

Nasledujúca tabuľka ukazuje rozpočet, skutočnosť a členenie výdavkov za rok 2020, % podiel výdavkov na skutočnom čerpaní ako aj porovnanie s rokom 2019:

(v Eur)

Kategória ekonomickej klasifikácie	Názov kategórie ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2020	% podiel na položke	Skutočnosť k 31.12.2019
611	Tarifný, základný plat	756 809,00	750 798,82	750 798,82	68,46	681 700,36
612	Príplatky	116 562,00	189 159,29	189 159,29	17,25	99 483,76
614	Odmeny	1 049,00	155 863,87	155 863,87	14,21	35 609,24
616	Doplatok k platu	0,00	854,02	854,02	0,08	511,64
610	Mzdy a platy spolu	874 420,00	1 096 676,00	1 096 676,00	63,03	817 305,00
621	Poistné do VŠZP	67 166,00	80 426,22	80 426,22	21,60	61 807,67
623	Poistné do ostatných poisťovní	20 276,00	24 963,26	24 963,26	6,70	17 231,35
625	Poistné do sociálnej poisťovne	218 167,00	267 000,30	267 000,30	71,70	197 192,61

620	Poistné a príspevok do poisťovní	305 609,00	372 389,78	372 389,78	21,40	276 231,63
631	Cestovné	5 800,00	3 369,81	3 369,81	1,31	5 807,86
632	Energie, voda, komunikácie	72 750,00	82 016,74	82 005,88	31,72	82 192,81
633	Materiál	41 868	70 038,16	70 036,55	27,09	44 996,39
634	Doprava	9 890,00	10 011,96	10 011,96	3,87	9 218,30
635	Rutinná a štandardná údržba	13 362,00	19 786,10	19 786,10	7,66	18 868,00
636	Nájomné za prenájom	1 000,00	855,60	855,60	0,33	1 033,20
637	Služby	65 330,00	72 424,97	72 424,97	28,02	70 592,78
630	Tovary a služby	210 000,00	258 502,34	258 490,87	14,86	232 709,34
642	Bežné transfery jednotlivcom	15 000,00	12 341,88	12 341,88	0,71	6 619,19
640	Bežné transfery	15 000,00	12 341,88	12 341,88	0,71	6 619,19
Spolu		1 405 029,00	1 739 910,00	1 739 898,53	99,99	1 332 865,16

Pridelené **finančné prostriedky vyčerpal** Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline za rok 2020 **na 100,00 %** (nedočerpanie 11,47 Eur).

V r. 2020 sa bežné výdavky čerpali na nasledovných programoch:

- 0790203 - Ochrana zdravia vo výške 1 714 558,39 Eur
- 0EKOG - Informačné technológie 18 340,14 Eur
- 07B0103 - Ostatná činnosť v zdravotníctve 7 000,00 Eur

Výdavky rozpočtu – kapitálové

Počas roku 2020 RÚVZ požiadalo MZ SR o pridelenie finančných prostriedkov na nákup laboratórnej techniky a prístrojov.

V októbri bol navýšený rozpočet kapitálových výdavkov vo výške 109 500,00 Eur na nákup prístrojového vybavenia laboratória – diagnostika COVID-19 (č. inv. akcie 42904).

Koncom novembra boli pridelené finančné prostriedky na nákup prístrojového a technického vybavenia pre zriadené Národné referenčné centrum pre hluk a vibrácie vo výške 64 500,00 Eur (č. inv. akcie 43031).

Po procese verejného obstarávania v zmysle platných predpisov na prístroje na diagnostiku COVID-19 úrad požiadal na presun nedočerpaných finančných prostriedkov vo výške 30 350,00 Eur na r. 2020. Zároveň kvôli nedostatku času na verejné obstarávanie na prístroje pre NRC požiadaj aj o presun čiastky 64 500,00 Eur na r.2020.

Následne bol znížený rozpočet na kapitálové výdavky o 94 850,00 Eur na konečných 79 150,00 Eur.

(v Eur)

Kategória ekonomickej klasifikácie	Názov kategórie ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2020	% podiel na položke	Skutočnosť k 31.12.2019
713	Nákup laboratórnych prístrojov	0,00	79 150,00	79 121,20	100,00	87 143,00
713	Nákup výpočtovej techniky	0,00	0,00	0,00	-	0,00
717	Rekonštrukcia a modernizácia	0,00	0,00	0,00	-	0,00
700	Kapitálové výdavky spolu	0,00	79 150,00	79 121,20	99,96	87 143,00

Výnosy a náklady úradu

Členenie a výšku výnosov a nákladov úradu predstavuje nasledujúca tabuľka:

(v Eur)

Číslo účtu	Výnosy a náklady rozpočtových organizácií	Rok 2020	Rok 2019
602	Tržby z predaja služieb	95 452,19	126 656,45
641	Tržby z predaja dlh. nehmotného a dlh. hmotného majetku	0,00	0,00
645	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	25 935,00	19 555,00
648	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	2 296,85	1 593,64
653	Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	0,00	0,00
658	Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	5 357,90	1 214,96
681	Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu	1 739 898,53	1 332 865,16
682	Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu	50 942,55	38 130,24
688	Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	151 491,45	0,00
	Výnosy celkom	2 071 374,47	1 520 015,45
501	Spotreba materiálu	223 920,74	46 859,52
502	Spotreba energie	67 912,12	67 278,85
511	Opravy a udržiavanie	22 812,99	20 783,19
512	Cestovné	3 369,81	5 807,86
513	Náklady na reprezentáciu	44,33	152,76
518	Ostatné služby	31 689,08	36 891,31
521	Mzdové náklady (vrátane Dohôd o vykonaní práce)	1 099 492,25	817 845,00
524	Zákonné sociálne poistenie	372 389,78	276 231,63
527	Zákonné sociálne náklady	61 417,63	51 275,22
532	Daň z nehnuteľností	6 231,81	5 223,02

538	Ostatné dane a poplatky	2 008,80	1 837,20
541	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	0,00	0,00
545	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	0,00	100,00
546	Odpis pohľadávky	5 457,90	1 214,96
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	50 942,55	38 130,24
553	Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	0,00	0,00
558	Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	0,00	100,00
568	Ostatné finančné náklady	795,40	739,77
569	Manká a škody na finančnom majetku	0,00	0,00
588	Náklady z odvodu príjmov	110 360,50	132 460,06
589	Náklady z budúceho odvodu príjmov	13 323,54	15 345,03
	Náklady celkom	2 072 169,23	1 518 275,62
	Výsledok hospodárenia	- 794,76	1 739,83

Z rozdielu výnosov a nákladov za rok sa zisťuje výsledok hospodárenia úradu a pre rok 2020 bol záporný a to vo výške (- 794,76) Eur.

Hospodárenie s majetkom štátu

1.) Pohľadávky

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline vykazuje k 31.12.2020 pohľadávky vo výške 19 280,25 Eur, z toho po lehote splatnosti sú pohľadávky vo výške 13 725,25 Eur.

Vymáhanie pohľadávok sa rieši zaslaním dvoch upomienok, právnik RÚVZ a spoluprácou so Slovenskou konsolidačnou a. s. Bratislava.

2.) Záväzky

Záväzky vyplývajúce z neuhradených dodávateľských faktúr k 31.12.2020 sú vo výške 5 168,23 Eur, z toho po lehote splatnosti 58,13 Eur.

3.) Stav a pohyb majetku

Dlhodobý hmotný majetok v obstarávacej cene k 1.1.2020	2 160 330,05 €
- prírastky (obstaranie ...)	79 121,20 €
- úbytky (vyradenie, prevod správy ...)	1 901,18 €
Dlhodobý hmotný majetok v obstarávacej cene k 31.12.2020	2 237 550,07 €
Dlhodobý hmotný majetok v zostatkovej cene k 1.1.2020	311 635,17 €
- prírastky	79 121,20 €
- úbytky (odpisy)	50 942,55 €
Dlhodobý hmotný majetok v zostatkovej cene k 31.12.2020	339 813,82 €
Drobný hmotný a nehmotný majetok k 31.12.2020	204 242,65 €
Majetok zapožičaný	0,00 €
Majetok krízového manažmentu	427,82 €

4.) Škody a manká na majetku

V r. 2020 RÚVZ so sídlom v Žiline nezaznamenal žiadne škody a manká na majetku.

6. Personálne otázky

Stav zamestnancov ku koncu roku 2020:

Rok	SPOLU	Priemerný evidenčný počet za ŠZ aj VZ prepočítaný vo fyz. osobách	
2017	68,7	68,7	71,0
2018	71,0	69,1	71,0
2019	71,4	69,4	73,0
2020	71,0	69,6	71,0

V priebehu roku 2020 bol prijatý do pracovného pomeru (štátnozamestnaneckého pomeru) jeden zamestnanec na dobu neurčitú a odišiel 1 zamestnanec. Vo verejnom záujme prišlo 4 zamestnanci na dobu určitú. Odišli 5 zamestnanci vo verejnom záujme. So zmenenou pracovnou schopnosťou zamestnávame 4 zamestnancov. So skráteným pracovným úväzkom pracujú 5 zamestnanci. Jeden zamestnanec má nad úväzok 0,47. V RÚVZ je zavedený 37,5 hodinový pracovný týždeň, ktorý sa vykonáva v pružnom pracovnom čase (štvortýždňové pracovné obdobie).

Ku koncu roka 2020 nie je žiadna žena na rodičovskej dovolenke.

Priemerná mesačná mzda:

ROK	Prepočítaný stav zamestnancov	ŠZ	VZ	SPOLU
2017	68,69	893,04	744,13	813,39
2018	69,10	953,99	762,99	825,97
2019	69,40	1030,88	894,84	953,90
2020	69,60	1503,93	1109,33	1287,18 (aj za ŠZ a VZ spolu)

Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2020

20r.-24r.	25r.-29r.	30r.-34r.	35r.-39r.	40r-44 r.	45r-49r.	50r-54r.	55r-59r.	60r-64r.	65r.a viac
0	4	6	6	9,2	10,8	6	9,47	11,6	6,53

7. Ciele a prehľad plnenia

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia.

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z.z.

Ako ŠZD v rozsahu minimálnej analýzy sme vykonali odbery a analýzy 3 vzoriek pitnej vody (Kofola a.s.), 1 x kontrolu kvality vody v Maliarovej studni vo Vraní (vykonávaná každoročne) s požiadavkou na prevádzkovateľa - Mestský úrad v Žiline - informovať obyvateľov o nevyhovujúcej kvalite.

V rámci úlohy kontroly kvality vody v studničkách sme odobrali a vyšetřili 8 vzoriek zo siedmich zdrojov (7 x minimálna analýza, 1 x úplná analýza). V dvoch zdrojoch bola kvalita vody nevyhovujúca (Kalvária v Rajeckej Lesnej a v obci Lietava). Obce, na ktorých území sa studničky nachádzajú, boli písomne informované o zistenej kvalite vody v studničkách, v studničkách so zistenou nevyhovujúcou kvalitou aj s opatreniami.

Na preverenie správnosti postupov akreditovaného laboratória boli odobraté 4 x paralelné vzorky z Maliarovej studne vo Vraní určené na minimálnu analýzu.

b) Voda na kúpanie

Počet týchto zariadení v okrese Žilina je 23 s netermálnymi bazénmi a vírivkami v počte 35, jedno zariadenie s termálnymi bazénmi v počte 7. V okrese Bytča sa nachádza jedno zariadenie s jedným bazénom s recirkuláciou. Vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19, opatrenia a vyhlášky ÚVZ SR o uzatvorení prevádzok od 16.3.2020 a od 15.10.2020, bol na základe objednávok prevádzkovateľov na kontrolu kvality bazénovej vody počas roka 2020 vykonaný nižší počet kontrol, odberov a laboratórných analýz.

Z vnútorných bazénov a víriviek sme odobrali 78 vzoriek, z nich 4 vzorky aj na Legionella species s negatívnym výsledkom. Vykonali sme 62 kontrol prevádzkových a kontrol dodržiavania opatrení ÚVZ SR. Závadných bolo 32 vzoriek, percento závadnosti je 41,02. Predložených prevádzkovateľmi bolo 35 protokolov z laboratórných analýz, závadné vzorky boli dve, percento závadnosti 5,71.

RÚVZ od októbra 2020 riešil opakované podnety na poskytovanie služieb pre verejnosť v Kúpeľnom dome Aphrodite a Palace Aphrodite v Rajeckých Tepliciach, ktorých prevádzkovateľom sú Slovenské liečebné kúpele Rajecké Teplice a.s. Boli vykonané 4 kontroly, úrad pripomienkoval vyhlášku ÚVZ SR o doplnenie znenia výnimky pre kúpele s upresnením a špecifikáciou lekára, ktorý navrhuje kúpeľnú liečbu. Uloženie a suma pokuty sa presunula na riešenie do roku 2021.

Počas LTS 2020 bolo v prevádzke 5 kúpalísk.

Kvalita bazénovej vody počas kúpacej sezóny 2020 je uvedená v Informačnom systéme o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie, rovnako priebeh sezóny v týždenných hláseniach.

Z celkového počtu 46 vzoriek bazénovej vody nevyhovovalo spolu 11 vzoriek:

Vykonali sme 20 kontrol prevádzkových a kontrol dodržiavania opatrení ÚVZ SR.

c) Hluk

V roku 2020 sa riešili aktuálne podnety na zdroje z hudobných prevádzok, z výrobných prevádzok, z VZT zariadení a klimatizačných jednotiek, hluk zo skupinových cvičení. V rámci dopravného hluku sme realizovali meranie kvôli kolaudácii stavieb (bytové domy pri hlavných cestách -Fačkov, Žilina). Spolu bolo vykonaných 15 meraní. Tradiční podávateľia podnetov na hluk zo Staromestských slávností a hluk z KD Trnové, nemali dôvod podávať podnety, nakoľko veľa kultúrnych podujatí sa kvôli šíriacemu sa ochoreniu COVID-19 neuskutočnilo. Meranie dopravného hluku sa realizovalo na hlučnej križovatke, kde bolo

zrealizované meranie dopravného hluku pred výstavbou bytového domu, investor bol povinný zabezpečiť vnútorné prostredie bytov tak, aby vyhovovalo PL. Boli použité hliníkové okná s izolačným trojsklom a prevetrávajúcimi mriežkami, čím sa dosiahla posudzovaná hladina A zvuku vo vnútorných priestoroch v súlade s PL. Samostatným problémom je hluk z hudobnej produkcie živej alebo reprodukovanej hudby. Pri meraní reprodukovanej i živej hudby v Xtreme parku – Vodné dielo otvorený priestor s tancom na ihriskách pre beach volleybal bola posudzovaná hladina A zvuku v referenčnom časovom intervale noc $L_{R,Aeq,8h} = 62,6 \text{ dB}$. Akcia býva od 20:00 do 4:30 a značne obťažuje okolie hlukom. Protikladom bol podnet na akcie (svadby, oslavy) konané v Château Gbeľany, kde posudzované hladiny A zvuku boli v súlade s PL. Ďalším problémom sú VZT a klimatizačné zariadenia. Prevádzka Spago je situovaná v priestoroch pod bytovým domom a ľudí obťažuje hluk z klimatizačných jednotiek, hlučnosť ktorých bola prekročená, ale po úpravách na VZT zariadení bola v súlade s PL. Viaceré nové klimatizačné zariadenia obyvateľov obťažujú, ale podnety sú často neopodstatnené.

d) Monitoring

Na základe povinného monitoringu pitnej vody sme odobrali 68 vzoriek vôd /z toho 67 na minimálnu analýzu, 1 na úplnú analýzu, 2 x počas roka bol vyšetrený As vo VZ obce Višňové/. Kvalita vody je uvedená v informačnom systéme pre pitnú vodu.

Ďalších 29 vzoriek bolo vykonaných na základe objednávky prevádzkovateľov verejných vodovodov vo svojej správe, z nich 9 úplných analýz. Kvalita vody je uvedená v informačnom systéme pre pitnú vodu. Platené služby pre fyzické osoby a právnické osoby mimo monitoringu (kolaudácie): 50 vzoriek v rozsahu minimálnej analýzy.

Z dôvodu pandemickej situácie COVID- 19 v SR sa neuskutočnili aktivity súvisiace so Svetovým dňom vody.

V mesiaci október bolo v obci Višňové z dôvodu zisteného zákalu zabezpečené náhradné zásobovanie pitnou vodou cisternami. Náhradné zásobovanie pitnou vodou, vykonanie opatrení a následnú kontrolu kvality pitnej vody zabezpečil prevádzkovateľ vodovodu SEVAK, a.s. Žilina.

e) Ďalšie činnosti odboru

Z dôvodu pandémie ochorenia COVID -19 a s tým spojenými opatreniami sa na RÚVZ nekonalo celoúradné vzdelávanie, nezúčastnili sme sa školení alebo kurzov, neboli realizované aktivity v súvislosti so Svetovým dňom vody. Spolupracovali sme s oddeleniami HŽPZ v kraji pri overovaní zabezpečenia kvality pri odbere vzoriek a manipulácii s nimi.

K ďalším činnostiam odboru možno zaradiť výchovno – vzdelávaciu činnosť, v rámci ktorej sú 3 stáli pracovníci v komisii na vykonávanie odbornej spôsobilosti pre epidemiologicky závažné činnosti, 3 členovia na overenie odbornej spôsobilosti pre pohrebníctvo. Skúšky odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností boli od 15. 10.2020 zrušené. Na získanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby boli preskúšané tri osoby, jeden skúšku nevykonal úspešne, boli vydané dve osvedčenia o odbornej príprave.

Vedúca odboru je členkou komisie na výberové konanie na obsadzovanie štátno – zamestnaneckých miest, súčasne je aj členkou krajskej povodňovej komisie. Ďalšia pracovníčka je členkou okresnej povodňovej komisie.

f) Posudková činnosť

V roku 2020 sme vydali 197 rozhodnutí, 170 záväzných stanovísk, 944 iných stanovísk, odborných vyjadrení a posudkov, vykonali sme 1 043 kontrol v rámci ŠZD a dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov, poskytnutých bolo 2 180 konzultácií. Vykonali sme 279 kontrol dodržiavania opatrení uložených vo Vyhláškach ÚVZ SR v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19, ukončených záznamom zaslaným z ÚVZ SR. Skontrolovali sme dodržiavanie opatrení v obchodných centrách, maloobchodných predajniach, veľkoobchodoch, v zásielkoviach, predajniach telekomunikačných služieb, hoteloch a ubytovniach, v prevádzkach pohrebných služieb, v zariadení sociálnych služieb a v dennom centre, na tržniciach a v záhradníctvach, vo verejných budovách – Dom odborov, verejné WC, zdravotné poisťovne, banky, ďalej sme vykonali kontroly v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, wellness, na kúpaliskách, kolotočoch, v Lyžiarskom stredisku Vrátna v Terchovej a iné. Pracovníci odboru HŽPZ sa v nevyhnutných prípadoch zúčastňovali na jednaniach a komisiách ďalších štátnych a odborných inštitúcií.

Bolo odobratých a posúdených 307 vzoriek vôd, bolo vypracovaných 152 podkladov k fakturácii za vykonané služby v celkovom finančnom objeme 19 914,72 eur.

V roku 2020 neboli podané na oddelenie HŽPZ žiadne sťažnosti ani petície.

Bolo podaných a vybavených 25 písomných (aj e-mailových) podnetov v oblasti životného a obytného prostredia, hluku a pod. Z tohto počtu bolo 6 podnetov odstúpených na kompetentné inštitúcie, 4 podnety boli opodstatnené, 13 podnetov bolo z pohľadu orgánu na ochranu zdravia neopodstatnených, 1 + 1 v riešení a nebolo možné posúdiť. Podnety sa týkali kvality služieb starostlivosti o ľudské telo, služieb v CR, DSS, hluku, prašnosti a iné (zápachy, stavebné záležitosti ovplyvňujúce kvalitu bývania, neoprávnené činnosti SBS v bytovom dome, výskyt hlodavcov v ubytovacom zariadení...).

Bola uložená pokuta prevádzkovateľovi zariadenia starostlivosti o ľudské telo v sume 400 eur.

Oddelenie evidovalo ku koncu roka 2020 6305 prevádzok.

g) Plnenie programov a projektov odd. HŽPZ RÚVZ so sídlom v Žiline

Zúčastňujeme sa na plnení týchto programov a projektov:

Správy: Boli vypracované nasledovné správy:

Odpočít Programov a projektov k 31.12.2019.

Výročná správa za okresy Žilina a Bytča za rok 2019.

Plán práce na rok 2020.

Správa o pripravenosti na LTS 2020.

Týždenné informácie o priebehu LTS 2020.

Poskytnutie súčinnosti pri plnení úlohy vyplývajúcej z Akčného plánu pre ŽP a zdravie obyvateľov SR (NEHAP V) zameranej na stanovenie prítomnosti baktérií Legionella vo vybraných zariadeniach – v zariadeniach sociálnych služieb.

Správa o vyhodnotení LTS 2020 na umelých kúpaliskách v okresoch Žilina a Bytča.

Výkazníctvo za rok 2020.

Správa o výskyte povodní a nákladoch súvisiacich s povodňami v Žilinskom kraji k 30.6. 2020.

Správa o výskyte povodní, nákladoch a odbere vzoriek súvisiacich s povodňami v Žilinskom kraji k 31.12.2020.

Správy pre médiá:

Ing. Kováčiková pre redaktora Aktuality.sk vo veci presakujúcich žump a ohrozenie kvality vody v studniach rodinných domov v Bytči-Pod Hájom.

Prednášková činnosť: Ing. Kováčiková poskytla školenie 8 záujemcom o overenie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologickej závažných činností – úprava pitnej vody a vody na kúpanie, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

Oddelenie hygieny detí a mládeže

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.

V roku 2020 eviduje oddelenie HDM celkovo 1711 prevádzok. Z tohto počtu je 824 zariadení neštátnych.

V roku 2020 zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline, oddelenia HDM, vykonali v rámci štátneho zdravotného dozoru 284 kontrol, pri ktorých boli zistené nedostatky, ktoré sú podrobne rozpracované v čiastkovej výročnej správe oddelenia. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme v roku 2020 odobrali celkovo 97 vzoriek (stery z pracovného prostredia, potraviny, pitná voda, bazénová voda, piesok).

V školských zariadeniach bolo v roku 2020 vykonaných 55 kontrol zameraných na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov. Školské zariadenia sú zvyčajne označené predpísanou formou, mnohé školské zariadenia spolupracujú s odborníkmi a organizujú besedy pre žiakov na tému škodlivosti fajčenia u detí a mládeže.

V oblasti odbornej metodickej činnosti bolo poskytnutých 1361 konzultácií (oboznamovanie spožíadavkami platnej legislatívy, zhodnotenie priestorového usporiadania zariadení pred deti mládež, hodnotenie prevádzkových poriadkov, požiadavkami pri organizovaní zotavovacích podujatí, realizácia cieľmičného programu apod.)

V roku 2020 bola uložená 1 bloková pokuta v celkovej výške 60 eur za porušenie § 56 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. (zmrazovanie potravín dodaných do zariadenia v nezmrazenom stave).

b) Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia

Úradné kontroly sú vykonávané na základe Viacročného úradného plánu úradnej kontroly potravín vykonávané jorgánmi verejného zdravotníctva, aktualizáciou na rok 2020, ktoré boli upravené na podmienky nášho regiónu v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19 bola vykonaná 1 kontrola, v rámci ktorej bolo odobratých 5 vzoriek cukrárskych výrobkov.

c) Výkon práce v ohnisku nákaz

V 171 zariadeniach pre deti a mládež bolo nariadené karanténne opatrenie na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení, z toho 124 na základe hlásenia laboratórne potvrdeného prípadu nákazy novým koronavírusom SARS-CoV-2 spôsobujúcim ochorenie COVID-19.

d) Monitoring

V roku 2020 zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline, oddelenia HDM realizovali monitoring kvality vody na kúpanie, odoberali vzorky pitnej vody, vzorky potravín a stery s cieľom zistenia mikrobiálnej kontaminácie prostredia v zariadeniach spoločného stravovania, vzorky piesku, pričom bolo celkovo odobraných 97 vzoriek, ktoré boli následne vyšetrené v laboratóriu RÚVZ so sídlom v Žiline.

e) Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti

Dve zamestnankyne oddelenia HDM sa v roku 2020 zúčastňovali na skúškach na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vykonávali administratívnu činnosť súvisiacu so skúškami (príprava osvedčení, príprava rozhodnutí o vrátení správnych poplatkov a zastavení konania, ukončovanie spisov o odbornej spôsobilosti v agende WIN Asu). Spolu bolo preskúšaných 325 žiadateľov o vykonanie skúšky na získanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností, vydaných 256 osvedčení na vykonávanie epidemiologicky závažných činností a 30 duplikátov osvedčení.

f) Posudková činnosť

V rámci posudkovej činnosti vydal RÚVZ v Žiline, oddelenie HDM podľa §13 ods.2 a ods.3 zákona MZSR č.355/2007Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, ako dotknutý orgán podľa zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku 19 záväzných stanovísk k územnému konaniu, ku kolaudáciám a k zmene účelu využitia stavby.

Podľa §13 ods.4 zákona MZSR č.355/2007Z .z. bolo vydaných 302 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, schválenie prevádzkových poriadkov, prerušenie konania ,atď'.

Z oblasti hodnotenia kvality vodných zdrojov, posudzovania odobratých vzoriek pracovného prostredia, hodnotenia havarijného stavu školských objektov, kapacity školských zariadení, posúdenia projektových dokumentácií bolo vydaných 181 stanovísk a expertíz, napr. k zaradeniu zariadení do siete škôl a školských zariadení, stanoviská ku skutkovému nevyhovujúcemu stavu školských zariadení a pod.

h) Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

V roku 2020 sa oddelenie HDM zapojilo do plnenia 4 programov a projektov vyhlásených ÚVZSR.

4.1 AKTIVITY PREVENČIE DETSKEJ OBEZITY V KONTEXTE PLNENIA NÁRODNÉHO AKČNÉHO PLÁNU V PREVENČII OBEZITY NA ROKY 2015 – 2025 (NAPPO)

Cieľom aktivít je komplexným výkonom štátneho zdravotného dozoru, realizáciou výchovných aktivít v oblasti edukácie matiek cestou materských centier a detí a mládeže cestou zariadení pre deti a mládež prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity. Súčasťou projektu je aj získavanie údajov o antropometrických charakteristikách detí vybraných vekových skupín v súvislosti so stúpajúcim trendom výskytu obezity prostredníctvom projektu COSI.

Každoročne od roku 2015 do roku 2025 sa realizujú priority a) b) a c). Každé tri roky sa realizujú aktivity v rámci priority d):

Aktivity v rámci priority a) Podpora zdravého štartu do života realizuje poradňa zdravia pri RÚVZ so sídlom v Žiline.

V rámci priority b) „Podpora zdravšieho prostredia v školách“ bola zabezpečená kontrola predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov v 3zariadeniach, efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v 32zariadeniach stravovacích prevádzok určených pre deti a mládež a vo výdajniach stravy a odber vzoriek potravín na mikrobiologické vyšetrenie v celkovej počte 22. V rámci ŠZD boli kontrolované hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania, dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzovanie pri realizácii pitného režimu detí používanie pitnej vody a nesladených nápojov, zisťovanie počtu stravujúcich sa detí a mládeže v školských stravovacích zariadeniach, posudzovanie energetickej a biologickej hodnoty stravy, kontrola pestrosti stravy, kontrola dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky.

V rámci priority c) „Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení“ sa zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline zúčastňujú pracovných porád pracovníkov školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odborom školstva a Spoločnými školskými úradmi na okresnej úrovni. V roku 2020 sa zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline zúčastnili 3 pracovných porád pre zamestnancov školských jedální, základných a materských škôl s aktívnou účasťou.

V rámci priority d) Podpora pohybových aktivít bol naplánovaný na rok 2020 monitoring TV podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklima a pod.). Vzhľadom na závažnú epidemiologickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID – 19 spôsobeným koronavírusom (SARS – CoV-2) nebolo možné realizovať spomínanú aktivitu.

V rámci priority e) Monitoring antropometrických ukazovateľov vybraných vekových skupín detí školského veku bola v roku 2019 vykonaná realizácia meraní telesných parametrov u detí, zadávanie získaných antropometrických údajov a údajov získaných z dotazníkov do pripravených tabuliek v programe Excel a následné zaslanie vyplnených tabuliek gestorovi.

4.2 HYGIENICKÁ ÚROVEŇ DETSKÝCH PIESKOVÍSK V AREÁLOCH MŠ A V RÁMCI OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Cieľom projektu je priebežná starostlivosť o hygienickú úroveň pieskovísk ako prevencie vzniku možného ochorenia detí v dôsledku mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku. Prostredníctvom výkonu štátneho zdravotného dozoru sa realizovala kontrola dodržiavania legislatívnych požiadaviek v zmysle vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Súčasťou kontroly kvality piesku bol odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie vybraných indikátorov mikrobiologického a parazitárneho znečistenia. V roku 2020 bolo odobratých 20 vzoriek piesku v období od augusta do konca novembra. Od marca do júla sa vzorky piesku neodoberali pre nepriaznivú epidemiologickú situáciu súvisiacu s koronavírusom spôsobujúcim COVID – 19.

4.3 HODNOTENIE JEDÁLNYCH LÍSTKOV MŠ A ZŠ

Cieľom projektu je zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania detí MŠ a ZŠ a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov).

Pri hodnotení jedálnych lístkov (každý rok v 3 vybraných zariadeniach) sa využije bodový systém koeficientu a pre frekvenciu podávania vybraných druhov potravín z mesačných výdajok sa využije vypracovaná metodika bodového systému, na základe ktorého sa budú slovne hodnotiť školské jedálne motivačným spôsobom tak, aby sa dosiahol v zariadení nutrične vyvážený jedálny lístok.

Hodnotenie jedálnych lístkov v MŠ a ZŠ sa presúva na rok 2021 pre nepriaznivú epidemiologickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID – 19.

4.4. ÚRAZY U DETÍ V SR

Cieľom projektu je formou spolupráce s NCZI a regionálnymi nemocnicami získať vybrané informácie, týkajúce sa problematiky úrazov detí na Slovensku.

V roku 2019 išlo o pilotný projekt, ktorého etapy riešenia pozostávali z nahlásenia zodpovednej osoby za RÚVZ so sídlom v Žiline, nadviazanie kontaktu zodpovednej osoby s vedením FNŠP v Žiline, komunikácia pracovníkov RÚVZ s príslušnými pracovníkmi oddelení, priebežné odoberanie vyplnených dotazníkov pracovníkmi RÚVZ, vyplnenie excelovských tabuliek pracovníkmi RÚVZ, zaslanie vyplnených tabuliek zodpovednými

osobami na NCZI mailom. Realizácia projektu pokračovala aj v roku 2020, kedy bolo vyplnených celkovo 101 dotazníkov. Databáza s údajmi bola zaslaná NCZI.

Odbor preventívneho pracovného lekárstva

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov

Oddelenie v roku 2020 evidovalo 2137 dozorovaných prevádzok.

Rok 2020 významnou mierou poznačila pandemická situácia u nás a vo svete vyvolaná akútnym respiračným syndrómom, ktorý spôsobuje koronavírus SARS-CoV-2. Naďalej sme kládli dôraz na zvyšovanie kvality života pracujúcich občanov/zamestnancov prostredníctvom znižovania chorobnosti, trvalých a dočasných následkov chorôb a úrazov, poskytovaním účelovej, kvalitnej a efektívnej zdravotnej starostlivosti pôsobením verejného zdravotníctva. Zároveň sme sa podieľali na plnení nariadení a opatrení, ktoré vydal ÚVZ SR z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území SR vládou SR. Riadili sme sa aj závermi z rokovania Ústredného krízového štábu. V rámci ŠZD sme kontrolovali na pracoviskách vydané hygienické a protiepidemické opatrenia. V rámci ŠZD sme vykonali 228 kontrol u prevádzkovateľov a zamestnávateľov za účelom plnenia opatrení súvisiacich s pandemickou situáciou, ktoré vydal hlavný hygienik ÚVZ SR.

Ďalej, sme v roku 2020 dozorovali a sledovali kvalitu pracovného prostredia vo firmách a prevádzkach, bez ohľadu na to, o koľko sa jednalo zamestnancov. Pri uvádzaní priestorov do prevádzky sme požadovali predložiť podklady s posudkami o riziku a kategorizáciou prác do takej miery, ako nám to dovoľovala novelizovaná legislatíva.

Okrem rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, prevládali aj rozhodnutia pre manipuláciu s materiálom obsahujúcim azbest a pre manipuláciu s karcinogénnymi a mutagénnymi látkami. Vydávali sme záväzné stanoviská na územné konania, kolaudačné konania, prípadne zmeny využitia stavby. Vyjadrovali sme sa k stavebným povoleniam, dodatočným stavebným povoleniam, k posudkom na zavedenie nových technológií do praxe, k používaniu nových chemických látok pri výrobe, k zmenám v užívaní stavieb.

V tomto roku prevažovali počty niektorých odvetví, ako automobilový priemysel a prevádzky súvisiace s ním. Tiež sme schvaľovali prevádzky s kovovýrobou, drevovýrobou, výrobou súčiastok z plastov, vyjadrovali sme sa k pracoviskám, kde sa dobývali nerastné suroviny, prípadne sa vyrábal stavebný materiál. Z menších prevádzok prevažovali predaj a servis bicyklov. Vyjadrovali sme sa k prevádzkam, ktoré likvidujú odpad, respektíve spracúvajú prevažne biologický odpad z firiem a domácností. Aj v roku 2020 sme schvaľovali pracoviská s poľnohospodárskou činnosťou zameranou na chov hovädzieho dobytká, hydiny a produkcie substrátov určených na hnojenie pôdy.

V rámci výkonu ŠZD bolo v roku 2020 vykonaných cca 2 137 konzultácií s ohľadom na podporu a ochranu zdravia pri práci. Celkovo bolo podaných rád 3 114 individuálnych a 15 skupinových. Poradenstvo sa zároveň týkalo aj usmernenia zamestnávateľov a SZČO ohľadom prevádzkovania v čase pandémie resp. LOCKDOWN-u. Realizovaných bolo 228 kontrol zameraných len na plnenie protiepidemických opatrení na prevádzkach. Konzultácie boli vykonávané počas kontrol a previerok v rámci ŠZD, ústnou, písomnou formou so subjektom alebo s občanom. Previerky boli zamerané na pracovné prostredie a s ním súvisiace skutočnosti a na kontrolu dodržiavania protiepidemických opatrení.

V rámci ŠZD stále sledujeme kvalitu pitnej vody na pracoviskách, úroveň vybavenia a dodržiavania hygieny zariadení na osobnú hygienu. Ďalej sme kládli dôraz na plnenie povinností zamestnávateľov v súvislosti s legislatívou NV SR č. 356/2006 Z.z. o ochrane

zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.

Aj v tomto roku pokračovala intenzívna spolupráca v rámci jednotlivých oddelení na RÚVZ a týkala sa prevažne uvádzania priestorov do prevádzky, vykonávali sme spoločný dozor, spoločné kontroly pri šetrení podnetov a sťažností.

V roku 2020 bola realizovaná spolupráca s inými správnymi orgánmi a štátnymi úradmi. Podnety a sťažnosti boli vybavované v zmysle kompetencií ustanovených legislatívou. Ak sa jednalo o čiastočné šetrenia, jednotlivé body podnetov a sťažností boli preposielané príslušným správnym orgánom na došetrenie. Následne sme sa ako štátne orgány vzájomne písomne informovali.

V r. 2020 zamestnanci odboru PPL vykonali 3 spoločné kontroly s Inšpektorátom práce (PRETO Ryba, s.r.o., Hviezdoslavova 8194/85, 010 01 Žilina, IČO: 47 492 066; Franke Slovakia s.r.o., SNP 840/180, 013 24 Strečno, IČO: 36 389 501; GLITEL, spol. s r.o., Vajanského 2776/18, 010 01 Žilina, IČO: 36 014 397). Vo februári 2020 vykonali zamestnanci RÚVZ so silom v Žiline vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou Žilina, Ul.V. Spanyola 43, 012 07 Žilina, IČO: 17 335 825 kontrolu splnenia opatrení uvedených v zápisniciach z výkonu štátneho zdravotného dozoru v zmysle spoločnej kontroly vykonanej s IP Žilina v roku 2019. Na základe kontroly boli subjektu uložené termíny na odstránenie nedostatkov (marec a apríl r.2020), ktoré subjekt splnil.

Zamestnanci odborov PPL realizovali v rámci kraja Žilina 2 spoločné porady s IP Žilina, na ktorých sa konštatovala naša spoločná spolupráca. V súvislosti s pandemiou a všetkých skutočností, ktoré z pandémie vyplývali, bola vykonávaná spolupráca vo veľkej miere elektronicky a telefonicky.

b) Posudková činnosť

V rámci posudkovej činnosti vydal RÚVZ v Žiline, odbor PPL podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 zákona MZ SR č. 355/2007 Z.z. a podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku 31 záväzných stanovísk.

Podľa § 13 ods. 4 zákona MZ SR č. 355/2007 Z.z. bolo vydaných 334 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, schválenie prevádzkových poriadkov, na prerušenie konania, atď. Na oddelení bolo celkovo spracovaných 1817 podaní. V roku 2020 bolo vykonaných 504 previerok. Bolo vydaných RÚVZ so sídlom v Žiline vydal celkom 32 osvedčení (pre manipuláciu s veľmi tox. látkami a zmesami a tox. látkami a zmesami). Pre regióny v ZA kraji bolo vydaných 26 osvedčení. podľa par. 15 ods. 3 , písm. a, zák. 355/2007 Zz. V rámci §. 57 zák. 355/2007 Zz. boli uložené 9 správnych deliktov vo výške 12 800 Eur.

c) Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

2.1. Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce

Aj v roku 2020 sme pracovné prostredie a pracovné podmienky v spoločnostiach a firmách hodnotili pri každom ŠZD.

2.1.1. Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)

Evidencia rizikových prác sa vykonávala programom ASTR_2011. V rámci ŠZD sa prehodnocovali vydané rozhodnutia na rizikové práce, v prípade 4. kategórie RP sa vydali nové prehodnotenú rozhodnutia. Súčasťou návrhov na zaradenie do rizikových prác vždy boli priložené aj podklady: posudky o riziku, objektivizácia faktorov pracovného prostredia, vykonané technické a technologické opatrenia, akékoľvek zmeny súvisiace s výkonom RP a pracovným prostredím. Pri výkone ŠZD sa sledovali výsledky a intervaly LPP vo vzťahu k práci, či zamestnávateľ plní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z platnej legislatívy v súvislosti s vyhlásenými RP, či zamestnávateľia majú zazmluvnené PZS a BTS. V kategórii 3. a 4.

rizikových prác je zaradených v regióne Žilina a Bytča: 131 subjektov (117 subjektov v 3. kat. prác + 14 subjektov v 4. kat. prác).

Kategória RP	Počet pracovníkov celkom	Z toho počet žien
3. + 4. kategória	5300	1804
3. kategória	5088	1777
4. kategória	212	27

Uvedené počty pracovníkov prezentujú niektorých zamestnávateľov zaevidovaných aj v 3. a vo 4. kategórii prác.

Rozhodnutia na rizikové práce (RP) vydaných bolo 31 rozhodnutí

Počet rozhodnutí	Druh rozhodnutia
2	Rozhodnutia na vyradenie z 3. alebo 4. kat.
29	Rozhodnutia vyhlasujúce RP

V roku 2020 bola uložená sankcia pre subjekt IWG Slovakia, s.r.o., Kremnická 3576/24, 851 01 Bratislava – mestská časť Petržalka, sídlo prevádzky Dlhá 88, 010 09 Žilina.

Zamestnávatelia aj naďalej predkladali protokoly a ďalšie náležité podklady na hodnotenie rizikových prác a profesií. Súčasne predkladali aktuálne posudky o riziku a kategorizácie prác.

2.1.2. Znižovanie zdravotných rizík z látok a zmesí klasifikovaných ako toxické:

Celkom vydaných rozhodnutí len pre manipuláciu s v. tox. l. a tox.l.	0
Z celkového počtu rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky + schválenie prevádzkového poriadku s chem. faktorom	27
Z celkového počtu len rozhodnutia na schválenie prevádzkových poriadkov s chem. faktorom	10
Rozhodnutia na manipuláciu s azbestom a schválenie prevádzkových poriadkov s chem. faktorom - azbest	62

V roku 2020 bolo vykonaných 34 previerok. Previerky boli zamerané na uvedenie priestorov do prevádzky (zároveň boli schvaľované prevádzkové poriadky pre manipuláciu s nebezpečnými chemickými látkami a zmesami).

Hodnotili sme úroveň vypracovania prevádzkových poriadkov, aby spĺňali požiadavky platnej legislatívy. Spoločnosti, v ktorých sa manipulovalo s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami, museli mať zodpovedného pracovníka, ktorý má platné osvedčenie pre manipuláciu s týmito látkami.

Počet vydaných osvedčení celkom v kraji ZA + mimo kraj ZA	35
Počet vydaných osvedčení <u>z praxe</u> v kraji ZA + mimo kraj ZA	30
Počet vydaných osvedčení <u>po vykonaní skúšky</u> kraji ZA + mimo kraj ZA	5
Počet vydaných osvedčení z regiónu Žilina + Bytča	15
Počet vydaných osvedčení z regiónu Čadca	5
Počet vydaných osvedčení z regiónu Martin	11
Počet vydaných osvedčení z regiónu Liptovský Mikuláš	2
Počet vydaných osvedčení z regiónu Dolný Kubín	0
Počet vydaných osvedčení v iných regiónoch	2
CELKOM	35

Bolo vykonaných 5 skúšok.

RÚVZ so sídlom v Žiline vydal celkom 32 osvedčení.

Pre regióny v ZA kraji bolo vydaných 26 osvedčení.

Pre regióny mimo ZA kraj bolo vydaných 6.

V rámci SZD sa kontrolovalo uskladnenie, manipulácia s chemickými faktormi a spôsob likvidácie obalov s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami. Nakladanie s nebezpečnými odpadmi bolo súčasťou rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky.

DDD činnosť v regióne Žilina a Bytča:

Počet oznámení zaslaných na RÚVZ	124
Počet prevádzok, v kt. sa činnosť vykonala	270

V našom regióne nebola v roku 2020 zaznamenaná žiadna mimoriadna situácia ani havária.

2.1.3. Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém:

V roku 2020 nadobudla platnosť novela NV SR č. 235/2020 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 356/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení neskorších predpisov. V roku 2020 bolo vydaných 7 nových rozhodnutí na činnosti spojené s manipuláciou chemických karcinogénov a mutagénov.

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce 2019 - faktor pracovného prostredia – chemické karcinogény a mutagény						
3. kat		4. kat		spolu		subjekty
celkom	ženy	celkom	ženy	celkom	ženy	
206	144	13	0	219	144	FNsP Žilina a.s. Doprastav a.s. SUNGWOO HITECH Slovakia s.r.o. Domenica spol s r.o. K + M spol. s r.o. FINES a.s.

Azbest: - v roku 2020 požiadalo 62 subjektov RÚVZ so sídlom v Žiline o súhlas na odstraňovanie materiálov zo stavieb, ktoré obsahujú azbest. V roku boli prešetrené 2 podnety:

1. opodstatnený – likvidácia odpadového materiálu obsahujúceho azbest v obci Teplička nad Váhom. Jednalo sa o tzv. divokú skládku na neznámom pozemku s neznámym účastníkom konania. Podnet bol poslaný na doriešenie starostovi obecného úradu Teplička nad Váhom a skládka bola odborne zlikvidovaná.

2. opodstatnený – jednalo sa o odpadu z azbestu pri rekonštrukcii bytových jednotiek v Žiline na Komenského ulici. Podnet bol prešetrovaný za spolupráce Policajného zboru Žilina. Demontáž bytovej jednotky vykonávala stavebná spoločnosť, ktorá nemala na likvidáciu materiálov obsahujúcich azbest oprávnenie. Účastníkovi konania stavebnej firme bola uložená pokuta vo výške 2000 Eur.

2.1.4. Pilotné testovanie nových navrhovaných metód hodnotenia fyzickej záťaž pri práci:

V roku 2020 sme pilotný projekt na testovanie nových metód hodnotenia fyzickej záťaž pri práci nerealizovali. V roku 2020 nedošlo k nárastu hodnotení fyzickej pracovnej záťaž u zamestnancov na základe našich požiadaviek, prevažovalo hodnotenie fyzickej záťaž v súvislosti so štetím chorôb z povolania. Úroveň hodnotení je dobrá. Predložené návrhy zodpovedali usmerneniam ustanovenými v platnej legislatíve.

2.2 Intervencie na podporu zdravia pri práci

V rámci výkonu ŠZD bolo v roku 2020 vykonaných cca 3300 konzultácií s ohľadom na podporu a ochranu zdravia pri práci, individuálnych poradenstiev bolo 3114 (vrátane telefonických a elektronických rád) a skupinových poradenstiev bolo 15. Konzultácie boli vykonávané počas kontrol a previerok v rámci ŠZD, ale aj ústnou či písomnou formou. Previerky boli zamerané na pracovné prostredie, pracovnú činnosť, absolvovanie LPP u zamestnancov, dodržiavanie bezpečnostných a zdravotných zásad pri práci, či spĺňajú zamestnanci odbornú spôsobilosť pre danú činnosť, či absolvovali povinnú akreditovanú odbornú prípravu a pod. Naďalej sme sledovali činnosti, ktoré vykonávajú SZČO, do akej miery majú vypracovaný posudok o riziku a kategorizáciu prác, resp. ako majú s inými spoločnosťami uzatvorené dohody a kto je zodpovedný za pracovné prostredie, poskytovanie OOPP, zabezpečenie zdravotného dohľadu. Naďalej usmerňujeme zamestnávateľov na dôsledky vplyvu práce na zdravie zamestnancov, s dôrazom na vznik choroby z povolania. Pri výkone ŠZD u zamestnávateľov boli kontrolované výstupy hodnotení a podklady, ktoré vypracovali PZS. Sledovali sme posudky o riziku a kategorizáciu prác.

2.2.2 Európska informačná kampaň Európskej agentúry BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

Zamestnanci odborov PPL realizovali v rámci kraja Žilina 2 spoločné porady s IP Žilina, na ktorých sa prehodnocovala naša spoločná spolupráca, potvrdili sa pozitíva spolupráce a vytýčili sa ďalšie spoločné aktivity zamerané na ochranu zdravia pri práci. Nové návrhy boli pridelené pre jednotlivé odbory na RÚVZ v kraji a odborníkov IP Žilina tak, aby nedochádzalo k duplicite práce oboch štátnych orgánov.

Odbor epidemiológie

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č.355/2007 Z.z.

Výkon ŠZD bol zameraný na prácu v ohnisku nákazy. Celkovo bolo v roku 2020 vykonaných 4 570 šetrení v ohnisku nákazy. Odobratých bolo 696 vzoriek biologického materiálu na mikrobiologické vyšetrenie, rozhodnutím regionálneho hygienika bol nariadený lekársky dohľad 7 466x.

V roku 2020 bolo hlásených 40 nových odmietnutí očkovania rodičom dieťaťa, prejednaný bol 1 prípad odmietnutí, z toho 1x uložená bloková pokuta a 39x presunuté prípady do roku 2021. Celkový počet prípadov odmietaní očkovania činí 487 prípadov ku dňu 31.12.2020 (agenda od r. 2008).

b) Monitoring

V roku 2020 bolo 27 epidemických výskytov, z toho 4x v okrese Bytča. Najviac epidémií, 26 bolo v súvislosti s ochorením COVID-19. Jeden epidemický výskyt - zápal spojovky bol hlásený z MŠ v obci Dlhé Pole.

c) Skúšky odbornej spôsobilosti

Pracovisko je zapojené v dvoch skúšobných komisiách: Odborná spôsobilosť k výkonu epidemiologicky závažných činností a Odborná spôsobilosť na nákup, predaj a spracovanie húb.

d) Posudková činnosť

V rámci posudkovej činnosti bolo vykonaných celkovo 71 výkonov, z toho 12 štúdií projektovej dokumentácie, 47 konzultácií, 1 kolaudácia, 7 vydaných posudkov a 4 záväzné stanoviska.

e) Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

Národný imunizačný program SR

Vykonaných bolo spolu 58 metodických návštev v ambulanciách lekárov. Vykonaná bola kontrola očkovania v SR za posledné sledované obdobie: t.j. obdobie 2019/2020 – vyhodnotenie k 31.08.2020: počet pediatrických obvodov spolu 38, z toho okres Bytča: 6 obvodov, okres Žilina: 32 obvodov. Výsledky poslednej kontroly očkovania v porovnaní s výsledkami minuloročnej kontroly vykazujú minimálne zmeny v trende zaočkovanosti. Celková zaočkovanosť je od 95,6% - 100,0%. V tomto sledovanom období sme nezaznamenali celkovú zaočkovanosť pod 95,0%. Zaznamenaný bol pokles dočasných aj trvalých KI. V minuloročnej kontrole bolo 95 dočasných a 37 trvalých KI, v tohtoročnej kontrole bolo zistených 55 dočasných a 27 trvalých KI. Zistený bol nárast u očkovania detí do 15 rokov na žiadosť rodičov, keď v minuloročnej kontrole bolo zaznamenaných 1546 očkovaní, v tohtoročnej kontrole je to očkovaní 2170.

Poradňa očkovania

Konzultácie vykonávame telefonicky alebo osobným kontaktom s klientom - klasické otázky pre očkovanie a cestovnú medicínu 46 x. Informácie ohľadne ostatných foriem očkovania, riešenie poranenia zdravotníckeho pracovníka vykonané 114 x. Informovanosť verejnosti o vakcinologickom poradenstve RÚVZ je zabezpečená písomnou informáciou v ambulanciách všeobecných lekárov, gyn.-pôr. ambulanciách, vo vstupnej hale budovy RÚVZ a na webovej stránke úradu.

Surveillance infekčných ochorení

Sledovanie cirkulácie divých a vakcinálnych kmeňov poliovírusov v odpadových vodách podľa harmonogramu Virologického pracoviska RÚVZ Banská Bystrica sme vykonali 6x odberom vody v ČOV Dolný Hričov, 6x negatívny výsledok laboratórneho vyšetrenia vzoriek vody.

V roku 2020 bolo spolu nahlásených do programu EPIS 11 693 prípadov, z toho 330 ako NN prípadov, 121x bola vypracovaná správa SRV, týždenná analýza epidemiologickej situácie bola vypracovaná 104x, mesačná analýza 24x, k epidémiám bolo spracovaných 55 dotazníkov. Ročná analýza bola vypracovaná 3x a analýza na požiadanie 4x.

Nozokomiálne nákazy

V roku 2020 bolo z FNŠP Žilina hlásených spolu 330 nozokomiálnych nákaz, čo je oproti roku 2019 pokles o 222 prípadov. Počet 330 NN bol hlásený z celkového počtu 32 154 hospitalizovaných pacientov zo 17 oddelení FNŠP Žilina a predstavuje proporciu 1,03 %.

Projekty

a) Prevencia HIV / AIDS

Interaktívna forma vzdelávania a prevencie v oblasti prevencie HIV. V roku 2020 nebolo realizované.

Počet konzultácií osobne s klientom v problematike HIV/AIDS 38x, súčasne s odberom krvi, telefonická konzultácia bola podaná 27x, počet vydaných certifikátov 2.

b) Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním

Projekt „Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania“ - stredné školy, koordinátor RÚVZ Komárno – v roku 2020 nebolo vykonané.

Projekt „Vzdelávanie študentov SZŠ v oblasti vakcinológie“, koordinátor RÚVZ Trnava. Vzdelávanie v školskom roku 2019/2020 nebolo realizované.

c) Štúdia Clostridium difficile

Členstvo a účasť na práci ECDC – štúdia Clostridium difficile (koordinátor RÚVZ Trenčín). V roku 2020 nebolo realizované.

Mimoriadne epidemiologické situácie

K problematike sú vypracované havarijné - pandemické plány na úrovni regiónov i kraja aktualizované 1x/rok, resp. v zmysle pokynov WHO alebo ÚVZ SR Bratislava.

V roku 2020 boli realizované protiepidemické opatrenia ochorenia COVID – 19.

Oddelenie hygieny výživy

Oddelenie hygieny výživy zabezpečuje v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z. z., zúčastňuje sa na činnosti komisií na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vykonáva kontroly v rámci štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD, odoberá vzorky potravín a hotovej stravy, prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady podľa § 56 až 58 zákona č. 355/2007 Z. z.

výkon úradnej kontroly potravín v zmysle zákona č. 152/1995 Z. z. v zariadeniach verejného stravovania vrátane výroby cukrárskych výrobkov, zmrzliny a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach; vo vzťahu k epidemiologicky rizikovým činnostiam osôb vo výrobe manipulácii a umiestňovaním na trh; výživových doplnkov, materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami, potravín určených na osobitné výživové účely ako aj detskej výživy a dojčenskej výživy; nových potravín; v súvislosti s prídavnými látkami do potravín; kontrola GMO; kontrola prírodnej minerálnej vody, pramenitej vody a balenej pitnej vody – určené pre dojčatá; odoberá vzorky potravín a hotovej stravy.

kontrola zákona č. 377/2004 Z. z. na ochranu nefajčiarov v znení neskorších predpisov
plnenie projektov a mimoriadnych úloh vyhlásených ÚVZ SR

a) Výkon ŠZD podľa zákona č.355/2007 Z. z.

Podľa zákona č.355/2007 Z. z. bolo v rámci ŠZD v roku 2020 vykonaných celkom **1224 kontrol** v **3040** evidovaných zariadeniach, z toho:

-v **1626** evidovaných ZSS bolo vykonaných celkom **846 kontrol**

-v ostatných **345** prevádzkarniach registrovaných RÚVZ bolo vykonaných **189 kontrol**

-v ostatných **1069** prevádzkarniach registrovaných RVPS bolo vykonaných **189 kontrol**

Kontroly na základe podnetov/st'ážností – v roku **2020** bolo šetrených celkom **82** podnetov (**20** opodstatnených, **48** neopodstatnených, **14** podnetov bolo odstúpených na regionálne úrady – príslušný RÚVZ, RVPS SOI a OÚ resp. nebolo možné dokázať) .

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z. z o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia:

podľa § 55 ods. 2 bolo vydaných **6** opatrení na mieste – zákaz výroby a uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín, príkaz na stiahnutie výrobkov z obehu a **1** opatrenie na mieste – nariadenie uzatvorenia časti prevádzky

podľa § 6 ods. 3 písm. j) boli vydané **2** pokyny na odstránenie nedostatkov

podľa § 57 bolo uložených **19** pokút v sume **7050,- €**;

podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených **9** blokových pokút v sume **555,- €**

podľa § 58 boli uložené **4** náhrady nákladov v celkovej sume **428,60 €**

V roku 2020 bolo vykonaných **211** kontrol na dodržiavanie **zákona č.377/2004 Z. z. na ochranu nefajčiarov**, pričom kontroly boli vykonané v rámci ŠZD. Pri **1** kontrole bolo zistené porušenie zákona č.377/2004 Z. z a bola uložená **1 pokuta** v celkovej sume **1000,- €**.

Výskyt alimentárnych ochorení : Celkový počet alimentárnych ochorení prebiehajúcich v epidémiách, na šetrení ktorých sa podieľalo oddelenie hygieny výživy – **0**.

b) Výkon úradnej kontroly

Oddelenie hygieny výživy eviduje **3040** podnikateľských subjektov, z toho **1971** registrovaných RÚVZ a **1069** registrovaných RVPS, v ktorých sa vykonalo **1224** kontrol.

Celkový počet odobratých vzoriek: **327** potravín a z toho **3** vzorky PBU. Z toho bolo mikrobiologicky vyšetrených **261 vzoriek**, mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo **26** vzoriek, t.j. **9,96 %**. Chemicky vyšetrených bolo **80 vzoriek**, z toho **1** vzorka hotovej stravy **nevyhovovala** pre prekročenie limitu pridanej kuchynskej soli v hotovom pokrme. Sensoricky hodnotené boli **4** vzorky, vyhoveli.

ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami a arómami

Počet výrobní a predajní nebalenej zmrzliny: **47**

Počet kontrol: **76**

Počet výrobní pramenitých vôd pre dojčatá: **1**

Počet kontrol: **6**

Počet zariadení výživových doplnkov: **53 (výroba:2, sklad:17, predajňa:34)**

Počet kontrol: **22**

Materiály a predmety určené na styk s potravinami

Počet úradných kontrol s odberom vzorky: **3**, všetky vzorky vyhovovali

Počet úradných kontrol bez odberu vzorky: **8**

Obalové materiály

Počet zariadení: **22 (sklad:0, distribútor:2, predajne:20) + 83** potravin. prevádzok používajúcich obalové materiály + **1** výrobca obal. materiálu

Počet kontrol: **14**

RASFF systém pre potraviny a krmivá : 5 hlásení – 19 kontrol

RASFF systém - materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami: 1 hlásenie, počet kontrol – 1

Výkon auditov v ZSS čl. 5(3) nariadenia (ES) 882/2004 EP a ER : 0

Z dôvodu uzatvorenia prevádzok (pandémia COVID – 19) neboli v roku 2020 vykonané audity.

Sankčné opatrenia podľa zákona NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

opatrenia podľa § 19 ods.1, ods.2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004- **1-** zákaz uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín na trh

podľa § 28 neboli uložené pokuty

v blokovom konaní podľa § 29 ods. 1 a 2 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. boli udelené **2** blokové pokuty v sume **60,- €**;

náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách- **3** v sume **450,30 €**;

e) Skúšky odbornej spôsobilosti

oddelenie hygieny výživy má v skúšobnej komisii pre „Vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve“ **3 pracovníkov**, „Vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb“ v rámci Žilinského kraja **3**

pracovníkov a „Vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami a s jedovatými látkami a prípravkami“ **1 pracovníka**.

f) Posudková činnosť

V roku 2020 bolo vydaných **6** záväzných stanovísk k návrhom na územné konanie, **10** záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavby, **177** rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky, **10** prerušení konania, **6** zastavení konania, **3188** odborných konzultácií a **687** iných výkonov.

h) Plnenie programov a projektov oddelenia hygieny výživy:

Monitoring príjmu kuchynskej soli – bolo odobratých 10 vzoriek hotových pokrmov (kompletný obed) a 3 vzorky potravín (2 vzorky chleba, 1 vzorka pečiva) v ZSS na laboratórnu kontrolu obsahu pridanej kuchynskej soli. Cieľom úlohy je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive.

Mimoriadne kontroly:

1. Kontrola pripravenosti prevádzok s výrobou s predajom nebalenej zmrzliny počas LTS 2020

Počet kontrol: **57**, počet vzoriek: **45**, z toho **7** vzoriek nevyhovovalo (kvasinky, plesne, kolif. baktérie)

Počet blokových pokút/suma: **0,- €**

Počet ÚNK: **3** v celkovej sume **450,30 €**

2. Kontrola dodržiavania opatrení Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území SR vládou SR uznesením vlády SR č. 111 z 11.03.2020 a pandémie ochorenia COVID-19 vyhlásenej dňa 11.03.2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie.

Počet kontrol: **622**,

Počet pokút/suma: **13/4300,- €**

Počet blokových pokút/suma: **4/225,- €**

Odbor podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

Odbor podpory zdravia a výchovy k zdraviu

Cieľom Odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia je v spolupráci s jednotlivými zložkami spoločnosti podporovať a rozvíjať verejné zdravie a trvalo zlepšovať zdravotný stav obyvateľov SR. Ciele Odboru Podpory zdravia a výchovy k zdraviu sa opierajú o plnenie Programov a projektov ÚVZ v SR na rok 2020 a na ďalšie roky.

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu v SR boli pracovníci od marca 2020 preradení na Oddelenie epidemiológie, kde pomáhali s telefonickou infolinkou, kontaktovaním pozitívnych osôb, vyhľadávaním kontaktov, tvorbou a odosielaním karanténnych opatrení, realizáciou antigénového testovania v MOM, prácou v epis-systéme a pod. Za obdobie od marca pracovníci vybavili cca 5858 telefonátov.

9.1 Národný program podpory zdravia – spolupráca cca s 20 subjektmi, firmami, orgánmi verejnej správy, školskými zariadeniami, zdravotnými poisťovňami a profesionálnymi združeniami, 23 aktivít (cca 291 účastníkov)

9.1.1 Sledovanie zdravotného stavu obyvateľstva SR – 54 dotazníkov

9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025 – 24 aktivít (266 účastníkov)

9.2.1 Vyzvi srdce k pohybu – v roku 2020 sa nerealizovala

9.3 Podpora zdravia znevýhodnených komunit - program RÚVZ ZA neplní.

9.4 Národný akčný plán pre problémy s alkoholom v Slovenskej republike - 1 aktivita – štúdia Dotazník o vplyve výchovy v prevencii alkoholovej závislosti (34 účastníkov)

9.5 Národne a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014-2020 – 10 aktivít (109 účastníkov)

9.6 CINDI program SR – 16 aktivít (50 klientov v PZ a 98 klientov v teréne)

9.7 Akčný plán realizácie národnej protidrogovej stratégie SR na obdobie rokov 2017-2020 – 3 aktivít (21 účastníkov)

9.8 Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020 - 1 aktivita (cca 110 účastníkov)

8.Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2020

Organizácia plní úlohy vyplývajúce zo zákonov zameraných na verejné zdravie, jej poslanie je celospoločenské a plní úlohy štátu. Je prirodzené, že jej financovanie zabezpečuje štát prostredníctvom štátneho rozpočtu. Postupné znižovanie rozpočtu zo strany štátu vedie k tlakom na zníženie zamestnanosti a k deficitu v starostlivosti o majetok štátu.

V roku 2019 bola napätá situácia v oblasti plnenia príjmov. Odvedené príjmy do štátneho rozpočtu po zahrnutí príjmov za správne poplatky prekračujú rozpočet na prevádzkové náklady úradu (mimo mzdových a odvodových nákladov).

Hodnotenie roku 2020 organizácie RUVZ Žilina možno zhrnúť do nasledovných bodov:

1. Všetky úlohy vyplývajúce zo Zákonov 355/2007 Zz. o ochrane a podpore verejného zdravia boli ako i 152/1995 o potravinách boli splnené.

2. Kvalita vykonávaných činností je daná odbornou úrovňou zamestnancov, ktorá sa každoročne zvyšuje. Čiastočne bola obnovená technika v laboratóriách , úroveň technických prostriedkov však celkovo ďalej stagnuje, nedostatok finančných prostriedkov na prevádzkové náklady vytvára tlak do budúcnosti. V dôsledku zastaranosti vozového parku môže dôjsť v budúcnosti k obmedzeniu výkonu ŠZD.

9.Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavným poslaním organizácie je ochrana a podpora verejného zdravia. Táto činnosť sa deje v zmysle par.6., zákona 355/2007 Z.z. Z toho vyplýva, že hlavným užívateľom výstupov organizácie sú občania SR.

Posudková a rozhodovacia činnosť je nosne zameraná na fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby. Na fyzické osoby je smerovaná len čiastočne, v prípade šírenia infekčných ochorení. Obdobne je smerovaná aj kontrolná činnosť. Rozhodovacia a kontrolná činnosť v sebe zahŕňa aj sankčnú činnosť.

Ďalšia nosná činnosť, ktorou je účasť na programoch na podporu verejného zdravia je zameraná na celú populáciu.

Príloha a. Analýza činností jednotlivých odborov

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA

so sídlom v ŽILINE

VÝROČNÁ SPRÁVA

**ČINNOSTI RÚVZ so sídlom v ŽILINE
V ROKU 2020**

Odbor epidemiológie

Vypracoval:

Kolektív odboru epidemiológie

Vedúca odboru:

MUDr. Gabriela Košecká

V Žiline, apríl 2021

Cieľ VS:

Podat' všeobecný obraz o epidemiologickej situácii vo výskyte prenosných ochorení v okrese Žilina a okrese Bytča za rok 2020. Vývoj epidemiologickej situácie je posudzovaný vo vzťahu k sociálnym a demografickým faktorom za účelom prípravy návrhov na prijatie rozhodnutí o posilnení prevencie, kontroly a surveillancie prenosných ochorení.

Metodológia:

Pre prácu na oddelení epidemiológie bol rok 2020 špecifický z dôvodu importovaného nového variantu koronavírusu SARS-CoV-2. V rámci vyhlásenia pandémie vyvolanej novým koronavírusom bola činnosť oddelenia epidemiológie prioritne zameraná na výskyt ochorení COVID-19, s nimi súvisiacej epidemickej situácie v regióne a zavádzanie nariadených protiepidemických opatrení do praxe.

Správa je založená na hlásení prenosných ochorení do epidemiologického informačného systému EPIS. Počet ochorení hlásených v roku 2020 je výrazne menší ako v roku 2019, čo je spôsobené nefunkčnosťou prenosov z laboratória Klinická biochémia s.r.o. v programe EPIS. Tento problém sme so zodpovednými pracovníkmi laboratória opakovane prejednávali, problém t.č. nie je vyriešený.

Pri spracovaní sa používajú deskriptívne a analytické metódy, ev. aj odhad rizika, demografické údaje za okres Žilina a okres Bytča, analýzy výkonov v rámci posudkovej činnosti, štátneho zdravotného dozoru, rozhodovacej činnosti v ohniskách nákaz, poradenstva v prevencii prenosných ochorení a zdravotno-výchovných aktivít zameraných na prevenciu prenosných ochorení.

Štruktúra správy:

Celá výročná správa je rozdelená do kapitol, ktoré majú svoju štruktúru. Na začiatku je krátke uvedenie do problematiky, nasleduje textová časť, grafy a tabuľky s popisom.

- I Demografické trendy
- II Stručná epidemiologická charakteristika okresu (regiónu)
- III Epidemiologická situácia
- IV Štátny zdravotný dozor
- V Ostatné činnosti
- VI Tabuľkové výstupy

I. Demografické trendy

Vyjadrujú populačné zmeny, socioekonomickú štruktúru a zdravotnícke služby vo vzťahu k prenosným ochoreniam.

Populačné zmeny sa týkajú: zmeny vekovej štruktúry, stárnutia obyvateľstva. Pokračuje predlžovanie veku aj vďaka budovaniu imunizačnej politiky štátu - očkovanie proti chrípke a pneumokokovým invazívnym infekciám najmä v kolektívnych zariadeniach osôb vyššieho veku. Nové riziká prináša zmena štandardu doby, t.j. turizmus, migranti, globalizácia obchodu s potravinami a zvieratami z čoho vyplýva expozícia rôznym mikroorganizmom a ťažšia kontrola a prevencia zoonóz a alimentárnych ochorení. Nerovnosti medzi skupinami (nezamestnaní, bezdomovci, drogový závislí, osoby s nízkym hygienickým štandardom bývania) sa stávajú determinantami pre šírenie prenosných ochorení, napr. pedikulóza, svrab, hepatitída typ C.

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva:

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, ktorý odráža ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí úmrtnosť - mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. V okrese Žilina k 31.12.2019 žilo 158 279 obyvateľov, z toho 77 422 mužov a 80 857 žien. Najstaršími obyvateľmi Žiliny boli 3 osoby staršie ako 110 rokov, z toho 1x muž a 2x žena. V okrese Bytča k 31.12.2019 žilo 30 965 obyvateľov, z toho 15 309 mužov a 15 656 žien. Najstarším obyvateľom Bytče bola 103 ročná žena. V oboch okresoch došlo k nárastu počtu obyvateľov oproti roku 2018.

Cestovanie, turistika prinášajú v dnešnej dobe neobmedzené možnosti. S tým súvisí aj výskyt importovaných nákaz. V roku 2020 sme zaznamenali v rámci regiónu 148 importovaných ochorení, čo je o 129 ochorení viac ako v roku 2019, z toho do okresu Žilina 138 a do okresu Bytča 10. Najvyšší podiel na importovaných ochoreniach sme zaznamenali na nákazy vyvolané SARS-CoV-2. Z celkového počtu 148 to bolo 142 prípadov. Po 1 prípade boli importované: chronická VHB, chronická VHC, pertussis a giardiazia. Importované nosičstvo HBsAg sme zaznamenali 2x.

Surveillance, primárna zdravotnícka starostlivosť, nemocničná starostlivosť

Primárna prevencia:

Očkovanie: Problémom pri zabezpečovaní úrovne zaočkovanosti je pre epidemiológa snaha rodičov odmietat' očkovanie dieťaťa. V priebehu sledovaného obdobia sme zaevidovali ďalšie hlásenia zo strany lekárov, v roku 2020 bolo hlásených 40 nových odmietnutí očkovania rodičom dieťaťa, prejednaný bol 1 prípad odmietnutí, z toho 1x uložená bloková pokuta a 39x presunuté prípady do roku 2021. Celkový počet prípadov odmietaní očkovania činí 487 prípadov ku dňu 31.12.2020 (agenda od r. 2008). Pre priaznivú epidemiologickú situáciu sme nemuseli prikrčiť k mimoriadnemu očkovaniu.

Kontrola očkovania v SR za posledné sledované obdobie: t.j. obdobie 2019/2020 – vyhodnotenie k 31.08.2020: počet pediatrických obvodov spolu 38, z toho okres Bytča: 6 obvodov, okres Žilina: 32 obvodov. Výsledky poslednej kontroly očkovania v porovnaní s výsledkami minuloročnej kontroly vykazujú minimálne zmeny v trende zaočkovanosti:

- celková zaočkovanosť predstavovala od 95,6% - 100,0%. V tomto sledovanom období sme nezaznamenali celkovú zaočkovanosť pod 95,0%. Zaznamenaný bol pokles dočasných aj trvalých KI. V minuloročnej kontrole bolo 95 dočasných a 37 trvalých KI, v tohtoročnej kontrole bolo zistených 55 dočasných a 27 trvalých KI. Zistený bol nárast u očkovania detí do 15 rokov na žiadosť rodičov, keď v minuloročnej kontrole bolo zaznamenaných 1546 očkovaní, v tohtoročnej kontrole je to očkovaní 2170.

Nemocničná starostlivosť - základná charakteristika zdravotníckych zariadení regiónu:

Základná charakteristika zdravotníckych zariadení:

V rámci regiónu RÚVZ Žilina (okres Žilina, okres Bytča) pracuje 81 ambulantných všeobecných lekárov pre dospelých primárnej zdravotníckej starostlivosti a 39 ambulantných všeobecných lekárov pre deti a dorast. V okrese Žilina je zriadených 70 ambulancií všeobecných lekárov pre dospelých a 33 ambulantných zariadení všeobecných lekárov pre deti a dorast. V okrese Bytča je zriadených 11 ambulantných zariadení všeobecných lekárov pre dospelých a 6 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dorast. Stomatologických ambulancií v regióne - je zriadených 104, z toho v okrese Žilina 93 a v okrese Bytča 11. Odborné špecializované ambulancie: spolu 283, štátne ambulancie v počte 34, neštátne ambulancie v počte 249.

V regióne je zriadených 5 pracovísk JZS (neštatné zdravotnícke zariadenia so zameraním na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v odbore oftalmológia, ORL, ortopédia, chirurgia a gynekológia), 3 pracoviská laboratórií klinickej mikrobiológie, 2 histopatologické laboratória, 2 pracoviská magnetickej rezonancie, 2 dialyzačné pracoviská.

Charakteristika FNŠP Žilina: Nemocničnú starostlivosť poskytuje Fakultná nemocnica s poliklinikou Žilina. Zariadenie má 22 lôžkových oddelení s kapacitou 772 lôžok. V prípade pandémie sa bude reprofilizovať 220 pandemických lôžok. V rámci lôžkových oddelení sú vytvorené stacionáre v počte 5: ORL centrum JAS, psychiatrický stacionár, neurologický stacionár, pediatrický stacionár, kožný stacionár.

Stručná epidemiologická charakteristika regiónu

V roku 2020 bolo spolu nahlásených do programu EPIS 11 693 prípadov, z toho 330 ako NN prípadov. Oproti roku 2019 sme zaznamenali nárast hlásených ochorení o 8 332 prípadov. Počet hlásených ochorení NN bol v roku 2020 nižší o 222 prípadov.

V roku 2020 sme zaznamenali v rámci regiónu 148 importovaných ochorení, čo je o 129 ochorení viac ako v roku 2019, z toho do okresu Žilina 138 a do okresu Bytča 10. Najvyšší podiel na importovaných ochoreniach mali ochorenia COVID-19. Z celkového počtu 148 to bolo 142 prípadov. Po 1 prípade boli importované: chronická VHB, chronická VHC, pertussis a giardiaza. Importované nosičstvo HBsAg sme zaznamenali 2x.

V roku 2020 bolo 27 epidemických výskytov, z toho 4x v okrese Bytča. Najviac epidémií, 26 bolo v súvislosti s ochorením COVID-19. Jeden epidemický výskyt - zápal spojovky bol hlásený z MŠ v obci Dlhé Pole.

Okres Žilina:

Alimentárne infekcie

V roku 2020 sme zaznamenali v počte hlásených ochorení na salmonelózu pokles o 126 ochorení v porovnaní s rokom 2019. Spolu bolo v roku 2020 hlásených 75 ochorení, (chorobnosť 47,53 / 100 000 obyvateľov, index 0,36), z toho: 2 **bezpríznakových vylučovaní salmonel** a 73 **salmonelových enteritíd**. Ochorelo 48 mužov (chorobnosť 49,28 / 100 000 obyvateľov) a 37 žien (chorobnosť 45,85 / 100 000 obyvateľov). Hospitalizovaných bolo 27 osôb, s dĺžkou hospitalizácie od 2 – 6 dní, aktívne vyhľadaných boli 4 osoby. Najviac ochorení, 15 (20,0%) bolo zaznamenaných v mesiaci september. Z izolovaných typov salmonely prevládala sérotyp S. Enteritidis – 71x. Ojedinele boli izolované sérotypy: S. Infantis 2x, S. Enterica a S. Kentucky po 1x.

Ochorenia sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 285,14 / 100 000 obyvateľov (20 prípadov) bola vo vekovej skupine 1 – 4 ročných, u detí do 1 roka bola vekovošpecifická chorobnosť 284,58 / 100 000 obyvateľov (5 prípadov). Laboratórne je potvrdených 75 prípadov. Epidémia salmonelózy zo stravy ani z pitnej vody nebol v priebehu roka 2020 hlásený. Mimo kolektívu sa vyskytlo 35 prípadov, v predškolských zariadeniach sa vyskytli 2 ochorenia. Okrem sporadického výskytu ochorení sme zaznamenali 7x rodinný výskyt s počtom 1 – 2 prípady. Epidemický výskyt nebol zaznamenaný. Najčastejším suspektným faktorom prenosu bola uvádzaná zmiešaná strava, domáce a kupované vajčká, lahôdkárske a cukrárenské výrobky, hydina, korbáčiky, ovčí syr. Pri epidemiologickom vyšetrení neboli odobraté vzorky na vyšetrenie (domáci kefír, domáce vajcia, brokolicová pomazánka), s negat. nálezom na salmonelózu.

Oproti roku 2019 sme v roku 2020 zaznamenali pokles ochorení o 292 prípadov **iných bakteriálnych črevných infekcií**. Hlásených bolo 109 ochorení (chorobnosť 69,07 / 100 000 obyvateľov, index 0,27), z toho 48x ako NN. Ochorelo 48 mužov (chorobnosť 62,24 / 100 000

obyvateľov) a 61 žien (chorobnosť 75,6 / 100 000 obyvateľov). Ako etiologické agens boli potvrdené: *Campylobacter jejuni* 56x, *Campylobacter coli* 4x a *Clostridium difficile* 49x.

Okrem sporadického výskytu ochorení sme zaznamenali aj 2x rodinný výskyt s počtom 2 a 3 prípady. Epidemický výskyt nebol hlásený. Aktívne boli vyhládané 4 ochorenia, v 27 prípadoch bola nutná hospitalizácia s dĺžkou 2 - 6 dní. Ako najčastejšie udávaný suspektný faktor prenosu boli potraviny: konzumácia nedostatočne tepelne upravených mäsových výrobkov, ovčí syr, kontakt so zvieratami – pes, mačka, sliepky. Pri epidemiologickom vyšetrowaní neboli odobraté vzorky stravy.

Na celkovom počte 109 ochorení sa podieľali: **Campylobakteriálna enteritída** 60x a **Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*** 49x, z toho bolo 48 ochorení hlásených ako NN. V 1 prípade ide o komunitné ochorenie, ktoré bolo zistené počas hospitalizácie. Jedná sa o 0 ročného muža, laboratórne dôkaz antigénu zo stolice *Clostridium difficile* produkujúci toxín A aj B.

Iné protozoárne črevné choroby boli v roku 2020 hlásené 2x (chorobnosť 1,27 / 100 000 obyvateľov), čo je oproti roku 2019 pokles o 8 prípadov, index 0,2. V roku 2018 boli hlásené 2 prípady, v roku 2017 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2016 bolo hlásené jedno ochorenie. V roku 2015 ochorenie nebolo hlásené. Priemerná chorobnosť za roky 2015–2019 je 1,65 / 100 000 obyvateľov.

Ochoreli 2 muži (chorobnosť 2,59 / 100 000 obyvateľov), po 1 prípade vo vekových skupinách 35 – 34 a 35 – 44 ročných. Vekovošpecifická chorobnosť 4,19 a 3,77 / 100 000 obyvateľov. Výskyt bol zaznamenaný v mesiaci február. V 1 prípade ide o cudzinca z Ukrajiny 2x, ochorenie je hlásené ako importovaná nákaza. Ochorenia sú laboratórne potvrdené (stolica mikroskopicky: *Giardia - Lamblia intestinalis*), hlásené ako A 07.1 (**Giardióza - Lamblióza**).

V roku 2020 bolo hlásených 59 prípadov **vírusových črevných infekcií** (chorobnosť 37,39 / 100 000 obyvateľov, index 0,13), čo je oproti roku 2019 pokles ochorení o 382 prípadov. Z celkového počtu 59 bolo 6 ochorení hlásených ako NN. Priemerná chorobnosť za roky 2015 –2019 je 108,51 / 100 000 obyvateľov.

Na celkovom počte ochorení sa podieľali dg. Rotavírusová enteritída 63x, z toho 13x ako NN, Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk 21x, z toho 6x ako NN, Adenovírusová enteritída 13x, z toho 1x ako NN, iné vírusové enteritídy 6x a nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia 338x, z toho 1x ako NN. Všetky ochorenia na **rotavírusovú enteritídu** sú laboratórne potvrdené. V 5 prípadoch liečba ochorení bez nutnosti hospitalizácie, v ostatných prípadoch boli choré deti hospitalizované na detskom oddelení FNsP Žilina, dĺžka hospitalizácie 2 – 4 dni. Vo všetkých prípadoch sa vyskytli u neočkovaných detí. Ochorenia na **akútnu gastroenteropatiu zapríčinenú vírusom Norwalk, adenovírusovú enteritídu a iné vírusové enteritídy** boli sporadické, vo všetkých prípadoch liečba s nutnosťou hospitalizácie. **Nešpecifikovanú vírusovú črevnú infekciu** sme zaznamenali v jednom prípade, hlásenú ako NN.

V roku 2020 bolo hlásených 5 ochorení **hnačky pravdepodobne infekčného pôvodu** (chorobnosť 3,17 / 100 000 obyvateľov, index 0,45), čo je oproti roku 2019 pokles o 6 ochorení. Priemerná chorobnosť za roky 2015–2019 je 6,61 / 100 000 obyvateľov. Z celkového počtu boli 4 prípady hlásené ako NN.

Vírusové hepatitídy

Situácia vo výskyte vírusových hepatitíd bola v okrese Žilina aj v roku 2020 priaznivá. Zaznamenali sme 1 ochorenie na akútnu vírusovú hepatitídu typ E. Na chronickú hepatitídu typu B 4 prípady, na chronickú hepatitídu typu C 2 prípady. Nosičstvo HBsAg bolo hlásené u 2 osôb.

Na **akútnu vírusovú hepatitídu typ E** v roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie, čo je oproti roku 2019 o 2 ochorenia menej. V roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia, v roku 2017 bolo hlásené 1 ochorenie, v rokoch 2016 a 2015 sme ochorenie nezaznamenali. Ochorel muž (chorobnosť 1,3 /

100 000 obyvateľov) vo vekovej skupine 65+ ročných. Výskyt ochorenia bol hlásený s príznakmi v roku 2019. V rámci protiepidemických opatrení bol nariadený lekársky dohľad 1 osobe. Priebeh ochorenia nekomplikovaný, s nutnosťou hospitalizácie. EA: negat. Na **chronickú hepatitídu typu B** boli hlásené 4 ochorenia, čo je o 1 prípad viac ako v roku 2019 (chorobnosť 2,53 / 100 000 obyvateľov, index 1,33). Priemerná chorobnosť za roky 2015 - 2019 je 1,4 / 100 000 obyvateľov. V 1 prípade ide o ochorenie u cudzinca, ktorý bol vyšetrený pre potreby cudzineckej polície za účelom získania pracovného povolenia. Ide o 31 ročného muža z Ukrajiny. Na **chronickú hepatitídu typu C** boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 1,27 / 100 000 obyvateľov, index 0,25), čo je o 6 prípadov menej ako v roku 2019. Priemerná chorobnosť za roky 2015–2019 je 6,36 / 100 000 obyvateľov. V 1 prípade ide o ochorenie u cudzinca, ktorý bol vyšetrený pre potreby cudzineckej polície za účelom získania pracovného povolenia. Ide o 40 ročného muža z Ukrajiny. Ochorenie je hlásené ako importovaná nákaza.

V jednom prípade bola žena zo Žiliny pre pozit. nález urogenitálnej trichomonózy v ambulancii kožného lekára odoslaná na kožný stacionár, kde zistená aj pozitivita syfilis a VHC. **Bezpríznakového nosičstva HBsAg** boli v roku 2020 hlásené 2 prípady, čo je o 1 prípad menej ako v roku 2019 (1,27 / 100 000 obyvateľov, index 0,67), v roku 2018 boli hlásené 2 prípady, v roku 2017 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2016 bolo hlásené bezpríznakové nosičstvo u 3 osôb a v roku 2015 bol hlásený 1 prípad. V 1 prípade ide o ochorenie u cudzinca, ktorý bol vyšetrený pre potreby cudzineckej polície za účelom získania pracovného povolenia. Ide o 45 ročného muža zo Srbska.

Ochorenia preventabilné očkovaním

V roku 2020 bolo hlásených 7 ochorení na **pertussis**, čo je o 2 prípady viac ako v roku 2019 (chorobnosť 4,44 / 100 000 obyvateľov, index 1,4). V roku 2018 bolo hlásených 5 prípadov. V roku 2017 a 2016 bolo hlásené po 1 ochorení, v roku 2015 bolo hlásených 5 ochorení. Priemerná chorobnosť za roky 2015 - 2018 je 2,16 / 100 000 obyvateľov.

Ochorenia sú laboratórne potvrdené, v 3 prípadoch sa vyskytli u kompletne očkovaných osôb. V 4 prípadoch ide o deti, ktorých rodičia očkovanie odmietli, z toho 3 prípady sú hlásené ako rodinný výskyt.

Pneumokoková meningitída bola v roku 2020 hlásená 1x u neočkovanej ženy, (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov). V roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie. V roku 2018 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2017 bolo hlásené 1 ochorenie, čo je oproti roku 2016 pokles o 1 prípad. V roku 2016 boli hlásené 2 pneumokokové meningitídy, v roku 2015 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Priemerná chorobnosť výskytu za roky 2015 - 2019 je 0,51 / 100 000 obyvateľov.

Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae bol v roku 2020 hlásený 1x (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov). Dieťa bolo hospitalizované na detskom oddelení, s klinickým priebehom: TT do 40,3°C, zvracanie, serózna nádcha, CRP 160. RTG hrudníka s pozit. nálezom pravostrannej pneumónie. Liečba na JIS detského oddelenia s nutnosťou oxygenoterapie, auskultačne nález pravostranne oslabeného dýchania. Ide o ochorenie u kompletne očkovaného dieťaťa proti pneumokokom.

V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie na **Mumps - parotitis epidemica** (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov) čo je rovnaký počet ako v roku 2019. V roku 2018 ochorenie nebolo hlásené. Za obdobie od roku 2008 – 2015 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2017 boli hlásené 2 ochorenia, čo je rovnaký počet ako v roku 2016. Priemerná chorobnosť výskytu za roky 2015 - 2019 je 64 / 100 000 obyvateľov.

Respiračné ochorenia – mimo nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2020 boli hlásené 2 ochorenia, čo je o 1 prípad menej ako v roku 2019 (chorobnosť 1,9 / 100 000 obyvateľov). V roku 2018 boli hlásené 3 prípady. V roku 2017 nebolo ochorenie hlásené. V roku 2016 boli hlásené 4 ochorenia, čo je o 1 menej ako v roku 2015.

Ochoreli 2 ženy (chorobnosť 2,48 / 100 000 obyvateľov), po 1x vo vekovej skupine 45 – 54 a 65+ ročných. Ochorenia boli hlásené pod dg. **Tuberkulóza pľúc potvrdená mikroskopiou spúta.**

Tuberkulóza močovopohlavnej sústavy bola v roku 2020 hlásená 1x. V rokoch 2019 - 2013 ochorenia neboli hlásené.

Ruža – erysipelas bola v roku hlásené 1x (chorobnosť 2,53 / 100 000 obyvateľov). V roku 2019 hlásená 4x, v roku 2017 aj v roku 2018 bolo hlásené po 1 ochorení. V roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia, v roku 2015 bolo hlásené jedno. Ochorenie bolo nahlásené ako NN. **Herpes simplex** bol v roku 2020 hlásený 3x (chorobnosť 1,9 / 100 000 obyvateľov). V roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie, v roku 2018 nebolo ochorenie hlásené. V roku 2017 boli hlásené 2 prípady. 2 ochorenia pod dg. **Herpetickovírusová encefalitída** a 1 ochorenie ako **Iná forma herpetickovírusovej infekcie.**

V roku 2020 bolo hlásených 192 ochorení na **varicellu**, čo je o 236 prípadov menej ako v roku 2019 (chorobnosť 121,67 / 100 000 obyvateľov, index 0,45). V roku 2018 bolo hlásených 266 ochorení. Priemerná chorobnosť za roky 2015 - 2019 je 278,46 / 100 000 obyvateľov. Okrem sporadických a rodinných výskytov hlásený bol aj epidemický výskyt v MŠ a ZŠ v obci Kónská a Kamenná Poruba.

V roku 2020 bolo spolu hlásených 133 ochorení **herpes zoster**, čo je o 15 ochorení menej ako v roku 2019 (chorobnosť 84,28 / 100 000 obyvateľov, index 0,9). Priemerná chorobnosť za roky 2015 - 2019 je 83,57 / 100 000 obyvateľov. Hlásené boli sporadické prípady. Na celkovom počte 133 ochorení sa podieľali: **zosterová encefalitída** 1x, **zosterové choroby oka** 2x, **diseminovaný zoster** 1x, **zoster s inými komplikáciami** 3x a **zoster bez komplikácie** 126x. Na **Infekčnú mononukleózu** sme v roku 2020 zaznamenali 3 ochorenia, čo je o 5 prípadov menej ako v roku 2019 (chorobnosť 1,9 / 100 000 obyvateľov, index 0,38). Priemerná chorobnosť za roky 2015 - 2019 je 4,2 / 100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži (chorobnosť 2,6 / 100 000 obyvateľov) a 1 žena (chorobnosť 1,24 / 100 000 obyvateľov). Výskyt ochorení bol vo vekových skupinách 1 – 4 ročných 2 prípady a 15 – 19 ročných 1 prípad. Vekovošpecifická chorobnosť bola 28,52 a 13,77 / 100 000 obyvateľov. Výskyt ochorenia bol hlásený v mesiaci január 3x. Na celkovom počte 3 ochorenia sa podieľali: **Cytomegalová mononukleóza** 1x a **Iná infekčná mononukleóza** 2x.

Celkový počet **ARO** ochorení v roku 2020 bol 18 454 (chorobnosť 35 843,9 / 100 000 obyvateľov), čo je oproti roku 2019 pokles o 10 347 ochorení, index 0,64. Z celkového počtu bolo hlásených 1 089 CHPO (chorobnosť 2 115,2 / 100 000 obyvateľov), čo je oproti roku 2019 pokles o 938 prípadov. Najvyšší výskyt ochorení bol evidovaný v 7. kalendárnom týždni, kedy bolo hlásených 1 740 ochorení (chorobnosť 2 444,92 / 100 000 obyvateľov), najnižší výskyt bol hlásený v 26. kalendárnom týždni, kedy bolo hlásených 37 ochorení (chorobnosť 95,66 / 100 000 obyvateľov). Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť 112 858,1 / 100 000 obyvateľov (3 975 prípadov) bola vo vekovej skupine 0 - 5 ročných, najnižšia vekovošpecifická chorobnosť 8 409,8 / 100 000 obyvateľov (947 ochorení) bola vo vekovej skupine 60+ ročných. Hlásených bolo celkovo 209 komplikácií (1,134% z počtu ARO), oproti roku 2019 bol zaznamenaný pokles o 193 komplikácií. Najčastejšou komplikáciou boli sinusitídy v počte 124 (59,33% z počtu komplikácií), bronchopneumómie a pneumómie boli hlásené v počte 56 (26,79% z počtu komplikácií) a otitídy v počte 29 (13,88% z počtu komplikácií). Najviac komplikácií bolo hlásených vo vekovej skupine 20 - 59 ročných 79 (37,8%). V roku 2020 bolo cestou sentinelových lekárov odobratých 9 vzoriek biologického materiálu (TN+TT) na virologické vyšetrenie, zaslaných do RÚVZ B. Bystrica, z toho 1x s pozit. nálezom AH3N2. Celkovo bolo laboratórne potvrdených 41 prípadov, ochorenia sú hlásené pod dg. Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky (J 10). SARI bolo hlásené 2x a Chrápka H1N1 Novel (J 10.9) bolo hlásené 2x. V súvislosti s chrípkou (pri ochorení SARI) sme zaznamenali 2 úmrtia, pričom chrípka bola pravdepodobnou príčinou úmrtia. Vo všetkých prípadoch ide o osoby proti chrípke neočkované.

V roku 2019 RVaPS Žilina nenariadila veterinárne opatrenia pre chovateľov.

V roku 2020 bola **Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky** hlásená 41x (chorobnosť 25,98 / 100 000 obyvateľov, index 1,17), čo je oproti roku 2019 nárast o 6 prípadov. Liečba 24 ochorení s nutnosťou hospitalizácie. Laboratórne sú všetky ochorenia potvrdené: vírus chrípky typ A bližšie nešpecifikovaný - 32x (10x sérologicky a 22x PCR vyšetrenie TN+TT), vírus chrípky typ A 4x, z toho 1x H1, 1x H3 a 2x H3N2 (PCR vyšetrenie TN+TT) a vírus chrípky typ B nešpecifikovaný 2x (PCR vyšetrenie TN+TT). Okrem sporadických ochorení sme zaznamenali 1 rodinný výskyt s počtom 2 prípady. V jednom prípade ochorela očkovaná osoba (Influvac podaný 19.12.2019, ochorenie sa vyskytlo 28 dní po očkovaní).

SARI v roku 2020 bolo hlásené 2x, čo je rovnaký počet ako v roku 2019. V roku 2018 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2017 boli 3 ochorenia. V roku 2016 nebolo ochorenie hlásené, v roku 2015 boli hlásené 3 prípady, čo je o 1 viac ako v roku 2014. Laboratórne sú ochorenia potvrdené PCR vyšetrenie TN+TT: vírus chrípky typ A H1 pandemický. V oboch prípadoch dopad ochorenia úmrtie. Na **Chrápku H1N1 Novel** boli v roku 2020 hlásené 2 ochorenia, čo je oproti roku 2019 menej o 4 prípady (chorobnosť 1,27 / 100 000 obyvateľov, index 0,33). V oboch prípadoch liečba ochorení s nutnosťou hospitalizácie. Laboratórne (výter z nosa PCR) potvrdený vírus chrípky typ A H1 2009. Ochorenia sa vyskytli u osôb neočkovaných proti chrípke.

Najvyšší podiel na hlásených prenosných ochoreniach v roku 2020 mali ochorenia spôsobené

koronavírusom SARS-CoV-2. Hlásených bolo 8587 laboratórne potvrdených ochorení **COVID-19** (chorobnosť 5441,45 / 100 000 obyvateľov). Okrem sporadických ochorení boli zaznamenané 2 rodinné výskyty a 20 epidemických výskytov s celkovým počtom 927 pozitívnych osôb, z toho 614 osôb s klinickými príznakmi respiračného ochorenia a 313 bezpríznakových. Z celkového počtu 20 epidemických výskytov bolo 6 hlásených zo zariadení pre seniorov a 4 zo zdravotníckych zariadení. Ako importovaná nákaza bolo hlásených 133 prípadov, najviac importovaných prípadov bolo z Česka a Ukrajiny, po 24x.

V súvislosti s COVID-19 sme zaznamenali 107 úmrtí, pričom ochorenie COVID-19 bolo príčinou úmrtia v 77 prípadoch, pravdepodobnou príčinou úmrtia bolo ochorenie na COVID-19 v 5 prípadoch. Na inú ako infekčnú chorobu zomrelo 25 osôb.

Neuroinfekcie

V roku 2020 boli hlásené 2 ochorenia na **vírusovú meningitídu** (chorobnosť 1,27 / 100 000 obyvateľov, index 0,4), čo je o 3 prípady menej ako v roku 2019. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 1,91 / 100 000 obyvateľov. Jedno ochorenie bolo hlásené ako **zápal mozgových plien**. V rokoch 2019, 2018, 2017, 2016, 2015 ochorenie hlásené nebolo. V roku 2014 bolo hlásené 1 ochorenie, čo je rovnaký počet ako v roku 2013. Ochorel 72 ročný muž, dopad ochorenia exitus. **Poruchy tvárového nervu** bolo v roku 2020 hlásené jedno ochorenie u 53 ročnej ženy. V rokoch 2019 a 2018 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2017 boli hlásené 3 ochorenia (chorobnosť 1,91 / 100 000 obyvateľov). V roku 2016 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2015 bolo hlásené jedno ochorenie.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2020 sme vykonali v dvoch prípadoch epidemiologické vyšetrenie pri podozrení na antrax (MÚ Rajec a Slovenská pošta, pracovisko Teplička nad Váhom). V podozrivých zásielkach nebola zistená kontaminácia pôvodcom antraxu.

Na **lymeskú chorobu** bolo v roku 2020 hlásených 85 prípadov (chorobnosť 53,86 / 100 000 obyvateľov, index 2,83), čo je nárast oproti roku 2019 o 55 prípadov. Priemerná chorobnosť za roky 2015 - 2019 je 39,18 / 100 000 obyvateľov. Podľa mechanizmu prenosu bolo 43 prípadov po prisatí kliešťa, po poštípaní hmyzom 16 prípadov a u 26 osôb je epidemiologická anamnéza negatívna. Ochorenia sú v 20 prípadoch je ochorenie laboratórne potvrdené, z toho 15x z likvoru a 5x z krvi. Klinická forma: 68x erytema chronicum migrans, 11x neurologická, 5x meningeálna a 1x kĺbna. V jednom prípade ide o recidívu ochorenia, prvé ochorenie pacient prekonal v roku 2018. Priebeh ochorení typický, v 17 prípadoch si liečba vyžadovala hospitalizáciu v dĺžke 6 – 23 dní. **O - horúčka** bola v roku 2020 bol hlásená 1x (chorobnosť 0,63 / 100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo hlásené u 33 ročného muža. V 8/2020 hospitalizovaný na klinike infektológie UNB s meningeálnou formou kliešťovej encefalitídy s typickým dvojfázovým priebehom. Ochorenie bolo laboratórne potvrdené serologickým vyšetrením likvoru. EA: prisatie kliešťa

Výskyt **stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy** bol hlásený v roku 2020 38x (chorobnosť 24,08 / 100 000 obyvateľov, index 1,23), čo je nárast o 7 ochorení oproti roku 2019. Priemerná chorobnosť za roky 2015 - 2019 je 10,69 / 100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia laboratórne sú potvrdené. Klinická forma v 34 prípadoch meningeálna a v 4 prípadoch febrilná. Ako mechanizmus prenosu bol udávaný 26x prisatie kliešťa, ingescia 5x, poštípanie neznámym hmyzom 1x a negatívna anamnéza 6x. Ochorenia sa vyskytli u osôb neočkovaných proti kliešťovej encefalitíde. Zaznamenali sme 1 rodinný výskyt po konzumácii tepelne neupraveného domáceho kozieho mlieka s počtom 2 prípady, ostatné ochorenia mali sporadický charakter.

Vo všetkých prípadoch priebeh ochorení typický, vo väčšine prípadov dvojfázový, okrem 2 prípadov liečba s nutnosťou hospitalizácie v dĺžke 5 – 20 dní.

V roku 2020 sme zaznamenali 23 prípadov **ohrozenia besnotou**, čo je o 2 prípady menej ako v roku 2019 (chorobnosť 14,57 / 100 000 obyvateľov, index 0,92). Priemerná chorobnosť za roky 2015 - 2019 je 13,61 / 100 000 obyvateľov. Rozdelenie podľa druhu zvierat'a: 10x pes, 9x mačka, 2x líška, po 1x potkan a iné divokožijúce zviera (veverica). Podľa spôsobu poranenia: 22x pohryzenie, 1x poškriabanie. Podľa lokalizácie poranenia: 14x ruka, 3x predkolenie, 2x rameno a po 1x stehno, hlava – tvár, predlaktie a viacnásobné poranenie tela.

Nákazy kože a slizníc

V roku 2020 bolo hlásených celkovo 50 ochorení, čo je o 18 prípadov menej ako v roku 2019.

Hlásené boli pod dg: **Včasný syfilis** 14x, **Iný a nešpecifikovaný syfilis** 1x, **Gonokoková infekcia** 8x, **Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie** 19x, **Urogenitálna trichomonóza** 6x a **Anogenitálne bradavice** (venerické) 2x.

V roku 2020 bolo hlásených 23 ochorení na **svrab** (chorobnosť 14,57 / 100 000 obyvateľov), čo je o 10 prípadov menej ako v roku 2019, index 0,7. Priemerná chorobnosť za roky 2015 - 2019 je 14,63 / 100 000 obyvateľov. Zaznamenali sme sporadické ochorenia a 2 rodinné výskyt s počtom po 2 prípady.

Iné infekcie - nezaradené

V roku 2020 bola hlásená 1 **streptokoková septikémia**, (chorobnosť 0,64 / 100 000 obyvateľov), čo je o 9 prípadov menej ako v roku 2019, index 0,1. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 4,58 / 100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo hlásené ako iná streptokoková septikémia (A 40.8).

Stafylokoková septikémia bola v roku 2020 hlásená 24x (chorobnosť 15,21 / 100 000 obyvateľov), čo je o 74 prípadov menej ako v roku 2019, z celkového počtu bolo 18 prípadov hlásených ako NN. Ochorenia boli hlásené 4x ako **Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus**, 3x ako **Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi**, 15x ako **Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami** a 2x ako **Iná špecifikovaná septikémia**. **Enterobióza - mrle** v roku 2020 bolo hlásených 14 ochorení, čo je o 31 menej ako v roku 2019 (chorobnosť 8,87 / 100 000 obyvateľov). V roku 2018 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2017 boli hlásené 2 ochorenia. V roku 2016 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2015 bolo hlásené 1 ochorenie. Okrem sporadických ochorení sme zaznamenali aj 4 rodinné výskyt s počtom po 2 prípady.

Na **Pedikulózu** v roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie.

V roku 2020 sme zaznamenali epidemický výskyt ochorenia **zápal spojovky** v MŠ v obci Dlhé Pole. Z celkového počtu 53 exponovaných, z toho 48 detí ochorelo 27 detí a 1 pedagogický pracovník. Rozhodnutím okresného hygienika bola MŠ v dňoch 6. - 7.2.2020 uzatvorená a nariadené protiepidemické opatrenia. U jedného dieťaťa bol odobratý ster zo spojovky, kultivačne potvrdený *Enterococcus faecalis*.

Bezpríznakové nosičstvo HIV, v roku 2020 bolo hlásené 1x (chorobnosť 0,63 / 100 000 obyvateľov), čo je o 2 prípady menej ako v roku 2019, index 0,33. V roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie. V roku 2017 boli hlásené 4 prípady (chorobnosť 2,55 / 100 000 obyvateľov). V rokoch 2016 a 2015 nebolo ochorenie hlásené. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 1,14 / 100 000 obyvateľov.

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Žilina, trend za 10 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hod nota	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
-------------	-----------	-------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Skupina alimentárnych nákaz

A 01	Brušný týfus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	A paratyfus	rel.*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A 02	Iné infekcie salmonelami	abs.	148	162	145	190	189	206	285	345	199	73
		rel.*	95,7	104,5	93,2	122,1	121,2	131,7	181,8	219,4	126,1	46,26
A 02N	Vylučovanie salmonel	abs.	12	12	12	15	11	13	20	29	10	2
		rel.*	7,76	7,74	7,71	9,64	0,86	8,31	12,8	18,44	6,34	1,27
A 03	Bacilová dyzentéria	abs.	0	1	0	0	2	4	3	3	2	0
		rel.*	0,0	0,65	0,0	0,0	1,28	2,56	1,91	1,91	1,27	0,0
A 04	Iné bakter. črevné infekcie	abs.	119	172	159	160	224	299	239	315	401	109
		rel.*	74,75	111,3	102,5	102,9	143,6	191,2	152,1	200,3	254,1	69,07
A 05	Iné bakteriálne otravy potravinami	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A 07	Iné protoz. črevné choroby	abs.	0	1	0	1	0	1	0	0	10	2
		rel.*	0,0	0,65	0,0	0,64	0,0	0,64	0,0	0,0	6,34	1,27
A 08	Vírusové enteritídy	abs.	143	9	48	71	98	91	35	188	441	59
		rel.*	92,5	5,8	30,85	45,64	62,82	58,18	22,32	119,5	279,5	37,39
A 09	Gastroenteritída pravdepodobne infekč. pôvodu	abs.	143	17	44	12	36	2	2	1	11	5
		rel.*	90,07	11,0	28,37	7,71	23,08	1,28	1,28	0,64	6,97	3,17

Skupina vírusových hepatít

B 15	Akútna VHA	abs.	1	3	0	3	3	3	2	6	1	0
		rel.*	0,63	1,94	0,0	1,93	1,92	1,92	1,28	3,81	0,63	0,0
B 16	Akútna VHB	abs.	4	1	4	1	1	0	0	0	0	0
		rel.*	2,52	0,65	2,58	0,64	0,64	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 17	Iné akútne VH	abs.	2	2	0	0	0	0	1	2	4	1
		rel.*	1,26	1,29	0,0	0,0	0,0	0,0	0,64	1,27	2,54	0,63
B 18.1	Chronická	abs.	3	2	2	2	2	4	1	1	3	4

	VHB	rel.*	1,94	1,29	1,29	1,29	1,28	2,56	0,64	0,64	1,9	2,53
B 18.2	Chronická	abs.	17	9	9	11	15	11	7	9	8	2
	VHC	rel.*	11,0	5,8	5,79	7,07	9,62	7,03	4,46	5,72	5,07	1,27
B 19	Nešpecifikovaná	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	VH	rel.*	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Skupina respiračných nákaz

A 37	Pertussis	abs.	1	0	0	35	5	1	1	5	5	7
	- divý kašeľ	rel.*	0,63	0,0	0,0	22,5	3,21	0,64	0,64	3,18	3,17	4,44
A 38	Scarlatina	abs.	6	4	4	3	5	9	4	12	3	0
	šarlach	rel.*	3,78	2,59	2,58	1,93	3,21	5,75	2,55	7,63	1,9	0,0
B 01	Varicella	abs.	199	284	626	323	471	577	447	266	428	192
	ovčie kiahne	rel.*	125,3	183,7	403,7	207,6	301,9	368,9	285,0	169,1	271,2	121,67
B 02	Herpes zoster	abs.	128	108	165	126	127	160	110	112	148	133
	plazivec pásový	rel.*	80,62	69,86	106,4	80,99	81,42	102,3	70,15	71,22	93,8	94,28
B 05	Morbilli	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	osýpky	rel.*	0,63	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 06	Rubeola	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ružienka	rel.*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 26	Parotitída	abs.	0	0	0	0	0	2	2	0	1	1
	mumps	rel.*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,28	1,28	0,0	0,63	0,63
J 10	ARO -	abs.	35978	24910	35674	25641	27221	26393	27309	30818	28811	18454
J 11	CHPO	rel.*	51691	40277	52221	42669	47042	42193	45007	51628	50700	35844

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Žilina, trend za 10 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota										
			2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

Neuroinfekcie

A39	Meningokoková	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	infekcia	rel.*	0,63	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A841	Kliešťová	abs.	18	22	19	18	15	12	8	18	31	38
	encefalitída	rel.*	11,3	14,2	12,3	11,57	9,62	7,67	5,1	11,44	19,64	24,08
A87	Vírusová	abs.	1	2	2	0	4	1	2	3	5	2

	meningitída	rel.*	0,63	1,29	1,29	0,0	2,56	0,64	1,28	1,91	3,17	1,27
A86	Nešpecifikovaná vírusová encefalitída	abs.	3	1	1	0	0	0	0	1	0	0
		rel.*	1,89	0,65	0,64	0,0	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,0
G00	Bakteriálna meningitída	abs.	2	1	0	0	2	2	1	0	1	1
		rel.*	1,26	0,65	0,0	0,0	1,28	1,28	0,64	0,0	0,63	0,63

Zoonózy

A 27	Leptospiroza	abs.	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel.*	0,0	0,65	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,0	0,0	0,0
A 32	Listerióza	abs.	0	0	0	0	2	0	1	0	1	0
		rel.*	0,0	0,0	0,0	0,0	1,28	0,0	0,64	0,0	0,63	0,0
A692 M012 G630	Lymeská choroba	abs.	35	58	111	28	50	103	42	86	30	85
		rel.*	22,1	37,3	71,6	18,0	32,05	65,85	26,8	54,68	19,01	53,86
B 50	Malária	abs.	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
		rel.*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,64	0,0	0,0
B 58	Toxoplazmóza	abs.	11	8	7	15	6	6	6	7	9	0
		rel.*	6,93	5,17	4,51	9,64	3,85	3,84	3,83	4,45	5,7	0,0
B 68	Tenióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Z 20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	30	25	20	26	18	25	19	20	25	23
		rel.*	18,9	16,2	12,9	16,71	11,54	15,98	12,12	12,72	25,84	14,57

Iné nezaradené

A 40	Streptokokové septikémie	abs.	0	0	2	1	6	1	10	8	10	1
		rel.*	0,0	0,0	1,29	0,64	3,85	0,64	6,38	5,09	6,34	0,63
A41	Iné septikémie	abs.	17	25	26	7	9	17	15	14	98	24
		rel.*	11,1	16,3	16,8	4,48	5,77	10,87	9,57	8,9	62,1	15,21
A 46	Erysipelas - ruža	abs.	5	0	2	0	1	2	1	1	4	1
		rel.*	3,15	0,0	1,29	0,0	0,64	1,28	0,64	0,64	2,53	0,63
A 81.0	Creuzfeldtová Jakobova choroba	abs.	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0
		rel.*	0,0	0,0	0,64	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,63	0,0
B 27	Infekčná	abs.	16	2	9	1	3	10	4	8	8	3

	mononukleóza	rel.*	10,1	1,29	5,8	0,64	1,92	6,4	2,56	5,09	5,07	1,9
B 35	Dermatofytóza	abs.	4	0	1	0	0	0	1	0	0	0
		rel.*	2,52	0,0	0,65	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,0	0,0
B 86	Scabies - Svrab	abs.	2	5	10	35	33	12	11	25	33	23
		rel.*	1,26	3,25	6,45	22,5	21,16	7,67	7,01	15,9	20,91	14,57
G 51	Poruchy spánkového nervu	abs.	4	0	0	0	1	0	1	0	0	1
		rel.*	2,52	0,0	0,0	0,0	0,64	0,0	0,64	0,0	0,0	0,63
G 61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	0	0	1	1	0	2	1	0
		rel.*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,64	0,64	0,0	1,27	0,63	0,0

- chorobnosť na 100 000 obyvateľov

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Žilina a porovnávacie indexy

Kód MKCH	Rok 2020 abs.	Rok 2019 abs.	Index 20/19 rel.	Priemer 15-19 abs.	Index 20 / P rel.	Chorobnosť v r. 2020 na 100 000	Priemer chorobnosti 15-19
A 02	73	199	0,37	244,8	0,30	46,26	155,7
A 02N	2	10	0,2	16,6	0,12	1,27	10,56
A 03	0	2	0,0	2,8	0,0	0,0	1,78
A 04	109	401	0,27	298,6	0,37	69,07	188,01
A 04.0	0	1	0,0	1	0,0	0,0	0,64
A 04.5	60	223	0,27	199,2	0,3	38,02	126,7
A 04.6	0	1	0,0	7	0,0	0,0	4,45
A 04.7	49	176	0,28	87,4	0,56	31,05	55,59
A 04.8	0	0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,51
A 04.9	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
A 07	2	10	0,2	2,6	0,77	1,27	1,65
A 08	59	441	0,13	170,6	0,35	37,39	108,51
A 08.0	39	63	0,62	53,2	0,73	24,71	33,84
A 08.1	5	21	0,24	16	0,31	3,17	10,18

A 08.2	10	13	0,77	6,4	1,56	6,34	4,07
A 08.3	4	6	0,67	1,8	2,22	2,53	1,14
A 08.4	1	338	0,0	93,2	0,01	0,63	59,28
A 09	5	11	0,45	10,4	0,48	3,17	6,61
A 27	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
A 32	0	1	0,0	0,8	0,0	0,0	0,51
A 37.0	7	5	1,4	3,4	2,06	4,44	2,16
A 38	0	3	0,0	6,6	0,0	0,0	4,2
A 40	1	10	0,1	7,2	0,14	0,63	4,58
A 40.1	0	1	0,0	0,4	0,0	0,0	0,25
A 40.3	0	4	0,0	4,4	0,0	0,0	2,8
A 40.8	1	5	0,2	2,4	0,42	0,63	1,53
A 41	24	98	0,24	30,6	0,78	15,21	19,46
A 41.0	4	16	0,25	5,8	0,69	2,53	3,69
A 41.1	3	7	0,43	3,4	0,88	1,9	2,16
A 41.3	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
A 41.5	15	59	0,25	16,6	0,9	9,51	10,56
A 41.8	2	16	0,13	4,4	0,45	1,27	2,8
A 41.9	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
A 51	14	2	7,0	3,8	3,68	8,87	2,42
A 52	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
A 53	1	2	0,5	1,8	0,56	0,63	1,14
A 69.2	85	30	2,83	61,6	1,38	53,86	39,18
A 81	0	1	0,0	0,4	0,0	0,0	0,25
A 84.1	38	31	1,19	16,8	2,2	24,08	10,69
A 87	2	5	0,4	3	0,67	1,27	1,91

B 01	192	428	0,45	437,8	0,44	121,67	278,46
B 02	133	148	0,9	131,4	1,01	84,28	83,57
B 15	0	1	0,0	3	0,0	0,0	1,91
B 16	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
B 17.1	0	1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
B 18.1	4	3	1,33	2,2	1,82	2,53	1,4
B 18.2	2	8	0,25	10	0,2	1,27	6,36
B 26	1	1	1,0	1	1,0	0,63	0,64
B 27	3	8	0,38	6,6	0,45	1,9	4,2
B 37.7	0	4	0,0	1	0,0	0,0	0,64
B 50	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
B 58	0	9	0,0	6,8	0,0	0,0	4,33
B 86	23	33	0,7	23	1,0	14,57	14,63
G 00	1	1	1,0	1,2	0,83	0,63	0,76
G 00.1	1	1	1,0	0,8	1,25	0,63	0,51
G 61	0	1	0,0	1	0,0	0,0	0,64
G 63.0	0	0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,25
M 01.2	0	0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,13
U 07.1	8587	0	0,0	0	0,0	5441,46	0,0
Z 20.3	23	25	0,92	21,4	1,07	14,57	13,61
Z 21	1	3	0,33	1,8	0,56	0,63	1,14

Okres Bytča

Alimentárne infekcie

V roku 2020 bolo hlásených 43 prípadov salmonelóz (chorobnosť 139,30/100 000 obyvateľov, index 0,75). V porovnaní s predchádzajúcim rokom evidujeme pokles o 14 ochorení.

U 38 osôb bolo ochorenie diagnostikované ako salmonelová enteritída, u 5 osôb ako bezpríznakové vylučovanie salmonel. Aktívne vyhládaných bolo 7 osôb. Hospitalizovaných bolo 10 osôb s dĺžkou hospitalizácie 2 – 4 dni. Vo všetkých prípadoch bol etiologický agens dokázaný

kultivačne, sérotyp S.Enteritidis 37x, (86,05 % prípadov), S.Litchfield 3x, (6,98 % prípadov), S.Infantis 2x, (4,65 % prípadov) a S.Typhimurium 1x (2,33 % prípadov).

Najčastejším suspektným faktorom prenosu bola uvádzaná zmiešaná strava, domáce a kupované vajcia a výrobky z vajec, lahôdkárske a cukrárenské výrobky, mliečne a mäsové výrobky.

Okrem sporadického výskytu ochorení sme zaznamenali 6x rodinný výskyt s počtom 2 - 4 chorí, epidemický výskyt salmonelovej enteritídy sme v roku 2020 v okrese Bytča nezaznamenali.

Celkovo bolo hlásených 33 prípadov (chorobnosť 106,90/100 000 obyvateľov, index 0,54) **iných bakteriálnych infekcií**. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 143,51/100 000 obyvateľov. Ochorenia mali sporadický aj rodinný charakter výskytu. Etiologický agens: Campylobacter jejuni 29x, Campylobacter coli 3x a Yersinia enterocolitica 1x. Všetky prípady sú laboratórne potvrdené. Suspektným faktorom prenosu boli nedostatočne tepelne spracované mäsové výrobky, najmä kuracie, morčacie, bravčové mäso, ovčí syr, bryndza, syrové korbáčiky, kontakt so zvieratami, najmä mačka, ovce, pes, sliepky.

Na celkovom počte 33 ochorení sa podieľali: **Campylobakteriálna enteritída 32x a Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica 1x.**

Vírusových črevných infekcií v roku 2020 bolo hlásených 12 prípadov (chorobnosť 38,87/100 000 obyvateľov, index 0,44), čo je o 15 prípadov menej ako v predchádzajúcom roku. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 55,20/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia v roku 2020 boli diagnostikované ako rotavírusová enteritída. Ochorenia mali sporadický charakter výskytu, všetky sú laboratórne potvrdené. Ochoreli neočkované deti.

Vírusové hepatitídy

Epidemiologická situácia vo výskyte vírusových hepatitíd je naďalej priaznivá. V roku 2020 sme zaznamenali 1 ochorenie diagnostikované ako **akútna vírusová hepatitída E**, 1 ochorenie diagnostikované ako chronická vírusová hepatitída C a jeden prípad **nosičstva vírusovej hepatitídy B**. Jedná sa o importovanú nákazu z Ukrajiny.

Ochorenia preventabilné očkovaním

V roku 2020 boli z tejto skupiny ochorení hlásené 2 ochorenia na **Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis** (chorobnosť 6,48/100 000 obyvateľov, index 0,50), v predchádzajúcom roku sme zaznamenali 4 ochorenia. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 5,19/100 000 obyvateľov. Očkovanie proti pertussis nebolo v jednom prípade zistené, v jednom prípade ide o ochorenie u 0 ročného dieťaťa, u ktorého ešte nebolo očkovanie začaté. Ostatné nákazy z tejto skupiny sme v roku 2020 nezaznamenali.

Respiračné ochorenia - okrem nákaz preventabilných očkovaním

Respiračná tuberkulóza bakteriologicky alebo histologicky potvrdená bola v roku 2020 hlásená 1x (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov). V priebehu posledných päť rokov boli hlásené po 3 novozistené ochorenia v roku 2019 a v roku 2015. Ochorenie hlásené ako tuberkulóza pľúc potvrdená mikroskopiou spúta (A 15.0).

Ovčie kiahne – Varicella bola v roku 2020 hlásená 40x (chorobnosť 129,58/100 000 obyvateľov, index 0,06), čo je oproti roku 2019 výrazný pokles až o 647 ochorení. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 805,22/100 000 obyvateľov. Ochorenia sú hlásené ako varicella bez komplikácie B01.9 (39x) a varicella s inými komplikáciami B01.8 (1x)

Na **herpes zoster** sme v roku 2020 zaznamenali 7 ochorení (chorobnosť 22,68/100 000 obyvateľov, index 0,64), čo je o 4 prípady menej oproti predchádzajúcemu roku. Priemerná

chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 28,57/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu 7 ochorení bolo 6 prípadov hlásených ako zoster bez komplikácie (B 02.9) a 1 prípad ako zoster s inými komplikáciami (B 02.8).

Na **Infekčnú mononukleózu** sme v roku 2020 zaznamenali 6 ochorení (chorobnosť 19,44/100 000 obyvateľov, index 3,00). V roku 2019 sme zaznamenali 2 prípady. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 2,60/100 000 obyvateľov. Všetky prípady boli hlásené ako iná infekčná mononukleóza (B 27.8). Klinická forma 5x uzlinová, 1x hepatálna, u všetkých sérologicky potvrdená EBV etiológia. 4x sa jedná o sporadický výskyt ochorenia, 2 prípady evidujeme ako rodinný výskyt ochorenia u súrodencov.

V skupine **ARO** ochorení sme zaznamenali pokles chorobnosti oproti roku 2019. Celkový počet ARO ochorení bol 5 050 (chorobnosť 28 788,8/100 000 obyvateľov), čo je o 3 194 ochorení menej oproti predchádzajúcemu roku. Z celkového počtu ARO bolo hlásených 209 CHPO (chorobnosť 1 191,5/100 000 obyvateľov), čo je oproti roku 2019 pokles o 113 prípadov. Najvyšší výskyt ochorení sme evidovali v 8. kalendárnom týždni 2020, kedy ochorelo 297 osôb (chorobnosť 2 044,53/100 000 obyvateľov), čo je oproti najvyššiemu výskytu v roku 2019 (8.k.t. 2019) menej o 248 ochorení. Najnižší výskyt ochorení bol hlásený v 19. kalendárnom týždni, 12 prípadov, chorobnosť 66,09/100 000 obyvateľov. Celkovo bolo hlásených 29 komplikácií (0,57 % z počtu ARO). Najčastejšou komplikáciou boli sinusitídy, 23 prípadov (t.j. 79,31 % z celkového počtu komplikácií). V roku 2020 bolo v okrese Bytča odobratých 5 vzoriek biologického materiálu na virologické vyšetrenie, s pozitívnym nálezom vírus chrípky typ A 3x, vírus chrípky typ A H1 2009 1x a vírus chrípky typ A H3 1x. Hospitalizácia bola nutná u štyroch pacientov. V roku 2020 sme nezaznamenali úmrtie v súvislosti s chrípkou. **Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky** bola hlásená 4x (chorobnosť 12,96/100 000 obyvateľov). V priebehu posledných päť rokov boli hlásené tri ochorenia v roku 2019, jedno ochorenie v roku 2018, tri ochorenia v roku 2017 a jedno ochorenie v roku 2016. Ochoreli neočkované osoby.

V roku 2020 sme zaznamenali 1 ochorenie **Chrípka H1N1 Novel** (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov). V priebehu posledných päť rokov boli hlásené 2 ochorenia v roku 2018. Ochorenie je laboratórne potvrdené, vírus chrípky typ A (H1) pandemický. Ochorela neočkovaná osoba.

Nákaza **koronavírusom SARS-CoV-2** bola v okrese Bytča prvýkrát zaznamenaná v marci 2020. Celkovo bolo v roku 2020 hlásených 1 715 prípadov (chorobnosť 5 555,74/100 000 obyvateľov). Hospitalizovaných bolo 45 osôb s dĺžkou hospitalizácie 3 – 30 dní. V ohnisku nákazy bolo aktívne vyhládaných 679 osôb. Klinická forma: respiračná 1 074x, febrilná 103x, senzorická 48x a bezpríznaková 490x. Jednalo sa o sporadické výskyty ochorenia, rodinné výskyty a 4 epidemické výskyty. Importovaných bolo 9 nákaz. V súvislosti s ochorením COVID-19 sme zaznamenali 22 úmrtí. RT-PCR testovaním bolo potvrdených 920 prípadov (dg. U 07.1), antigénovým testovaním bolo potvrdených 795 prípadov (dg. U 07.11).

Neuroinfekcie

Ako **Herpetickovírusová encefalitída** boli v roku 2020 hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 6,48/100 000 obyvateľov). V priebehu posledných päť rokov ochorenie nebolo hlásené. Na **zápal mozgových plien vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami** sme v roku 2020 zaznamenali 1 ochorenie (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov). V priebehu posledných päť rokov ochorenie nebolo hlásené.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2020 sme zaznamenali 6 ochorení na **lymeskú chorobu**, čo je oproti roku 2019 nárast o 4 prípady (chorobnosť 19,44/100 000 obyvateľov, index 3,00). Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 24,68/100 000 obyvateľov. Tri osoby udávajú prisatie kliešťa, jedna osoba poštipanie hmyzom a u dvoch osôb je mechanizmus prenosu neznámy. Štyri ochorenia sú sérologicky potvrdené. Klinická forma: erythema chronicum migrans 4x, meningeálna 1x a neurologická 1x.

Dve ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu v dĺžke 17 a 21 dní. Na **kliešťovú encefalitídu** sme v roku 2020 zaznamenali 12 ochorení, čo je o 5 ochorení viac ako v roku 2019 (chorobnosť 38,87/100 000 obyvateľov, index 1,71). Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 20,78/100 000 obyvateľov. Klinická forma: meningeálna 8x, febrilná 3x a neurologická 1x. EA: 9 osôb udáva prisatie kliešť'a, 1 osoba poštípanie hmyzom, 1 osoba ingesciu a u 1 osoby je mechanizmus prenosu neznámy. Hospitalizáciu si vyžiadalo 9 ochorení, všetky prípady boli verifikované sérologicky. Ochoreli osoby neočkované proti kliešťovej encefalitíde. **Ohrozenie besnotou** sme v roku 2020 zaznamenali v 1 prípade, (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov, index 0,25), čo je oproti predchádzajúcemu roku pokles o 3 prípady. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 13,64/100 000 obyvateľov. Rozdelenie podľa druhu zvierat'a: 1x neznámy pes, podľa spôsobu poranenia: 1x pohryzenie, podľa lokalizácie poranenia: 1x ruka. Poranenie si vyžiadalo traumatologické ošetrovanie. Besnota u zvierat'a potvrdená nebola.

Nákazy kože a slizníc

V roku 2020 bolo hlásených 6 novozistených prípadov pohlavne prenášaných ochorení, čo je o 2 prípady viac ako v predchádzajúcom roku. Hlásené boli po 1x ako **Sekundárny syfilis kože a slizníc, Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie, Urogenitálna trichomonóza a Anogenitálne bradavice**. Dva prípady sme zaznamenali na **Gonokokové infekcie dolných častí močovopohl. sústavy bez abscesu**.

Svrab - Scabies bol v roku 2020 hlásený 5x (chorobnosť 16,20/100 000 obyvateľov, index 1,00), čo je rovnaký počet ako v predchádzajúcom roku. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 10,39/100 000 obyvateľov.

Iné nákazy

Iné septikémie v roku 2020 boli hlásené 4x (chorobnosť 12,96/100 000 obyvateľov, index 0,27). V priebehu posledných päť rokov bolo hlásených 15 ochorení v roku 2019, 1 ochorenie v roku 2018 a 1 ochorenie v roku 2015. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 11,04/100 000 obyvateľov. Ochorenia sú hlásené po 1x ako septikémia vyvolaná *Staphylococcus aureus*, septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi, septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami a iná špecifikovaná septikémia. Ochorenie **Enterobióza - mrle, oxyuriáza** v roku 2020 sme zaznamenali 3x (chorobnosť 9,72/100 000 obyvateľov). **Bezpríznakový stav infekcie HIV** sme v roku 2020 zaznamenali 1x (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov), čo je rovnaký počet ako v roku 2019. Priemerná chorobnosť za roky 2015 – 2019 je 2,60/100 000 obyvateľov.

Nosič inej bližšie určenej bakteriálnej infekcie bol hlásený v roku 2020 1x (chorobnosť 3,24/100 000 obyvateľov). V priebehu posledných päť rokov sme ochorenie nezaznamenali. Pacientka liečená v infektologickej ambulancii, v rámci diff. dg. neuroinfekcie zistená z výteru z mandlí *Neisseria meningitidis*.

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Bytča, trend za 10 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota										
			2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

skupina alimentárny nákaz

A 01	Brušný týfus a paratýfus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A 02	Iné infekcie salmonelami	abs.	17	30	29	32	48	88	39	31	54	43
		rel.*	54,64	97,96	94,74	104,3	156,5	286,7	126,9	100,5	174,9	139,3
A 03	Bacilová dyzentéria	abs.	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	3,26	0,0	3,25	0,0	0,0	0,0
A 04	Iné bakter. črevné infekcie	abs.	46	30	29	35	30	41	46	43	61	33
		rel.*	147,6	97,96	94,74	114,3	97,78	133,6	149,7	139,4	197,6	106,9
A 05	Iné bakt. otravy potravinami	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A 08	Vírusové črevné infekcie	abs.	1	0	3	4	4	35	2	17	27	12
		rel.*	3,21	0,00	9,8	13,04	13,04	114,1	6,51	55,13	87,47	38,87
A 09	Gastroent.pravd. infekč.pôvodu	abs.	0	14	0	0	3	1	1	0	0	0
		rel.*	0,00	45,71	0,0	0,00	9,78	3,26	3,25	0,0	0,0	0,0

skupina vírusových hepatítid

B 15	Akútna hepatitída A	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	3,27	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	3,24	0,0	0,0
B 17	Iné akútne VH	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,24
B 18	Chronická hepatitída B,C	abs.	1	2	1	1	0	0	0	0	0	1
		rel.*	3,27	6,53	3,26	3,26	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,24

skupina respiračných nákaz

A 37	Pertussis - divý kašeľ	abs.	0	0	1	6	2	0	1	1	4	2
		rel.*	0,00	0,00	3,27	19,56	6,52	0,0	3,25	3,25	12,96	6,48

A 38	Scarlatina – šarlach	abs.	0	0	0	0	2	1	1	3	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	6,52	3,26	3,25	9,73	0,0	0,0
B 01	Varicella - ovčie kiahne	abs.	79	102	173	120	106	229	49	169	687	40
		rel.*	253,9	333,6	565,6	391,2	345,5	746,1	159,4	548,1	2225,5	129,58
B 02	Herpes zoster	abs.	8	3	9	6	7	6	10	10	11	7
		rel.*	25,71	9,80	29,4	19,56	22,81	19,55	32,54	32,43	35,63	22,68
B 05	Morbilli – osýpky	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 06	Rubeola – ružienka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 26	Parotitída – mumps	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
J 10	Chríпка – ARO	abs.	9518	7503	9071	8055	8114	8 086	8525	9764	8244	5050
J 11		rel.*	44481	39207	46460	44450	48148	45331	49193	50345	43964	28788

* chorobnosť na 100 000 obyvateľov

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Bytča, trend za 10 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hod- nota										
			2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

skupina neuroinfekcií

A 39	Meningokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A 841	Kliešťová encefalitída	abs.	8	6	15	5	5	5	6	9	7	12
		rel.*	25,71	19,59	49,0	16,30	16,30	16,29	19,52	29,19	22,68	38,87
A 87	Vírusová meningitída	abs.	2	0	1	0	1	2	0	2	2	0
		rel.*	6,42	0,00	3,27	0,00	3,26	6,52	0,0	6,48	6,48	0,0
A 86	Nešpecifikovaná vírusová encefalitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
G 00	Bakteriálna meningitída	abs.	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	3,26	0,0	3,26	0,0	0,0	0,0	0,0

skupina zoonóz

A 27	Leptospiroza	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
------	--------------	------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	3,26	0,0	0,0	0,0	0,0
A 32	Listerióza	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel.*	3,21	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	3,24	0,0
A692 M012 G630	Lymeská choroba	abs.	7	3	10	6	3	17	2	14	2	6
		rel.*	22,50	9,80	32,67	19,56	9,78	55,39	6,51	45,4	6,487	19,44
B 50	Malária	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 58	Toxoplazmóza	abs.	1	4	0	4	1	1	2	0	1	0
		rel.*	3,21	13,06	0,0	13,04	3,26	3,26	6,51	0,0	3,24	0,0
B 68	Tenióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Z 203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	4	3	4	3	3	3	6	5	4	1
		rel.*	12,86	9,80	13,07	9,78	9,78	9,77	19,52	16,22	12,96	3,24

skupina iných nákaz

A 41	Iné Septikémie	abs.	0	2	1	0	1	0	0	0	15	4
		rel.*	0,00	6,53	3,27	0,00	3,26	0,0	0,0	0,0	48,59	12,96
A 46	Erysipelas - Ruža	abs.	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	3,26	0,0	0,0	3,25	3,24	0,0	0,0
A810	Creutzfeldtová - Jakobova choroba	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,0	0,00	0,0	3,26	0,0	0,0	0,0	0,0
B 27	Infekčná mononukleóza	abs.	4	1	2	0	0	0	2	0	2	6
		rel.*	12,85	3,27	6,53	0,00	0,0	0,0	6,51	0,0	6,48	19,44
B 35	Dermatofytóza	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	0,00	0,00	3,27	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B 86	Scabies - Svrab	abs.	0	0	6	9	6	1	3	1	5	5
		rel.*	0,00	0,00	19,6	29,34	19,56	3,26	9,76	3,24	16,2	16,2
G 51	Poruchy spánkového nervu	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.*	3,21	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
G 61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
		rel.*	0,00	0,00	0,00	0,00	3,26	0,0	0,0	3,24	0,0	0,0

* chorobnosť na 100 000 obyvateľov

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Bytča a porovnávacie indexy

Kód MKCH	Rok 2020 abs.	Rok 2019 abs.	Index 20/19 rel.	Priemer 15 - 19 abs.	Index 2020/P	Chorobnosť v r. 2020 na 100 000	Priemer chorobnosti 15 - 19
A 02	38	54	0,70	47,8	0,79	123,10	155,20
A 02N	5	3	1,67	4,8	1,04	16,20	15,58
A 03	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	1,30
A 04	33	61	0,54	44,2	0,75	106,90	143,51
A 04.0	0	0	0,00	2,4	0,00	0,00	7,79
A 04.5	32	54	0,59	39	0,82	103,66	126,63
A 04.6	1	1	1,00	1,6	0,63	3,24	5,19
A 04.7	0	6	0,00	1,2	0,0	0,00	3,90
A 07	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 08	12	27	0,44	17	0,71	38,87	55,20
A 08.0	12	16	0,75	7	1,71	38,87	22,73
A 08.1	0	5	0,00	2,4	0,00	0,00	7,79
A 08.2	0	5	0,00	1,2	0,00	0,00	3,90
A 08.3	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 08.4	0	0	0,00	6,2	0,00	0,00	20,13
A 09	0	0	0,00	1	0,00	0,00	3,25
A 27	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 32	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 37.0	2	4	0,50	1,6	1,25	6,48	5,19
A 38	0	0	0,00	1,4	0,00	0,00	4,55
A 40	0	1	0,00	1,4	0,00	0,00	4,55

A 40.3	0	0	0,00	1	0,00	0,00	3,25
A 40.8	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	1,30
A 41	4	15	0,27	3,4	1,18	12,96	11,04
A 41.0	1	2	0,50	0,8	1,25	3,24	2,60
A 41.1	1	0	0,00	0	0,00	3,24	0,00
A 41.5	1	13	0,08	2,6	0,38	3,24	8,44
A 41.8	1	0	0,00	0	0,00	3,24	0,00
A 51	1	0	0,00	1	1,00	3,24	3,25
A 69	6	2	3,00	7,6	0,79	19,44	24,68
A 81	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
A 84.1	12	7	1,71	6,4	1,88	38,87	20,78
A 87	0	2	0,00	1,4	0,00	0,00	4,55
B 01	40	687	0,06	248	0,16	129,58	805,22
B 02	7	11	0,64	8,8	0,80	22,68	28,57
B 16	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
B 18.2	1	0	0,00	0	0,00	3,24	0,00
B 27	6	2	3,00	0,8	7,50	19,44	2,60
B 58	0	1	0,00	1	0,00	0,00	3,25
B 86	5	5	1,00	3,2	1,56	16,20	10,39
G 00	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
G 00.1	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,65
G 61	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	1,30
U 07.1	1721	0	0,00	0	0,00	5575,17	0,00
Z 20.3	1	4	0,25	4,2	0,24	3,24	13,64

Činnosť odboru/oddelenia epidemiológie

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Žiline			Počet
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnísk	4 570
		zvýšený zdravotný dozor	0
		lekársky dohľad	7 466
			12 036
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	696
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	
		voda	6
		potraviny	0
		iné	14
		spolu:	716
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov (počet kontrolovaných PZS pri výkone kontroly očkovania)	58
		kontrola očkovania (počet očkovaných) ¹⁾	11 670
		kontrola skladovania očkovacích látok	38
		prejednanie neúčasti na očkovaní	1
		priestupkové konanie	0
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov	11 693
		kontrola a uzatváranie prípadov	1 580
		spracovanie dotazníkov k epidémii	55
		SRV	121
		spolu:	13 449
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet)	týždenná	104
		mesačná	24
		ročná	3

		na požiadanie	4
		spolu:	149
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	0
		prednášky pre ZP	1
		spolu:	1
7.	Publikačná činnosť	Spolu ²⁾ :	0
8.	Účasť na konferenciách ³⁾	aktívna	0
		pasívna	4
		spolu:	4
9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch ⁴⁾	príprava zadania	0
		zber podkladov	0
		sumarizácia	0
		analýza	0
		iné (príprava)	0
		spolu:	0
10.	vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovač preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		1
11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie	12
		konzultácie	47
		koaudácia	1
		vydanie posudkov (čiastkové stanoviská)	7
		záväzné stanoviská	4
		spolu:	71
12.	Podnety	počet	3
13.	Sankcie		1
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods. 2	7 448
		v zmysle § 13 ods. 4	76

15.	Odvovania	počet	0
-----	------------------	-------	----------

1) Ak sa v jednom ročníku kontrolovalo viac druhov očkovania, kontrolovaný očkovanec sa počíta 1x

2) publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch -

3) účasť na konferenciách: -

Aktívna: -

Pasívna: Konzultačný deň NRC na MZ SR Bratislava

MZ SR Bratislava – aplikácia MojeeZdravie – 3x

4) práca na osobitných štúdiách a programoch: -

Prednášková činnosť 2020 – odbor epidemiológie RUVZ Žilina: -

Epidémie alimentárnych nákaz – rodinné a iné menšie v roku 2020 (2 – 5 prípadov)

dg.			Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella	A02	S. Typhimurium	0	0	0	0
		S. Enteritidis	12	26	5	0
		Iné sérovary S.Litchfield	1	3	0	0
Kampylobakter	A04.5		4	9	2	0
Listéria	A32	Listéria monocytogenes				
		Iné listérie				
Yersinia	A04.6					
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)				
Bacillus	A05.4	B. cereus				
		Iný bacillus				
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0					
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum				
	A05.2	Cl. perfringens				
		Iné clostrídium A047				
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella				
	A03	Shigella sonnei				
	A04.8	Iné bakteriálne agens				

Parazity	B75	Trichinella				
	A07.1	Giardia				
	A07.2	Cryptosporidium				
		Anisakis				
		Iné parazity				
Vírusy	A08.1	Norovirus				
	B15	Hepatitída A				
	A08 0,2,3,4.8	Iné vírusy rotavírus (A 08.0)	3	6	4	0
Iné agens		Histamín				
		Morské biotoxíny				
		Iné agens				
Neznámy agens	A 09					

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V ŽILINE**

Oddelenie hygieny detí a mládeže

VÝROČNÁ SPRÁVA

za rok 2020

**ANALÝZA HYGIENICKEJ SITUÁCIE NA ÚSEKU
HYGIENY DETÍ A MLÁDEŽE V OKRESE ŽILINA A BYTČA
ZA ROK 2020**

Obsadenie oddelenia :

Mgr. PhDr. Daša Mičundová	- hlavný radca s 26 ročnou praxou
RNDr. Dagmar Jozeková	- samostatný radca s 25 ročnou praxou
Mgr. Jarmila Mihalcová	- samostatný radca s 11 ročnou praxou
Mgr. Magda Dubaňová	- samostatný radca so 7 ročnou praxou
Mgr. Barbora Majstriková	- samostatný radca so 6 ročnou praxou

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Oddelenie hygieny detí a mládeže plní úlohy štátu v oblasti verejného zdravotníctva v podpore a ochrane zdravia detí a mládeže. Činnosť je zameraná na rozvoj a zlepšovanie zdravia mladej generácie prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky a podporovaním správneho spôsobu života detí a mládeže.

V roku 2020 bola činnosť oddelenia zameraná predovšetkým na riešenie problémov súvisiacich s ochorením COVID-19. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu dodržiavania opatrení vydaných Úradom verejného zdravotníctva SR. Zamestnanci oddelenia HDM sa spolupodieľali na trasovaní kontaktov pozitívnych osôb na ochorenie COVID-19. Zabezpečovali epidemiologické vyšetovanie a identifikáciu, zoznam kontaktov a klasifikáciu kontaktov, ktorí boli vystavení vysokému riziku expozície (blízky kontakt) alebo nízkemu riziku expozície (bežný kontakt), zabezpečovali epidemiologické vyšetovanie osôb prichádzajúcich z iných krajín ako bezpečných krajín, zabezpečovali nariadenie a vykonávanie protiepidemických opatrení u týchto osôb. Pozitívne osoby a jej úzke kontakty boli poučené o zásadách domácej izolácie. Rovnako boli informovaní o inkubačnom čase ochorenia a jeho príznakoch, o dôležitosti dodržiavania hygienických pravidiel či postupe v prípade, že sa osobám zdravotný stav zhorší. Počas telefonátov boli získavané informácie podstatné pri nastavovaní protiepidemických opatrení a boli vedené záznamy ako podklad pre prípadnú kontrolu dodržiavania nariadených opatrení.

Taktiež sme sa v roku 2020 podieľali na plnení Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov, vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva. V rámci úradnej kontroly sme vykonávali odber vzoriek potravín a hotových pokrmov v dozorovaných zariadeniach.

Zároveň boli realizované projekty zamerané na podporu, ochranu a rozvoj verejného zdravia detí a mládeže.

V roku 2020 sme sa zapojili do riešenia projektov:

- 4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025,
- 4.2 Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti,
- 4.3 Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ – realizácia projektu presunutá na rok 2021
- 4.4 Úrazy u detí v SR.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

Tabuľka č. 1 uvádza činnosti presahujúce rámec štátneho zdravotného dozoru. V r. 2020 sa zamestnanci oddelenia HDM podieľali na kontrole plnenia opatrení ÚVZ SR pri ohrození verejného zdravia. Údaje z kontrol boli pravidelne zasielané prostredníctvom odboru HŽP a odboru PPL na ÚVZ SR. Celkovo bolo vykonaných 25 kontrol, prevažne kontrol prevádzkovania autoškôl. Ďalej bolo vydaných 221 odborných stanovísk a expertíz z oblasti hodnotenia kvality vodných zdrojov a posudzovania odobratých vzoriek pracovného prostredia (21), hodnotenia havarijného stavu školských objektov, kapacity školských zariadení, režimu dňa žiakov a detí (181) a posúdenia projektových dokumentácií (19). Zamestnanci HDM participovali na riešení 4 projektov (bližšie údaje k projektom vid' nižšie).

Súčasne bolo poskytnutých 1361 konzultácií, a to telefonických, osobných, elektronickou poštou alebo priamo na mieste výkonu štátneho zdravotného dozoru. Išlo prevažne o poskytovanie informácií súvisiacich s ochorením COVID-19, usmerňovanie samospráv, verejnosti a prevádzkovateľov zariadení o možnosti otvorenia prevádzok, poskytovania služieb v súvislosti s pandémiou COVID-19, oboznamovanie s požiadavkami platnej legislatívy, zhodnotenie priestorového usporiadania zariadení, hodnotenie prevádzkových poriadkov, odborné usmerňovanie pri výskyte akútnych respiračných, prenosných parazitárnych ochorení a iných infekčných ochorení, požiadavky pri organizovaní zotavovacích podujatí, realizácii mliečneho programu, informovanie o požiadavkách na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností a pod.

V 171 zariadeniach pre deti a mládež bolo nariadené karanténne opatrenie na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení, z toho 124 na základe hlásenia laboratórne potvrdeného prípadu nákazy novým koronavírusom SARS-CoV-2 spôsobujúcim ochorenie COVID-19.

V roku 2020 sa odborní zamestnanci oddelenia HDM aktívne alebo pasívne zúčastnili na týchto odborných podujatiach:

Pracovné stretnutie vedúcich oddelení HDM, RÚVZ so sídlom v Martine – pasívna účasť,

Školenie zamestnancov zariadení školského stravovania, Mestský úrad v Žiline – aktívna účasť,

Pracovná porada riaditeľov ZŠ, ZŠ s MŠ, ZUŠ, CVC, Mestský úrad v Žiline – aktívna účasť,

Pracovná porada riaditeľov MŠ, Mestský úrad v Žiline – aktívna účasť,

2x Zasadnutie krízového štábu, Mestský úrad v Žiline – aktívna účasť.

Dve zamestnankyne oddelenia HDM sa v roku 2020 zúčastňovali na skúškach na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vykonávali administratívnu činnosť súvisiacu so skúškami (príprava osvedčení, príprava rozhodnutí o vrátení správnych poplatkov a zastavení konania, ukončovanie spisov o odbornej spôsobilosti v agende WIN Asu). Spolu bolo preskúšaných 325 žiadateľov o vykonanie skúšky na získanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností, vydaných 256 osvedčení na vykonávanie epidemiologicky závažných činností a 30 duplikátov osvedčení.

V rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami boli poskytnuté informácie pre Denník SME „Epidemiologická situácia v okresoch Žilina, Bytča v súvislosti s ochorením COVID-19“ a pre Žilinský večerník „Stav pieskovísk v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiline“.

Počas krízovej situácie v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky zamestnanci vydali 9 rozhodnutí na prevádzkovanie mobilného odberového miesta pre antigénové testovanie. Mobilné odberové miesto (MOM) je zriadené v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2. Žiadosti o vydanie povolenia na prevádzkovanie mobilného odberového miesta boli podané v čase núdzového stavu, ktorý bol vyhlásený uznesením Vlády Slovenskej republiky číslo 718 zo dňa 11.11.2020.

V roku 2020 boli vybavené 3 žiadosti o posúdenie priestorov školského internátu pre ubytovanie zdravotníkov, ktorí boli počas mimoriadnej situácie v súvislosti so šírením COVID-19 ubytovaní v školských internátoch a podstúpili povinnú karanténu.

Riešené úlohy, programy a projekty

V roku 2020 boli oddelením HDM v Žiline realizované projekty, ktoré sú súčasťou Programov a projektov ÚVZ SR pre odbor HDM a ďalšie projekty a úlohy, ktoré nepatria medzi Programy a projekty ÚVZ SR. Celkový počet riešených projektov bol 4, počet aktivít 181.

4.1 AKTIVITY PREVENČIE DETSKEJ OBEZITY V KONTEXTE PLNENIA NÁRODNÉHO AKČNÉHO PLÁNU V PREVENČII OBEZITY NA ROKY 2015 – 2025 (NAPPO)

Cieľom aktivít je komplexným výkonom štátneho zdravotného dozoru, realizáciou výchovných aktivít v oblasti edukácie matiek cestou materských centier a detí a mládeže cestou zariadení pre deti a mládež prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity. Súčasťou projektu je aj získavanie údajov o antropometrických charakteristikách detí vybraných vekových skupín v súvislosti so stúpajúcim trendom výskytu obezity prostredníctvom projektu COSI.

Každoročne od roku 2015 do roku 2025 sa realizujú priority a) b) a c). Každé tri roky sa realizujú aktivity v rámci priority d):

Aktivity v rámci priority **a) Podpora zdravého štartu do života** realizuje poradňa zdravia pri RÚVZ so sídlom v Žiline.

V rámci priority **b) „Podpora zdravšieho prostredia v školách“** bola zabezpečená kontrola predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov v 3 zariadeniach, efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v 32 zariadeniach stravovacích prevádzok určených pre deti a mládež a vo výdajniach stravy a odber vzoriek potravín na mikrobiologické vyšetrenie v celkovom počte 22. V rámci ŠZD boli kontrolované hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania, dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzovanie pri realizácii pitného režimu detí používanie pitnej vody a nesladených nápojov, zisťovanie počtu stravujúcich sa detí a mládeže v školských stravovacích zariadeniach, posudzovanie energetickej a biologickej hodnoty stravy, kontrola pestrosti stravy, kontrola dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky.

V rámci priority **c) „Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení“** sa zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline zúčastňujú pracovných porád pracovníkov školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odborom školstva a Spoločnými školskými úradmi na okresnej úrovni. V roku 2020 sa zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline zúčastnili 3 pracovných porád pre zamestnancov školských jedální, základných a materských škôl s aktívnou účasťou.

V rámci priority **d) Podpora pohybových aktivít** bol naplánovaný na rok 2020 monitoring TV podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklíma a pod.). Vzhľadom na závažnú epidemiologickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID – 19 spôsobeným koronavírusom (SARS – CoV-2) nebolo možné realizovať spomínanú aktivitu.

V rámci priority **e) Monitoring antropometrických ukazovateľov vybraných vekových skupín detí školského veku** bola v roku 2019 vykonaná realizácia meraní telesných parametrov u detí, zadávanie získaných antropometrických údajov a údajov získaných z dotazníkov do pripravených tabuliek v programe Excel a následné zaslanie vyplnených tabuliek gestorovi.

4.2 HYGIENICKÁ ÚROVEŇ DETSKÝCH PIESKOVÍSK V AREÁLOCH MŠ A V RÁMCI OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Cieľom projektu je priebežná starostlivosť o hygienickú úroveň pieskovísk ako prevencie vzniku možného ochorenia detí v dôsledku mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku.

Prostredníctvom výkonu štátneho zdravotného dozoru sa realizovala kontrola dodržiavania legislatívnych požiadaviek v zmysle vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Súčasťou kontroly kvality piesku bol odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie vybraných indikátorov mikrobiologického a parazitárneho znečistenia. V roku 2020 bolo odobratých 20 vzoriek piesku v období od augusta do konca novembra. Od marca do júla sa vzorky piesku neodoberali pre nepriaznivú epidemiologickú situáciu súvisiacu s koronavírusom spôsobujúcim COVID – 19.

4.3 HODNOTENIE JEDÁLNYCH LÍSTKOV MŠ A ZŠ

Cieľom projektu je zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania detí MŠ a ZŠ a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov).

Pri hodnotení jedálnych lístkov (každý rok v 3 vybraných zariadeniach) sa využije bodový systém koeficientu a pre frekvenciu podávania vybraných druhov potravín z mesačných výdajok sa využije vypracovaná metodika bodového systému, na základe ktorého sa budú slovne hodnotiť školské jedálne motivačným spôsobom tak, aby sa dosiahol v zariadení nutrične vyvážený jedálny lístok.

Hodnotenie jedálnych lístkov v MŠ a ZŠ sa presúva na rok 2021 pre nepriaznivú epidemiologickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID – 19.

4.4. ÚRAZY U DETÍ V SR

Cieľom projektu je formou spolupráce s NCZI a regionálnymi nemocnicami získať vybrané informácie, týkajúce sa problematiky úrazov detí na Slovensku.

V roku 2019 išlo o pilotný projekt, ktorého etapy riešenia pozostávali z nahlásenia zodpovednej osoby za RÚVZ so sídlom v Žiline, nadviazanie kontaktu zodpovednej osoby s vedením FNsP v Žiline, komunikácia pracovníkov RÚVZ s príslušnými pracovníkmi oddelení, priebežné odoberanie vyplnených dotazníkov pracovníkmi RÚVZ, vyplnenie excelovských tabuliek pracovníkmi RÚVZ, zaslanie vyplnených tabuliek zodpovednými osobami na NCZI mailom. Realizácia projektu pokračovala aj v roku 2020, kedy bolo vyplnených celkovo 101 dotazníkov. Databáza s údajmi bola zaslaná NCZI.

2.1. Zhodnotenie školského mliečneho programu

Oddelenie HDM dlhodobo a pravidelne sleduje dodržiavanie realizácie mliečneho programu v zariadeniach pre deti a mládež. Ide o program realizovaný podľa metodického usmernenia č. 12/2008 zo 6. októbra 2008 k realizácii nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2009 Z. z. a Metodického usmernenia 16/2009-R z 27. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa vyššie citované usmernenie).

Mliečny program je postupne zavádzaný na jednotlivých školách v rámci školského stravovania (mlieko podávané po obede alebo ako mliečna desiata pre žiakov ZŠ, resp. počas celého dňa pre deti MŠ) alebo formou predaja mliečnych výrobkov z mliečnych automatov RAJO. V rámci výkonu ŠZD priebežne sledujeme počet zapojených škôl do školského mliečneho programu.

Do programu sa v roku 2020 zapojilo 41 materských škôl a 39 základných škôl. Vo viacerých zariadeniach je program realizovaný formou mliečnych automatov.

Odborní zamestnanci oddelenia HDM pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa zamerali na kontrolu mliečnych výrobkov dodávaných ako produkty mliečneho programu. Kontrola bola zameraná na pôvod tovaru - predloženie dodacích listov k mliečnym výrobkom, správne označenie mliečnych výrobkov, dodržiavanie dátumu minimálnej trvanlivosti, odbornú spôsobilosť zamestnancov manipulujúcich s mliekom, vyhradenie chladiarenských zariadení na skladovanie mlieka, plynulosť dodávky mliečnych výrobkov, neporušenosť obalu, a pod. Pri ŠZD v súvislosti so školským mliečnym programom neboli zistené výrobky po dátume minimálnej trvanlivosti, taktiež neboli zistené problémy so skladovaním a likvidáciou odpadu. Zamestnanci, manipulujúci s mliekom, sú zdravotne a odborne spôsobilí.

Zhodnotenie školského mliečneho programu v roku 2020

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečneho programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	41	41	0
ZŠ	39	39	0
SŠ	0	0	0
Iné	0	0	0
Spolu	80	80	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V roku 2020 bolo odobratých 20 vzoriek piesku v predškolských zariadeniach a z pieskovísk zriadených v rámci občianskej vybavenosti mesta. Všetky vzorky vyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru nad dodržiavaním povinností súvisiacich s prevádzkou pieskovísk zriadených v rámci detského ihriska predškolských zariadení podľa § 24 ods. 5 písm. c) a § 52 ods. 2 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov neboli zistené nedostatky.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2020

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomné:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
Materská škola sv. Gorazda, Žilina	2	0	0	0
Materská škola Borodáča 6, Žilina	2	0	0	0
Materská škola Limbová, Žilina	2	0	0	0
Zelená škôlka, Jarná, Žilina	1	0	0	0
Materská škola Jarná 7, Žilina	3	0	0	0
Pieskovisko Borová 30, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Borová 36, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Tatranská 6, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Tatranská 8, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Baničová 6, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Dadanová 3, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Gaštanová 34,	1	0	0	0

Žilina				
Pieskovisko Smreková 8, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Park Ľudovíta Štúra, Žilina	1	0	0	0
Pieskovisko Predmestská 42, Žilina	1	0	0	0
SPOLU:	20	0	0	0

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V okrese Žilina a Bytča je zriadených 38 školských bufetov. V roku 2020 sme vykonali 7 kontrol. Kontroly boli prevažne zamerané na uvedenie priestorov do prevádzky, na ponuku predávaného sortimentu, dodržiavanie zásad správnej hygienickej praxe, správne vedenie predpísanej evidencie, dodržiavanie prevádzkovej a osobnej hygieny personálu, dodržiavanie zásad skladovania potravín a pokrmov, zdravotnú a odbornú spôsobilosť personálu.

Z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 a obmedzených možností prevádzkovania školských bufetov sa v rámci štátneho zdravotného dozoru neodobrali vzorky lahôdkarských výrobkov a vzoriek rýchleho občerstvenia na laboratórne vyšetrenie.

Zamestnanci pri výkone ŠZD odporúčajú prevádzkovateľom bufetov, aby do sortimentu zaraďovali ovocie, zeleninu, minerálne vody, ovocné a zeleninové šťavy, mliečne výrobky a naopak obmedzili predaj výrobkov s vysokým obsahom sacharidov.

Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

(tab. č. 2 a 3)

Prehľad o celkovom počte zariadení a o činnosti oddelenia na úseku štátneho zdravotného dozoru je uvedený v tabuľke č. 2. V roku 2020 sme kontrolovali spolu 1711 zariadení. Z tohto počtu je 824 zariadení neštátnych.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo spolu vykonaných 284 kontrol v jednotlivých typoch školských zariadení. Najviac kontrol bolo vykonaných v školských účelových zariadeniach (prevažne zariadenia školského stravovania, materské školy a zariadenia rýchleho občerstvenia). Najčastejšie nedostatky sa týkali hygieny prevádzky, ktoré pramenia z nedostatku finančných prostriedkov. V školských zariadeniach sme v roku 2020 vykonali 55 kontrol zameraných na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov. Školské zariadenia sú zvyčajne označené predpísanou formou, mnohé školské zariadenia spolupracujú s odborníkmi a organizujú besedy pre žiakov na tému škodlivosti fajčenia u detí a mládeže.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme v roku 2020 odobrali celkovo 97 vzoriek (stery z pracovného prostredia, potraviny, pitná voda, bazénová voda, piesok).

V tabuľke č. 2, v kolónke č. 7 sú uvedené iné výkony v počte 788, ktoré zahŕňajú vydané rozhodnutia (302), záväzné stanoviská (19), iné stanoviská (181), osvedčenia o odbornej spôsobilosti (256) a duplikáty osvedčení (30).

V roku 2020 bolo na oddelení HDM zaevidovaných 12 podnetov, z toho bolo 6 opodstatnených, 5 neopodstatnených a 1 podnet nebolo možné posúdiť, nakoľko v čase šetrenia podnetu bola prevádzka uzatvorená.

Prehľad uplatnených sankcií:

V roku 2020 bola uložená 1 bloková pokuta v celkovej výške 60 eur za porušenie § 56 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. za zmrazovanie potravín dodaných do zariadenia v nezmrazenom stave.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

Hygienicko-epidemiologická situácia sa v roku 2020 všetkým zmenila. Pandémia nového koronavírusu COVID 19 obrátila celosvetovo epidemiologickú situáciu naruby, čo sa podpísalo aj na hygienicko-epidemiologickej situácii v školských zariadeniach.

Zamestnanci oddelenia HDM sa stretávali s novými problémami, ktoré zatlačili do úzadia pretrvávajúce nedostatky v zariadeniach.

Prvé preventívne opatrenia boli prijaté už vo februári 2020, kedy prvýkrát na Ministerstve zdravotníctva SR zasadal ústredný krízový štáb. Prvé opatrenia proti epidémii boli prijaté 6. marca 2020, od 12. marca bola vyhlásená mimoriadna situácia, ktorá stále trvá. Od 16. marca 2020 boli uzavreté školy a zároveň začal platiť núdzový stav, ktorý trval do 14. júna 2020. 1. júna 2020 boli otvorené materské školy a prvý stupeň základných škôl s dobrovoľnou dochádzkou. Žiaci druhého stupňa a stredných škôl sa naďalej vyučovali dištančne. 22. júna 2020 sa na posledný týždeň školského roka otvorili školy aj pre študentov druhého stupňa základných škôl a stredných škôl. Dochádzka žiakov bola dobrovoľná.

1. októbra 2020 bol vládou znovu vyhlásený núdzový stav, ktorý bol predĺžený 3-krát a stále trvá. 12. októbra 2020 bolo prerušené školské vyučovanie prezenčnou formou na všetkých stredných školách. Školy prešli na distančný spôsob vzdelávania. Do konca roka 2020 sa už prezenčná forma vyučovania neobnovila. 26. októbra 2020 boli zatvorené všetky školy, okrem detských jasí, materských škôl a prvého stupňa základných škôl, ktoré prešli na dištančnú výučbu.

16. novembra 2020 sa do škôl mohli vrátiť deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ak nemali prístup k dištančnému vzdelávaniu.

Môžeme konštatovať, že prezenčná forma vzdelávania na všetkých školách bola povinná od 01.01.2020 do 16.03.2020, čo bolo 42 dní školského vyučovania, a od 01.09.2020 do 12.10.2020, čo bolo 29 dní školského vyučovania.

Zameranie štátneho zdravotného dozoru sa po celý rok 2020 prispôbovalo aktuálne platným protiepidemickým opatreniam. Stanovený plán počtu kontrol a počtu plánovaných vzoriek nebol ani zďaleka splnený. Prevažná časť kontrol bola zameraná na kolaudačné obhliadky, kontroly dodržiavania protiepidemických opatrení, šetrenia podnetov, odbery vzoriek piesku a vzoriek potravín.

Nedostatky technického charakteru stále pretrvávajú, nakoľko časť zariadení pre deti a mládež sa nachádza v starších objektoch. Nedostatky si vyžadujú úplnú alebo minimálne čiastočnú rekonštrukciu. Proces plánovaných rekonštrukcií je však zdĺhavý z dôvodu dlhodobej nepriaznivej finančnej situácie v školstve, ktorú pravdepodobne pandemická situácia len prehĺbila.

Ak sa zriaďovateľom školských zariadení nepodarilo získať finančné prostriedky z EÚ, financujú najnutnejšie úpravy a výmeny zariadenia budov z vlastného rozpočtu, z rozpočtu zriaďovateľa.

Z celkového počtu zariadení 68,50% zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, u 27,76% zariadení boli zistené drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav detí a 2,40% (čo predstavuje 51 zariadení) školských zariadení je prevádzkovaných s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže. Ide najmä o zariadenia školského stravovania a telocvične, ktoré sú umiestnené v pôvodných alebo neúčelových objektoch, s nevyhovujúcimi podmienkami vnútorného prostredia, príp. nevhodným umiestnením (nadmerný hluk). Odstraňovanie nedostatkov je v týchto zariadeniach veľmi zdĺhavé z dôvodu už spomínaného dlhodobého nedostatku financií v tomto rezorte. 3 zariadenia boli klasifikované s nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže.

1.1 Prevádzkarne do 6 rokov

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiline sa nachádza 14 prevádzkárň do 6 rokov, z toho 11 je vedených v súkromnej sfére. Mesto Žilina prevádzkuje dve zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, ktoré zabezpečujú starostlivosť pre dieťa od dovŕšenia 1 roka veku do 3 rokov veku. V Zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku, Veľká Okružná 82, Žilina je poskytovaná starostlivosť aj pre deti so zdravotnou indikáciou – očnou, na základe posudku odborného lekára (očného). Odborný personál pre tieto deti zabezpečuje pleopticko – ortoptické (očné) cvičenia zosúladené s výchovnou činnosťou detských sestier a režimom dňa detí v zariadení. Obec Predmier, v okrese Bytča, prevádzkuje zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku, ktoré poskytuje celodennú starostlivosť, výchovu a vzdelávanie deťom spravidla vo veku od 6 mesiacov do 3 rokov. Z hľadiska základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky, 85,71% zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám. Jedno zariadenie, teda 7,14%, vykazuje drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav detí a 1 zariadenie (7,14%) je s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %.

V roku 2020 bolo vykonaných v prevádzkárňach do 6 rokov 6 kontrol. V rámci štátneho zdravotného dozoru bola vykonaná 1 kolaudácia, šetrenie podnetu na dodržiavanie opatrení ÚVZ SR pri ohrození verejného zdravia v mesiaci marec, obhliadka priestorov pred uvedením do prevádzky novej súkromnej prevádzkarne, ohliadka priestorov na základe žiadosti o schválenie zmeny v prevádzkovaní schváleného zariadenia.

Kolaudačným rozhodnutím boli schválené stavebné úpravy zamerané na zníženie energetickej náročnosti budovy, oprava strechy, výmena bleskozvodu v Zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku, Puškinova v Žiline.

1.2 Materské školy

V okrese Žilina a Bytča bolo v roku 2020 prevádzkovaných 102 materských škôl s počtom zapísaných detí 6165, čo je len o 13 detí viac ako v roku 2019. Z hľadiska základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky, 65,69% zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, u 31,37% boli zistené drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav detí a u 2,94% boli zistené nedostatky, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí.

V roku 2020 bolo v materských školách vykonaných 64 kontrol. V rámci štátneho zdravotného dozoru boli zistené nedostatky prevažne technického charakteru, podobné ako v predchádzajúcom období. Išlo najmä o problémy súvisiace s opotrebovaným materiálno-

technickým vybavením objektov. Opakovane bola prehodnocovaná kapacita jednotlivých tried predškolských zariadení, vzhľadom k plošným rozlohám herní, stabilných spální a vybavení umyvární pre deti. Mnohé školské zariadenia boli v minulosti zrušené, preto v súčasnosti, zriaďovatelia v snahe vyhovieť stúpajúcemu počtu žiadostí rodičov o umiestnenie detí do predškolských zariadení, riešia uvedenú situáciu rekonštrukciou umyvární pre deti, dopĺňaním zdravotníckej, vytváraním nových tried na úkor napr. stabilných spální, umiestňovaním detí do iných účelových objektov (školy) alebo rekonštrukciou iných adaptovaných - neúčelových objektov schválených podľa legislatívnych požiadaviek na predškolské zariadenia.

V roku 2020 bola uvedená do prevádzky Súkromná materská škola MONTE SMILE v Žiline s dvomi triedami s celkovou kapacitou 48 detí. SMŠ je zriadená v zmodernizovanom účelovom objekte.

V roku 2020 boli skolaudované viaceré stavebné úpravy existujúcich predškolských zariadení.

V obci Višňové pri Žiline bol skolaudovaný nový veľký objekt materskej školy s celkovou kapacitou 5 tried s počtom 110 detí. Prevádzka materskej školy, sa tak mohla presťahovať z adaptovaných stiesnených priestorov do nového vyhovujúceho objektu.

Nadstavba hospodárskeho pavilónu s prístavbou a stavebnými úpravami objektu Materskej školy Trnavskej v Žiline zvýšila kapacitu zariadenia o 2 triedy, pričom každá vyhovuje pre 25 detí.

V Materskej škole Čajakova v Žiline bola skolaudovaná a uvedená do prevádzky nadstavba existujúceho objektu. Nadstavbou vznikla ďalšia trieda s potrebným zázemím a kapacita materskej školy sa zvýšila o 23 detí. Do projektu bola zahrnutá aj čiastočná rekonštrukcia detského ihriska.

Nová trieda s kapacitou 20 detí bola skolaudovaná v obci Varín.

V obci Kotešová boli vo roku 2020 existujúce priestory materskej školy rozšírené o jednu triedu s potrebným zázemím, ktorá vyhovuje pre 22 detí.

Obec Veľké Rovné zrekonštruovala a nastavila objekt školskej jedálne. Kapacita materskej školy sa zvýšila o 2 triedy.

Materská škola v Terchovej, časť Repáňovia, bola dlhodobo umiestnená v nevyhovujúcom objekte. V roku 2020 bola zrealizovaná rekonštrukcia týchto priestorov.

Taktiež v obci Stráňavy bol dlhodobo problém prijať všetky prihlásené deti do materskej školy. V novembri 2020 bola uvedená do prevádzky prístavba MŠ o jednu triedu pre 20 detí, schválená prístavba a rekonštrukcia školskej jedálne a zmena v prevádzkovaní ďalšej triedy.

Ďalej bola zrealizovaná rekonštrukcia umyvární pre deti v Materskej škole na Petzvalovej ulici v Žiline a rekonštrukcia strechy Materskej školy na Puškinovej ulici v Žiline.

Bolo odobratých 5 vzoriek piesku z pieskovísk materských škôl.

Na RÚVZ so sídlom v Žiline boli v roku 2020 zaprotokolované 3 podnety.

V MŠ Hlboké nad Váhom bol riešený podnet týkajúci sa nedodržavania schváleného prevádzkového poriadku. Po kontrole bol podnet vyhodnotený ako opodstatnený.

Ďalší podnet upozorňoval na vykonávanie komplexnej rekonštrukcie Materskej školy, na Dostojevského ulici v Bytči, počas plnej prevádzky. Kontrolou bolo zistené vykonávanie stavebných prác v materskej škole, ktorá bola prevádzkovaná v bežnom režime. Podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený.

V decembri bol riešený podnet na spôsob poskytovania pitného režimu v Materskej škole vo Veľkom Rovnom. Podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený.

1. a 2. trieda Materskej školy, Školská 49, Žilina je z dôvodu rekonštrukcie materskej školy dočasne umiestnená v Materskej škole Trnavská, Žilina. Rovnako aj Materská škola Suvorovova v Žiline je dočasne umiestnená v priestoroch Základnej školy Limbová, Žilina.

1.3 Základné školy

V okresoch Žilina a Bytča je v prevádzke 67 základných škôl s počtom žiakov 16 691, čo je nárast o 213 žiakov oproti roku 2019. Z uvedeného celkového počtu základných škôl je 16 neplnoorganizovaných. Z hľadiska základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky, 64,18% zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, u 34,33% boli zistené drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav mládeže a u 1,49% boli zistené nedostatky, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže.

V základných školách sme v roku 2020 vykonali spolu 12 kontrol. Išlo o odbery vzoriek pitnej vody v zariadení napojenom na vlastný zdroj pitnej vody, obhliadky priestorov súkromnej základnej školy na žiadosť o zaradenie do siete škôl a školských zariadení, zistenia súladu existujúcich priestorov s navrhovanou projektovou dokumentáciou, šetrenie podnetu na čistotu v školskom zariadení.

V roku 2020 bol na oddelení hygieny detí a mládeže zaprotokolovaný 1 podnet týkajúci sa pracovných a hygienických podmienok na pracovisku. Počas šetrenia podnetu bolo zistené, že upratovanie priestorov nie je zabezpečené pravidelne, na nábytku a interiérových plochách sa nachádzal prach. Na základe zistených skutočností bol podnet uzatvorený ako opodstatnený.

1.4 Gymnázia

V územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiline sa nachádza 11 gymnázií, z ktorých je jedno súkromné. Cirkevné gymnázium A. Škrábika v Rajci nemá v školskom roku 2019/2020 zapísaných žiakov, ale v sieti škôl a školských zariadení je stále zaradené.

V roku 2020 navštevovalo gymnázia celkovo 2710 žiakov, čo je pokles o 153 žiakov. Z hľadiska základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky, 27,27% zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, u 72,73% boli zistené drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav mládeže. Zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonali počas roka v gymnáziách 1 kontrolu. Týkala sa kontroly vybavenia chemickej učebne.

1.5 Stredné odborné školy

V okrese Žilina a Bytča je zriadených 19 stredných odborných škôl, z toho 5 zariadení je súkromných. Stredné odborné školy zaznamenávajú z roka na rok nárast počtu žiakov. V roku 2020 navštevovalo stredné školy 7861 žiakov, čo je nárast o 1648 žiakov oproti roku 2019. Externú formu štúdia poskytovala Stredná zdravotnícka škola, Hlboká cesta 23, Žilina; Stredná odborná škola elektrotechnická, Komenského 50, Žilina a Stredná odborná škola stavebná, Tulipánová 2, Žilina. Počas roka 2020 bolo na stredných školách vykonaných 10 kontrol. Z hľadiska základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky, 26,32% zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, u 73,68% boli zistené drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav mládeže. V okrese Žilina je zriadené jedno konzervatórium, ktoré má k dispozícii jedno pracovisko praktického výcviku. Ide o samostatnú koncertnú sálu zriadenú v areáli školy. Konzervatórium je umiestnené v troch objektoch, vyučovanie je zväčša individuálne (učebňa pre pedagóga a 1 žiaka). Pre zlepšenie podmienok výučby je plánovaná nadstavba jedného z objektov konzervatória.

V roku 2020 bola presťahovaná „Súkromná stredná odborná škola spoločného stravovania, Závodská cesta, 010 01 Žilina“ do priestorov Domu odborov v Žiline a stredisko praktického výcviku do Hotela Slovan v Žiline.

Štátne stredné školy sú vo väčšine prípadov situované v pôvodných objektoch, kde sídlia niekoľko desiatok rokov, novovzniknuté súkromné školy sú umiestňované zväčša do adaptovaných priestorov. Staršie objekty vykazujú znaky materiálno-technického opotrebovania exteriéru ako aj interiéru, nedostatočnej tepelnej izolácie objektov, poruchovosť elektroinštalácie siete a pod. V roku 2020 boli skolaudované stavebné úpravy Hotelovej akadémie v Žiline a zateplenie a výmena okien Strednej odbornej školy stavebnej v Žiline.

1.6 Jazykové školy

V okrese Žilina a Bytča evidujeme 28 jazykových škôl, z toho je 27 súkromných. V roku 2020 bola uvedená do prevádzky 1 jazyková škola v okrese Žilina. Z hľadiska základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky 13 (46,43%) zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám a u 15 (53,57%) boli zistené drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav mládeže. Súkromné jazykové školy sú umiestnené v prenajatých nebytových priestoroch, napojených na verejný vodovod a kanalizáciu. Bolo vykonaných 5 kontrol.

1.7 Miesta výkonu praktického vyučovania

Podľa písomných hlásení jednotlivých stredných odborných škôl evidujeme 579 stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania, z toho 550 súkromných. Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách. Vytvára predpoklady na výkon povolania a pracovných činností. Poskytuje žiakom najmä praktické zručnosti, návyky a získanie schopností nevyhnutných pre výkon povolania a pracovných činností. Praktické vyučovanie je zamerané individuálne na študenta alebo na malé skupiny študentov, aby bola úroveň vyučovania čo najvyššia.

V roku 2020 bolo presťahované Stredisko praktického výcviku Súkromnej strednej odbornej školy spoločného stravovania, Závodská cesta, 010 01 Žilina do Hotela Slovan v Žiline.

1.8 Špeciálne školy

V špeciálnych školách sa zabezpečuje vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorým ich postihnutie nedovoľuje vzdelávať sa v ostatných školách. Vykonáva sa špeciálnymi formami a metódami s možnosťou využitia kompenzačných pomôcok s cieľom začleniť žiakov do pracovného procesu a života v spoločnosti. RÚVZ so sídlom v Žiline vykonáva štátny zdravotný dozor v 28 špeciálnych školách, z toho je 11 špeciálnych tried pri ZŠ a 1 špeciálna trieda pri MŠ.

Technická úroveň vo väčšine zariadení ako aj vybavenosť špeciálnych škôl často nezodpovedá hygienickým požiadavkám, nakoľko je v školách umiestnený menší počet detí a žiakov a škola trpí trvalým nedostatkom financií. V špeciálnych triedach pri základných školách sú podmienky rovnaké ako v základných školách. Odstraňovanie zistených nedostatkov sa rieši priebežne, po etapách. Spojenej škole internátnej v Bytči bolo vydané rozhodnutie z dôvodu uvedenia priestorov do prevádzky a schválenie zmeny v prevádzkovaní priestorov a schválenie zmeny v prevádzkovom poriadku. Zmena sa týkala rozšírenia priestorov o 2 špeciálne triedy základnej školy pre deti s autizmom bez mentálneho postihnutia v počte 4 – 6 žiakov/ 1 trieda.

1.9 Fakulty VŠ

V okrese Žilina sa nachádza jedna vysoká škola – Žilinská univerzita so 7 fakultami. Univerzita postupne centralizovala priestory v rámci Univerziténeho mestečka Žilina – Veľký Diel. Len Fakulta bezpečnostného inžinierstva má priestory mimo Univerziténeho mestečka Žilina – Veľký Diel.

V dlhšie prevádzkovaných objektoch Žilinskej univerzity sa situácia oproti minulosti podstatne nezmenila. Výstavba univerziténeho mestečka zlepšila celkovú hygienickú kvalitu vysokého školstva v okrese Žilina. V roku 2020 bola vykonaná 1 kontrola zameraná na konzultáciu uzatvorenia fakúlt a ubytovacích zariadení v súvislosti s COVID - 19.

1.10 Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania

Školské kluby

V okrese Žilina a Bytča vykonávame štátny zdravotný dozor v 62 školských kluboch, ktoré sú zriadené pri základných školách a špeciálnych základných školách. Školské kluby realizovali svoju činnosť najmä po ukončení vyučovania, a to v priestoroch kmeňových učebni alebo samostatnom priestore určenom na daný účel. Vybavenosť školských klubov je na dobrej úrovni. Kontroly sú zamerané na prevádzkové priestory školských klubov a ich vybavenie. Ich činnosť bola v dôsledku pandemickej situácie obmedzená.

CVČ, ZUŠ

Mimoškolskú výchovnú a vzdelávaciu činnosť zabezpečuje v nami dozorovanej lokalite 13 centier voľného času a 31 základných umeleckých škôl. V roku 2020 boli vydané 4 stanoviská k zaradeniu do siete škôl a školských zariadení, pre OZ Priateľov hudby a Heuréka Slovakia o.z.

Prevádzky sú zväčša umiestnené v samostatných objektoch, príp. využívajú priestory existujúcich škôl. Zmena financovania mimoškolskej činnosti prinútila zriaďovateľov vykonávať svoju činnosť v adaptovaných priestoroch. Prevádzková hygiena zariadení mimoškolskej výchovnej a vzdelávacej činnosti je zvyčajne na požadovanej úrovni.

Na základe rozhodnutia Ministerstva školstva mohli CVČ fungovať len vo veľmi obmedzenom režime. ZUŠ prešli na dištančnú formu vyučovania.

1.11 Ubytovacie zariadenia

Tabuľka č. 4 popisuje kapacitu ubytovacích zariadení určených pre žiakov špeciálnych škôl internátnych, študentov stredných škôl a univerzity. Celkový počet ubytovacích zariadení v okrese Žilina a Bytča sa oproti minulému roku nezmenil. Zamestnancami RÚVZ so sídlom v Žiline boli vykonané kontroly v 10 zariadeniach. Celková ubytovacia kapacita je 6004 lôžok. V školskom roku 2020/2021 bolo ubytovaných v ubytovacích zariadeniach 4402 žiakov a študentov. Odstraňovanie materiálo - technických nedostatkov (nezateplené objekty, znečistené steny, opotrebované vybavenie izieb a kuchyniek, nevyhovujúce zariadenia na osobnú hygienu a pod.) je zdĺhavé z dôvodu dlhodobého nedostatku finančných prostriedkov. Obnova sa realizuje priebežne podľa možností a pri výskyte naliehavého problému. Od roku 2019 prebiehajú rekonštrukčné práce a zateplenie budovy Ubytovacieho zariadenia pri Strednej zdravotníckej škole, Hlboká cesta 23, 010 01 Žilina. V súvislosti s epidemiologickou situáciou ochorenia COVID – 19 boli vydané súhlasné stanoviská k zriadeniu karanténnych centier v zariadeniach: „Stredná odborná škola dopravná, Rosinská cesta 2, Žilina“, „Spojená škola, Rosinská cesta 4, Žilina“, „Stredná odborná škola stavebná, Tulipánová 2, Žilina“.

1.12 Zariadenia sociálnych služieb

V okrese Žilina sú zriadené 4 zariadenia sociálnej starostlivosti, ktoré slúžia pre deti, mládež a dospelých klientov. Jedno zariadenie sociálnej starostlivosti je súkromné, zriadené pri Súkromnej špeciálnej základnej škole pre deti s autizmom v Žiline. Dve štátne DSS (Gorazdova, Žilina a Moyzesova, Žilina) sú situované v adaptovaných objektoch a 1 je zriadené pri Diagnostickom centre Lietavská Lúčka. V okrese Bytča sa prevádzka DSS nenachádza.

Zariadenia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

RÚVZ so sídlom v Žiline dozoruje tri zariadenia patriace do tejto skupiny. Ide o Detské krízové centrum „Náruč“ v Žiline - Zádubní, Centrum pre deti a rodiny v Bytči a Detské advokačné centrum Náruč.

Zariadenia sú zriadené v samostatných adaptovaných objektoch a sú primerane vybavené pre daný účel. Zariadenia sú zväčša v štandardnom hygienickom a technickom stave, nakoľko klienti využívajúci starostlivosť týchto zariadení sú vnímavejší voči prostrediu a poskytovatelia starostlivosti dbajú o psychickú pohodu klientov. Počty klientov v zariadeniach sú len orientačné, pretože ich cirkulácia počas roka nie je pravidelná.

1.13 Špeciálne výchovné zariadenie

V okrese Žilina je zriadené jedno diagnostické centrum, ktoré slúži pre chovanky vo veku od 15 do 18 rokov. Chovanky sú do zariadenia umiestňované na základe žiadosti zákonného zástupcu alebo na základe rozhodnutia súdu. Celková hygienická situácia uvedenej prevádzky je primeraná.

RÚVZ so sídlom v Žiline eviduje 10 Centier špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie, z ktorých sú 4 neštátne.

1.14 Zotavovacie podujatia a Školy v prírode

Realizovanie zotavovacích podujatí v roku 2020 bolo značne zasiahnuté pandémiou COVID – 19.

V roku 2020 bolo schválených orgánom verejného zdravotníctva 56 zotavovacích podujatí a škôl v prírode. Rekreačné zariadenia v okrese Žilina a Bytča, ktoré sú vyhľadávané na organizovanie zotavovacích podujatí, sú svojím vybavením na dobrej úrovni.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 17 kontrol zariadení, v ktorých sa zotavovacie podujatia konali. Kontroly boli zamerané na prevádzkovú hygienu v ubytovacej a stravovacej časti zariadenia, odbornú a zdravotnú spôsobilosť zamestnancov stravovacej časti, skladbu jedálnych lístkov, zabezpečenie pitného režimu, odber vzoriek podávanej stravy, povinnosť vyčleniť izolačnú miestnosť, prítomnosť zdravotníka a pod. Najčastejším nedostatkom pri organizovaní zotavovacích podujatí bolo neoznačenie izolačnej miestnosti.

Bolo vydaných 14 rozhodnutí o zastavení konania, nakoľko dňa 22.05.2020 vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky usmernenie k Organizácii a podmienkam výchovy a vzdelávania základných škôl do konca školského roku 2019/2020, v ktorom bolo uvedené, že základná škola neorganizuje školy v prírode a viacdňové školské výlety. V priebehu letných prázdnin bolo ohlásených 20 denných letných táborov. Následne v novom školskom roku Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej Republiky rozhodlo rozhodnutím č. 2020/17294:1-A1810 zo dňa 11. októbra 2020, že v školskom roku 2020/2021 vo všetkých školách a školských zariadeniach nemožno uskutočniť školské aktivity podľa § 28 ods. 16, § 30 ods. 7 a § 33 ods. 12 školského zákona (výlety a exkurzie, športové výcviky a školské športové súťaže, pobyty v škole v prírode a aktivity školy v prírode, kurzy na ochranu života a zdravia, kurzy pobytových aktivít v prírode, saunovanie,

dni otvorených dverí) s účinnosťou od 12.10.2020 do termínu výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie, ktorý toho času ešte stále pretrváva.

1.15 Zariadenia školského stravovania

V okrese Žilina a Bytča v roku 2020 evidujeme 193 (z toho nešťátnych 18) zariadení školského stravovania.

Stav po stránke stavebných podmienok a úrovne prevádzky zariadení je nasledovný:

- počet zariadení, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám je 104, t.j. 53,89 %,
- počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže je 79, t.j. 40,93 %,
- počet zariadení, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže s drobnými nedostatkami je 10 zariadení, t.j. 5,18 %,
- počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže je 0, t.j. 0,00 %.

V roku 2020 bola uvedená do prevádzky nová výdajná školská jedáleň pri Montessori škôlke MONTE SMILE, Bajzova 41, Žilina. Prevádzka je situovaná v rekonštruovaných priestoroch, ktoré aj v minulosti slúžili ako výdajňa stravy pri účelovom predškolskom zariadení a tiež „Stravovacie zariadenie pri novostavbe MŠ Višňové“, ktoré zabezpečuje prípravu stravy pre deti 5- triednej MŠ Višňové a žiakov ZŠ Višňové.

Počas roka 2020 sme v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonali 44 kontrol, počas ktorých boli odobraté 4 vzorky hotových pokrmov, 1 vzorka pitnej vody a 13 vzoriek sterov.

V roku 2020 sme vydali záväzné stanoviská ku kolaudácii nasledovných stavieb: „Stavebné úpravy MŠ Trnavská, Žilina“ – rozšírenie jedálne pri MŠ, „Stavebné úpravy výdajnej školskej jedálne pri MŠ Zádubnie, Žilina“, „Stavebné úpravy Školskej jedálne pri ZŠ s MŠ Veľké Rovné“, pri ktorých sa vytvorila nová jedáleň pre deti MŠ a zrekonštruovali sa existujúce zariadenia na osobnú hygienu stravníkov školy, „Školská jedáleň pri Materskej škole Stráňavy“ – zmena a rozšírenie prevádzkových priestorov, „Školská jedáleň pri Základnej škole s materskou školou Terchová – Struháreň“ – zmena v prevádzkovaní priestorov, ktorá pozostávala z rozšírenia priestorov, rekonštrukcie odbytovej a varnej časti prevádzky, prístavby skladovacích priestorov a šatne pre zamestnancov s hygienickým zázemím, „MŠ Varín – nadstavba, prístavba a stavebné úpravy MŠ“, kde v rámci stavebných úprav vznikla nová trieda MŠ so zázemím, vrátane vybudovania novej rozdeľovacej kuchynky.

Na RÚVZ so sídlom v Žiline boli v roku 2020 zaevidované 2 podnety, ktoré sa týkali nedostatkov v zariadeniach spoločného stravovania. Prvý podnet sa týkal porušovania zákona NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zamestnankyňami ŠJ a nevyhovujúcich hygienických podmienok v Školskej jedálni pri Materskej škole, J. Borodáča 6, Žilina. V čase kontroly nebolo zistené porušenie zákazu fajčenia, avšak chýbalo označenie vstupu do prevádzky symbolom zákazu fajčenia v zmysle platnej legislatívy. V rámci kontroly boli odobraté 4 vzorky hotových pokrmov, ktoré vyhovovali požiadavkám zdravotnej bezpečnosti. Súčasne bolo v prevádzke odobratých 13 vzoriek sterov z pracovného prostredia, rúk a pracovného odevu zamestnancov ŠJ. Z tohto počtu nezodpovedalo požiadavkám zdravotnej bezpečnosti 7 sterov pre prítomnosť *Bacillus species*, *Enterococcus faecalis*, *Enterobacter cloacae* a Gramnegatívnej nefermentujúcej paličky. Na základe zistených skutočností bol podnet vyhodnotený ako opodstatnený.

V druhom podnete pisateľ žiadal o prešetrenie nevyhovujúceho spôsobu nakladania a odstraňovania kuchynského biologického odpadu z Výdajnej školskej jedálne pri Materskej škole, Rajecké Teplice, ktorá je súčasťou Školskej jedálne pri ZŠ Rajecké Teplice. Pri kontrole bolo zistené, že prevádzkovateľ zariadenia si nesplnil povinnosti podľa zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Išlo o nedostatky v spôsobe a mieste skladovania kuchynského biologického odpadu (KBO) v zariadení spoločného stravovania, nevyhovujúceho označenia, nedostatky v písomnej dokumentácii KBO –

evidencii denného množstva KBO, spôsobe likvidácie a obchodnými dokladmi, uchovávanie písomnej dokumentácie a pod. Na základe uvedeného bol podnet vyhodnotený ako opodstatnený.

1.16 Zariadenia rýchleho občerstvenia

V okrese Žilina a Bytča evidujeme 38 školských bufetov, z ktorých 35 je neštátnych. Z hľadiska základných stavebných podmienok a úrovne prevádzky 21 (55,26 %) zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, v 17 (44,74 %) zariadeniach boli zistené drobné nedostatky, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravotný stav mládeže. Počas prvej polovice kalendárneho roka 2020 bolo vydané 1 rozhodnutie k návrhu na uvedenie priestorov bufetu do prevádzky a schválenie prevádzkového poriadku zariadenia. V druhej polovici kalendárneho roka 2020 z dôvodu zmeny platnej legislatívy boli na oddelenia HDM doručené 4 oznámenia o začatí činnosti prevádzky podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z.z.

Zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonali v bufetoch 7 kontrol. Z dôvodu pandémie COVID-19 a obmedzených možností prevádzkovania školských bufetov sme v roku 2020 neodoberali vzorky lahôdkarských výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie.

Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru v roku 2020 nebola v prevádzkach školského bufetu uložená sankcia.

1.17 Telocvične pri školách

V okresoch Žilina a Bytča sa nachádza 95 telocviční pri základných a stredných školách. Mnohé telocvične sú zriadené v neúčelových budovách a sú v nevyhovujúcom stave. Zriaďovatelia sa snažia získať finančné prostriedky pre ich celkovú rekonštrukciu prostredníctvom výziev, ktoré sú zverejnené na stránkach ministerstiev.

V roku 2020 sa telesná výchova nad rámec opatrení vyplývajúcich z manuálov opatrení pre školy a školské zariadenia, bez ohľadu na farbu semaforu predmetnej školy, odporúčala realizovať len teoretickou formou. Zvýšené riziko prenosu koronavírusu počas cvičenia tak vyprázdnilo telocvične. Priestory telocviční si získali využitie na antigénové testovanie na COVID - 19. Najprv na celoplošné testovanie, neskôr na skriningové testovanie. Niektoré obce požiadali na prelome kalendárnych rokov o schválenie školských Mobilných odberných miest v priestoroch telovýchovných zariadení základných škôl. Schválených bolo 9 mobilných odberových miest určených pre testovanie na COVID - 19 na školách.

1.18 Ostatné (nezaradené podľa § 24 zákona č. 355/2007 Z.z.)

Medzi ostatné prevádzky patrí 340 zariadení, z ktorých je 135 neštátnych. Zaradujeme sem: detské kútiky v nákupných centrách, pieskoviská pri materských školách a verejné pieskoviská, tanečné školy, autoškoly, centrá výchovno-poradenské a centrá prevencie. V roku 2020 bolo uvedené do prevádzky zariadenie FOLKOLAND v Žiline. Je to pohybové štúdio zamerané na cvičenie detí od 0 – 6 rokov s rodičom a pre deti 4 – 10 rokov v skupinách. Skolaudované boli priestory „Centra pre matky s deťmi“ na sídlisku Solinky v Žiline.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

Prehľad zmennosti na základných školách je uvedený v tabuľke č. 5. V roku 2020 neprebiehala vyučovanie na zmeny v žiadnej zo škôl v okrese Bytča a Žilina. V školskom roku 2020/2021 bolo zapísaných v okrese Žilina a Bytča 16691 žiakov, čo je o 213 žiakov viac ako v školskom roku 2019/2020. Do 1. ročníkov nastúpilo o 148 žiakov viac ako v školskom roku 2019/2020.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

V tabuľke č. 6 je uvedený prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež. Z celkového počtu dozorovaných zariadení je 51 zariadení zásobovaných z vlastného vodného zdroja.

Počet vlastných vodných zdrojov uvedených pri stredných odborných školách je len orientačný, nakoľko v niektorých prípadoch pracovísk praktického vyučovania (zväčša v obciach) predpokladáme ich napojenosť na vlastné vodné zdroje. Zariadenia určené na organizovanie zotavovacích podujatí sú vo väčšine prípadov zásobované z vlastných vodných zdrojov z dôvodu ich umiestnenia v odľahlejších lokalitách. Taktiež v niektorých obciach v okrese Bytča (Hvozdnica, Maršová – Rašov, Kolárovice a Petrovice) a v okrese Žilina (Lutiše) nie je dostupný verejný vodovod a zariadenia sú zásobované len z vlastných vodných zdrojov.

V roku 2020 bolo zamestnancami oddelenia hygieny detí a mládeže odobratých 14 vzoriek pitnej vody. Z celkového počtu odobratých vzoriek bolo 9 vzoriek z verejného vodovodu a 5 vzoriek z vlastného vodného zdroja. Dôvodom odberu z verejného vodovodu bola kolaudácia alebo rekonštrukcia objektov. Dve vzorky pitnej vody odobraté v objekte „Základná škola Lutiše“ nevyhovovali požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou pre nadlimitne stanovené hodnoty v ukazovateľoch *Koliformné baktérie*. Po vykonaní nápravných opatrení bola opakovanou analýzou vzorky pitnej vody v zariadení zistená vyhovujúca kvalita pitnej vody.

RÚVZ so sídlom v Žiline bolo v roku 2020 predložené kolaudačné rozhodnutie o povolení užívania vodnej stavby „Vodovod Pšurnovice“, na ktorú je napojená Materská škola Pšurnovice.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie nebol v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiline zaznamenaný.

5. Stravovanie detí a mládeže

Zhodnotenie stravovania detí a mládeže je uvedené v tabuľkách č. 8 a), b), c) a d). Z celkového počtu 1711 zariadení pre deti a mládež v okrese Žilina a Bytča:

- 107 má vlastné stravovacie zariadenie,
- 86 zariadení má stravovanie zabezpečené dovozom stravy,

- 73 zariadení má poskytované stravovanie v inom účelovom zariadení (napr. materské školy v školských jedálňach pri základných školách a pod.),
- 58 zariadení má zabezpečené stravovanie v iných neúčelových zariadeniach,
- 369 zariadení nemá zabezpečené stravovanie (súkromné jazykové školy, prevádzky uvedené v kategórii ostatné).

Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru sa v školských stravovacích zariadeniach vykonáva zatriedovanie do kategórií podľa bodovacieho systému v zmysle Národného programu ÚKP. V roku 2020 sme evidovali v okrese Žilina a Bytča 193 stravovacích zariadení (107 vývarovní, 86 výdajní), ktoré môžeme rozdeliť do nasledovných kategórií:

1. vlastné stravovacie zariadenia – vývarovne:

- počet ZSS zaradených do kategórie I. - 65 zariadení, t. j. 60,75 %,
- počet ZSS zaradených do kategórie II. - 38 zariadení, t. j. 35,51 %,
- počet ZSS zaradených do kategórie III. - 4 zariadenia, t. j. 3,74 %,
- počet ZSS zaradených do kategórie IV. - 0 zariadení, t. j. 0,00 %,
- počet ZSS zaradených do kategórie V. - 0 zariadení, t. j. 0,00 %.

2. výdajne stravy:

- počet výdajní zaradených do kategórie I. - 39 zariadení, t. j. 45,35 %,
- počet výdajní zaradených do kategórie II. - 39 zariadení, t. j. 45,35 %,
- počet výdajní zaradených do kategórie III. - 8 zariadení, t. j. 9,30 %,
- počet výdajní zaradených do kategórie IV. - 0 zariadení, t. j. 0,00 %,
- počet výdajní zaradených do kategórie V. - 0 zariadení, t. j. 0,00 %.

V tabuľke č. 8/d sa uvádza počet stravujúcich sa osôb v školských zariadeniach. V r. 2020 sa v okrese Žilina a Bytča spolu stravovalo 36 640 stravníkov, čo predstavuje 74,42 % z celkového počtu detí a mládeže. Počet stravujúcich sa osôb sa oproti r. 2019 mierne znížil. V r. 2020 evidujeme 100 % zastúpenie stravníkov v prevádzkárňach do 6 rokov a v špeciálnych výchovných zariadeniach. Vysoké percento stravujúcich sa detí a mládeže evidujeme v materských školách (98,99 %), základných školách (96,21 %), gymnáziách (97,90 %), ubytovacích zariadeniach (99,84 %) a na zotavovacích podujatiach (73,32 %). Naopak najnižší počet stravníkov zaznamenávame v stredných školách (27,17 %) a fakultách VŠ (28,89 %). Dôvodom nízkeho počtu stravníkov (SŠ, VŠ) je nedostatok voľného času po skončení vyučovania, príp. viazanosť na dopravné spoje po vyučovaní. Mnohé stredné školy zabezpečujú stravovanie svojich študentov v iných účelových školských zariadeniach, avšak návštevnosť stravníkov z dochádzkových dôvodov je nízka. Pokles počtu stravníkov u študentov VŠ bol v roku 2020 spôsobený v dôsledku nepriaznivej epidemiologickej situácie v súvislosti s ochorením COVID – 19, vzdelávanie študentov bolo v prevažnej časti roka zabezpečené dištančne.

Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení spoločného stravovania za rok 2020 je v nami kontrolovaných zariadeniach nasledovný:

- počet zariadení, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám je 104, čo predstavuje 53,89 %,
- počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže je 79, čo predstavuje 40,93 %,
- počet zariadení, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže je 10, čo predstavuje 5,18 %.

Počas kalendárneho roka 2020 vykonali odborné zamestnankyne HDM v rámci štátneho zdravotného dozoru spolu 44 kontrol, počas ktorých bolo odobratých 5 vzoriek (4 hotové pokrmy, 1 vzorka pitnej vody). Súčasne bolo odobratých 13 vzoriek sterov z prostredia, osobnej hygieny a rúk. Počet iných výkonov súvisiacich so ZSS je 13.

Medzi najčastejšie zistené nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru v roku 2020 patria:

- nedostatky v prevádzkovej hygiene (nevyhovujúce priestorové usporiadanie a vnútorné členenie prevádzky, nedostatočná hygiena, výskyt plesní v kuchyni a skladovacích priestoroch, nevyhovujúce stery z pracovného prostredia a pracovných pomôcok, nevyhovujúca technológia),
- v manipulácii s potravinami (kríženie čistej a nečistej prevádzky),
- v manipulácii s odpadom a jeho zariadením (nevyhovujúce skladovanie odpadu, neoznačovanie nádob na odpad),
- nedostatky v skladovaní potravín (absencia meracích zariadení – teplomer, vlhkomer, skladovanie potravín a pokrmov priamo na podlahe, spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín a pokrmov, uchovávanie súkromných potravín v chladiacich zariadeniach prevádzky),
- nedodržovanie zásad HACCP, SVP (nevykonávanie monitoringu CCP, nepravidelné vykonávanie monitoringu CCP),
- nedostatky v osobnej hygiene (práca bez pracovného odevu, chýbajúca pokrývka hlavy, prstene na rukách, nalakované nechty, výdaj stravy bez jednorazových rukavíc, resp. výdaj s poškodenou rukavicou),
- odborná a zdravotná spôsobilosť (chýbajúce doklady),
- v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti (chýbajúce doklady o pôvode tovaru),
- v zabezpečení odberu vzoriek a vedenie evidencie (neodkladanie vzoriek, resp. nedostatočné množstvo, nevhodné nádoby na odkladanie, chýbajúce evidencie),
- iné nedostatky: chýbajúca tečúca teplá voda v zariadení, chýbajúci prevádzkový poriadok, individuálne donášanie stravy deťom atď.).

Nedostatky zistené v zariadeniach spoločného stravovania sú riešené s prevádzkovateľmi zariadení priebežne. Ich odstraňovanie súvisí s finančnou situáciou v školstve a samospráve.

V mnohých zariadeniach spoločného stravovania zaznamenávame aj zlepšenie hygienickej situácie objektov a prevádzky. Ide najmä o rekonštrukcie rozsiahlejšieho charakteru, pri ktorých dochádza k výmene okien, zatepleniu objektov, oprave striech, prístavbám objektov, úprave dispozičného riešenia, obnove technologického vybavenia, stavebným úpravám zariadení na osobnú hygienu a šatní, zlepšovaniu skladovacích priestorov, výmene vzduchotechniky. V jednom prípade došlo k výstavbe nového zariadenia spoločného stravovania. Ide o Školskú jedáleň pri Elokovanom pracovisku Základnej školy s materskou školou, Višňové.

V roku 2020 sa výrazne zlepšili podmienky: Stavebné úpravy MŠ Trnavská, Žilina – rozšírenie jedálne MŠ, Školská jedáleň pri MŠ Zádubnie – stavebné úpravy výdajnej školskej jedálne, Školská jedáleň pri ZŠ s MŠ Veľké Rovné – stavebné úpravy, pri ktorých sa vytvorila nová jedáleň pre deti MŠ a zrekonštruovali sa existujúce zariadenia na osobnú hygienu stravíkov školy, Školská jedáleň pri Materskej škole Stráňavy – zmena a rozšírenie prevádzkových priestorov, Školská jedáleň pri Základnej škole s materskou školou Terchová - Struháreň – zmena v prevádzkovaní priestorov, ktorá pozostávala z rozšírenia priestorov, rekonštrukcie odbytovej a varnej časti prevádzky, prístavby skladovacích priestorov a šatne pre zamestnancov s hygienickým zázemím. V roku 2020 sme vydali záväzné stanovisko ku

kolaudácii stavby MŠ Varín - nadstavba, prístavba a stavebné úpravy MŠ. V rámci stavebných úprav vznikla nová trieda MŠ so zázemím, vrátane vybudovania novej rozdeľovacej kuchynky.

V priebehu roka 2020 bola uvedená do prevádzky nová výdajná školská jedáleň pri Montessori škôlke MONTE SMILE, Bajzova 41, Žilina. Prevádzka je situovaná v rekonštruovaných priestoroch, ktoré aj v minulosti slúžili ako výdajňa stravy pri účelovom predškolskom zariadení.

V roku 2020 sme riešili 2 podnety v zariadeniach spoločného stravovania. Prvý podnet sa týkal nedodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov a nevyhovujúcich hygienických podmienok v Školskej jedálni pri Materskej škole, J. Borodáča 6, Žilina – podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený. V druhom podnete sťažovateľ žiadal o prešetrenie nevyhovujúceho spôsobu nakladania a odstraňovania kuchynského biologického odpadu z Výdajnej školskej jedálne pri Materskej škole, Rajecké Teplice. Podnet bol vyhodnotený ako opodstatnený.

V súvislosti s poskytovaním obedov zadarmo možno situáciu zhodnotiť nasledovne: Stravovanie v materských školách s vlastným stravovacím zariadením nie je uvedenou zmenou zásadne zasiahnuté, nakoľko počet stravujúcich sa detí v MŠ už pred plánovanou zmenou dosahovalo takmer 100 %. Vo viacerých základných školách došlo z dôvodu „obedov zadarmo“ k navýšeniu počtu stravníkov. Z tohto dôvodu mnohé stravovacie prevádzky bojujú s nedostatkom priestorov, nevyhovujúcim funkčným členením a personálnym zabezpečením. V súvislosti so zavedením „obedov zadarmo“ dochádza k navýšeniu produkcie kuchynského biologického odpadu.

Z dôvodu pandémie na ochorenie COVID-19 boli v roku 2020 mnohé stravovacie prevádzky pri základných školách prevádzkované len na 50 %. Zariadenia spoločného stravovania pri stredných školách ako aj stravovacie zariadenie ŽU v Žiline boli uzatvorené, resp. prevádzkované v obmedzenom režime.

Ako veľký problém vnímame nárast počtu detí s osobitným stravovaním (celiakia, diabetes mellitus, rôzne druhy intolerancie na potraviny). V zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Žilina zabezpečuje prípravu a rozvoz diétnej stravy pre žiakov s celiakiou jedno školské stravovacie zariadenia (ŠJ pri ZŠ Martinská, Žilina). Pre deti MŠ a žiakov s inou diétou je diétne stravovanie zabezpečené donáškou stravy zákonným zástupcom stravníka.1

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

Prehľad o uskutočnených zotavovacích podujatiach je uvedený v tabuľkách č. 9 a) a b). V roku 2020 bolo spolu vydaných 71 rozhodnutí k organizovaniu zotavovacích podujatí, z tohto počtu bolo vydaných 56 súhlasných, 1 nesúhlasné rozhodnutie a 14 rozhodnutí o zastavení konania. Odstúpených žiadostí o posúdenie zotavovacieho podujatia bolo 18. V priebehu roka 2020 sa malo v okrese Žilina a Bytča spolu odrekreovať 3482 detí, čo je o 1090 detí menej v porovnaní s rokom 2019 (4572 detí). Počet reálne odrekreovaných detí nie je možné uviesť, nakoľko vzhľadom na epidemiologickú situáciu, sa nedá presne určiť, koľko schválených zotavovacích podujatí sa reálne uskutočnilo. Denných letných táborov bolo ohlásených 20.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 17 kontrol zariadení, v ktorých sa zotavovacie podujatia konali. Kontroly boli zamerané na prevádzkovú hygienu v ubytovacej a stravovacej časti zariadenia, odbornú a zdravotnú spôsobilosť zamestnancov stravovacej časti, skladbu jedálnych lístkov, zabezpečenie pitného režimu, odber vzoriek

podávanej stravy, povinnosť vyčleniť izolačnú miestnosť, prítomnosť zdravotníka a pod. Najčastejším nedostatkom pri organizovaní zotavovacích podujatí bola neprítomnosť zdravotníka, či neoznačenie izolačnej miestnosti.

Skautské stanové rekreácie nekontrolujeme na základe stanoviska hlavného hygienika č. HDMaPZO/5117/9839/2008 zo dňa 28.05.2008.

Realizovanie zotavovacích podujatí v roku 2020 bolo značne zasiahnuté pandémiou COVID – 19. V prvom polroku 2020 vláda Slovenskej republiky vyhlásila uznesením č. 111 z 11.03.2020 mimoriadnu situáciu na území Slovenskej republiky z dôvodu ohrozenia verejného zdravia ochorením COVID-19, na základe toho Úrad verejného zdravotníctva SR vydal opatrenie č. OLP/2731/2020 zo dňa 23.03.2020, ktorým v súlade s § 48 ods. 4 písm. d) zákona č. 355/2007 Z.z. zakázal všetkým fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám organizovať a usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy, v termíne od 24.03.2020 a následne vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 22.05.2020 usmernenie k Organizácii a podmienkam výchovy a vzdelávania základných škôl do konca školského roku 2019/2020, v ktorom je uvedené, že základná škola neorganizuje školy v prírode a viacdňové školské výlety. Išlo o opatrenie na predchádzanie vzniku a šírenia prenosného ochorenia COVID-19, nakoľko existovalo vysoké riziko, že v súvislosti s konaním hromadných podujatí dochádza k stretnutiu vyššieho počtu ľudí, čím mohol dôjsť k ďalšiemu šíreniu ochorenia. V druhom polroku vláda Slovenskej republiky vydala uznesenie č. 587 z 30. septembra 2020 k návrhu na vyhlásenie núdzového stavu podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, ktorým vyhlásila dňom 1. októbra 2020 na obdobie 45 dní na postihnutom území Slovenskej republiky núdzový stav, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej Republiky rozhodlo rozhodnutím č. 2020/17294:1-A1810 zo dňa 11. októbra 2020, že v školskom roku 2020/2021 vo všetkých školách a školských zariadeniach nemožno uskutočniť školské aktivity podľa § 28 ods. 16, § 30 ods. 7 a § 33 ods. 12 školského zákona (výlety a exkurzie, športové výcviky a školské športové súťaže, pobyty v škole v prírode a aktivity školy v prírode, kurzy na ochranu života a zdravia, kurzy pobytových aktivít v prírode, saunovanie, dni otvorených dverí) s účinnosťou od 12.10.2020 do termínu výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie, ktorý toho času ešte stále pretrváva.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Priestorové a pracovné podmienky v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu zariadení pre deti a mládež v okresoch Žilina a Bytča sa stále vylepšuje. Obnovy, nadstavby, prístavby, rekonštrukcie vylepšujú stavebnotechnické, mikroklimatické, priestorové podmienky existujúcich objektov. Obnova interiérov výrazne zvyšuje ich hygienickú úroveň. Každým rokom, aj v roku 2020, boli a sú realizované početné zmeny školských objektov, ktoré znamenajú osobitné zlepšenie hygienickej situácie v nich.

Priestorové podmienky boli v niektorých prípadoch modernizované vzhľadom na prísun financií po realizácii schválených projektových dokumentácií (napr. hygienické zariadenia v MŠ, zateplenie budov, výmena okien atď.). Zriaďovatelia i naďalej predkladajú projekty na získavanie prostriedkov z fondov EÚ na stavebné úpravy objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti (zateplovanie, výmena okien a dverí), a tiež s cieľom zvýšenia hygienickej úrovne vnútorných priestorov (výmena podláh, rekonštrukcia zariadení

na osobnú hygienu vrátane výmeny zariadených predmetov a pod.) a vytvorenia podmienok pre imobilných žiakov (vybudovanie bezbariérových vstupov).

V zariadeniach, ktorým sa nedarí získať prísun financií z projektov a majú nízky počet detí a žiakov, je odstraňovanie nedostatkov veľmi zdĺhavé, nakoľko prevádzkovatelia disponujú len finančnými prostriedkami, ktorými sú schopní uhradiť len nutné prevádzkové náklady. Zriaďovatelia sa snažia financovať najnutnejšie úpravy a výmeny zariadenia budov z vlastného rozpočtu, prípadne z príspevku 2% z daní alebo z priamych príspevkov od rodičov.

Najviac problematické sú stále zariadenia školského stravovania – kuchyne a školské výdajné kuchyne pri malých zariadeniach, ktoré zápasia s nedostatkom financií, čo sa jasne a zreteľne odráža na prevádzkových podmienkach a vybavení prevádzok.

Najväčší problém predstavuje nedostatočné personálne zabezpečenie zariadení školského stravovania, neprimerané priestorové podmienky varných častí školských jedální, chýbajúca a zastaraná technológia a nedostatočné vybavenie zariadení školského stravovania.

Opakovane bol riešený problém nedostatočnej kapacity MŠ, nakoľko došlo k nárastu počtu detí. Zriaďovatelia predkladali projektové dokumentácie na prístavby a nadstavby predškolských zariadení pre vydanie stavebného povolenia. Kapacitu materských škôl sa snažili navýšiť vytváraním nových tried v priestoroch základných škôl, rekonštrukciou umyvárni pre deti a drobnými stavebnými úpravami jestvujúcich priestorov. Veľký dôraz sa kladie na dodržiavanie pravidelného pitného režimu v predškolských a školských zariadeniach, podporuje sa presadzovanie podávania pitnej vody z verejného vodovodu počas celého dňa.

Celkovo však konštatujeme zlepšujúci sa trend i napriek všeobecne nepriaznivej finančnej situácii. Úroveň prevádzkovej hygieny a čistota zariadení je adekvátna. Postupne sa zlepšuje situácia v zásobovaní školských zariadení pitnou vodou.

Rok 2020 naplno zasiahla pandémia nového koronavírusu COVID 19. Veríme, že situácia sa natoľko stabilizuje, že deti, žiaci, študenti sa budú môcť vrátiť do škôl, kde sa budú učiť prezenčne a štátny zdravotný dozor sa bude môcť vykonávať v bežnom režime.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2020 v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. m) a n) zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. RÚVZ so sídlom v Žiline nariadil karanténne opatrenia 44 zariadeniam v dôsledku výskytu akútnych respiračných ochorení, chrípke a chrípke podobných ochorení, 127 zariadeniam na základe hlásenia laboratórne potvrdeného prípadu nákazy novým koronavírusom SARS-CoV-2 spôsobujúcim ochorenie COVID-19 metódou antigénového testu alebo PCR testu u dieťaťa, žiaka alebo zamestnanca zariadenia a 1 zariadeniu pre výskyt zápalu spojoviek (konjunktivitída) u detí v materskej škole. Konjunktivitída bola diagnostikovaná u 23 detí z celkového počtu 48 detí, čo predstavovalo neprítomnosť 47,9% členov kolektívu.

Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	konceptná činnosť	počet riešených úloh, programov a projektov	počet vyšetrených detí v rámci úloh a programov	Odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
						5	6	7						
	1	2	3	4.1	4.2	5	6	7	8	9	10	11	12	13
S p o l u	1	221	0	4	181	1361	0	6	0	0	0	1	0	355

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet konceptných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účasť na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	14	11	6	0	1		12
2.	Materské školy	102	4	64	0	19	6	147
3.	Základné školy	67	1	12	0	12	5	107
4.	Gymnázia	11	1	1	0	0		0
5.	SOŠ ^{b)}	19	5	10	0	0	2	18
6.	Jazykové školy	28	27	5	0	0		1
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	579	550	3	0	0	5	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	28	4	1	0	0		5
9.	Fakulty vysokých škôl	7	0	1	0	0		4
10.	Zar. a prev. mimoškol. vych. a vzdel. + ZUŠ	106	21	15	0	0	1	12
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	0	1	0	0		4
12.	ZSS + zar. soc. kurately	7	0	1	0	0		4
13.	Špeciálne vých. zariadenia	11	4	0	0	0		4
14.	Zot. poduj. + ŠvP	56	5	17	0	0	1	90
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	193	18	44	0	13	5	13
16.	Zar. rýchleho občerstv.	38	35	7	0	0		2
17.	Telocvične pri školách	95	3	3	0	0		2
18.	Ostatné	340	135	93	0	22	5	363
SPOLU		1711	824	284	0	67	30	788

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:

2. počet neštátnych zariadení
 3. počet kontrol
 4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
 5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
 6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
 7. počet iných výkonov
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOS, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	14	11	12	85,71	1	7,14	1	7,14	0	0,00
2.	Materské školy	102	4	67	65,69	32	31,37	3	2,94	0	0,00
3.	Základné školy	67	1	43	64,18	23	34,33	1	1,49	0	0,00
4.	Gymnáziá	11	1	3	27,27	8	72,73	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	19	5	5	26,32	14	73,68	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	28	27	13	46,43	15	53,57	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	579	550	466	80,48	113	19,52	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	28	4	19	67,86	8	28,57	1	3,57	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	7	0	6	85,71	1	14,29	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. a ZUŠ	106	21	69	65,09	29	27,36	8	7,55	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	0	3	30,00	6	60,00	1	10,00	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	7	0	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	11	4	11	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	56	5	8	14,29	43	76,79	2	3,57	3	5,36
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	193	18	104	53,89	79	40,93	10	5,18	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	38	35	21	55,26	17	44,74	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	95	3	35	36,84	50	52,63	10	10,53	0	0,00
18.	Ostatné	340	135	280	82,35	56	16,47	4	1,18	0	0,00
SPOLU		1711	824	1172	68,50	475	27,76	41	2,40	3	0,18

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	1	34	40	117,65	0	0
2.		SOŠ	5	898	685	76,28	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0,00	0	0
4.		VŠ	2	5032	3641	72,36	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0,00	0	0
6.		ZŠ	1	15	13	86,67	0	0
7.		SŠ	1	25	23	92,00	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,00	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		0	0	0	0,00	0	0
SPOLU			10	6004	4402	73,32	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov ZŠ dvojmenným vyučováním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Žilina	56	0	14029	1663	0	0	0	0
Bytča	11	0	2662	288	0	0	0	0
Kraj								
Spolu šk.r. 2020/2021	67		16691	1951	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojmenným vyučováním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

8.

percento zmienosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	14	14	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
2.	Materské školy	102	97	95,10	5	0	0,00	0	0,00	0	0
3.	Základné školy	67	63	94,03	4	0	0,00	0	0,00	0	0
4.	Gymnázia	11	11	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	19	19	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
6.	Jazykové školy	28	28	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	579	561	96,89	18	0	0,00	0	0,00	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	28	28	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	106	106	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	10	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	11	11	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	56	44	78,57	12	0	0,00	0	0,00	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	193	182	94,30	11	0	0,00	0	0,00	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	38	38	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
17.	Telocvične pri školách	95	94	98,95	1	0	0,00	0	0,00	0	0
18.	Ostatné	340	340	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
SPOLU		1711	1660	97,02	51	0	0,00	0	0,00	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Bratislava			0	0	0	0	0
B.Bystrica			0	0	0	0	0
Nitra			0	0	0	0	0
Trnava			0	0	0	0	0
Trenčín			0	0	0	0	0
Žilina			0	0	0	0	0
Košice			0	0	0	0	0
Prešov			0	0	0	0	0
S p o l u kraj:			0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

6.

Pozn.: V prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode aj v strave, označte údaj hviezdikou.

Tab. 8a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	14	2	14,29	11	78,57	1	7,14	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	102	44	43,14	47	46,08	11	10,78	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	67	44	65,67	14	20,90	9	13,43	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	11	3	27,27	1	9,09	7	63,64	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	47	7	14,89	2	4,26	10	21,28	0	0,00	28	59,57
6.	Špeciálne školy ^{c)}	28	2	7,14	5	17,86	21	75,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	7	1	14,29	4	57,14	2	28,57	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	0	0,00	1	10,00	9	90,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	11	1	9,09	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	90,91
10.	Zot. poduj. + ŠvP	56	0	0,00	0	0,00	2	3,57	54	96,43	0	0,00
11.	Ostatné	340	3	0,88	1	0,29	1	0,29	4	1,18	331	97,35
SPOLU		693	107	15,44	86	12,41	73	10,53	58	8,37	369	53,25

Legenda k tab. č. 8/a:

1.	celkový počet zariadení	a)	všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jaslí
2.	celkový počet vlastných stravovacích zariadení	b)	SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
3.	počet vlastných stravovacích zariadení v percentách	c)	špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4.	počet zariadení s dovozom stravy	d)	všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež
5.	počet zariadení s dovozom stravy v percentách		
6.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zariadení		

7. počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zar. v %
8. počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení
9. počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

Tab.8 Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výva-rovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	14	2	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	102	44	31	70,45	13	29,55	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	67	44	25	56,82	17	38,64	2	4,55	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnáziá	11	3	2	66,67	1	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	47	7	4	57,14	3	42,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	28	2	1	50,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	7	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	11	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	56	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	340	3	0	0,00	1	33,33	2	66,67	0	0,00	0	0,00
SPOLU		693	107	65	60,75	38	35,51	4	3,74	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jaslí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8c

Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	14	11	9	81,82	2	18,18	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	102	47	20	42,55	24	51,06	3	6,38	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	67	14	6	42,86	5	35,71	3	21,43	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnáziá	11	1	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	47	2	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	28	5	2	40,00	2	40,00	1	20,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	7	4	1	25,00	2	50,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	10	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	11	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	56	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	340	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		693	86	39	45,35	39	45,35	8	9,30	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, spec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8d. Vytáženost' zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež

a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	331	331	100,00
2.	Materské školy	6165	6103	98,99
3.	Základné školy	16691	16058	96,21
4.	Gymnázia	2710	2653	97,90
5.	SOS ^{b)}	7861	2136	27,17
6.	Špeciálne školy ^{c)}	477	235	49,27
7.	Fakulty vysokých škôl	6944	2006	28,89
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	4322	4315	99,84
9.	Špeciálne vých. zariadenia	80	80	100,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	3482	2553	73,32
11.	Ostatné	170	170	100,00
SPOLU		49233	36640	74,42

Legenda:

a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a
- c) OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, spec. školách
a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 9a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	5	5	0	479
2	školy v prírode	35	21	14	877
3	Iné	20	0	0	929
S p o l u:		60	26	14	2285

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. 9b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	31	30	1	1197
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	0	0	0	0
S p o l u:		31	30	1	1197

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

HYGIENA VÝŽIVY

2020

Obsah:

I. HYGIENA VYŽIVY

- 1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RÚVZ**
- 2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov**
- 3. Rozbor činnosti:**
 - 3.1 Štátny zdravotný dozor**
 - 3.1.1 Posudková činnosť**
 - 3.1.2 Kontrolná činnosť**
 - 3.2 Úradná kontrola**
 - 3.3 Zdravotná neškodnosť potravín**
 - 3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín**
 - 3.3.2 Chemické hodnotenie potravín**
 - 3.4 Turistická sezóna**
 - 3.4.1 Letná turistická sezóna**
 - 3.4.2 Zimná turistická sezóna**
 - 3.5. Hromadné akcie**
- 4. Sankčné opatrenia**
- 5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení**
- 6. Poradne správnej výživy**
- 7. Projekty, mimoriadne úlohy**

I. HYGIENA VYŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

a) RÚVZ Žilina

Meno, priezvisko	Rok nástupu na RÚVZ	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
MUDr. Mária Palenicová	2001	JLF UK Martin			
Ing. Jana Schusterová	1991	VŠDS Žilina			
Mária Bačíková dipl.a.h.e.	1991				SZŠ Martin
Martin Jarina dipl.a.h.e.	2002				SZŠ Martin
MVDr. Darina Koptáková	1982	Vysoká škola veterinárska Košice			
Katarína Vrabcová dipl.a.h.e.	1997				SZŠ Banská Bystrica
Mgr. Dana Hollá	1998	Univerzita J.A.Komenského, Praha			SZŠ Banská Bystrica
Marta Dírerová dipl.a.h.e.	1992				SZŠ Martin

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Pracovníci odboru/oddelenia hygieny výživy sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov
Odborný seminár pre pracovníkov RÚVZ v SR PBÚ	odborný seminár	16.01.2020	Trenčín	UVZ SR Bratislava	2
Krajská porada HV	porada	11.08.2020	Liptovský Mikuláš	KO HV ZA kraj	2
Systém HACCP v praxi	odborný seminár	24.09.2020	RÚVZ Žilina	UVZ SR Bratislava	7

Aktivity v médiách: **0**

Iné odborné činnosti :

- konzultačná a poradenská činnosť – **3188**
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve **3** pracovníci,
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb v rámci Žilinského kraja **3** pracovníci,
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami a s jedovatými látkami a prípravkami **1** pracovník

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ so sídlom v Žiline – oddelenie fyziológie výživy a oddelenie hygieny požívatin zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v 2 okresoch : Žilina a Bytča. Štátny zdravotný dozor bol prednostne zameraný na vykonávanie kontrol v súvislosti s opatreniami vydanými ÚVZ SR pri ohrození zdravia v súvislosti s vyhlásenou mimoriadnou situáciou na území SR z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19.

3.1.1 Posudková činnosť

V roku **2020** bolo vydaných **6** záväzných stanovísk k návrhom na územné konanie, **10** záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb, **177** rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky.

Počet prerušení konania - **10**, a to z dôvodu: nedoplnenie náležitostí podania - chýba umývadlo na ruky, nedokončené stavebné práce, chýbajúce technologické zariadenie, nepredlo-

žené kolaudačné rozhodnutie, nebol predložený písomný súhlas prenajímateľa, že nájomca je oprávnený prenechať nebytový priestor inej osobe, nepredložený výsledok merania hluku z prevádzky, nebol predložený laboratórny rozbor pitnej vody, nepredložený doklad o napojení prevádzky na inžinierske siete, prevádzka bez odvetrania,

Zastavenie konania – **6**, a to z dôvodu: neodstránenie nedostatkov podania, prevádzka nedokončená po technologickej stránke, neodvetrané WC, nepredložené kolaudačné rozhodnutie, nepredložená nájomná zmluva, prevádzka bez napojenia na kanalizáciu, vzatie žiadosti späť,

Iné výkony : **687**

V rámci iných výkonov boli vykonané obhliadky priestorov, vypracované odborné posudky, posúdené vzorky vôd a potravín, písomnosti okrem rozhodnutí, vypracované dohody o cene.

3.1.2 Kontrolná činnosť

Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných celkom **947** kontrol v **3040** evidovaných zariadeniach, z toho :

- v **1626** evidovaných ZSS bolo vykonaných celkom **651 kontrol**
- v ostatných **345** prevádzkarniach registrovaných RÚVZ bolo vykonaných **117 kontrol**
- v ostatných **1069** prevádzkarniach registrovaných RVPS bolo vykonaných **179 kontrol**

V roku 2020 bolo vykonaných **211** kontrol na dodržiavanie zákona č.377/2004 Z.z. na ochranu nefajčiarov, pričom kontroly boli vykonávané v rámci štátneho zdravotného dozoru. Pri jednej kontrole bolo zistené porušenie zákona 377/2004 Z.z.z a bola uložená **1** pokuta v celkovej sume **1000** eur.

Kontroly na základe podnetov/st'ažností – v roku **2020** bolo šetrených celkom **82** podnetov (**20** opodstatnených, **48** neopodstatnených, **14** podnetov bolo odstúpených na regionálne úrady – príslušný RÚVZ, OÚ a RVPS resp. nebolo možné dokázať). Podnety boli šetrené podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a podľa zákona č.152/1995 Z.z. Predmetom šetrenia bolo : zdravotné problémy po konzumácii jedla a nápojov, nevyhovujúca kvalita pokrmov – príprava z pokazeného jedla, nevyhovujúca prevádzková a osobná hygiena, nedostatočná hygiena košíkov, nevyhovujúce podmienky skladovania potravín a pokrmov, potraviny a pokrmy po dobe spotreby, práca bez zdravotného preukazu a bez odbornej spôsobilosti, nesprávna prezentácia dojčenských mliek na internete, neoznačenie alergénov v jedálnom lístku, hluk a zápach zo zariadení spoločného stravovania, rušenie nočného pokoja, práca bez ZP a OS, výskyt hľadavcov, nevyhovujúce nakladanie s organickým odpadom, nevyhovujúca šatňa pre pracovníkov, prevádzkovanie zariadenia bez rozhodnutia, WC mimo prevádzky, nefunkčné umývadlo na ruky, nelegálne podnikanie na mestskom pozemku, podávanie jedál na taniere, nenosenie rúšok, chýbajúca dezinfekcia na ruky, chýbajúce oznamy na vstupných dverách o dodržiavaní hygienických opatrení, nedodržanie odstupov v prevádzkach, nadmerný počet zákazníkov v prevádzke, nedodržané otváracie hodiny pre dôchodcov, čapovanie nápojov do skla, konzumácia jedál a nápojov v prevádzke a na terase v čase zákazu, zhromažďovanie ľudí pred prevádzkou a konzumácia nápojov, neschválená letná terasa, stavebné uzatvorenie letnej terasy zo všetkých strán, otvorená prevádzka v čase zákazu, usporiadanie osláv v čase zákazu, .

Prehľad a vyhodnotenie prijatých podnetov:

HV

	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, odstúpené
ZSS	49	18	29	2
Výrobcovia				
Dopravcovia a distribútori				
Hypermarkety, supermarkety	12		12	
Malé a stredné predajne	15	1	5	9
Baliarne				
Iné	6	1	2	3
SPOLU :	82	20	48	14

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly boli v roku 2020 vykonané na základe Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva, aktualizácie na rok 2020, ktoré boli upravené na podmienky regiónov.

Úradná kontrola bola zameraná na:

1. epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkárske výrobky, cukrárske výrobky, zmrzlina)
2. potraviny na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy
3. výživové doplnky na báze vitamínov a minerálnych látok
4. prírodné minerálne vody, pramenité prírodné vody a balené pitné vody
5. bezgluténové potraviny
6. potraviny a pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania
7. potraviny na báze GMO
8. ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti

Pri výkone bola sústredená pozornosť na :

1. preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi

2. výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom
3. vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou
4. preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie
5. samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia
6. osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami

Počet podnikateľských subjektov: 3040

Počet kontrol: 1224

Počet nezhôd: 36

počet vyhovujúcich kontrol ÚK: **374**

počet vyhovujúcich kontrol v ZSS: **828**

celkový počet odobratých vzoriek: **327**

Počet vykonaných úradných kontrol a počet odobratých vzoriek bol ovplyvnený pandémiou COVID-19.

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami a arómami

Zmrzlina - počet zariadení: 47

Počet vykonaných kontrol vo výrobníach a predajniach zmrzliny: 76

Výskyt nezhôd vo výrobníach zmrzliny: 0

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **0**
- vo vzdelávaní zamestnancov – **0**
- v hygiene prevádzky - **0**
- v osobnej hygiene – **0**
- v odbornej spôsobilosti – **0**
- v zdravotnej spôsobilosti – **0**
- v označovaní – **0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT – **0**
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – **0**
- v skladovaní potravín – **0** (odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín)
- v manipulácii s potravinami – **0**

- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Dojčenská voda + pramenitá voda (watercooler) HV – počet zariadení: 1

Počet kontrol: 6

Nezhody pri výkone úradnej kontroly neboli zistené.

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Výživové doplnky - počet zariadení: 53 (výroba-2, sklad-17, predajňa-34)

Počet kontrol: 22

Nezhody pri výkone úradnej kontroly nad výrobou výživových doplnkov : 1

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 1

Aditívne látky Počet zariadení: 0

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0

- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami Počet zariadení: 106 z toho 22 (sklad-0, distribútor-2, predajne-20) + 83 potravín. prevádzok používajúce obalové materiály + 1 výrobca obal. materiálu –KOFOLA a.s.

Počet kontrol: 14

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 11 (nedostatočne vypracované vyhlásenie o zhode, nepredložená podporná dokumentácia)

Materiály a predmety určené na styk s potravinami

V r. 2020 úradné kontroly prebiehali nasledovne

1. Úradné kontroly s odberom vzoriek.
2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek – kontrola požiadaviek na uvádzanie plastových výrobkov na trh.
3. Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď.
4. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.
5. Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov.

Ad.1) Počet úradných kontrol s odberom vzoriek – 3 (2 distribučná sieť + 1 výroba),

Počet odobratých vzoriek: **3**, **vyhovelo: 3** vzorky, **nevyhovelo: 0** vzoriek

Ad.2) Počet úradných kontrol bez odberu vzorky – **spolu 8 (z toho **0** ZSS, **0** CV, **0** výroba zmrzliny, **5** distribútor materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, **0** predajňa materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, **1** kontrola priamo u výrobcu obalových materiálov - Kofola a.s., **2** kontroly v potravinárskych prevádzkarniach používajúcich obalové materiály - PEZA a.s.). Kontroly boli zamerané na kontrolu požiadaviek na uvádzanie plastových výrobkov na trh. Z toho 2 kontroly boli zamerané na kontrolu požiadaviek na uvádzanie keramických výrobkov na trh.**

Ad.3) Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď.

- **0**

Ad.4) Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.

- **0**

Ad.5) Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov.

výrobcovia: **1** (Kofola a.s.), sklad: **0**, distribútor: **2**

RASFF systém - materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami

Hlásenia – **1**, počet kontrol – **1**

1. Migrácia primárnych aromatických amínov z kuchynskej lopatky, RASFF - varovné oznámenie č. 2020.4295 z dôvodu migrácie primárnych aromatických amínov z kuchynskej lopatky neznámeho pôvodu, ktoré do systému RASFF zaslalo Poľsko.

- Názov produktu: Kitchen spatula (kuchynská lopatka),

- Názov produktu na etikete: Kitchen spatula,

- Čiarový kód č.: 8718158001450

- Dodávateľ: AM/63, P.O. BOX 37211, Amsterdam 1030 AE, Netherlands,

- Distribútor: Firma Igmar Sp. jawna, D#brówka 130a, Jas#o, 38-211, Poland.

V predmetnom výrobku bola laboratórnou analýzou zistená migrácia primárnych aromatických amínov s analytickým výsledkom > 0,03 mg/kg – ppm, pričom podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 10/2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami je maximálna povolená hladina 0,010 mg/kg – ppm.

Počet kontrol – 1 v prevádzke: MERKURY MARKET Žilina – rozšírenie výstavno predajnej časti trojpodlažnej predajne, Košická 14, 010 01 Žilina. V čase kontroly sa uvedený výrobok na prevádzke nenachádzal. **5 ks** výrobkov bolo stiahnutých z predaja a následne zlikvidovaných. Informácia spotrebiteľa o škodlivosti výrobku a možnosti vrátenia predmetného výrobku je zabezpečená na výveske na vstupných dverách a pri pokladni predajne.

RASFF systém pre potraviny a krmivá

– 5 hlásení ; kontrol –19 kontrol,

1. **Salmonella enetrica sérovar infantis v mrazených kuracích nugetkách zo Slovenska, RASFF č.2020.2246**, počet kontrol 4, uvedený výrobok sa v 3 prevádzkach už nenachádzal a do jednej nebol vôbec dodaný.
2. **Etylén oxid v sezamových semenách, RASFF č. 2020.3678**, počet kontrol 1, uvedený výrobok sa v prevádzke nenachádzal.
3. **Listeria monocytogenes v kozom syre s ples. BETTIN pôvodom z Holandska, dovezený cez ČR , RASFF č. 2020.4474**, počet kontrol: 9. Uvedený výrobok nebol zistený v žiadnej prevádzke (skonsumovaný, predaný, zlikvidovaný po dobe potreby).
4. **Kadmium v ryžovom výrobku pre dojčatá a malé deti pôvodom z Poľska zo suroviny z Talianska, RASFF č.2020.5255**, počet kontrol: 4. Výskyt uvedených výrobkov nebol v okrese Žilina a Bytča zistený.
5. **Neoznačený oxid siričitý vo výživovom doplnku Spirulina, tablety z Maďarska, RASFF č. 2020.4595**, počet kontrol: 1. Uvedený výživový doplnok si zakúpila v našej pôsobnosti jedna osoba, zo zakúpeného balenia jej zo 100 tabliet ostalo 15.

3.2.2 Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

Počet evidovaných ZSS: 1626

Počet kontrole podrobených ZSS: 502

Počet vykonaných kontrol v ZSS: 846

Frekvencia a typy nezhôd v ZSS: 28

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 1
- v hygiene prevádzky - 2
- v osobnej hygiene – 1
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 1
- v označovaní – 1
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potraviny po DS/DMT – 7
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 2
- v manipulácii s potravinami – 2
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 12

Najčastejšie zisťované nedostatky v ZSS:

- **v hygiene prevádzky** – nedostatočná prevádzková hygiena, znečistené steny, stropy, podlahy, znečistené a silno namrazené mraziace a chladiace zariadenia, nevybavenie umývadiel hygienickými potrebami, nekontrolovaná čistota prevádzky, osobné veci vo výrobných a skladových priestoroch
- **v osobnej hygiene** – bez ochranného rúška
- **v odbornej spôsobilosti** –
- **v zdravotnej spôsobilosti** – chýbajúce doklady o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov
- **v skladovaní potravín** – chladiace zariadenia nevybavené teplomeri, spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín a pokrmov, porušenie skladovacieho reťazca a zmrazovanie potravín
- **v manipulácii s potravinami** – zamrazenie potravín dodávaných do zariadenia v nemrazenom stave, rozmrazovanie potravín vo vode, kríženie čistej a nečistej prevádzky, nie je dodržiavaný čas uchovávaní rozpracovaných polotovarov a pokrmov, nezabezpečená ochrana potravín a hotových pokrmov pred znehodnotením, uchovávanie hotových pokrmov v nevyhovujúcich PVC obaloch určených na styk s potravinami, neoznačenie pracovných plôch podľa druhu vykonávanej práce
- **v manipulácii s odpadom a jeho zariadením** –
- **v dodržiavaní zásad SPV, HACCP** -
- **v označovaní potravín a pokrmov** – neoznačenie nápojov v slovenskom jazyku, neoznačenie dátumu výroby a spotreby pripravených dressingov
- **potraviny po DS/DMT** – skladovanie potravín po dátume spotreby a minimálnej trvanlivosti
- **v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti** –
- **iné** – prevádzka bez rozhodnutia orgánu na ochranu verejného zdravia, nevykonávanie kontroly dennej dávky výživových a energetických hodnôt s porovnaním na OVD, neodkladanie vzoriek, prevádzka bez teplej vody, nedodržanie opatrení ÚVZ SR COVID - 19

3.2.3 Audity podľa čl. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

Počet vykonaných auditov: 0

- v zariadeniach spoločného stravovania uzavretého typu 0
- v zariadeniach spoločného stravovania otvoreného typu 0
- v cukrárenských výrobniach 0
- v lahôdkárskej výrobní 0
- vo výrobniach zmrzlín 0

- vo výrobní a baliarní pramenitej a balenej pitnej vody **0**

Počet protokolov o nezhode: 0

Celkový počet nezhôd: 0

-v zariadeniach spoločného stravovania uzavretého typu **0**

-v zariadeniach spoločného stravovania otvoreného typu **0**

Z dôvodu uzatvorenia prevádzok (pandémia COVID-19) v roku 2020 neboli vykonané audity.

Prehľad vykonaných auditov, RÚVZ so sídlom v Žiline v roku 2020

P. č.	Číslo auditu	Názov prevádzky	Dátum konania auditu	Počet nezhôd	Hodnotenie auditu

Zoznam nezhôd – typy nezhôd 2020

Číslo auditu	Názov prevádzky	Počet nezhôd	Druhy nezhôd - systémové

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

Pracovníci oddelenia hygieny výživy odobrali v roku 2020 na laboratórne vyšetrenie 327 vzoriek potravín (vrátane pokrmov) a z toho 3 vzorky materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

V roku 2020 bolo mikrobiologicky vyšetrených 261 vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z toho nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 26 vzoriek t.j 9,96 % a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

- vajcia a výrobky z vajec – boli odobraté 2 vzorky na mikrobiologické vyšetrenie, vyhoveli

- **zmrzlina a dezerty** bolo odobratých **49 vzoriek** na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhovuje mikrobiologickým požiadavkám **7 vzoriek t.j. 14,29 %**, a to pre prítomnosť plesní, kvasiniek a koliformných baktérií,
- **lahôdkárske výrobky** – bolo odobratých **5 vzoriek** na mikrobiologické vyšetrenie, vyhoveli
- **cukrárske výrobky** – bolo odobratých **36 vzoriek** na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhovovali **3 vzorky t.j. 8,33 %** / kvasinky, plesne/,
- **pramenité vody dojčenské** – boli odobraté **2 vzorky, vyhovujú platnej legislatíve**
- **voda- watercoolery** - bola odobratá **1 vzorka, vyhovuje platnej legislatíve**
- **hotové jedlá** – bolo odobratých **113 vzoriek** na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhovujú mikrobiologickým požiadavkám **2 vzorky t.j. 1,77 %** a to pre prítomnosť koliformných baktérií,
- **pokrmý rýchleho občerstvenia** – bolo odobratých **36 vzoriek** na mikrobiologické vyšetrenie, z toho nevyhovuje mikrobiologickým požiadavkám **14 vzoriek t.j. 38,89%** a to pre prítomnosť koliformných baktérií, plesní, kvasiniek ,
- **detská a dojčenská výživa** - bolo odobratých **10 vzoriek v rámci cielenej úlohy**, /Salmonella, Listéria monocytogenes, Cronobacter sakazaki, E.coli, B.cereus, Staphylococcus aureus/ **všetky vzorky vyhovujú legislatíve.**
- **výživové doplnky** – bolo odobraných **5 vzoriek, vyhoveli**
- **potraviny na osobitné výživové účely** – boli odobraté **2 vzorky, vyhovujú platnej legislatíve**

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

- počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), ktoré boli chemicky vyšetrené je **80 vzoriek**, a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:
- **kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg)** boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch, v ostatných potravinách na osobitné výživové účely, v balených pramenitých dojčenských vodách, watercooleroch, predmety prichádzajúce do styku s potravinami - bolo vyšetrených **16 vzoriek** na jednotlivé ukazovatele (Pb-16, Cd-16, Hg-15); všetky vzorky vyhovovali
- **kontaminanty As, Cr, Al, Cu, Ni, Sb, Fx, Mn, Se, Ag** boli vyšetované v **2 vzorkách pramenitej vody dojčenskej**, a v **1 vzorke vody – watercoolery** boli vyšetované **kontaminanty As, Cr, Al, Cu, Ni, Sb, Fx, Mn, Se**, ani v jednom prípade nebolo ich množstvo prekročené nad stanovenú hranicu prípustnosti týchto látok vo vyšetovaných vzorkách vôd.
- **dušitany a dusičnany** boli vyšetované v **2 vzorkách pramenitej vody dojčenskej a v 1 vzorke vody – watercoolery**, v **5 vzorkách v dojčenskej výživy**, pričom všetky vzorky vyhovovali stanoveným NPK.
- na stanovenie prítomnosti **aflatoxínu B1, Patulínu** boli odobrané **2 vzorky** potravín pre dojčatá a malé deti, vyhoveli,
- **Akrylamid: 4 vzoriek** (hranolky zo zemiakov a zem. cesta) , vzorky vyhoveli
- **Pramenitá voda dojčenská: 2 vzorky**, vyhovujú
- **Veľkoobjemovo balená voda z watercooleroch: 1 vzorka**, vyhovuje
- **radiačne ošetrené potraviny – 1 vzorka**, (orechy a výrobky z orechov) vyhovela
- na prítomnosť **rezíduí pesticídov** bola vyšetrená **1 vzorka** potravín pre dojčatá a malé deti a **1 vzorka** pramenitej vody dojčenskej, vyhoveli,
- **polyaromatické uhľovodíky** bola vyšetrená **1 vzorka** výživových doplnkov, vyhovela
- **Senzorické hodnotenie:**

- boli odobrané **4 vzorky** (lahôdkárske výrobky-1, pramenité vody dojčenské-2, water-cooler-1), vyhoveli.

Monitoring aditív v potravinách:

- **konzervačné látky** - **1 vzorka** detskej a dojčenskej výživy, vyhovela
- **farbivá:** **8 vzoriek** (zmrzlina-5, detská a dojčenská výživa-1, ostatné potraviny na osobitné výživové účely-2), vyhoveli
- **sladidlá** : **2 vzorky** (ostatné potraviny na osobitné výživové doplnky), vyhoveli
- **NaCl** v hotových pokrmoch zo ZSS – **28** vzoriek hotovej stravy a **3** vzorky pekárskych výrobkov, **1 vzorka** hotovej stravy **nevyhovovala**
- **kuchynská soľ:** **12 vzoriek (ferokyanid, jodid)**, vyhoveli
- **Glutén** – **2** vzorky (pekárske výrobky), vyhovujú

Kontrola označovania:

nové potraviny a nové zložky: **2 kontroly**, vyhovuje

Materiály a predmety určené na styk s potravinami: **3 vzorky** – (Pb-1, Cd -1 estery kyseliny ftalovej -1, formaldehyd -1) **vyhovujú**

3.4 Turistická sezóna

Turistická sezóna bola v roku 2020 ovplyvnená pandémiou ochorenia COVID-19.

3.4.1 Letná turistická sezóna

Letná turistická sezóna v rekreačných strediskách Terchová- Vrátna – Štefanová – Biely Potok, Čičmany, Rajecká Lesná, Súľov, kúpaliská – TK Veronika Rajec, TK Laura Rajecké Teplice, TK Stráňavy, kúpalisko Bytča a MKP Žilina prebieha od začiatku mája do konca októbra. Pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonali **166 kontrol** v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín. Kontroly boli zamerané predovšetkým na dodržiavanie opatrení, ktoré vydal ÚVZ SR pri ohrození zdravia v súvislosti s vyhlásenou mimoriadnou situáciou na území SR z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19, ďalej na výsledovateľnosť potravín, kontrolu chladiaceho reťazca, dátumu spotreby resp. dátumu minimálnej trvanlivosti, kontrolu celkovej hygieny, kontrolu monitoringu CCP a dodržiavania zásad správnej výrobných praxe, kontrolu dodržiavania osobnej hygieny zamestnancov prichádzajúcich do styku s potravinami, kontrola dokladov zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov, kontrolu manipulácie s odpadom, kontrolu hygienických zariadení – hygiena a technický stav, odber vzoriek na laboratórnu analýzu.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Kontroly pripravenosti rekreačných a stravovacích zariadení na zimnú turistickú sezónu boli vykonané podľa plánu kontrol v rekreačných strediskách Terchová- Vrátna – Štefanová – Biely Potok, Čičmany, Rajecká Lesná, Súľov počte **54 kontrol** a boli zamerané na výsledovateľnosť potravín, kontrolu chladiaceho reťazca, dátumu spotreby resp. dátumu minimálnej trvanlivosti, kontrolu celkovej hygieny, kontrolu monitoringu CCP a dodržiavania zásad správnej výrobných praxe, kontrolu dodržiavania osobnej hygieny zamestnancov prichádzajúcich do styku s potravinami, kontrola dokladov zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov, kontrolu manipulácie s odpadom, kontrolu hygienických zariadení – hygiena a technický stav, odber vzoriek na laboratórnu analýzu a na dodržiavanie opatrení, ktoré vydal

ÚVZ SR pri ohrození zdravia v súvislosti s vyhlásenou mimoriadnou situáciou na území SR z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19.

Najčastejšie nezhody: boli zistené potraviny po dobe spotreby, zmrazovanie potravín, spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, ohrozenie zdravotnej neškodnosti potravín a pokrmov, nedostatočná prevádzková a osobná hygiena, neodkladanie vzoriek. Za zistené nedostatky boli uložené **4** opatrenia, (§55 z. 355/2007 Z.z., § 20 z.152/95 Z.z.), **3** blokové pokuty v celkovej sume **180,- €**, **1** pokuta v celkovej sume **800,- €**.

3. 5 Hromadné akcie

V roku 2020 bolo v okrese Žilina a Bytča organizovaných **20** hromadných akcií :

Hokejové stretnutie, organizátor MsHK Žilina, a.s., konaný dňa 17.01.2020, 22.01.2020, 24.01.2020, 26.01.2020, 07.02.2020, 12.02.2020, 14.02.2020, 28.02.2020, na zimnom štadióne v Žiline.

Karneval 2020, organizátor mesto Žilina, konané dňa 14.02.2020 na Mariánskom námestí v Žiline.

Fašiangový deň, organizátor obec Bitarová, konaný dňa 22.02.2020 v Bitarovej.

Malofatranská stovka, organizátor Občianské združenie SLOVAK ULTRA TRAIL Bratislava, konaná v dňoch 04. – 05.07.2020 v Trechovej.

Koncert INE KAFE, organizátor ST.NICOLAUS - trade, a.s. Bratislava, konaný dňa 17.07.2020 v Žiline

Rajecký jarmok, organizátor Mestský úrad v Rajci, konaný v dňoch 13.06.2020, 18.07.2020, 01.08.2020, 15.08.2020, 29.08.2020 v Rajeckých Tepliciach.

Slávnosti Matky Božej, organizátor Obec Teplička Nad Váhom, konané dňa 16.08.2020 v Tepličke Nad Váhom.

Lutišské hodové slávnosti, organizátor obec Lutiše, konané v dňoch 15. – 16.08.2020 v Lutišiach.

Trhy Veľká Bytča, organizátor Janka Puchoňová, Turzovka, konané dňa 18.09.2020 vo Veľkej Bytči.

Pri organizovaní hromadnej akcie sa postupovalo podľa platnej legislatívy. Každý organizátor podal oznámenie o organizovaní hromadnej akcie. Pred začatím väčších akcií sa v časovom predstihu stretli zástupcovia RÚVZ so sídlom v Žiline a organizátori akcie, kde sa určili konkrétne podmienky počas trvania akcie. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu vydania súhlasného posudku z miesta trvalého bydliska predajcov, osobnú a prevádzkovú hygienu, technologické vybavenie stánku podľa činnosti a ponúkaných služieb predajcov, kontrolu vybavenosti chladiacimi zariadeniami, dodržiavaním chladiaceho reťazca, osobnej hygieny, kontrolu dátumu minimálnej trvanlivosti a dodacích listov pri výrobe epidemiologicky rizikových potravín, možnosť použitia vyhradených WC pre pracovníkov stánkov s potravinárskym sortimentom

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

- **zákaz činnosti alebo prevádzky** podľa § 12 ods. 2 písm. i), m), n) - **0**
- **pokyny** podľa § 6 ods.3 písm. j) – **2 - pokyny** podľa § 12 ods.2 písm. l)- **neboli** vydané
- **opatrenia** podľa § 55 ods. 2 - bolo vydaných **6** opatrení na mieste – zákaz výroby a uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín, príkaz na stiahnutie výrobkov z obehu a **1** opatrenie na mieste – nariadenie uzatvorenia časti prevádzky alebo prevádzky
- **náhrady nákladov** podľa § 58 – **4** v sume **428,60 €**
- **pokuty** podľa § 57- bolo uložených **19** pokút v sume **7050,- €**;
- **blokové pokuty** podľa § 56 ods. 2 - bolo udelených **9** blokových pokút v sume **555,- €**

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:
uložené opatrenia

- **opatrenia** podľa § 19 ods.1, ods.2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004-
1- zákaz uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín na trh
- **pokuty** podľa § 28 - **neboli** uložené
- sankcie** podľa § 29 - v priestupkovom konaní **neboli** uložené
- blokové pokuty** podľa § 29 ods. 1 a 2 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. - boli uložené **2** blokové pokuty v sume **60,- €**;
- náhrady nákladov** podľa § 20 ods. 4 zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách- **3** v sume **450,30 €**;

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10 zák.č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov bola uložená **1** pokuta v celkovej sume **1000,- €**;

v blokovom konaní nebola uložená pokuta

podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb bola uložená **0** poriadková pokuta v sume **0 €**;

*V zákonom stanovenej lehote bolo podané **1** odvolanie voči rozhodnutiu o pokute.*

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

Celkový počet alimentárnych ochorení prebiehajúcich v epidémiách, na šetrení ktorých sa podieľalo oddelenie hygieny výživy – **0**.

6. Poradne správnej výživy

Na RÚVZ Žilina pracuje poradňa zdravej výživy pri poradni zdravia, ktorú zabezpečuje pracovník oddelenia HV- fyziológia výživy. Klientom je poskytnuté individuálne poradenstvo a vyhodnotenie rizika KVCH v teste Zdravého srdca.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

7.1 Bezpečnosť PC fliaš vo vzťahu k migrácii bisfenolu A

RÚVZ so sídlom v Žiline nie je gestorom a riešiteľom tejto úlohy.

Gestorom tejto úlohy je ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Poprade.

7.2 Monitoring príjmu kuchynskej soli

Odpočet: Cieľom úlohy je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive.

Úloha prebieha v 2 etapách:

I. etapa: január – december 2020: bolo odobratých 10 vzoriek hotových pokrmov (5 vzoriek uzavretý systém a 5 vzoriek verejné stravovanie) – celé obedové menu a 3 vzorky chleba v ZSS na laboratórnu kontrolu obsahu pridanej kuchynskej soli. Výsledky spracované podľa komodity v tabuľkovej forme boli zaslané na RÚVZ Trenčín v termíne do 31.01.2021.

II. etapa: v termíne do 30.03.2021 – pripraví ÚVZ SR v spolupráci s KO v HV záverečnú správu za SR.

7.3 Bezpečnosť obalových materiálov na kozmetické výrobky

RÚVZ so sídlom v Žiline nie je gestorom a riešiteľom tejto úlohy.

Gestorom tejto úlohy je ÚVZ SR a RÚVZ so sídlom v Poprade.

V rámci monitoringu kontaminantov a prídavných látok v potravinách boli získané údaje zo zberu dát priebežne zadávané do databázy EFSA. V roku 2021 sa plnila aktuálna výzva EFSA.

Mimoriadne úlohy

1. Mimoriadna cieľená kontrola zameraná na pripravenosť prevádzok s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2020

Počet vykonaných kontrol: **57**

Počet skontrolovaných zariadení: **43**

Počet zariadení so zistenými nedostatkami: **0**

Počet pokút/suma: **0** (z.355/2007)

Počet blokovaných pokút/suma: **0**

Počet odobratých vzoriek/nevýhovujúce: **45/7 nevyhovovalo** (kvasinky, plesne, koliformné baktérie)

Počet ÚNK: **3/450,30 €**

O úlohe bola podaná samostatná správa.

2. Kontrola dodržiavania opatrení Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození zdravia z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou Slovenskej republiky uznesením vlády Slovenskej republiky č. 111 z 11.03.2020 a pandémie

ochorenia COVID-19 vyhlásenej dňa 11. 03. 2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie.

Počet vykonaných kontrol: **622**

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2020

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárs. výrobky	0	0	0	0	0	0	5	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	7	0	0	0	0	7	49	14,29
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	1	0,00
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0	0	0	0	5	0,00
20	Cukrárske výrobky	3	0	0	0	0	3	36	8,33
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	3	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	1	0,00
26	Hotové pokmy	2	1	0	0	0	3	145	2,07
27	Pokmy rýchleho občerstvenia	14	0	0	0	0	14	36	38,89
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	19	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	8	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	2	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	12	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	3	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0,00
	Spolu	26	1	0	0	0	27	327	8,26

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2020

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	5	19	274	1626	47	1971	1069	3040
Počet kontrolovaných subjektov	5	10	67	502	37	621	130	751
Počet kontrol	13	24	76	846	76	1035	189	1224
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	2	2	0	19	0	23	1	24
SVP/ HACCP	0	0	0	0	0	0	0	0
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	1	0	1	0	1
Hygiena prevádzky	0	0	0	2	0	2	0	2
Osobná hygiena	0	0	0	1	0	1	0	1
Odborná spôsobilosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	1	0	1	0	1
Označovanie	0	0	0	1	0	1	0	1
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	7	0	7	0	7
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Skladovanie	0	0	0	2	0	2	0	2
Manipulácia s potravinami	0	0	0	2	0	2	0	2
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné	3	5	0	12	0	20	1	21

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2020

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy		4		2				6
		odvol.								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	4	1		5				10
		odvol.								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy								
		odvol.								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	91	25		47	7	7		177
		odvol.								
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy								
		odvol.								
6.	Prerušenia konania		5	2		3				10
7.	Zastavenia konania		2			4				6
8.	Odborné konzultácie		2780	12	15	363	10	8		3188

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2020

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE					
		vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%			
21	Mínérálne vody																														
22	Mínérálne vody dojčenské																														
23	Pramenité vody a balené pitné vody																														
24	Pramenité vody dojčenské	2	0	0,0	1	0	0,0																			2	0	0,0			
25	Voda - watercoolery	1	0	0,0																											
26	Hotové pokrmy																									4	0	0,0			
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia																														
28	Detská a dojčenská výživa	5	0	0,0	1	0	0,0	2	0	0,0																					
29	Výživové doplnky										1	0	0,0																		
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																														
31	Prídavné látky - farbivá																														
32	Prídavné látky - sladidlá																														
33	Prídavné látky - konzervačné látky																														
34	Iné prídavné látky																														
35	Arómy																														
36	Enzýmy																														
37	Kuchynská soľ																														
38	Obalové materiály																														
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																		1	0	0,0										
40	Ostatné																														
	Spolu	8	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	7	0	0,0

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ so sídlom v Žiline - rok 2020

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Ferokyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselika manganistanom			Celkový organický uhlík			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
21	Minerálne vody																						
22	Minerálne vody dojčenské																						
23	Pramenité vody a balené pitné vody																						
24	Pramenité vody dojčenské																						
25	Voda - watercoolery												1	0	0,0	1	0	0,0					
26	Hotové pokrmy																						
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia																						
28	Detská a dojčenská výživa																						
29	Výživové doplnky																						
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																						
31	Prídavné látky - farbivá																						
32	Prídavné látky - sladidlá																						
33	Prídavné látky - konzervačné látky																						
34	Iné prídavné látky																						
35	Arómy																						
36	Enzýmy																						
37	Kuchynská soľ	12	0	0,0	12	0	0,0																
38	Obalové materiály																						
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																						
40	Ostatné																						
	Spolu	12	0	0,0	12	0	0,0						1	0	0,0	1	0	0,0					

5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	422	148	409	148	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	682	9	82	2	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	181	20	120	33	14	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj – občerstvenie (pri romad.akciách)	195	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	47	34	42	44	5	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	1971	267	768	299	27	9	0	0	0	0	0	0	6	0	0
1 Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	125	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	105	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	738	10	150	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4 novinové stánky	65	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 krátkodobý stánkový predaj - potraviny (hromadné akcie)	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	1069	10	179	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Súčet	3040	277	947	327	27	9	0	0	0	0	0	0	6	0	0

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V ŽILINE**

**V Ý R O Č N Á S P R Á V A
Z A R O K 2 0 2 0**

Za okresy Žilina a Bytča

ODBOR

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

Vypracovali:

Ing. Kováčiková Marta
vedúca odboru HŽPZ

Mgr. Kanderová Jana, MPH

Mgr. Schmidtová Henrieta

Mgr. Zaťková Veronika

Mgr. Rišianová Katarína

Predkladá:

MUDr. Kapasný Martin PhD., MPH
regionálny hygienik

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

K 31.12.2020 mal okres **Žilina 157 804 obyvateľov**. Obyvatelia okresov sú zásobovaní pitnou vodou takto:

147 468 obyvateľov t.j. 93,45 % z verejných vodovodov,

10 336 obyvateľov t.j. 6,54 % z individuálnych zdrojov.

V okrese Žilina evidujeme a sledujeme vodovody v správe týchto organizácií:

VII. 7 vodovodov v správe obecných úradov,

VIII.3 vodovody v správe Slovenských liečebných kúpeľov, a.s. Rajecké Teplice.

Ostatné vodovody obcí okresu Žilina sú v správe SeVaK, a.s., Žilina

Ide o nasledovné vodovody: Žilinský skupinový vodovod /v správe Severoslovenských vodární a kanalizácií, a.s. Žilina/ počet vodovodov 35, SKV Belá, Lysica, Stráža a časť Dolnej Tižiny, SKV Gbeľany, Nededza, Varín a malé gravitačné vodovody, ktorých je 9.

K 31.12.2020 mal okres **Bytča 30 795 obyvateľov**. Obyvatelia okresov sú zásobovaní pitnou vodou takto:

- 19 267 obyvateľov t.j. 62,57 % z verejných vodovodov,

- 11 528 obyvateľov t.j. 37,43 % z individuálnych zdrojov.

V okrese Bytča evidujeme a sledujeme vodovody v správe týchto organizácií:

3 vodovody v správe obecných úradov, 1 vodovod v správe Urbáru a ostatné vodovody obcí okresu Bytča sú v správe SeVaK, a.s. Žilina, ktorých je 9 a 2 malé gravitačné vodovody.

Vodovody v správe SeVaK a.s. Žilina sú vybavené zariadeniami na dezinfekciu pitnej vody plynným chlórnanom sodným a časť vody, ktorá ide z Nových Bystríc chlórdioxidom, ktorých činnosť je sledovaná centrálné v rámci dispečingu SeVaK a.s. Vodovody obecných úradov sa vybavujú automatickými zariadeniami na dezinfekciu vody, vedie sa evidencia zdravotného zabezpečenia pitnej vody, pravidelne sa kontroluje množstvo voľného chlóru v sieti na vybranom odberovom mieste, o čom sa vedie evidencia. Dezinfekciu pitnej vody vykonávajú zdravotne a odborne spôsobilí pracovníci, zdravotné zabezpečenie nie je vždy na požadovanej úrovni.

V uplynulom roku naďalej pokračovalo rozširovanie vodovodných sietí v rámci okresu a rekonštrukcia jestvujúcich vodovodných sietí. Z dôvodu prípravy nových lokalít na individuálnu výstavbu rodinných domov sa riešili rozšírenia vodovodných sietí vo viacerých lokalitách /Žilina, prímestské časti –Budatín, Považský Chlmec, Závodie, ďalej v obciach – Rosina, Mojš, Turie, Hôrky, Ovčiarsko, Teplička nad Váhom, Gbeľany, Belá, Lietava a pod./.

V rámci prípravných prác je budúce prepojenie skupinových vodovodov Belá, Gbeľany. Dokončená je výstavba inžinierskych sietí v obciach Kolárovice, Štiavnik a Veľké Rovné určená na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a odkanalizovanie spádového územia okresu Bytča. V roku 2020 sa riešili aj vlastné vodné zdroje, ich ochrana a zdravotné zabezpečenie u novo navrhovaných stavieb v prípravných etapách. RÚVZ zabezpečuje konzultácie s projektantmi a spolupracuje s krajskými a okresnými úradmi životného prostredia.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Stručná charakteristika problémov v kvalite pitnej vody:

Okresy Žilina a Bytča sú zásobované vodou z verejných vodovodov na 93,45 % v okrese Žilina a 62,57 % v okrese Bytča. Ostatní obyvatelia sú napojení na individuálne vodné zdroje, alebo skupinové vodovody, ktoré nie sú legalizované. Možno konštatovať, že sa kvalita pitnej vody v okresoch Žilina a Bytča oproti minulému kontrolovanému obdobiu výrazne nemení a prevažne sa vyskytuje mierna mikrobiologická závadosť, v porovnateľnej miere fyzikálno – chemická

závadnosť, ktorá bola spôsobená hlavne neodkalením koncových vetiev vodovodných prípojok a nedostatočným zdravotným zabezpečením. V okresoch Žilina a Bytča nemáme žiadny verejný vodovod, ktorý by vykazoval dlhodobo nevyhovujúcu kvalitu pitnej vody v konkrétnom ukazovateli.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov pitnej vody

V roku 2020 ani v predchádzajúcich rokoch úrad neudelil žiadne výnimky na užívanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Verejné studne v okresoch Žilina a Bytča nevidujeme.

Z epidemiologického hľadiska so zásobovaním z vlastných zdrojov pitnej vody naďalej ostávajú významné zariadenia CR v lokalite Terchová – Hotel Rozsutec, Chata Vrátna /po prírodnej kalamite naďalej mimo prevádzky/, Chata Sokolie, v obci Belá Hotel Bránica, Chata KĽAK Fačkovské sedlo. V prípade nevyhovujúcej kvality pitnej vody prevádzkovatelia vlastných vodných zdrojov sa vykonávajú okamžité opatrenia na zabezpečenie nápravy. Ostatné menšie vodovody si v rámci ŠZD kontrolujú oddelenia HDM, PPL a HV.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiline počas roka 2020 kontroloval kvalitu pitnej vody vo všetkých verejných vodovodoch, či v správe SeVaK a.s., alebo iných organizácií.

V okrese Žilina v rámci preverovacieho monitoringu bolo odobratých 6 vzoriek na úplnú analýzu /Dlhé Pole, Brezany, Kunerad, Rajecké Teplice, Rajec, Lietavská Svinná-Babkov/, v rámci kontrolného monitoringu bolo odobratých 56 vzoriek pitnej vody na minimálnu analýzu. V okrese Bytča v rámci preverovacieho monitoringu boli odobraté 2 vzorky na úplnú analýzu /Súľov-Hradná, Bytča/, v rámci kontrolného monitoringu bolo odobratých 15 vzoriek pitnej vody na minimálnu analýzu.

V okresoch Žilina a Bytča boli odobraté 3 vzorky kontrolných vôd /v rámci monitoringu/, ktoré rozsahom vyšetrených ukazovateľov nespádajú do minimálnej alebo úplnej analýzy, preto sú zaevidované v IS pitná voda pod iným druhom rozboru, rovnako ako aj vzorky pitných vôd zo zdrojov pitných vôd v správe iných prevádzkovateľov, ktoré sú určené na hromadné zásobovanie obyvateľstva /10 prevádzkovateľov/.

Zhodnotenie monitoringu:

- okres Žilina: celkovo bolo vyšetrených 61 vzoriek, z ktorých 5 preukázali nevyhovujúcu kvalitu, t.j. 8,06 %. Z toho fyzikálno - chemická závadnosť bola zaznamenaná v 2 prípadoch a predstavovala 3,23 %, mikrobiologická a biologická závadnosť bola zaznamenaná v 4 prípadoch, čo predstavuje závadnosť 6,45 %. Mikrobiologická závadnosť sa prejavila prekročením medzných hodnôt ukazovateľov: Koliformné baktérie, Escherichia coli, Enterokoky, Kultivovateľné mikroorganizmy. Prekročenie fyzikálno-chemických ukazovateľov sme evidovali hlavne v ukazovateľoch teplota, železo, CHSK a voľný chlór.

- okres Bytča: celkovo bolo vyšetrených 17 vzoriek, z ktorých 4 vzorky preukázali nevyhovujúcu kvalitu, t.j. 23,53 %. Fyzikálno - chemická závadnosť nebola zaznamenaná. Mikrobiologická a biologická závadnosť bola zaznamenaná v 4 prípadoch, čo predstavuje závadnosť 23,53%. Mikrobiologická závadnosť sa prejavila prekročením medzných hodnôt ukazovateľov: Koliformné baktérie, Escherichia coli, Enterokoky.

V rámci ŠZD neboli odobraté žiadne vzorky pitných vôd v okresoch Žilina a Bytča.

Nakoľko v našom katastrálnom území nedošlo v predmetnom období k žiadnej živelnej pohrome /povodne, výdatné zrážky, či extrémne sucho/, nevykonali sme z hľadiska hromadnosti zásobovania žiadne mimoriadne odbery a analýzy pitných vôd z významných zdrojov pitnej vody.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Úrad úzko spolupracuje s výrobcom a dodávateľom pitnej vody SeVaK, a.s., závod 06 Žilina. Začiatkom roka máme každoročné spoločné rokovanie, na ktorom predkladá písomne početnosť odberov vzoriek, ako i rozsah stanovenia na daný rok v zmysle platnej legislatívy, plán odkalovania vodojemov. Týždenne e-mailovou poštou informuje úrad o odberoch a kvalite pitnej vody, resp. opakovaných kontrolných odberoch. Pravidelne informuje úrad o hodnotách ukazovateľa arzén po úprave vo Višňovom. Pre porovnanie výsledkov súbežne vykonáva odbery a analýzy so SEVAK a.s. Žilina v Základnej škole vo Višňovom. V prípade zistenej nevyhovujúcej kvality pitnej vody v rámci monitoringu spolupracuje pri zistení príčiny a zabezpečení vyhovujúcej kvality.

Na základe povinného monitoringu pitnej vody sme odobrali 68 vzoriek vôd /z toho 67 na minimálnu analýzu, 1 na úplnú analýzu, 2 x počas roka bol vyšetrený As vo VZ obce Višňové/. Kvalita vody je uvedená v informačnom systéme pre pitnú vodu.

Ďalších 29 vzoriek bolo vykonaných na základe objednávky prevádzkovateľov verejných vodovodov vo svojej správe, z nich 9 úplných analýz. Kvalita vody je uvedená v informačnom systéme pre pitnú vodu. Platené služby pre fyzické osoby a právnické osoby mimo monitoringu (kolaudácie): 50 vzoriek v rozsahu minimálnej analýzy.

Ako ŠZD v rozsahu minimálnej analýzy analýzy sme vykonali odbery a analýzy 3 vzoriek pitnej vody (Kofola a.s.), 1 x kontrolu kvality vody v Maliarovej studni vo Vraní (vykonávaná každoročne) s požiadavkou na prevádzkovateľa - Mestský úrad v Žiline - informovať obyvateľov o nevyhovujúcej kvalite.

V rámci úlohy kontroly kvality vody v studničkách sme odobrali a vyšetřili 8 vzoriek zo siedmich zdrojov (7 x minimálna analýza, 1 x úplná analýza). V dvoch zdrojoch bola kvalita vody nevyhovujúca (Kalvária v Rajeckej Lesnej a v obci Lietava). Obce, na ktorých území sa studničky nachádzajú, boli písomne informované o zistenej kvalite vody v studničkách, v studničkách so zistenou nevyhovujúcou kvalitou aj s opatreniami.

Na preverenie správnosti postupov akreditovaného laboratória boli odobraté 4 x paralelné vzorky z Maliarovej studne vo Vraní určené na minimálnu analýzu.

Z dôvodu pandemickej situácie COVID- 19 v SR sa neuskutočnili aktivity súvisiace so Svetovým dňom vody.

V mesiaci október bolo v obci Višňové z dôvodu zisteného zákalu zabezpečené náhradné zásobovanie pitnou vodou cisternami. Náhradné zásobovanie pitnou vodou, vykonanie opatrení a následnú kontrolu kvality pitnej vody zabezpečil prevádzkovateľ vodovodu SEVAK, a.s. Žilina.

Podnet na nevyhovujúcu kvalitu pitnej vody nebol zaznamenaný.

Počas roka 2020 sme plnili projekt: Overenie kvality materiálov, ktoré prichádzajú do styku s pitnou vodou. V rámci plnenia projektu sme pri kolaudácii stavieb požadovali certifikáty a posudky k výrobkom určeným na styk s pitnou vodou.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2020 nebola pitná voda v okresoch Žilina a Bytča označená za zdroj prenosu infekčného agens ani za pôvodcu vzniku dusičnanovej alimentárnej methemoglobínémie u dojčiat.

2. Voda na kúpanie

○ **Prírodné kúpacie oblasti**

Prírodné kúpacie oblasti nie sú evidované. Vodné dielo Žilina nie je vyhlásené ako voda na kúpanie, je však v letných mesiacoch využívané obyvateľmi na vodné športy a každoročne sa tu koná plavecká časť súťaže Žilinský triatlon. Preto sme v rámci ŠZD dňa 16.7.2019 odobrali vzorku vody na laboratórnu analýzu, s vyhovujúcim výsledkom.

○ **Umelé kúpaliská**

▪ **Kúpaliská s celoročnou prevádzkou**

Počet týchto zariadení v okrese Žilina je 23 s netermálnymi bazénmi a vírivkami v počte 35, jedno zariadenie s termálnymi bazénmi v počte 7. V okrese Bytča sa nachádza jedno zariadenie s jedným bazénom s recirkuláciou. Vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19, opatrenia a vyhlášky ÚVZ SR o uzatvorení prevádzok od 16.3.2020 a od 15.10.2020, bol na základe objednávok prevádzkovateľov na kontrolu kvality bazénovej vody počas roka 2020 vykonaný nižší počet kontrol, odberov a laboratórnych analýz.

Z vnútorných bazénov a víriviek sme odobrali 78 vzoriek, z nich 4 vzorky aj na Legionella species s negatívnym výsledkom. Vykonali sme 62 kontrol prevádzkových a kontrol dodržiavania opatrení ÚVZ SR. Závažných bolo 32 vzoriek, percento závadnosti je 41,02. Predložených prevádzkovateľmi bolo 35 protokolov z laboratórnych analýz, závadné vzorky boli dve, percento závadnosti 5,71.

Predkladané boli laboratórne analýzy vzoriek vody na kúpanie z piatich zariadení - Hotel Relax v Rajeckých Tepliciach, Penzión Kunerád v Kunerade, Chateau Gbeľany, Obytný súbor Krasňany, Hotel Boboty v Terchovej-Štefanovej, Hotel Rozsutec vo Vrátnej. Slovenské liečebné kúpele a.s. Rajecké Teplice predkladajú protokoly o kvalite bazénovej vody v Kúpeľnom dome Aphrodite v Rajeckých Tepliciach, pre ich celkový veľký počet nie sú uvedené v IS. Údaje o kvalite vody vo vyšetrených vzorkách sú uvedené v tabuľke č. 2.4. Pri porovnateľnom počte nami vyšetrených vzoriek a predkladaných protokolov je významný rozdiel v závadnosti vzoriek.

Prevádzkovatelia Penziónu Starý mlyn v Terchovej s jednou vírivou vaňou, Wellness Paradise v Žiline, RIC Terchovec v Terchovej, Villa Nečas v Žiline nepredložili kvalitu bazénovej vody. Ich prevádzkovanie je v štádiu riešenia.

RÚVZ od októbra 2020 riešil opakované podnety na poskytovanie služieb pre verejnosť v Kúpeľnom dome Aphrodite a Palace Aphrodite v Rajeckých Tepliciach, ktorých prevádzkovateľom sú Slovenské liečebné kúpele Rajecké Teplice a.s. Boli vykonané 4 kontroly, úrad pripomienkoval vyhlášku ÚVZ SR o doplnenie znenia výnimky pre kúpele s upresnením a špecifikáciou lekára, ktorý navrhuje kúpeľnú liečbu. Uloženie a suma pokuty sa presunula na riešenie do roku 2021.

2.2.2. Kúpaliská so sezónnou prevádzkou Vonkajšie bazény a kúpaliská

Podľa pokynov na zabezpečenie kúpaciej sezóny 2020 zo dňa 8.6.2020 sme dňa 11.6.2020 zaslali na ÚVZ SR správu o pripravenosti na kúpaciu sezónu 2020 a dňa 5.10.2020 správu o vyhodnotení kúpaciej sezóny 2020 v okresoch Žilina a Bytča. V čase vyhodnotenia pripravenosti na kúpaciu sezónu 2020 bolo v prevádzke iba jedno kúpalisko, ďalšie kúpaliská v súvislosti s vývojom pandemickej situácie požiadali o uvedenie do prevádzky až v júli

V okresoch Žilina a Bytča nemáme vyhlásené lokality na prírodné kúpanie. Dňa 17.8.2020 bola v rámci ŠZD odobratá vzorka z nádrže Vodné dielo Žilina s vyhovujúcim výsledkom. Vodná nádrž je využívaná obyvateľmi na kúpanie a každoročne na súťaž Žilinský triatlon.

RÚVZ so sídlom v Žiline počas kúpacej sezóny 2020 vykonal kontroly areálov a kvality vody na kúpanie na vonkajších umelých kúpaliskách:

- 1/ Termálne kúpalisko LAURA, Rajecké Teplice – 2 vonkajšie termálne bazény,
kapacita: 2 500 osôb/ deň, prevádzkované od 11.6.2020 do 7.9.2020,
- 2/ Mestská krytá plaváreň Žilina – vonkajší areál – 3 vonkajšie netermálne bazény,
kapacita: 3 000 osôb/deň, prevádzkované od 26.6.2020 do 7.9.2020,
- 3/ Termálne kúpalisko Veronika, Rajec – 5 vonkajších termálnych bazénov, doskočisko k 5-dráhovej šmykľavke, doskočisko k detskej šmykľavke, doskočisko k detskému toboganu, kapacita: 4 000 osôb/deň, prevádzkované od 1.7.2020 do 31.8.2020,
- 4/ Termálne kúpalisko Stráňavy – 2 vonkajšie termálne bazény bez recirkulácie s kapacitou 500 osôb /deň, prevádzkované od 3.7.2020 do 31.8.2020,
- 5/ Mestské kúpalisko Bytča - 1 vonkajší netermálny bazén s recirkuláciou, kapacita 320 osôb/deň, prevádzkované od 8.7.2020 do 30.8.2020.

Kúpaliská boli uvedené do prevádzky na LTS 2020 rozhodnutím regionálneho hygienika so schválenými prevádzkovými poriadkami (tab. č. 2.5.)

Počas kúpacej sezóny 2020 bolo na základe objednávky prevádzkovateľov kúpalísk odobratých a vyšetrených 46 vzoriek bazénovej vody, z toho

- 16 vzoriek pred uvedením kúpalísk do prevádzky
- 30 vzoriek počas kúpacej sezóny 2020 (z toho 4 vzorky aj na vyšetrenie Legionella species v bazénoch s vodnými atrakciami bez zistenej prítomnosti).

Vykonalí sme 20 kontrol prevádzkových a kontrol dodržiavania opatrení ÚVZ SR.

Kvalita bazénovej vody počas kúpacej sezóny 2020 je uvedená v Informačnom systéme o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie, rovnako priebeh sezóny v týždenných hláseniach.

Z celkového počtu 46 vzoriek bazénovej vody nevyhovovalo spolu 11 vzoriek:

- 2 vzorky z 9 odobratých a vyšetrených vzoriek na MKP Žilina - vonkajší areál, z toho 1 v mikrobiologickej analýze (Kultivovateľné MO pri 36 °C), 1 vo fyzikálno-chemickej analýze (voľný chlór),
- 7 vzoriek z 21 odobratých a vyšetrených vzoriek na TK Veronika Rajec - z toho 4 v mikrobiologickej analýze (Kultivovateľné MO pri 36 °C, Pseudomonas aeruginosa, Staphylococcus aureus), 3 vo fyzikálno-chemickej analýze (voľný chlór, viazaný chlór),
- 1 vzorka zo 7 odobratých a vyšetrených vzoriek na TK Stráňavy - v mikrobiologickej analýze (Staphylococcus aureus),
- 1 vzorka zo 7 odobratých a vyšetrených vzoriek na TK Laura v Rajeckých Tepliciach – v mikrobiologickej analýze (Kultivovateľné MO pri 36 °C).

Celková závadnosť vzoriek: 11 vzoriek, 23,91 %, mikrobiologicko-biologická závadnosť: 7 vzoriek, 15,21 %, fyzikálno-chemická závadnosť: 4 vzorky, 8,69 %.

Nevyhovujúca kvalita vody bola okamžite riešená s prevádzkovateľmi kúpalísk opatreniami a kontrolnými odbermi s analýzami po vykonaní opatrení. Sankcie uložené neboli. Prevádzka kúpalísk nebola prerušená, zatvorené boli len v súvislosti s nepriaznivým počasím.

Oproti roku 2019 došlo k poklesu počtu vyšetrených vzoriek zo 74 na 46 kvôli tomu, že nebolo prevádzkované letné kúpalisko LAŽO-PLÁŽO v Obchodnom centre MIRAGE v Žiline a kvôli neskoršiemu začiatku kúpaciej sezóny. Pri menšom počte odobratých a vyšetrených vzoriek bola zistiteľná nižšia závadnosť vzoriek. K nižšej závadnosti zrejme prispela aj nižšia návštevnosť kúpalísk v súvislosti s počasím a epidemiologickou situáciou. Ochorenia z vody na kúpanie hlásené neboli.

Podaním zo dňa 7.8.2020 obdržal RÚVZ so sídlom v Žiline podnet na vykonanie kontroly detského bazéna a prácu plavčíkov na TK Laura v Rajeckých Tepliciach. Dňa 10.8.2020 vykonali pracovníčky úradu kontrolu povrchu v detskom bazéne. V čase kontroly nebolo zistené porušenie povinností, podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený.

Aktuálne informácie o kontrole kvality vody a situácie na vonkajších kúpaliskách počas LTS 2020 boli v týždenných intervaloch uvádzané aj na webovej stránke nášho úradu.

- **Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov**

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

V roku 2020 oddelenie nevykonalo meranie tepelno-vlhkostných parametrov vo vnútornom prostredí budov.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Hluk

V roku 2020 sa riešili aktuálne podnety na zdroje z hudobných prevádzok, z výrobných prevádzok, z VZT zariadení a klimatizačných jednotiek, hluk zo skupinových cvičení. V rámci dopravného hluku sme realizovali meranie kvôli kolaudácii stavieb (bytové domy pri hlavných cestách -Fačkov, Žilina). Spolu bolo vykonaných 19 meraní. Tradiční podávatelia podnetov na hluk zo Staromestských slávností a hluk z KD Trnové, nemali dôvod podávať podnety, nakoľko veľa kultúrnych podujatí sa kvôli šíriacemu sa ochoreniu COVID-19 neuskutočnilo. Predmetom merania dopravného hluku bola cesta I/64 Prievidza-Žilina. Bytové domy boli pôvodne navrhnuté 5,0 m od vozovky, ale neskôr investor zmenil plán výstavby, nakoľko nemusel dodržať ochranné pásmo cintorína a mohol bytové domy postaviť až za parkovisko, čím sa zvýšila vzdialenosť domov od vozovky a namerané hodnoty hluku a posudzované hodnoty A zvuku boli v súlade s platnou legislatívou. Ďalšie meranie dopravného hluku sa realizovalo na hlučnej križovatke, kde bolo zrealizované meranie dopravného hluku pred výstavbou bytového domu, investor bol povinný zabezpečiť vnútorné prostredie bytov tak, aby vyhovovalo PL. Boli použité hliníkové okná s izolačným trojsklom a prevetrávacími mriežkami. Napriek tomu, že prejazdnosť na Mostnej ulici -I/18 je 3380 motorových vozidiel za 4 hodiny (178N) a po Komenského ul.1673 mot. vozidiel (12NV) bola posudzovaná hladina A zvuku vo vnútorných priestoroch v súlade s PL. Samostatným problémom je hluk z hudobnej produkcie živej alebo reprodukovanej hudby. Pri meraní reprodukovanej i živej hudby v Xtreme parku –Vodné dielo otvorený priestor s tancom na ihriskách pre beach volleybal bola posudzovaná hladina A zvuku v referenčnom časovom intervale

noc $L_{R,Aeq,8h} = 62,6 \text{ dB}$. Akcia býva od 20:00 do 4:30 a značne obťažuje okolie hlukom. Protikladom bol podnet na akcie (svadby, oslavy) konané v Chateau Gbeľany, kde posudzované hladiny A zvuku boli v súlade s PL. Ďalším problémom sú VZT a klimatizačné zariadenia. V rámci revitalizácie mestských center dochádza k nadstavbe, dostavbe jestvujúcich historických budov, ktoré majú voľný priestor vo vnútroblokoch, sem sú vyústené odsávacie zariadenia z prevádzok, ale i chladienie, klimatizácia a VZT a oproti sú okná z bytového domu. Posudzované hodnoty v ref.časovom intervale večer i noc boli prekročené, prevádzkovateľ pristúpil k odhlučňovacím opatreniam. Rovnako prevádzkovateľ solária vyviedol odťah na fasádu svojho objektu, ale hluk obťažoval suseda cez cestu, preto zmenil miesto vyústenia a potrubie zabezpečil tlmičom, hodnoty hluku po úpravách boli v súlade s PL. Prevádzka Spago je situovaná v priestoroch pod bytovým domom a ľudí obťažuje hluk z klimatizačných jednotiek, hlučnosť ktorých bola prekročená, ale po úpravách na VZT zariadení bola v súlade s PL. Podnet na prevádzku píly bol neopodstatnený. Rovnako podnet na prevádzku výroby zmrzliny v nočnej dobe (klimatizačné jednotky) bol neopodstatnený. OC Mirage malo povinnosť odmerať hluk z výkonných chladiacich zariadení umiestnených na streche objektu, ale výsledok bol v súlade s PL.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

V rámci preventívneho dozoru v rámci okresov Žilina a Bytča bolo riešených niekoľko hlukových štúdií z dôvodu výstavby obytných a polyfunkčných domov s prevládajúcou funkciou bývania pri rušných mestských komunikáciách, železničných tratiach a tiež z dôvodu vplyvu stavieb na okolie. Množia sa návrhy na výstavbu IBV i bytových domov v ochrannom pásme železníc a s tým je spojené hodnotenie hlukových štúdií a návrhov protihlukových opatrení. Pri návrhu výstavby rodinných domov IBV Rozbehov Varín sme dali urobiť i meranie vibrácií, nakoľko záujmové územie pre výstavbu bolo vzdialené od železnice iba 42 m. Dôležité sú protihlukové opatrenia na fasádach, oknách a dverách, tak aby hodnoty hluku vo vnútornom prostredí budov boli v súlade s platnou legislatívou za súčasného prevetrávania priestorov. V riešení je i realizácia športovej strelnice v lokalite kameňolomu v Lietavskej Lúčke, kde v návrhu nebola zohľadnená vzdialenosť záhradkárskej osady. Boli riešené tiež stavby občianskej vybavenosti (rozšírenie parkoviska pri nákupnom centre Kaufland v Žiline spoločne i pre Polikliniku ŽILPO, nové parkovisko pri administratívnej budove na Poštovej ulici č.1 v Žiline –rekonštrukcia objektu). Často sa menia účely polyfunkčných budov a objektov služieb na robotnícke a turistické ubytovne. V súvislosti s využívaním robotníckych ubytovní zahraničnými robotníkmi sa riešili podnety na zvýšený hluk vo vonkajších priestoroch ubytovní. Skvalitnila sa práca projektantov i investorov, ktorí predkladajú hlukové štúdie ako súčasť projektových dokumentácií v zmysle platnej legislatívy, ktorých súčasťou sú i protihlukové opatrenia (protihlukové steny, opatrenia na stenách susediacich s výtťahmi, okná s vyššou hodnotou zvukovej nepriezvučnosti i prevetrávacie mriežky). Množia sa projekty nájomných bytov, ktoré stavajú obce, resp. investori, ktorí ich obciam predávajú (nájomné byty vo Fačkove, v Bytči, v Divinke, v Terchovej) v blízkosti hlavných cestných komunikácií, niekde súbeh viacerých hlukových faktorov (doprava, nákupné centrum s parkoviskom a čerpacia stanica PH). Bolo odovzdaných do užívania cca 350 bytových jednotiek (na predaj), časť z nich orientovaných do hlavných ciest, avšak opatrené protihlukovými prvkami. Výstavbou nových cestných ťahov –prieťahov alebo obchvatov vylepšuje jestvujúca situácia, ale výstavba týchto obchvatov je veľmi zdĺhavá. Tesne pred spustením je trasa z Hričovského Podhradia cez tunel Ovčiarско smerom do Lietavskej Lúčky, ale bez napojenia na tunel Višňové. Vybudovanie tohto obchvatu bude skôr na záťaž, ako prínosom, pretože premávka sa bude smerom do Žiliny zahusťovať. Súčasťou PD sú hlukové štúdie alebo sú hlukové štúdie doložené na vyžiadanie. Novým fenoménom pri realizácii bytových domov v blízkosti hlučných cestných ťahov sú prevetrávacie mriežky inštalované pod oknami obytných miestností, ktoré zabezpečia kontinuálne prevetrávanie vnútorného prostredia pri zatvorených oknách. V rámci posudzovania EIA bolo posúdených 26 návrhov: zámery, strategické dokumenty, hodnotiace správy a správy o činnosti. Prevládajú územno-plánovacie dokumentácie a zmeny a doplnky územných plánov obcí a miest, návrhy cyklotrás s ohľadom na medzinárodné trasovanie a napojenie v pohraničných obciach. Pri

zámeroch pre výstavbu obchodných, administratívnych a polyfunkčných centier sa kladie dôraz na elimináciu mobilných a stacionárnych zdrojov hluku vyžarujúcich do blízkeho okolia. Mnohé zámery si vyžadujú opakované konzultácie a doplnenie prvotných hlukových štúdií, časté sú dispozičné zmeny navrhovaných objektov najmä kvôli blízkosti rušivých zdrojov hluku i vibrácií.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

V súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19, následným uzatvorením prevádzok počas roka 2020 a kontrolami opatrení uloženými ÚVZ SR sa v roku 2020 nevykonával ŠZD v predmetných zariadeniach.

Zariadenia cestovného ruchu

Predmetné zariadenia naďalej posudzujeme v súlade s platnou legislatívou.

Cestovný ruch v spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline zaznamenáva ustálenosť v porovnaní s predchádzajúcimi hodnotenými obdobiami. Dochádza najmä k rekonštrukčným prácam na starších objektoch slúžiacich na časovo obmedzené ubytovanie priamo na území mesta Žiliny a najbližšom okolí, príp. výstavba účelových zariadení pre robotníkov v súvislosti s výstavbou diaľnic. Priamo v centre mesta dominuje vyšší štandard. Prakticky na rovnakej kvantitatívnej úrovni sú zastúpené zariadenia stredného štandardu. Nižší štandard sa na území mesta vyskytuje ojedinele.

Čo sa týka Žilinského regiónu, trvalo najväčší počet zariadení poskytujúcich ubytovacie služby je situovaných v Terchovskej doline. Sú využívané najmä počas zimnej turistickej sezóny, nakoľko upravovaná zjazdovka s možnosťou umelého zasnežovania a prírodné krásy Vrátnej doliny sú zárukou kvalitného relaxu v tomto ročnom období. Na opačnej strane regiónu sa rozprestiera Čičmiansko – Fačkovské sedlo s podobnou charakteristikou.

Rajecké Teplice ako centrum kúpeľníctva v okrese Žilina poskytujú klientom vyžitie počas celého roka - ubytovacie zariadenia rôznorodého štandardu od luxusných hotelov s mnohými službami až po ubytovanie v súkromí poskytujúce bežný štandard.

K 31.12.2020 evidujeme 245 zariadení CR v okrese Žilina a 29 zariadení v okrese Bytča, z toho sú 3 autocampingy s dominujúcou sezónnou prevádzkou /v prípade záujmu aj v čase zimného obdobia/ a 42 robotníckych ubytovní. Najčastejšie sú zaradované do kategórií penzión, turistická ubytovňa, ubytovanie v súkromí a hotel. V sledovanom období sme posudzovali prevádzky nových zariadení, vyjadrovali sa k zmene prevádzkovateľa, alebo k zmene účelu využitia stavby (12 kontrol, rozhodnutí – 10 nových zariadení, 2 zmena prevádzkovateľa, posudzovali sa 3 PD), 1 rozhodnutie o prerušení konania, 1 rozhodnutie o zastavení konania, 2 predĺženia lehoty na vybavenie podania. Medzi najnovšie zriadené prevádzky patria: Chata Panoráma v Súľove, Chalupa Čerenka v Kolároviaciach, Turistická ubytovňa TJ Partizán v Súľove, Ubytovanie na súkromí v Rajeckých Tepliciach a v Čičmanoch, Chata Orol a Apartmán Kriváň v Terchovej, Kastelo v Krasňanoch. V 8 prípadoch boli odobraté vzorky pitných vôd z vlastných zdrojov – kolaudácie, príp. verejných zdrojov určených na mimoriadnu analýzu /2 x sezónne zariadenia/ - prevažne platené služby, 58 vzoriek z bazénov situovaných v týchto zariadeniach /prevažne platených služieb/. V prípade nevyhovujúcej kvality pitných ako aj bazénových vôd prevádzkovatelia vykonávali okamžité opatrenia na zabezpečenie nápravy. V 1 prípade sa konalo ústne pojednávanie s prevádzkovateľom zariadenia, 1 x sme boli požiadaný ako správny orgán o súčinnosť konania vo veci. Počas roka boli doručené 2 podnety na nedostatočnú prevádzkovú hygienu najmä zariadení pre osobnú hygienu, tvorbu neporiadku klientmi v okolí zariadenia, prevádzkovanie bazéna, nízky hygienický štandard, rušenie nočného kľudu. Vyhodnotené boli nasledovne ako oba neopodstatnené. Pri výkone šetrení boli prekonzultované predmety podania podnetov, uložené opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré sa v dohodnutom termíne zrealizovali, o čom boli

upovedomení aj zasielateľa podnetov. Pri kontrolnej činnosti sa neustále zameriavame na zvyšovanie uvedomelosti pracovníkov prostredníctvom vysvetľovania rizík, ktoré hrozia pri nedodržaní schválených prevádzkových poriadkov, najmä krížení čistej a nečistej prevádzky, zanedbávaní prevádzkovej hygieny zariadenia a osobnej hygieny obsluhujúceho personálu. Ubytovacie časti zariadení CR v spádovom území RÚVZ Žilina možno za rok 2020 hodnotiť ako zariadenia na dlhodobu hygienicky primeranej úrovni. Naďalej spolupracujeme s odd. HV – FV na kontrolách, ako aj pri uvedení niektorých zariadení do prevádzky, ale aj odd. HDM, nakoľko často slúžia na organizované akcie škôl.

Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

Počty jednotlivých druhov zariadení sú uvedené v tabuľkovej prílohe, v kolónke iné sú uvedené fitness, rekondičné zariadenia a slender centrá. Ich počet každoročne stúpa.

V rámci kontroly dodržiavania prevádzkových poriadkov sa sledovalo aj dodržiavanie zákona NR SR č.377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov, jeho porušenie nebolo zistené. V praxi chýba povinnosť prevádzkovateľa oznámiť úradu zrušenie prevádzky.

Pracovníčky oddelenia sa zúčastňovali na skúškach odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologickej závažných činností.

V súvislosti s pandemiou COVID-19 sme vykonali 66 kontrol dodržiavania opatrení v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo (používanie ochranných štítov, max. počet zákazníkov, dezinfekcia a vetranie priestorov, dezinfekcia rúk pri vstupe do zariadenia ..).

Prevádzkovateľovi zariadenia starostlivosti o ľudské telo so solárnymi prístrojmi bola uložená pokuta v sume 400,00 eur.

Zariadenia sociálnych služieb

V spádovej oblasti RÚVZ Žilina odd. HŽPZ v roku 2020 evidujeme 33 funkčných zariadení tohto typu /27 zariadení v okrese Žilina, 6 v okrese Bytča/. Jedná sa najmä o domovy pre seniorov, domovy sociálnych služieb pre dospelých a domovy dôchodcov, denné stacionáre, denné centrá, nocľahárne, nízko prahové centrá, chránené príp. núdzové bývania, útulok, atď. Nové rozhodnutie sme vydali 1 subjektu z dôvodu zmeny v prevádzkovaní zariadenia spojenej so zmenou PP a zmeny v delení klientov vzhľadom k druhu poskytovaných sociálnych služieb. Bolo vydané 1 záväzné stanovisko v rámci kolaudácie prídavného zariadenia objektu /výťah/ a 1 stanovisko v rámci usmernenia prevádzkovateľa pri vypracovaní (úprava) prevádzkového poriadku a prevádzke vlastnej pracovne. V rámci ŠZD v súvislosti s pandemiou COVID - 19 sa v tomto roku nevykonávali kontroly zariadení, nakoľko riziko nákazy seniorov a chronicky chorých si vyžiadalo ich uzatvorenie (zákaz vstupu do prevádzok). Činnosť odd. HŽPZ sa preto v tejto oblasti sústreďovala skôr na poradenské služby /podmienky prevádzky denných stacionárov, krízové plány zariadení pre seniorov../. Veľa zariadení sa usiluje o modernizáciu, budujú sa bezbariérové prístupy aj do zariadení pre osobnú hygienu, výťah na lôžka. Počas roka 2020 sme riešili v spolupráci s odd. HV - FV podnety na 2 subjekty, jeden je prevádzkovateľom útulku v Žiline, druhý prevádzkovateľom DSS v Terchovej, oba boli vyhodnotené ako neopodstatnené. Na základe požiadavky objednávateľa bola odobratá 1 vzorka pitnej vody, vyšetrená OLA s vyhovujúcim výsledkom. Úroveň zariadení sociálnych služieb v našej spádovej oblasti je adekvátne účelu ich využitia a rozsahu poskytovaných služieb.

Zdravotnícke zariadenia

Problematiku zdravotníckych zariadení rieši v hodnotenom období naďalej oddelenie epidemiológie. Oddelenie HŽPZ bolo v niektorých prípadoch pozývané na konzultáciu s pracovníkmi odd. epidemiológie, hlavne pri odsúhlasovaní projektových dokumentácií, odberov vzoriek pitných vôd a kolaudačných konaní.

Telovýchovno – športové zariadenia

V okrese Žilina je v prevádzke Zimný štadión s tréningovou halou, Mestský futbalový štadión a ďalších 5 telovýchovných zariadení, Skate park s workout-parkourovým ihriskom na Oravskej ceste, v okrese Bytča evidujeme 1 zariadenie. V roku 2020 nepribudlo žiadne telovýchovné zariadenie.

Pohrebništvo

K 01.11.2007 bola na úrade z odborných pracovníkov odd. HŽPZ zriadená komisia pre Žilinský kraj na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby a prevádzkovanie krematória. V roku 2020 boli skúšobnou komisiou preskúšaní traja žiadatelia o overenie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebnej služby a pohrebiska. Boli vydané 2 osvedčenia o odbornej spôsobilosti. Oddelenie vedie na webovej stránke úradu register odborne spôsobilých osôb.

Počet pohrebných služieb je oproti roku 2019 o jeden menší. Vykonali sme 4 kontroly v týchto prevádzkach.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Na webovej stránke úradu je poskytnutá verejnosti stránka o činnosti oddelenia HŽPZ, o platnej legislatíve, stránka o vykonávaní preskúšania odbornej spôsobilosti a vydávaní osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností vo vodárenstve a zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby prevádzkovanie krematória a register odborne spôsobilých osôb, o termíne skúšok, náležitosti žiadostí, výstrahy a doporučené opatrenia pri výskyte smogu, riziká opaľovania v soláriách, čo robiť po povodni. Ďalej boli stránkam a médiám priebežne podávané informácie o kvalite pitnej vody, kvalite vody na kúpanie a situácii v lokalitách zaťažených hlukom. V rámci oddelenia je pre stránky a jednotlivé oddelenia úradu funkčná poradňa environmentálneho zdravia. Odpovedali sme na otázky zaslané elektronickou poštou (odborná spôsobilosť, podmienky na začatie prevádzky, hromadné podujatia, vyhlášky o zatvorení maloobchodných prevádzok a prevádzok služieb, aktuálne opatrenia, podmienky na jednotlivé druhy prevádzok, žiadosti o vykonanie kontrol v prevádzkach porušujúcich opatrenia a vyhlášky ÚVZ SR ..).

IV. Ďalšie činnosti odboru

Z dôvodu pandémie ochorenia COVID -19 a s tým spojenými opatreniami sa na RÚVZ nekonalo celoúradné vzdelávanie, nezúčastnili sme sa školení alebo kurzov, neboli realizované aktivity v súvislosti so Svetovým dňom vody. Spolupracovali sme s oddeleniami HŽPZ v kraji pri overovaní zabezpečenia kvality pri odbere vzoriek a manipulácii s nimi.

K ďalším činnostiam odboru možno zaradiť výchovno – vzdelávaciu činnosť, v rámci ktorej sú 3 stáli pracovníci v komisii na vykonávanie odbornej spôsobilosti pre epidemiologicky závažné činnosti, 3 členovia na overenie odbornej spôsobilosti pre pohrebništvo. Skúšky odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností boli od 15. 10.2020 zrušené. Na získanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby boli preskúšané tri osoby, jeden skúšku nevykonal úspešne, boli vydané dve osvedčenia o odbornej príprave.

Vedúca odboru je členkou komisie na výberové konanie na obsadzovanie štátno – zamestnaneckých miest, súčasne je aj členkou krajskej povodňovej komisie. Ďalšia pracovníčka je členkou okresnej povodňovej komisie.

V roku 2020 sme vydali 197 rozhodnutí, 170 záväzných stanovísk, 944 iných stanovísk, odborných vyjadrení a posudkov, vykonali sme 1 043 kontrol v rámci ŠZD a dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov, poskytnutých bolo 2 180 konzultácií. Vykonali sme 279 kontrol dodržiavania opatrení uložených vo Vyhláškach ÚVZ SR v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19, ukončených

záznamom zaslaným z ÚVZ SR. Skontrolovali sme dodžiavanie opatrení v obchodných centrách, maloobchodných predajniach, veľkoobchodoch, v zásielkovniach, predajniach telekomunikačných služieb, hoteloch a ubytovniach, v prevádzkach pohrebných služieb, v zariadení sociálnych služieb a v dennom centre, na tržniciach a v záhradníctvach, vo verejných budovách – Dom odborov, verejné WC, zdravotné poisťovne, banky, ďalej sme vykonali kontroly v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, wellness, na kúpaliskách, kolotočoch, v Lyžiarskom stredisku Vrátna v Terchovej a iné. Pracovníci odboru HŽPZ sa v nevyhnutných prípadoch zúčastňovali na jednaniach a komisiách ďalších štátnych a odborných inštitúcií.

Bolo odobratých a posúdených 307 vzoriek vôd, bolo vypracovaných 152 podkladov k fakturácii za vykonané služby v celkovom finančnom objeme 19 914,72 eur.

V roku 2020 neboli podané na oddelenie HŽPZ žiadne sťažnosti ani petície.

Bolo podaných a vybavených 25 písomných (aj e-mailových) podnetov v oblasti životného a obytného prostredia, hluku a pod. Z tohto počtu bolo 6 podnetov odstúpených na kompetentné inštitúcie, 4 podnety boli opodstatnené, 13 podnetov bolo z pohľadu orgánu na ochranu zdravia neopodstatnených, 1 + 1 v riešení a nebolo možné posúdiť. Podnety sa týkali kvality služieb starostlivosti o ľudské telo, služieb v CR, DSS, hluku, prašnosti a iné (zápachy, stavebné záležitosti ovplyvňujúce kvalitu bývania, neoprávnené činnosti SBS v bytovom dome, výskyt hlodavcov v ubytovacom zariadení...).

Bola uložená pokuta prevádzkovateľovi zariadenia starostlivosti o ľudské telo v sume 400 eur.

Správy: Boli vypracované nasledovné správy:

Odpočet Programov a projektov k 31.12.2019.

Výročná správa za okresy Žilina a Bytča za rok 2019.

Plán práce na rok 2020.

Správa o pripravenosti na LTS 2020.

Týždenné informácie o priebehu LTS 2020.

Poskytnutie súčinnosti pri plnení úlohy vyplývajúcej z Akčného plánu pre ŽP a zdravie obyvateľov SR (NEHAP V) zameranej na stanovenie prítomnosti baktérií Legionella vo vybraných zariadeniach – v zariadeniach sociálnych služieb.

Správa o vyhodnotení LTS 2020 na umelých kúpaliskách v okresoch Žilina a Bytča.

Výkazníctvo za rok 2020.

Správa o výskyte povodní a nákladoch súvisiacich s povodňami v Žilinskom kraji k 30.6. 2020.

Správa o výskyte povodní, nákladoch a odbere vzoriek súvisiacich s povodňami v Žilinskom kraji k 31.12.2020.

Správy pre médiá:

Ing. Kováčiková pre redaktora Aktuality.sk vo veci presakujúcich žump a ohrozenie kvality vody v studniach rodinných domov v Bytči-Pod Hájom.

Prednášková činnosť: Ing. Kováčiková poskytla školenie 8 záujemcom o overenie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicke závažných činností – úprava pitnej vody a vody na kúpanie, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

Uplatňovanie procesu HIA v praxi:

Proces HIA sme v roku 2020 neuplatnili. Oddelenie posúdilo 26 strategických dokumentov EIA – územné plány, zmeny a doplnky územných plánov, stanoviská k oznámeniam, návrhom a zámerom. Vypracovali sme čiastkové stanovisko pre ÚVZ SR k správe a k doplnku o hodnotení strategického dokumentu „Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského kraja.“

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku povodní sa v okresoch Žilina a Bytča v priebehu r. 2020 nevyskytlo.

Ohrozenie verejného zdravia obyvateľov z dôvodu nevyhovujúcej kvality pitnej vody bolo potenciálne v mesiaci október v obci Višňové z dôvodu zisteného zákalu zabezpečené náhradné zásobovanie pitnou vodou cisternami. Informovanie obyvateľov a RÚVZ so sídlom v Žiline, náhradné zásobovanie pitnou vodou, vykonanie opatrení a následnú kontrolu kvality pitnej vody zabezpečil prevádzkovateľ vodovodu SEVAK, a.s. Žilina, tým eliminoval ohrozenie verejného zdravia bez zásahu orgánu na ochranu zdravia.

Hromadné podujatia pre verejnosť

Hromadné podujatia pre verejnosť boli v roku 2020 v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 obmedzené. Prijímali sme oznámenia o konaní hromadných podujatí jednorazovej povahy, poskytovali sme konzultácie a informácie o aktuálnych vyhláškach ÚVZ SR, ktorými sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k obmedzeniu prevádzok a hromadných podujatí.

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody

V roku 2020 oddelenie HŽPZ neriešilo žiadny podnet ani nevykonalo ŠZD v zariadení pre výkon trestu odňatia slobody.

Tabuľka č.1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2020 – 31.12.2020

Kraj: Žilinský

Okres: Žilina

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Belá	3 390	2 445	72,12
Bitarová	754	754	100
Brezany	560	521	93,04
Divina	2 495	575	23,05
Divinka	1 013	530	52,32
Dlhé Pole	1 973	1 491	75,57
Dolná Tížina	1 420	1 420	100
Dolný Hričov	1 653	1 200	72,60
Fačkov	637	637	100
Gbeľany	1 413	1 400	99,08
Horný Hričov	810	808	99,75
Hričovské Podhradie	354	309	87,29
Hôrky	823	823	100
Jasenové	617	528	85,58
Kamenná Poruba	1 842	1 842	100
Konská	1 537	1 486	96,68
Kotrčiná Lúčka	486	467	96,09
Krasňany	1 514	1 440	95,11
Kunerad	1 043	954	91,47
Kľače	400	330	82,5
Lietava	1 477	1 378	93,3
Lietavská Lúčka	1 869	1 869	100
Lietavská Svinná-Babkov	1 720	1 077	62,62
Lutiše	764	0	0
Lysica	851	815	95,77
Malá Čierna	351	321	91,45
Mojš	1 079	1 024	94,9

Nededza	1 025	939	91,61
Nezbudská Lúčka	385	377	97,92
Ovčiarsko	628	628	100
Paština Závada	241	0	0
Podhorie	899	880	97,89
Porúbka	490	445	90,82
Rajec	5 827	5 589	95,92
Rajecká Lesná	1 193	1 193	100
Rajecké Teplice	2 976	2 964	99,6
Rosina	3 283	3 283	100
Strečno	2 556	2 302	90,06
Stránske	859	815	94,88
Stráňavy	1 865	1 832	98,23
Stráža	686	664	96,79
Svederník	1 391	1 219	87,63
Teplička nad Váhom	4 217	3 724	88,31
Terchová	4 058	2 741	67,55
Turie	1 991	1 991	100
Varín	3 820	3 049	79,82
Veľká Čierna	355	249	70,14
Višňové	2 804	2 804	100
Zbyňov	857	820	95,68
Čičmany	127	127	100
Ďurčiná	1 112	1 089	97,93
Šuja	321	307	95,64
Žilina	80 993	80 993	100
Spolu:	157 804	147 468	93,45

Fačkov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolný Hričov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ďurčiná	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nededza	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Varín	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Hričovské Podhradie	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Konská	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Stránske	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Turie	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Stráňavy	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Terchová	0	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Podhorie	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malá Čierna	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lietava	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kotrčiná Lúčka	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lietavská Lúčka	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajec	1	1	1	50	1	50	1	50	0	0
Rajecká Lesná	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Šuja	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Teplička nad Váhom	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Zbýňov	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Krasňany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Žilina	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Lietavská Svinná-Babkov	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Brezany	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajecké Teplice	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kunerad	1	3	1	25	0	0	1	25	0	0
Nezbudská Lúčka	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Svederník	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch**Rok: 1.1.2020 – 31.12.2020****Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor****Kraj: Žilinský****Okres: Bytča**

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Spolu:	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch**Rok: 1.1.2020 – 31.12.2020****Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline**

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m3	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
Pre daný RÚVZ nebola v sledovanom období udelená žiadna výnimka											

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj						
Okres						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
Žilinský kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline						
okres Žilina						
Hotel Bránica, Belá	14.03.2005	nie	5	0	3	3
Penzión Starý mlyn, Belá	22.03.2016	nie	6	0	1	1
Village resort Hanuliak, Belá	04.05.2016	nie	70	0	3	3
Chateau Gbeľany	15.02.16	nie	15	0	2	2
Penzión VILLA, Korská	09.02.09	nie	8	0	2	2
Obytný súbor Krasňany	14.08.17	nie	10	0	1	1
Hotel Diplomat, Rajecké Teplice	06.08.2009	nie	50	0	2	2
Hotel Skalka- vírivka pravá, Rajecké Teplice	09.03.2011	nie	8	0	1	1
Hotel Skalka-vírivka ľavá, Rajecké Teplice	09.03.2011	nie	8	0	1	1
Hotel Relax, Rajecké Teplice	15.3.2013	nie	4	0	1	1
Kúpeľný dom Aphrodite, Rajecké Teplice	03.07.2001- vnútorné bazény 12.10.2012, 20.11.2015- vonkajšie bazény	nie	74 250	7	0	7
Penzión Kunerád	31.8.2012	nie	7	0	1	1
Hotel Diery, Biely Potok	3.6.2016	nie	6	0	2	2
Hotel Rozsutec, Vrátna	31.01.11	nie	8	0	2	2
Relaxačno - informačné centrum Terchovec, Terchová	11.07.2008	nie	74	0	3	3
Hotel Boboty, Terchová-Štefanová	21.04.2006	nie	17	0	1	1
MEDCENTRUM s.r.o., Žilina	01.01.17	nie	10	0	1	1
Mestská krytá plaváreň-vnútorný bazén, Žilina	09.01.1997	nie	333	0	1	1
Michal Janovec – OAZIS, Žilina	27.06.2008	nie	7	0	1	1
Hotel Holiday Inn, Žilina,	04.05.2007	nie	10	0	2	2
Vila Nečas, Žilina	01.02.2013	áno	6	0	1	1
Wellness PARADISE, Žilina	01.01.18	nie	4	0	1	1
Penzión Central Park-bazén, Žilina	25.06.2012	nie	10	0	1	1
Penzión Central Park, Žilina, vírivá vaňa	25.06.2012	nie	4	0	1	1
Sumárne údaje za okres			1004	7	35	35

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj						
Okres						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
Žilinský kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline						
Okres Bytča						
Športcentrum, Bytča	22.7.2015	nie	4	0	1	1
Sumárne údaje za okres			4	0	1	1

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec			Vzorky			Ukazovatele		
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Žilina								
Hotel Bránica, Belá	3	3	100,00	36	6	2	0	4
Penzión Starý mlyn, Belá	0	0	0,00	0	0	0	0	0
Village resort Hanuliak, Belá	15	3	20,00	182	4	0	0	4
Chateau Gbeľany	10	2	20,00	129	2	0	0	2
Penzión VILLA, Korská	6	1	16,67	72	1	1	0	0
Obytný súbor Krasňany	2	0	0,00	26	0	0	0	0
Hotel Diplomat, Rajecké Teplice	10	7	70,00	91	8	1	0	7
Hotel Skalka-pravá vírivka, Rajecké Teplice	6	1	16,67	72	2	0	0	2
Hotel Skalka-ľavá vírivka, Rajecké Teplice	6	4	66,67	72	5	1	0	4
Hotel Relax, Rajecké Teplice	1	0	0,00	13	0	0	0	0
Kúpeľný dom Aphrodite, Rajecké Teplice								
Penzión Kunerád	6	0	0,00	77	0	0	0	0
Hotel Diery, Biely Potok	0	0	0	0	0	0	0	0
Relaxačno - informačné centrum Terchovec, Terchová	0	0	0,00	0	0	0	0	0
Hotel Boboty, Terchová-Štefanová	2	0	0,00	26	0	0	0	0
MEDCENTRUM s.r.o., Žilina	5	1	16,67	60	0	0	0	0
Mestská krytá plaváreň-vnútrotný bazén, Žilina	8	2	25,00	95	2	0	0	2
Michal Janovec-OAZIS, Žilina	7	5	71,43	84	10	3	0	7
Hotel Holiday Inn, Žilina	14	7	50,00	170	12	0	0	12

Vila Nečas, Žilina	0	0	0,00	0	0	0	0	0
Penzión Central Park-bazén, Žilina	8	4	50,00	97	8	4	0	4
Penzión Central Park, vírivá vaňa, Žilina	6	5	83,33	73	8	1	0	7
Wellness PARADISE, Žilina	0	0	0,00	0	0	0	0	0
Sumárne údaje za okres	109	32	29,35	1314	48	11	0	35

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Bytča								
Športcentrum, Bytča	4	2	50,00	48	2	0	0	2
Sumárne údaje za okres	4	2	50,00	48	2	0	0	2

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	Spolu
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Žilina								
Termálne kúpalisko Veronika, Rajec	01.07.2020	31.08.2020	nie	nie	4000	8	0	8
Termálne kúpalisko LAURA, Rajecké Teplice	11.06.2020	07.09.2020	nie	nie	3500	2	0	2
Termálne kúpalisko Stráňavy	03.07.2020	31.08.2020	nie	nie	2500	2	0	2
LÁŽO-PLÁŽO, Žilina	-	-	-	áno	11	0	3	3
Mestská krytá plaváreň Žilina-vonkajší areál	26.06.2020	07.09.2020	nie	nie	3000	0	3	3
Sumárne údaje za okres					13 011	12	6	18

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	Spolu
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								

okres Bytča								
Mestské kúpalisko Bytča	08.07.2020	30.08.2020	nie	nie	380	0	1	1
Sumárne údaje za okres					380	0	1	1

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec		Vzorky			Ukazovatele			
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Žilina								
Termálne kúpalisko Veronika, Rajec	21	8	38,10	254	13	6	0	7
Termálne kúpalisko LAURA, Rajecké Teplice	7	1	14,29	85	1	1	0	0
Termálne kúpalisko, Stráňavy	7	1	14,29	84	1	1	0	0
LÁŽO-PLÁŽO, Žilina	0	0	0	0	0	0	0	0
Mestská krytá plaváreň Žilina	9	2	22,22	109	2	1	0	1
Sumárne údaje za okres	44	12	27,27	532	17	9	0	8

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline								
okres Bytča								
Mestské kúpalisko Bytča	2	0	0,00	24	0	0	0	0
Sumárne údaje za okres	2	0	0,00	24	0	0	0	0

Tab. č. 4.1 Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
Žilina	Počet podnetov spolu:	4	0	0	3	5	0	3	1	0
	<i>Z toho: opodstatnených</i>	2	0	0	0	1	0	2	1	0
	<i>neopodstatnených</i>	2	0	0	3	4	0	1	0	0
Bytča	Počet podnetov spolu:	0	0	0	3	0	0	0	0	0
	<i>Z toho: opodstatnených</i>	0	0	0	2	0	0	0	0	0
	<i>neopodstatnených</i>	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Poznámka: stručné informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č.4.2:Opatrenia na zníženie hlučnosti“

RÚVZ: Žilina

Okres: Žilina

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)								
	Hotel	Motel/Hotel	Penzión	Turistická ubytovňa	Kemping	Chatová osada	Krátkodobé ubytovanie v súkromí	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Žilina	31	1	77	34	2	18	42	2	207
Spolu:	31	1	77	34	2	18	42	2	207

RÚVZ: Žilina

Okres: Bytča

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)								
	Hotel	Motel/Botel	Penzión	Turistická ubytovňa	Kemping	Chatová osada	Krátkodobé ubytovanie v súkromí	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Bytča	0	0	6	4	1	7	2	0	20
Spolu:	0	0	6	4	1	7	2	0	20

RÚVZ: Žilina

Okres: Žilina

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)		
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Spolu
	Počet	Počet	Počet
Žilina	4	0	4
Spolu:	4	0	4

RÚVZ: Žilina

Okres: Bytča

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)		
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Spolu
	Počet	Počet	Počet
Bytča	2	0	2
Spolu:	2	0	2

RÚVZ: Žilina

Okres: Žilina

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia											
	Kaderníctva	Holičstvá	Kozmetiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Sauny	Masážne salóny	Tetovacie salóny	Zariadenie pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb	Iné	Spolu
Žilina	266	15	164	75	71	20	19	124	13	47	29	843
SPOLU:	266	15	164	75	71	20	19	124	13	47	29	843

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: Žilina

Okres: Bytča

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia											
	Kaderníctva	Holičstvá	Kozmetiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Sauny	Masážne salóny	Tetovacie salóny	Zariadenie pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb	Iné	Spolu
Bytča	35	3	17	8	4	2	1	11	1	3	1	86
SPOLU:	35	3	17	8	4	2	1	11	1	3	1	86

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: Žilina
Okres: Žilina

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia								
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenia núdzového bývania, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Denné centrá, jedálne, pracovne, strediská osobnej hygieny	Nočľahárne, útulky	Iné	Spolu
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
Žilina	18	2	0	2	0	2	3	0	27
Spolu:	18	2	0	2	0	2	3	0	27

RÚVZ: Žilina
Okres: Bytča

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia								
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenia núdzového bývania, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Denné centrá, jedálne, pracovne, strediská osobnej hygieny	Nočľahárne, útulky	Iné	Spolu
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
Bytča	5	0	0	1	0	0	0	0	6
Spolu:	5	0	0	1	0	0	0	0	6

RÚVZ: Žilina

Okres: Žilina

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okresy	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Žilina	8	1	33/84	1/15	3	7	2
Spolu:	8	1	33/84	1/15	3	8	2

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ: Žilina

Okres: Bytča

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okresy	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Bytča	2	0	2/4	0	1	1	0
Spolu:	2	0	2/4	0	1	1	0

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ: Žilina

Okres: Žilina, Bytča

Tab. č.6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žilina	0	0	
Bytča	0	0	

RÚVZ: Žilina

Okres: Žilina, Bytča

Tab. č.6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hondotiteľa
Žilina	0	0	
Bytča	0	0	

RÚVZ: Žilina

Okres: Žilina, Bytča

Tab. č.6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žilina	0	0		
Bytča	0	0		

V Ý R O Č N Á S P R Á V A
ČINNOSTI RÚVZ SO SÍDLOM V ŽILINE
ZA ROK 2020

Odbor preventívneho pracovného lekárstva

Mgr. MVDr. Elena Marejková, PhD., MPH - vedúca odboru PPL

RNDr. Katarína Krasňanová

Mgr. Soňa Králiková

Anna Cingelová, Dipl.a.h.e.

Mgr. Simona Kollárová

1. **Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Žilina a Bytča**

Rok 2020 významnou mierou poznačila pandemická situácia u nás a vo svete vyvolaná akútnym respiračným syndrómom, ktorý spôsobuje koronavírus SARS-CoV-2. Pandémia mala zásadný vplyv na riešenie problematiky, ktorá je náplňou práce odboru PP, menil sa charakter a počet kontrol pracovísk, zvýšili sa počty podnetov a sťažností, znížil sa počet zamestnancov, ktorí vykonávali dozor na odbore PPL. Tri zamestnankyne boli presunuté na odbor epidemiológie za účelom zadávania informácií do systému ohľadom pozitívnych občenov a ich kontaktov. Zároveň telefonicky obvolávali dotyčné osoby.

Aj napriek pandemickej situácii sme v rámci štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) naďalej kládli dôraz na zvyšovanie kvality života pracujúcich občanov/zamestnancov prostredníctvom znižovania chorobnosti, trvalých a dočasných následkov chorôb a úrazov, poskytovaním účelovej, kvalitnej a efektívnej zdravotnej starostlivosti pôsobením verejného zdravotníctva. Zamestnanci odboru PPL aktívne sledovali európske trendy uplatňované v oblasti intervencie a prevencie pred nepriaznivými vplyvmi faktorov pracovného a životného prostredia. Zároveň sme sa v najvyššej možnej miere podieľali na plnení nariadení a opatrení, ktoré vydal Úrad verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR) z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky vládou SR. Tiež sme sa riadili závermi z rokovania Ústredného krízového štábu. V rámci ŠZD sme kontrolovali na pracoviskách resp. u zamestnávateľov vydané hygienické a protiepidemické opatrenia vydané ÚVZ SR a Ústredným krízovým štábom, ktoré boli záväzné pre prevádzkovateľov a zamestnávateľov v Slovenskej republike.

V rámci ŠZD zamestnanci odboru PPL vykonali **228 kontrol** u prevádzkovateľov a zamestnávateľov za účelom **plnenia opatrení súvisiacich s pandemickou situáciou**, ktoré vydal hlavný hygienik ÚVZ SR.

Pokiaľ to dovoľovala situácia a platné nariadenia aj v roku 2020 sme **dozorovali a sledovali kvalitu pracovného prostredia vo firmách a prevádzkach**, bez ohľadu na to, o koľko sa jednalo zamestnancov. Pri uvádzaní priestorov do prevádzky sme požadovali predložiť podklady s posudkami o riziku a kategorizáciou prác do takej miery, ako nám to dovoľovala novelizovaná legislatíva. Podklady, ktoré boli doručené spolu so žiadosťou o uvedenie priestorov do prevádzky boli vyhotovené už len oprávneným verejným zdravotníkom alebo PZS. Pri vydávaní rozhodnutí sme sa aktuálne riadili podľa vydávaných noviel zákona MZ SR č. 355/2007 Z.z. a noviel vykonávajúcich nariadení vlády SR a vyhlášok SR.

Okrem rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, prevládali aj rozhodnutia pre manipuláciu s materiálom obsahujúcim azbest a pre manipuláciu s karcinogénnymi a mutagénnymi látkami. Tiež sme vydávali záväzné stanoviská na územné konania, kolaudačné konania, prípadne zmeny využitia stavby. Vyjadrovali sme sa k stavebným povoleniam, dodatočným stavebným povoleniam, k posudkom na zavedenie nových technológií do praxe, k používaniu nových chemických látok pri výrobe, k zmenám v užívaní stavieb.

Aj v tomto roku v rámci nášho regiónu prevažovali niektoré odvetvia, ako automobilový priemysel a prevádzky súvisiace s ním. Naďalej sme schvaľovali prevádzky s kovovýrobou, drevovýrobou, výrobou súčiastok z plastov. Tiež sme sa vyjadrovali k pracoviskám, kde sa dobývali nerastné suroviny, prípadne sa vyrábal stavebný materiál. Z menších prevádzok prevažovali predaj a servis bicyklov. Vyjadrovali sme sa k prevádzkam, ktoré likvidujú odpad, respektíve spracúvajú prevažne biologický odpad z firiem a domácností. Aj v roku 2020 sme schvaľovali pracoviská s poľnohospodárskou činnosťou

zameranou na chov hovädzieho dobytku, hydiny a produkcie substrátov určených na hmnojenie pôdy.

Prevádzky, ktoré sme v roku 2020 dozorovali:

Z dôvodu opakujúcich sa chorôb z povolenia pol 29 – DNJZ RUVZ so sídlom v Žiline vyzval právny subjekt **Adient Slovakia s.r.o., Štúrova 4, 811 02 Bratislava**, odštepny závod **Žilina, Kysucká cesta 3, 010 01 Žilina, IČO: 50 100 980**, o predloženie hodnotenia fyzickej záťaže. Adient Slovakia s.r.o. zabezpečil 2 opakované merania s výsledkom **zaradenia vybraných prác do 3. kategórie**. Na základe uvedeného Adient Slovakia s.r.o. požiadal RÚVZ o vydanie rozhodnutia na zaradenie prác do tretej kategórie. RÚVZ so sídlom v Žiline po obhliadke a prerokovaní vydal rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie podľa návrhu. Voči uvedenému rozhodnutiu sa následne Adient Slovakia s.r.o. odvolal. RÚVZ preto vyzval Adient Slovakia s.r.o. o opätovné predloženie nových podkladov – nové meranie a hodnotenie fyzickej záťaže. Adient uvedené zabezpečil s opätovným výsledkom zaradenia prác do tretej kategórie. Po opätovnej obhliadke a prejednaní bolo vydané rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie, ktoré je súčasne už právoplatné.

V prevádzke **Kofola a.s., Rajecká Lesná č. 1, 013 15 Rajecká Lesná, IČO: 36 319 198**, boli **priestory laboratória** uvedené rozhodnutím RÚVZ so sídlom v Žiline **do skúšobnej prevádzky**, z dôvodu doloženia objektivizácie mikroklimatických podmienok a osvetlenia. Priestory laboratória sú bez prirodzeného vetrania a prirodzeného osvetlenia. Prístroje v laboratóriu sú *zdrojmi sálavého tepla*. Na základe opatrenia RÚVZ so sídlom v Žiline v čase skúšobnej prevádzky (pred zabudovaním klimatizačnej jednotky) zabezpečil účastník konania meranie mikroklimatických podmienok na pracoviskách laboratória počas chladného obdobia roka. Z merania vyplynulo, že optimálna aj prípustná teplota boli prekročené. Na základe uvedeného zabezpečil účastník konania na pracovisku laboratória klimatizačnú jednotku. Chemické aj mikrobiologické laboratórium je *bez priameho denného osvetlenia*. V chemickom laboratóriu sú okná, ktoré sú orientované do výrobnjej haly. Po celý deň je dopĺňanie nepostačujúceho denného svetla svetlom zo zdrojov umelého osvetlenia. Účastník konania zabezpečil orientačné meranie umelého osvetlenia v chemickom a mikrobiologickom laboratóriu účastníka konania prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby ProBenefit s.r.o.. Merania boli vykonané dve:

- prvé meranie **pred inštaláciou** dodatočných svietidiel zo dňa 20.11. 2018. Z merania vyplynulo, že aj v chemickom aj v mikrobiologickom laboratóriu je nedostatočné osvetlenie.

- druhé meranie **po doinštalovaní dodatočných svietidiel** 5.12. 2018. Z merania vyplynulo, že aj v chemickom aj v mikrobiologickom laboratóriu je **dostatočné osvetlenie**.

Spoločnosť **Scheidt & Bachmann Slovensko s.r.o., Priemyselná 14, 010 01 Žilina, IČO: 31 405 851**, sídlo prevádzky Hlavná 1 577, 014 01 Bytča požiadala o uvedenie priestorov do prevádzky pre Montáž elektrotechnických a elektromechanických zariadení. Pracovná činnosť je zameraná na finálnu montáž zariadení slúžiacich v oblasti dopravných systémov: montáž káblov a káblových zväzkov, montáž stavebných podskupín z oblasti jemnej mechaniky a mechatroniky, montáž automatov na výdaj cestovných lístkov, montáž automatických vstupných brán do metra, montáž automatických parkovacích závor, stojanových automatov na výdaj a identifikáciu parkovacích kariet, výroba dosiek plošných spojov a pocínovanie kontaktov, opravy elektronických častí a mechanických komponentov z uvedených skupín výrobkov. Účastník konania v zmysle §52 ods.1 písm. e) zákona NR SR č.355/2007 Z.z. predložil prevádzkový poriadok pre prácu s expozíciou chemickým faktorom

a prevádzkový poriadok laserového pracoviska, posudok o riziku z expozície faktormi pracovného prostredia.

Spoločnosť **ALUMIX, s.r.o., Pusté 868, 013 22 Rosina, IČO: 43 793 771** požiadala o uvedenie priestorov do prevádzky pre Výrobnú-skladovú halu. Pracovná činnosť je zameraná na kompletizáciu výrobkov (ploty, brány, zábradlia, iné konštrukcie), rezanie, frézovanie a dielenská montáž. Účastník konania predložil protokol o objektivizácii hluku v pracovnom prostredí na pracovisku brúsenie, zváranie, rezanie. Hodnotením výsledkov bolo zistené, že spĺňa limit pre zaradenie do 3. + do 4. kategórie rizika, rizikový faktor hluk. Vyhlásenie rizikových prác bolo predmetom samostatného správneho konania.

Kia Motors Slovakia s.r.o., Sv. Jána Nepomuckého 1282/1, 013 01 Teplička nad Váhom, IČO: 35 876 832 bolo vydané rozhodnutie na činnosti spojené s manipuláciou, skladovaním a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku „Montážna linka OK – pozícia OK 06 LH, Lakovňa – PT/ED a Laboratórium kvality a MOTORÁREŇ 1, 2; LISOVŇA; ZVAROVŇA“.

Kia Motors Slovakia s.r.o., Sv. Jána Nepomuckého 1282/1, 013 01 Teplička nad Váhom, IČO: 35 876 832, požiadala o vydanie záväzného stanoviska na kolaudáciu stavby „Laserové zváranie v karosárni, linka Side Line LH/RH v spoločnosti Kia Motors Slovakia s.r.o.“

Lidl Slovenská republika, v.o.s., Ružinovská 1E, 821 02 Bratislava, IČO: 35 793 783, so sídlom prevádzky: Polyfunkčný objekt „M Žilina“, Ulica 1. mája, Žilina požiadala o vydanie rozhodnutia na schválenie prevádzkového poriadku na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou **hluku, vibráciám, elektromagnetickému poľu, s chemickými faktormi** – pevné aerosóly (prach), na ochranu zdravia pred **záťažou chladom** pri práci, na ochranu zdravia zamestnancov pred **fyzickou záťažou** pri práci.

PRAMENŇ združenie obcí Kónská, Kúnerad, Kamenná Poruba, Stránske, Zbyňov, Školská ulica 410/2, 013 13 Kónská, IČO: 51 007 894, požiadalo o záväzného stanoviska na zlúčené územné a stavebné konanie pre stavbu: „**Kompostáreň PRAMENŇ**“.

Franke Slovakia s.r.o., SNP 840/180, 013 24 Strečno, IČO: 36 389 501 požiadala o vydanie rozhodnutia na činnosti spojené s manipuláciou, skladovaním a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov, rozhodnutie na schválenie prevádzkových poriadkov s expozíciou **chemickými faktormi** a s expozíciou **hluku**.

PRODCEN, s.r.o., 013 51 Predmier 458, IČO: 36 714 640 požiadala o vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov **do trvalej prevádzky**: „Novostavba Výrobná – skladovej haly – Povrchová úprava kovov DHOLLANDIA CENTRAL EUROPE s.r.o., Predmier – Expanzia III, Žiarová zinkovňa II – technológia“.

Rozhodnutia vydané pre uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky:

Constellium Automotive Žilina, s.r.o., MOBIS ulica 476/4, 013 02 Gbeľany, IČO: 51 109 743, bolo vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky: „technologický celok Constellium PS02.2 v časti objektu ZG2B – **výroba širokého sortimentu hliníkových nárazníkov a rôznych výstuží z hliníka**“ - výroba širokého sortimentu predných i zadných hliníkových nárazníkov a rôznych súvisiacich výstuží z hliníka pre osobné automobily. Jednalo sa o rozšírenie výroby v ďalšej výrobnej hale

IWG Slovakia, s.r.o., Kremnická 3576/24, 851 01 Bratislava – mestská časť Petržalka, IČO: 50 299 131, pracovná činnosť je zameraná na výrobu oceľových konštrukcií. Pracovné operácie zahŕňajú strihanie, pálenie, ohýbanie plechu. Vstupný materiál je pozinkovaný plech vo forme zvitkov, tabúl.

Zdeno Paľák, Fedora Ruppeldta 1286/23, 010 01 Žilina, IČO: 37 743 619 - „výroba drevodomov, výroba záhradného a zrubového sedenia, tesárstvo, stolárstvo“, sídlo prevádzky areál bývalého družstva Ovčiarsko. Vstupný materiál je guľatina, ktorá sa spracováva, resp. opracováva ručne.

DANAE VISION s.r.o., Dolné Rudiny 29, 010 01 Žilina, IČO: 50 656 015 „Brúsenie a zušľachtovanie korekčných dioptrických šošoviek a ich zabrusovanie do okuliarových rámov“. Pracovná činnosť je zameraná na brúsenie, farbenie, chemické tvrdenie a nanášanie antireflexných vrstiev na korekčné okuliarové šošovky.

ITW Slovakia s.r.o., Hlavná 1384, 014 01 Bytča, IČO: 47 258 144 spoločnosť sa zaoberá výrobou interiérových plastových komponentov pre automobilový priemysel, ktoré dodáva renomovaným výrobcam automobilov.

PRODCEN, s.r.o., 013 51 Predmier 458, IČO: 36 714 640, prevádzko: „Novostavba Výrobná – skladovej haly – Povrchová úprava kovov DHOLLANDIA CENTRAL EUROPE s.r.o., Predmier – Expanzia III, Žiarová zinkovňa II – technológia“. Spoločnosť je zameraná na povrchovú úpravu kovových výrobkov žiarovým zinkovaním, niklovaním, eloxovaním. Linka žiarového zinkovania II je umiestnená v objekte SO.01 Výrobná-skladová hala, vybudovaná v rámci stavby „Novostavba výrobná-skladovej haly – Povrchová úprava kovov Dhollandia Predmier - Expanzia III“.

Pracoviská v odvetví poľnohospodárstva:

AGROREGIÓN, a.s., Hollého 203/50, 015 01 Rajec, IČO: 36 382 973 požiadal o vydanie záväzného stanoviska na kolaudáciu stavby: „Hala – výroba kŕmnych zmesí a skladovania obilia a technológia“.

Biofarma Turie a.s., Pažite 56, 010 09 Žilina, IČO: 36 845 264, požiadala o vydanie záväzného stanoviska na zlúčené územné a stavebné konanie pre stavbu: „**Poľnohospodársky objekt – Oblúková oceľová hala**, slúžiacu na skladovanie podstielky a krmív pre chov hovädzieho dobytku.

VAS s.r.o., Mojšová Lúčka, 011 76 Žilina, IČO: 31 587 666 požiadala o záväzného stanoviska na kolaudáciu stavby: „**Krematórium pre zvieratá**“.

Práca zamestnancov odboru PPL, úroveň sledovaného pracovného prostredia v regióne Žilina, trend vývoja pracovného prostredia a pracovných podmienok v jednotlivých odvetviach výroby a služieb:

Práca odborných pracovníkov PPL bola vo vzťahu k spoločnostiam, firmám, zamestnávateľom a zamestnancom a SZČO vykonávaná na odbornej úrovni, nezávisle, nestranne a rýchlo aj napriek tomu, že bola ovplyvnená pandemickou situáciou na Slovensku. Pri výkone ŠZD sme postupovali v zmysle novelizovanej aktuálnej legislatívy, hodnotili sme a posudzovali sme zabezpečenie pracovísk vzhľadom k charakteru práce a faktorov pracovného prostredia, ktoré sa na pracoviskách vyskytujú. Zamestnávatelia boli vždy náležite usmerňovaní na ich povinnosti. Uložené opatrenia boli podľa možností skontrolované a posúdené, či sú v súlade s ustanoveniami v platnej legislatíve. Zamestnávatelia boli informovaní novelizáciách zákonov a vykonávajúcej legislatívy. Pri sledovaní úrovne

pracovného prostredia sme používali aj listy informovanosti pre jednotlivé faktory pracovného prostredia.

V rámci výkonu ŠZD bolo v roku 2020 vykonaných cca **2137** konzultácií s ohľadom na podporu a ochranu zdravia pri práci. Celkovo bolo podaných rád **3114 individuálnych a 15 skupinových**. Poradenstvo sa zároveň týkalo aj usmernenia zamestnávateľov a SZČO ohľadom prevádzkovania v čase pandémie resp. LOCKDOWN-u. Realizovaných bolo **228 kontrol** zameraných len na plnenie protiepidemických opatrení na prevádzkach. Konzultácie boli vykonávané počas kontrol a previerok v rámci ŠZD, ústnou, písomnou formou so subjektom alebo s občanom. Previerky boli zamerané na pracovné prostredie a sním súvisiace skutočnosti a na kontrolu dodržiavania protiepidemických opatrení.

Pri výkone ŠZD u zamestnávateľov boli kontrolované všetky podklady, ktoré vypracovali PZS resp. verejní zdravotníci. Sledovali sme posudky o riziku a kategorizáciu prác, zamerali sme sa na všetky kategórie prác.

Aj v roku 2020 sme pri výkone v teréne kládli dôraz na to, či zamestnávateľa poskytujú zamestnancom stravu, resp. akou formou, či je na pracoviskách zabezpečená lekárnička prvej pomoci, či zamestnávateľa zabezpečujú v pravidelných intervaloch preškoľovanie svojich zamestnancov na poskytovanie predlekárskej prvej pomoci. Ďalej, či zamestnávateľ poskytuje zamestnancom adekvátne OOPP a či sleduje ich používanie v pracovnom prostredí. V rámci ŠZD stále sledujeme kvalitu pitnej vody na pracoviskách, úroveň vybavenia a dodržiavania hygieny zariadení pre osobnú hygienu. Ďalej sme kládli dôraz na plnenie si povinností zamestnávateľov v súvislosti s legislatívou NV SR č. 356/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.

Aj v tomto roku pokračovala intenzívna spolupráca v rámci jednotlivých oddelení na RÚVZ a týkala sa prevažne uvádzania priestorov do prevádzky, vykonávali sme spoločný dozor, spoločné kontroly pri šetrení podnetov a sťažností.

V roku 2020 bola realizovaná spolupráca s inými správnymi orgánmi a štátnymi úradmi. Podnety a sťažnosti boli vybavované v zmysle kompetencií ustanovených legislatívou. Ak sa jednalo o čiastočné šetrenia, jednotlivé body podnetov a sťažností boli preposielané príslušným správnym orgánom na došetrenie. Následne, sme sa ako štátne orgány vzájomne písomne informovali.

V r. 2020 zamestnanci odboru PPL vykonali **3 spoločné kontroly s Inšpektorátom práce (PRETO Ryba, s.r.o., Hviezdoslavova 8194/85, 010 01 Žilina, IČO: 47 492 066; Franke Slovakia s.r.o., SNP 840/180, 013 24 Strečno, IČO: 36 389 501; GLITEL, spol. s r.o., Vajanského 2776/18, 010 01 Žilina, IČO: 36 014 397)**. Vo februári 2020 vykonali zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline vo **Fakultnej nemocnici s poliklinikou Žilina, Ul.V. Spanyola 43, 012 07 Žilina, IČO: 17 335 825** kontrolu splnenia opatrení uvedených v zápisniciach z výkonu štátneho zdravotného dozoru v zmysle spoločnej kontroly vykonanej s IP Žilina v roku 2019. Na základe kontroly boli subjektu uložené termíny na odstránenie nedostatkov (marec a apríl r.2020), ktoré subjekt splnil.

Zamestnanci odborov PPL realizovali v rámci kraja Žilina **2 spoločné porady s IP Žilina**, na ktorých sa konštatovala naša spoločná spolupráca. V súvislosti s pandemiou a všetkých skutočností, ktoré z pandémie vyplývali, bola vykonávaná spolupráca vo veľkej miere elektronicky a telefonicky.

Trend vývoja pracovného prostredia a pracovných podmienok v jednotlivých odvetviach výroby a služieb je v našom regióne v roku 2020 poznačený pandemickou situáciou. Časť spoločností utlmilo svoju činnosť, časť spoločností aj zaniklo, ale vznikali aj nové spoločnosti naviazané na potreby občanov v pandemickej situácii.

V roku 2020 sme posudzovali vplyvy na životné prostredie v nasledovných stanoviskách k zámerom a k integrovaným povoleniam:

Zámery:

1. „**Mobilné zhodnocovanie odpadu z biomasy (biologicky rozložiteľných odpadov a odpadov zo spracovania dreva) - drvič Doppstadt AK 430 PROFI**“, areál spoločnosti T+T, a.s. Dolný Hričov - vyjadrenie k zámeru;
2. „**Výrobná hala s administratívno-sociálnym vstavkom, Leader Gasket Technologies, Bytča**“, k. ú. Veľká Bytča, lokalita Thurzove sady, parcela registra „C“ číslo 3155/45 - vyjadrenie k zámeru
3. „**Plnička plynov SIAD**“, k. ú. Veľká Bytča, parcela.č. C 3155/44 - vyjadrenie k zámeru
4. „**Ťažbu štrkov v dobývacom priestore č.1 lokalita SIHOŤ, Kotešová – Oblazov**“, navrhovateľa OBCHOD S PALIVAMI, s.r.o., Cesta k vodojemu 1178/52, 010 03 Žilina, IČO: 36 400 467 - stanovisko k správe o hodnotení navrhovanej činnosti;
5. „**Samoobslužné umývacie centrum osobných automobilov, stavebný objekt SO 03 Prípojka kanalizácie + ČOV**“, stavebník: DANYUM s.r.o., Hollého 63, 010 01 Žilina, IČO: 47 317 906 – odborné stanovisko pre Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o ŽP;
6. „**Zhodnocovanie ostatných stavebných odpadov v recyklačnom zariadení spoločnosti STEINBRUCH Žilina**“ navrhovateľa STEINBRUCH Žilina, s.r.o., Žilinská cesta 507/78A, 013 11 Lietavská Lúčka, IČO: 51 157 161 - stanovisko k správe o hodnotení navrhovanej činnosti pre Ministerstvo ŽP SR
7. „**NC Projekt – rozšírenie stavebného objektu**“ navrhovateľa: Franke Slovakia s.r.o., SNP 840/180, 013 24 Strečno, IČO: 36 389 501 – stanovisko k zámeru;

Za rok 2020 sa v okrese Žilina a Bytča nevyskytli mimoriadne ani havarijné situácie.

2. Rizikové práce

Sumarizácia údajov o rizikových prácach v okrese Žilina a Bytča

Evidencia rizikových prác sa vykonávala programom ASTR_2011. V rámci ŠZD sa prehľadnocovali vydané rozhodnutia na rizikové práce, v prípade 4. kategórie RP sa vydali nové prehodené rozhodnutia. Súčasťou návrhov na zaradenie do rizikových prác vždy boli priložené aj podklady: posudky o riziku, objektivizácia faktorov pracovného prostredia, vykonané technické a technologické opatrenia, akékoľvek zmeny súvisiace s výkonom RP a pracovným prostredím. Pri výkone ŠZD sa sledovali výsledky a intervaly LPP vo vzťahu k práci, či zamestnávateľ plní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z platnej legislatívy v súvislosti s vyhlásenými RP, či zamestnávateľia majú zazmluvnené PZS a BTS. V kategórii 3. a 4. rizikových prác je zaradených v regióne Žilina a Bytča: **131 subjektov** (117 subjektov v 3. kat. prác + 14 subjektov v 4. kat. prác).

Katégoria RP	Počet pracovníkov celkom	Z toho počet žien
3. + 4. katégoria	5300	1804
3. katégoria	5088	1777
4. katégoria	212	27

Uvedené počty pracovníkov prezentujú niektorých zamestnávateľov zaevidovaných aj v 3. a vo 4. katégorii prác.

Rozhodnutia na rizikové práce (RP) vydaných bolo **31 rozhodnutí**

Počet rozhodnutí	Druh rozhodnutia
2	Rozhodnutia na vyradenie z 3. alebo 4. kat.
29	Rozhodnutia vyhlasujúce RP

V roku 2020 bola uložená sankcia pre subjekt **IWG Slovakia, s.r.o., Kremnická 3576/24, 851 01 Bratislava – mestská časť Petržalka, sídlo prevádzky Dlhá 88, 010 09 Žilina, IČO: 50 299 131- nepožiadal o vydanie rozhodnutia vo veci zaradenia prác do tretej alebo štvrtej katégorie.**

- nezabezpečil posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a nezabezpečil vypracovanie písomného posudku o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou podľa § 30 ods. 1 písm.b).

- nezabezpečil posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia na pracovisku, na ktorom zamestnanci vykonávajú prácu zaradenú do druhej katégorie najmenej raz za 24 mesiacov alebo na pracovisku, na ktorom zamestnanci vykonávajú prácu zaradenú do tretej katégorie alebo štvrtej katégorie najmenej raz za rok podľa § 30 ods. 1 písm. c) a nezabezpečil vypracovanie písomného posudku o riziku alebo písomného záznamu o posúdení rizika podľa § 30 ods. 1 písm. d).

- podľa § 57 ods. 22 písm.h) zákona NR SR č.355/2007 Z.z. nevedie a neuchováva evidenciu zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu zaradenú do druhej katégorie, tretej katégorie alebo štvrtej katégorie podľa § 30 ods. 1 písm. j).

- nevypracoval v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou každoročne k 31. decembru informáciu o výsledkoch posúdenia zdravotného rizika a opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú prácu zaradenú do tretej katégorie alebo štvrtej katégorie, s hodnotením zdravotného stavu zamestnancov vo vzťahu k práci a do 15. januára nasledujúceho roku ju nepredložil príslušnému orgánu verejného zdravotníctva

- kvalitatívne a kvantitatívne nezisťoval zdraviu škodlivé faktory.

- nevedol a neuchovával evidenciu zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu zaradenú do druhej katégorie, tretej katégorie alebo štvrtej katégorie.

Plnenie povinnosti zamestnávateľov vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku (§ 30 ods.1 písm.l) zákona č.355/2007 Z. z. - v rámci evidencie podnikov (3. a 4. katégoria prác) si túto splnilo 81 subjektov.

Komentár k tabuľke 1a

Za rok 2020, bolo najviac exponovaných pracovníkov faktorom pracovného prostredia v 3. a 4. katégorii prác v **priemyselnej výrobe, v zdravotníctve a sociálnej pomoci, v**

stavebníctve. Najvýraznejší pokles exponovaných zamestnancov sme zaznamenali v odvetví **doprava a skladovanie**

Komentár k tabuľke 1b

Najväčší počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce 3. a 4. kategórie naďalej evidujeme v odvetví **výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov**, ďalej v odvetví **zdravotníctvo**, kde zároveň evidujeme najvyšší počet žien vykonávajúcich rizikové práce. Tretím najviac zastúpeným odvetvím je odvetvie **výroba strojov a zariadení i.n..**

Komentár k tabuľke 1c

Naďalej sú najviac exponovaní pracovníci/zamestnanci zaradení do kategórie rizikových prác s faktorom **hluk**. Na 2. mieste je zastúpený faktor **fyzická záťaž**, na 3. mieste je faktor **chemické látky a zmesi**. Výrazný pokles exponovaných zamestnancov sme zaznamenali vo faktore **záťaž teplom a chladom** (o 59 zamestnancov).

Tabuľka č. 1a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2020 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	66	2	1	0	67	2
B	Ťažba a dobývanie	76	0	17	0	93	0
C	Priemyselná výroba	3373	705	175	27	3548	732
E	Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovanie odpadov	0	0	1	0	1	0
F	Stavebníctvo	238	25	18	0	256	25
G	Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	26	0	0	0	26	0
H	Doprava a skladovanie	10	1	0	0	10	1
J	Informácie a komunikácia	9	0	0	0	9	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	5	5	0	0	5	5
P	Vzdelávanie	32	28	0	0	32	28
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1193	982	0	0	1193	982
R	Umenie , zábava a rekreácie	39	10	0	0	39	10
S	Ostatné činnosti	21	19	0	0	21	19
	SPOLU	5088	1777	212	27	5300	1804

Tabuľka č. 1b

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2020 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
1	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	21	2	0	0	21	2
2	Lesníctvo a ťažba dreva	45	0	1	0	46	0
8	Iná ťažba a dobývanie	76	0	17	0	93	0
10	Výroba potravín	46	12	0	0	46	12
11	Výroba nápojov	105	17	0	0	105	17
13	Výroba textilu	62	49	39	25	101	74
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku, výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	8	2	0	0	8	2
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	157	10	33	1	190	11
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	179	38	5	0	184	38
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	54	3	13	0	67	3
24	Výroba a spracovanie kovov	61	0	5	0	66	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	163	4	10	0	173	4
28	Výroba strojov a zariadení i.n.	717	219	13	0	730	219
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov	1637	325	57	1	1694	326
31	Výroba nábytku	79	8	0	0	79	8
32	Iná výroba	105	18	0	0	105	18
38	Zber, spracúvanie a likvidácia, odpadov, recyklácia materiálov	0	0	1	0	1	0

42	Inžinierske stavby	20	0	18	0	38	0
43	Špecializované stavebné práce	218	25	0	0	218	25
45	Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	24	0	0	0	24	0
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	2	0	0	0	2	0
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	10	1	0	0	10	1
63	Informačné služby	9	0	0	0	9	0
71	Architektonické a inžinierske činnosti technické testovanie a analýzy	5	5	0	0	5	5
85	Vzdelávanie	32	28	0	0	32	28
86	Zdravotníctvo	1091	887	0	0	1091	887
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	102	95	0	0	102	95
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	33	10	0	0	33	10
93	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	6	0	0	0	6	0
96	Ostatné osobné služby	21	19	0	0	21	19
	SPOLU	5088	1777	212	27	5300	1804

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2020 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	59	46	0	0	59	46
Fyzická záťaž	1061	329	0	0	1061	329
Hluk	2684	408	139	26	2823	434
Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky	206	144	13	0	219	144
Chemické látky a zmesi	927	189	66	1	993	190
Ionizujúce žiarenie	152	74	0	0	152	74
Optické žiarenie	19	16	0	0	19	16
Psychická pracovná záťaž	972	796	0	0	972	796
Vibrácie	268	45	12	0	280	45
Záťaž teplom a chladom	1154	15	0	0	54	15

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2020 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí	6	6	0	0	6	6
	Tuberkulóza	53	40	0	0	53	40
Fyzická záťaž	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	817	233	0	0	817	233

	Dynamická záťaž	2	0	0	0	2	0
	Práca s bremenami	168	85	0	0	168	85
	Pracovná poloha	74	11	0	0	74	11
Hluk	Impulzový	1	0	0	0	1	0
	Premenný	2683	408	123	13	2806	421
	Ustálený	0	0	16	13	16	13
Ionizujúce žiarenie	V zdravotníctve	152	74	0	0	152	74
Optické žiarenie	Laser	19	16	0	0	19	16
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	972	796	0	0	972	796
Vibrácie	Miestne	71	29	0	0	71	29
	Prenášané na celé telo	4	0	0	0	4	0
	Prenášané na ruky	193	16	12	0	205	16
Záťaž teplom a chladom	Záťaž chladom	37	11	0	0	37	11
	Záťaž teplom	17	4	0	0	17	4

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2020 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)

Chemická látka (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	299	94	13	0	312	94
dermatotropné	30	1	16	0	46	1
dráždivé	402	229	15	0	417	229
chemické karcinogény	201	142	13	0	214	142
jedovaté - toxické	46	39	0	0	46	39
mutagény	153	105	13	0	166	105
pevné aerosóly	452	10	35	1	487	11
látky poškodzujúce reprodukciu	154	105	13	0	167	105
veľmi jedovaté – veľmi toxické	4	1	0	0	4	1
žieravé	48	38	0	0	48	38

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z. z.

V rámci činností na odbore môže konštatovať, že všetky firmy, ktoré majú práce zaradené do 3. a 4. kategórie rizikových prác majú zabezpečenú pre zdravotný dohľad PZS. Predkladané návrhy na vyhlásenie rizikových prác, posudky o riziku spolu s kategorizáciou prác v roku 2020 boli jednoznačne vypracované prostredníctvom PZS prípadne verejným zdravotníkom.

Kvalitu služieb poskytovaných prostredníctvom PZS je na patričnej úrovni, väčšina podkladov spĺňala požiadavky legislatívy a tie podklady, ktoré boli nedostačujúce, boli po konzultácii s nami doplnené prípadne prepracované. Tiež, pri výkone ŠZD v spoločnostiach sme zistili, že pracovníci PZS resp. verejní zdravotníci vykonávali (pokiaľ to dovoľovala pandemická situácia) odborné prednášky a školenia v rámci zdravia pri práci, práce s faktormi pracovného prostredia, poskytovania predlekárskej prvej pomoci.

Pracovníci PZS sa naďalej zúčastňovali šetrení chorôb z povolania na pracoviskách a odborne prispievali svojimi vypracovanými podkladmi, ktoré urýchlili vypracovanie hygienického prieskumu.

V roku 2020 sme nevykonali v rámci ŠZD žiadnu kontrolu plnenia povinností PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom, ako vyplynulo z pracovnej porady členov poradného zboru hlavnej odborníčky HH SR pre PPLaT.

Celkový počet subjektov, ktoré majú zabezpečený zdravotný dohľad vlastnými zamestnancami –tímom PZS v roku 2019 bol 4. Samostatne lekárom mal zabezpečený zdravotný dohľad 1 subjekt. Samostatne verejným zdravotníkom nemal zabezpečený zdravotný dohľad žiadny subjekt.

Zabezpečenie zdravotného dohľadu dodávateľským spôsobom – tímom PZS (viď. tab 13b) malo 274 subjektov. PZS dodávateľským spôsobom – lekárom nemal zabezpečený zdravotný dohľad žiadny subjekt. PZS dodávateľským spôsobom - verejným zdravotníkom malo zdravotný dohľad zabezpečených 58 subjektov.

V roku 2019 počet subjektov, ktoré nemajú vyhlásené RP a nezabezpečil vypracovanie dokumentov v spolupráci s PZS bolo 197. Jedná sa o subjekty, ktoré dozorujú a uvádzali do prevádzky iné oddelenia v rámci RÚVZ (HŽP, HP, EPID, HDM).

V subjektoch, kde sú vyhlásené RP sa nevyskytol ani jeden bez zabezpečeného zdravotného dohľadu.

V roku 2019 správny orgán neuložil žiadnu sankciu z dôvodu zabezpečenia PZS a činnosťou PZS.

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

Na RÚVZ so sídlom v Žiline bolo v roku 2020 doručených 36 žiadostí na prešetrovanie pracovných podmienok a spôsobu práce z dôvodu podozrenia na chorobu z povolania.

Z celkového počtu doručených žiadostí bola 1 žiadosť odstúpená Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (MDVaRR SR) nakoľko sa jednalo o zamestnanca, ktorý pracovnú činnosť vykonával pri výstavbe železničných tratí, dialníc a tunelov. Zostalo **35** žiadostí, **7** presúvame do roku 2021, **28 žiadostí je 25 DNJZ**, 1 vibrácie, 1 kožné ochorenia, 2 poškodenie sluchu.

Najčastejšie problémy v súvislosti s prešetrovaním ChzP ostávajú nezmenené:

Šetrenie chorôb z povolania prebiehalo za ochotnej spolupráce zamestnávateľov, chorých zamestnancov, prítomných PZS pracovníkov, prípadne verejných zdravotníkov. Po výzve zamestnávateľov o doplnenie informácií, tieto boli v najskoršom-možnom čase doručené, väčšinou boli vypracované za pomoci PZS alebo verejnými zdravotníkmi, prípadne za spolupráce bezpečnostných technikov. Pri šetrení ChzP sme niekedy zistili len drobné nedostatky, ktoré sa dali v najbližšom možnom čase odstrániť (napr. používanie správnych OOPP, spúšťanie nainštalovaných vetracích a odsávacích zariadení, rešpektovať zamestnávateľom a nami schválený pracovný postup a nemeniť ho svojvoľne a pod). V regióne Žilina je naďalej dominantný automobilový priemysel a stále prevažujú podozrenia na vznik choroby z povolania u činností vykonávaných na pracovných linkách, kde je vnútená pracovná poloha, monotónnosť práce, nadiktované tempo práce a nedostatok času na zotavenie.

5. Choroby z povolania

V roku 2020 naďalej prevažovali **ChzP - DNJZ**. V r. 2020 ochorenia z **DNJZ** boli prevažne v automobilovom priemysle – 8 x v spoločnosti Kia Motors Slovakia s.r.o., 3 x Adient Slovakia s.r.o., 4 x Mobis Slovakia s.r.o., 1 x ITECO spol. s r.o., 1 SZČO x Fagus SK s.r.o., 1 x Hyundai Transys Slovakia, s.r.o., 1 x PHA Slovakia s.r.o., 1 x ZŠ s MŠ Terchová, 1 x Výskumný ústav dopravný a.s. Žilina, 1 x Elektrovod Slovakia, s.r.o., 1 x FNŠP Žilina, 1 x Belt & Buckle, s.r.o., ochorenie z **vibrácií** bolo 1 x Roľnícke družstvo vo Višňovom, 1 x **kožné ochorenie** SUNGWO HITECH SLOVAKIA s.r.o., 1 x **ochorenie sluchu** KINEX BEARINGS, a.s.

Pri prešetrovaní prác a spôsobu výkonu práce u zamestnávateľov spoločností TuCON, s.r.o. a TUBAU s.r.o. sme žiadosti o prešetrenie na podozrenie choroby z povolania odstúpili na MDVaRR SR.

Ako už vyplýva z našich podkladov zo šetrenia ChzP naďalej druhými najčastejšie sa opakujúcim subjektom zameraným na výrobu automobilových komponentov bol Mobis Slovakia, s.r.o., ktorý vyrába nápravy, masky a pod.; Adient Slovakia, s.r.o., ktorého výroba je zameraná na výrobu automobilových sedadiel, stropných panelov a stredových konzol do automobilov.

Pri prešetrovaní ChzP a vypracovávaní hygienickej anamnézy v rámci ŠZD boli zamestnávatelia naďalej upozorňovaní na vykonávanie nápravných opatrení z dôvodu zníženia negatívnych vplyvov a zdravie zamestnancov. PZS alebo verejní zdravotníci nám vždy predkladali návrhy opatrení na zníženie negatívnych vplyvov z faktorov pracovného prostredia. Tiež boli naďalej vo výrobných prevádzkach zavádzané rotácie zamestnancov prevažne po 2 hodinách.

V niektorých firmách zamestnávatelia zaviedli relaxačné cvičenia prevažne horných končatín a súčasne boli poskytované ortézy na ruky.

Šetrenie CHZP sa vykonávalo v spolupráci s pracovníkmi PZS, VZ resp. BTS.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Celkom vydaných **rozhodnutí** len pre manipuláciu s v. tox. I. a tox.I. **0**

Z celkového počtu **rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky + schválenie prevádzkového poriadku** s chem. faktorom **27**

Z celkového počtu len **rozhodnutia na schválenie prevádzkových poriadkov** s chem. faktorom **10**

Rozhodnutia na manipuláciu s azbestom a schválenie prevádzkových poriadkov s chem. faktorom - azbest **62**

V roku 2020 bolo vykonaných **34 previerok**. Previerky boli zamerané na uvedenie priestorov do prevádzky (zároveň boli schvaľované prevádzkové poriadky pre manipuláciu s nebezpečnými chemickými látkami a zmesami).

Hodnotili sme úroveň vypracovania prevádzkových poriadkov, aby spĺňali požiadavky platnej legislatívy. Spoločnosti, v ktorých sa manipulovalo s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami, museli mať zodpovedného pracovníka, ktorý má platné osvedčenie pre manipuláciu s týmito látkami.

Počet vydaných osvedčení celkom v kraji ZA + mimo kraj ZA	35
Počet vydaných osvedčení <u>z praxe</u> v kraji ZA + mimo kraj ZA	30
Počet vydaných osvedčení <u>po vykonaní skúšky</u> kraji ZA + mimo kraj ZA	5

Počet vydaných osvedčení z regiónu Žilina + Bytča	15
Počet vydaných osvedčení z regiónu Čadca	5
Počet vydaných osvedčení z regiónu Martin	11
Počet vydaných osvedčení z regiónu Liptovský Mikuláš	2
Počet vydaných osvedčení z regiónu Dolný Kubín	0
Počet vydaných osvedčení v iných regiónoch	2
CELKOM	35

Bolo vykonaných 5 skúšok.

RÚVZ so sídlom v Žiline vydal **celkom 32 osvedčení.**

Pre **regióny v ZA kraji** bolo vydaných **26 osvedčení.**

Pre **regióny mimo ZA kraj** bolo vydaných **6.**

V rámci ŠZD sa kontrolovalo uskladnenie, manipulácia s chemickými faktormi a spôsob likvidácie obalov s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami. Nakladanie s nebezpečnými odpadmi bolo súčasťou rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky.

DDD činnosť v regióne Žilina a Bytča:

Počet oznámení zaslaných na RÚVZ	124
Počet prevádzok, v kt. sa činnosť vykonala	270

V našom regióne nebola v roku 2020 zaznamenaná žiadna mimoriadna situácia ani havária.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

V roku 2020 nadobudla platnosť **novela NV SR č. 235/2020 Z.z.** ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 356/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení neskorších predpisov. V roku 2020 **bolo vydaných 7** nových rozhodnutí na činnosti spojené s manipuláciou chemických karcinogénov a mutagénov.

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce 2019 - faktor pracovného prostredia – chemické karcinogény a mutagény						
3. kat		4. kat		spolu		subjekty
celkom	ženy	celkom	ženy	celkom	ženy	
206	144	13	0	219	144	FNSP Žilina a.s. Doprastav a.s. SUNGWOO HITECH Slovakia s.r.o. Domenica spol s r.o. K + M spol. s r.o. FINES a.s.

Azbest: - v roku 2020 požiadalo **62** subjektov RÚVZ so sídlom v Žiline o súhlas na odstraňovanie materiálov zo stavieb, ktoré obsahujú azbest. V roku boli prešetrené **2** podnety:

1. opodstatnený – likvidácia odpadového materiálu obsahujúceho azbest v obci Teplička nad Váhom. Jednalo sa o tzv. divokú skládku na neznámom pozemku s neznámym účastníkom konania. Podnet bol poslaný na doriešenie starostovi obecného úradu Teplička nad Váhom a skládka bola odborne zlikvidovaná.

2. opodstatnený – jednalo sa o odpadu z azbestu pri rekonštrukcii bytových jednotiek v Žiline na Komenského ulici. Podnet bol prešetrovaný za spolupráce Policajného zboru Žilina. Demontáž bytovej jednotky vykonávala stavebná spoločnosť, ktorá nemala na likvidáciu materiálov obsahujúcich azbest oprávnenie. Účastníkovi konania stavebnej firme bola uložená pokuta vo výške 2000 Eur.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

V roku 2020 bolo posúdených **192** odborných stanovísk. Početnú časť **odborných stanovísk** tvorili stanoviská k projektovým dokumentáciám, posudzovanie potrebné k integrovanému povoleniu, stanoviská k zmene navrhovanej činnosti a zhodnotenia protokolov z objektivizácie faktormi pracovného prostredia.

Počet zamestnancov so ZPS na kontrolovaných CHP v roku 2020 bolo **21**, z toho **11** mužov a **10** žien, t.j. bolo vydaných **21 stanovísk**. U pracovníkov so ZPS prevládali diagnózy: s poškodením podpornopohybového systému a práca so sníženou schopnosťou duševne chorých. V rámci previerok bola hodnotená vhodnosť pracovného prostredia a pracovná činnosť.

V rámci **iných činností** v roku 2020 zamestnanci PPL pri RÚVZ so sídlom v Žiline vykonali 7 odberov vzoriek vôd.

V roku 2020 odbor PPL neriešil žiadnu sťažnosť.

V r. 2020 bolo na RÚVZ so sídlom v Žiline odbor PPL doručených **33 podnetov**:

- **opodstatnených: 13**
- **neopodstatnených: 17**
- **odstúpených: 1 podnet**
- **v šetrení: 3**

Pri prešetrovaní podnetov sme mali situácie, kedy v jednom podnete bolo viac bodov na prešetrenie a nie všetky boli z hľadiska miestnej alebo vecnej príslušnosti oprávnený riešiť RÚVZ. Na základe uvedeného sme podnet prešetrili len v bodoch v rámci našich kompetencií a v prešetrovaných bodoch sme sa vyjadrili, či bol podnet opodstatnený. Ostatné body podnetu sme odstúpili na prešetrenie miestne a vecne príslušnému správneému orgánu. V niektorých prípadoch na jeden podnet sa odpovedalo viacerými listami, lebo situácia si vyžadovala aj ďalšie následné šetrenie, prípadne sťažovateľ písal ďalšie podnety k tomu istému pôvodnému podnetu. Vždy sme to považovali však za jeden podnet.

Aj v roku 2020 sme šetrili podnety, z ktorých niektoré uvádzame:

- 1/ **Forest progress, s.r.o., Bytča** – predmetom podnetu bol hluk z prevádzky - podnet podala fyzická osoba občan, spoločnosť je zameraná na drevovýrobu, výrobu masívnych a Eko panelov. Podnet bol opodstatnený.
- 2/ **ITW Slovakia, s.r.o., Bytča** – predmetom podnetu boli zanedbané zariadenia pre osobnú hygienu na pracovisku. Podnet podali zamestnanci spoločnosti. Podnet bol opodstatnený.
- 3/ **Drevostavby Beskydy, s.r.o., Žilina, sídlo prevádzky Ovčiarsko** – predmetom podnetu bol celodenný hluk reťazových píl. Spoločnosť je zameraná na výrobu zrubových domov. Podnet bol opodstatnený.
- 4/ **HYUNDAY Slovakia, s.r.o., Žilina** – predmetom podnetu boli nevyhovujúce pracovné podmienky. Spoločnosť je zameraná svojou činnosťou na výrobu automobilových súčiastok a doplnkov. Podnet podala zamestnankyňa a bol opodstatnený.
- 5/ **Ing. Miloš Horvát, HORVÁT klimatizácia a vetranie, Žilina** – podnet bol podaný na nezákonné vydanie lekárskeho posudku pre zamestnanca, ktorý simuloval svoj zdravotný stav. Podnet bol neopodstatnený.
- 6/ **Baumit, s.r.o., Lietavská Lúčka** – podnet bol opakovane podaný na nadmerný hluk a vibrácie do životného prostredia. Vzhľadom na pandemickú situáciu sa šetrenie podnetu prolongovalo, nakoniec bol klasifikovaný ako opodstatnený.
- 7/ **Zdenko Vysoký, areál RD Višňové** – podnet bol podaný na činnosť drevárskej prevádzky, ktorá sídli v areáli RD Višňové a nový majitelia neskôr postaveného rodinného domu si sťažujú na hluk z prevádzky. Po vykonaných opatreniach a objektivizácii imisii hluku do životného prostredia považujeme podnet za neopodstatnený.
- 8/ **Prevádzka pily Jaroslav Gerčic, Hvozdnica** – podnet bol podaný na nadmerný prach a hluk z prevádzky. Jedná sa o opakovaný podnet a bol klasifikovaný ako opodstatnený. Následne prevádzka bola pozastavená až do odstránenia nedostatkov.

Podaných a prešetrených bolo **9 podnetov** v súvislosti s **COVID – 19**. Podnety podávali prevažne vlastní zamestnanci spoločností ako: Kia Motors Slovakia s.r.o., Mobis Slovakia s.r.o., Glovis Slovakia s.r.o., Polyfunkčný dom Žilina, SAD Žilina, a.s., SUNGWOO HITECH Slovakia s.r.o., AUTOCENTRUM AAA Auto a.s., Autoumyvárky Žilina. Podnety boli podané na nedodržovanie opatrení a nariadení hlavného hygienika SR ÚVZ SR Bratislava. Jednalo sa o nenosenie rúšok na pracoviskách, nedostatočná hygiena na pracoviskách, nútenie zo strany zamestnávateľov, aby pracovali aj pozitívny zamestnanci na COVID. Z 9 podnetov bol len **1 opodstatnený** (SAD Žilina, a.s.), **8 bolo neopodstatnených**.

9. Podpora zdravia pri práci

V rámci výkonu ŠZD bolo v roku 2020 vykonaných cca **3300** konzultácií s ohľadom na podporu a ochranu zdravia pri práci, individuálnych poradenstiev bolo 3114 (vrátane telefonických a elektronických rád) a skupinových poradenstiev bolo 15. Konzultácie boli vykonávané počas kontrol a previerok v rámci ŠZD, ale aj ústnou či písomnou formou. Previerky boli zamerané na pracovné prostredie, pracovnú činnosť, absolvovanie LPPU zamestnancov, dodržiavanie bezpečnostných a zdravotných zásad pri práci, či spĺňajú zamestnanci odbornú spôsobilosť pre danú činnosť, či absolvovali povinnú akreditovanú odbornú prípravu a pod. Naďalej sme sledovali činnosti, ktoré vykonávajú SZČO, do akej miery majú vypracovaný posudok o riziku a kategorizáciu prác, resp. ako majú s inými spoločnosťami uzatvorené dohody a kto je zodpovedný za pracovné prostredie, poskytovanie OOPP, zabezpečenie zdravotného dohľadu. Naďalej usmerňujeme zamestnávateľov na dôsledky vplyvu práce na zdravie zamestnancov, s dôrazom na vznik choroby z povolania.

Pri výkone ŠZD u zamestnávateľov boli kontrolované výstupy hodnotení a podklady, ktoré vypracovali PZS. Sledovali sme posudky o riziku a kategorizáciu prác.

10.Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Odborné prednášky:

- epidemiologicky závažná činnosť (11 x)
- akreditovaná odborná príprava s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami (7 x)
- akreditované školenie bezpečnostných technikov – 7 prednášky
- špecializačné štúdium – zdravie pri práci – 42 hodín

Besedy so žiakmi ZŠ, SŠ

Zdravý životný štýl a civilizačné ochorenia – prednášky na gymnáziách (6 x),

11.Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci

Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Bratislava, Terminál Horný Hričov:

Dňa 17.06. 2019 v čase 09,30 hod. vykonali odborné zamestnankyne Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (ďalej RÚVZ) so sídlom v Žiline v rámci štátneho zdravotného dozoru podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obhliadku v právnom subjekte Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Vlčie hrdlo 1,

824 12 Bratislava, prevádzka Terminál Horný Hričov, IČO: 36 366 862. Uvedená kontrola bola vykonaná na základe koordinačnej porady orgánov štátnej správy pre vykonanie kontroly v menovanom právnom subjekte. Koordináčnej porady konanej dňa 07.06. 2019 v čase 09,00 hod. sa zúčastnili aj zástupcovia RÚVZ so sídlom v Žiline.

Právny subjekt **Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, prevádzka Terminál Horný Hričov, IČO: 36 366 862** má vydané kladné rozhodnutie na uviedenie priestorov do prevádzky, na schválenie prevádzkového poriadku pre prácu s chemickými faktormi a na nakladanie s nebezpečnými odpadmi podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozhodnutie vydal RÚVZ so sídlom v Žiline, A/2011/00058/PPL/Kr, zo dňa 02.02.2011. V súčasnosti sa prevádzka Terminál Horný Hričov využíva na skladovanie a ochranu tovaru Správy štátnych hmotných rezerv - príjem, skladovanie a expedícia motorovej nafty a leteckého petroleja.

V priestoroch právneho subjektu Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, prevádzka Terminál Horný Hričov vykonávajú pracovnú činnosť zamestnanci právnych subjektov:

- SLOVNAFT, a.s. Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava – 4 zamestnanci, z toho 1 žena.

- PETROLSERVIS SK, spol. s r.o., Vinohradská 1357, 92001 Hlohovec – pracovníci na pracovných pozíciách hasiči, obsluha technologických zariadení, údržba.

Agentúra S+L s.r.o., Hlboká 6441/26, 91701 Trnava - pracovníci strážnej služby.

Prevádzka Terminál Horný Hričov je napojená na **vlastný vodný zdroj** – studňu.

- Starostlivosť o vodný zdroj (úprava vody) je zabezpečená dodávateľsky.

Protokoly o kvalite vody - „Protokol o skúške č.: 19/04311, Protokol o skúške č.: 19/04066, Protokol o skúške č.: 19/04522“ zo dňa odberu 06.03. 2019 boli predložené v čase kontroly. Kópie protokolov sú súčasťou spisu na RÚVZ so sídlom v Žiline.

Prevádzkovateľ zabezpečuje vykonanie rozboru pitnej vody akreditovanou spoločnosťou.

Prevádzkovateľ je povinný naďalej vykonávať kontrolu kvality používanej pitnej vody. Rozsah rozborov a počet odberov vzoriek pitnej vody je prevádzkovateľ povinný vykonávať podľa Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou (ďalej len Vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z. z.).

O odbere a rozbere kvality vody z vlastného vodného zdroja je potrebné viesť evidenciu.

- Nakoľko zodpovedný pracovník „vodohospodár“ (pracovník vykonávajúci epidemiologicky závažnú činnosť), ktorý obsluhuje zariadenie na úpravu pitnej vody (chlórovanie) musí byť zdravotne a odborne spôsobilý na výkon práce podľa NV SR č. 337/2006 Z. z. o podrobnostiach a prevencii a kontrole prenosných ochorení bol v čase kontroly prihlásený na školenie, ktorého sa mal zúčastniť v mesiaci jún 2019. Následne daný zamestnanec absolvuje skúšku na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti, ktorá má byť v mesiaci september 2019.

Posledný schválený **prevádzkový poriadok pre prácu s chemickými faktormi** je z r. 2011, ktorý vypracoval p. Miroslav Hamárik – technik BOZP. Súčasťou schváleného

prevádzkového poriadku je posudok o riziku vypracovaný pracovnou zdravotnou službou ProCare. PZS ProCare vypracovala pre Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, prevádzka Terminál Horný Hričov, IČO: 36 366 862 posúdenie rizika expozície nebezpečným chemickým faktorom a následne kategorizáciu prác zo zdravotného hľadiska. Súčasťou uvedeného posúdenia je aj meranie pracovného ovzdušia z r. 2016. V súčasnom posudku o riziku (predložnom pri kontrole) sú rozdiely oproti pôvodnému schválenému prevádzkovému poriadku. RÚVZ so sídlom v Žiline zaslal dňa 27.8.2019 a.s. Zväz pre skladovanie zásob, Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava výzvu na predloženie návrhu na zmenu prevádzkového poriadku pre prácu s chemickými faktormi na schválenie.

Pri obhliadke pracoviska Terminál Horný Hričov, IČO: 36 366 862 vykonanej dňa 27.06.2018 podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov boli zistené v menovanom právnom subjekte nedostatky, ktoré sú t.č. stále v riešení.

Messer Tatragas, spol. s r.o., Chalúpkova 9, 819 44 Bratislava, prevádzka: Odbytový sklad Žilina – Mojšová Lúčka:

Dňa 07.06.2019 vykonali odborní zamestnanci RÚVZ so sídlom v Žiline v rámci ŠZD obhliadku v subjekte ***Messer Tatragas, spol. s r.o., Chalúpkova 9, 819 44 Bratislava, prevádzka: Odbytový sklad Žilina – Mojšová Lúčka.*** Kontrola bola vykonaná na základe koordinačnej porady orgánov štátnej správy pre vykonanie kontroly o prevencii závažných priemyselných havárií v uvedenom subjekte. Porada sa konala dňa 29.05. 2019 o 9,00 hod. v prevádzke Odbytový sklad v Mojšovej Lúčke. Odbytový sklad sa nachádza v jestvujúcom areáli v Mojšovej Lúčke. Vykonáva sa tu iba príjem a výdaj plynových fliaš a ich triedenie.

RÚVZ so sídlom v Žiline vydal pre subjekt: ***Messer Tatragas, spol. s.r.o., Chalúpková 9, 819 44 Bratislava, pre prevádzku: Odbytový sklad Žilina – Mojšová Lúčka, 026 01 Žilina,*** rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky:

- Číslo: A/2008/01649/PPL, zo dňa 09.05.2008

- Číslo: A/2013/02552/PPL/Kr, zo dňa 08.08.2013.

Nakoľko sa v prevádzke ***Messer Tatragas, spol. s r.o., Odbytový sklad Žilina – Mojšová Lúčka*** pracuje s látkami, ktoré sú klasifikované ako toxické, na pracovisku sú odborne spôsobilé osoby pre prácu s toxickými látkami a prípravkami, ktoré majú vydané platné osvedčenie pre prácu s toxickými látkami a prípravkami.

K vydaným osvedčeniam na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a veľmi toxickými látkami a zmesami neboli predložené osvedčenia o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania - „Aktualizačná odborná príprava na overenie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami“.

Nedostatky zistené v rámci ŠZD v prevádzke: ***Odbytový sklad Žilina – Mojšová Lúčka, 026 01 Žilina,*** v subjekte ***Messer Tatragas, spol. s.r.o., Chalúpková 9, 819 44 Bratislava,*** budú v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov doriešené v rámci kompetencií RÚVZ so sídlom v Žiline. RÚVZ so sídlom v Žiline stanovil termín na ich odstránenie, uvedený v písomnej zápisnici. Spoločnosť následne doručila na RÚVZ so sídlom v Žiline požadované doklady.

12. Personalistika

V r. 2020 od januára do konca 01.09.2020 vykonávalo prácu na odbore PPL 5 pracovníčok. Od 01.09. do 30.11.2020 prišla 1 pracovníčka z dlhodobej PN (celkom bolo 6 pracovníčok) a od 01.12.2020 je na odbore evidovaných 5 (1 pracovníčka prestúpila pracovať na RÚVZ so sídlom v Čadci). Pracovníčky na odbore PPL intenzívne sa podieľajú aj na prácach v rámci odboru epidemiológie.

13. Tabuľky č. 1-15

Tabuľka č. 1a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celko m	žien	celko m	žien	celko m	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	52	2	1	0	53	2
B	Ťažba a dobývanie	74	0	17	0	91	0
C	Priemyselná výroba	3379	727	171	30	3550	757
E	Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovanie odpadov	6	0	1	0	7	0
F	Stavebníctvo	238	25	18	0	256	25
G	Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	26	0	0	0	26	0
H	Doprava a skladovanie	69	27	0	0	69	27
J	Informácie a komunikácia	9	0	0	0	9	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	5	5	0	0	5	5
P	Vzdelávanie	32	28	0	0	32	28
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1193	982	0	0	1193	982
R	Umenie , zábava a rekreácie	39	10	0	0	39	10
S	Ostatné činnosti	15	15	0	0	15	15
	SPOLU	5137	1821	208	30	5345	1851

Tabuľka č. 1b

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
1	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	7	2	0	0	7	2
2	Lesníctvo a ťažba dreva	45	0	1	0	46	0
8	Iná ťažba a dobývanie	74	0	17	0	91	0
10	Výroba potravín	46	12	0	0	46	12
11	Výroba nápojov	105	17	0	0	105	17
13	Výroba textilu	59	47	45	28	104	75
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku, výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	8	2	0	0	8	2
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	157	10	33	1	190	11
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	177	38	5	0	182	38
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	54	3	13	0	67	3
24	Výroba a spracovanie kovov	66	0	0	0	66	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	147	4	5	0	152	4
28	Výroba strojov a zariadení i.n.	717	219	13	0	730	219
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov	1659	349	57	1	1716	350
31	Výroba nábytku	79	8	0	0	79	8
32	Iná výroba	105	18	0	0	105	18
38	Zber, spracúvanie a likvidácia,	6	0	1	0	7	0

	odpadov, recyklácia materiálov						
42	Inžinierske stavby	20	0	18	0	38	0
43	Špecializované stavebné práce	218	25	0	0	218	25
45	Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	24	0	0	0	24	0
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	2	0	0	0	2	0
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	69	27	0	0	69	27
63	Informačné služby	9	0	0	0	9	0
71	Architektonické a inžinierske činnosti technické testovanie a analýzy	5	5	0	0	5	5
85	Vzdelávanie	32	28	0	0	32	28
86	Zdravotníctvo	1091	887	0	0	1091	887
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	102	95	0	0	102	95
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	33	10	0	0	33	10
93	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	6	0	0	0	6	0
96	Ostatné osobné služby	15	15	0	0	15	15
	SPOLU	5137	1821	208	30	5345	1851

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	59	46	0	0	59	46
Fyzická záťaž	1050	320	0	0	1050	320
Hluk	2653	430	145	29	2798	459
Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky	205	144	13	0	218	144
Chemické látky a zmesi	924	195	56	1	980	196
Ionizujúce žiarenie	125	74	0	0	125	74
Optické žiarenie	19	16	0	0	19	16
Psychická pracovná záťaž	972	796	0	0	972	796
Vibrácie	2668	45	12	0	2680	45
Záťaž teplom a chladom	113	41	0	0	113	41

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov							
		3. kategória		4. kategória		spolu			
		1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí			6	6	0	0	6	6
	Tuberkulóza			53	40	0	0	53	40
Fyzická záťaž	Pracovná poloha			74	11	0	0	74	11
	Dynamická záťaž			2	0	0	0	2	0
	Práca s bremenami			156	75	0	0	156	75
	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie			818	234	0	0	818	234
Hluk	Impulzový			1	0	0	0	1	0
	Premenný			2652	430	122	10	2774	440
	Ustálený			0	0	23	19	23	19
Ionizujúce žiarenie	V zdravotníctve			152	74	0	0	152	74
Optické žiarenie	Laser			19	16	0	0	152	74
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž			972	796	0	0	972	796
Vibrácie	Prenášané na ruky			193	16	12	0	205	16
	Miestne			74	29	0	0	71	29
	Prenášané na celé telo			4	0	0	0	4	0
Záťaž teplom	Záťaž teplom			17	4	0	0	17	4

a chladom							
	Závaž chladom	96	37	0	0	96	37

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)

Chemická látka (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	298	94	13	0	311	94
dermatotropné	30	1	16	0	46	1
dráždivé	402	229	15	0	417	229
chemické karcinogény	200	142	13	0	213	142
jedovaté - toxické	45	39	0	0	45	39
mutagény	152	105	13	0	165	105
pevné aerosóly	453	16	25	1	478	17
látky poškodzujúce reprodukciu	153	105	13	0	166	105
veľmi jedovaté – veľmi toxické	3	1	0	0	3	1
žieravé	47	38	0	0	47	38

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
• Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
IX. o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	110		

X. o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	155		
XI. o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	-		
XII. o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	1		
XIII. o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	11		
XIV. o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	54		
XV. o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	36		
XVI. o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	-		
XVII. ostatné			
S p o l u:	367		
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	0		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		
E. Záväzné stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			

•k územným plánom a k návrhom na územné konanie	15		
•k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	34		
•k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0		

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	142
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	-
Šetrenie petícií	-
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	15
Odborné stanoviská (expertízy)	123
Konzultácie	3210
Poradenstvo - individuálne	2 825
- skupinové	10
Iné činnosti – odbery vzoriek vôd, odber biologického materiálu	17 (8x voda; 9x BM)

Tabuľka č.4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
Žilina	15	17	32	0

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom – RÚVZ Žilina					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	Azbest	K 1A	88	0	22
2.	Práca s cytostatikami	proces s rizikom chemickej karcinogenity	137	106	1
3	Práca s expozíciou prachu z tvrdého dreva	proces s rizikom chemickej karcinogenity	6	0	1
4	benzo(a)pyrén	K 1B; M 1B	33	27	2
5	formaldehyd	K 1B	43	38	1
6	benzíny	K 1B; M 1B	15	7	1
7	sadze	K 2	1	0	1
8	agrochemikálie	K 2	2	1	1
9	toluén-2,4-diizokyanát	K	1	0	1
10	fenol	M 2	6	4	1

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	54 (60 začatie aj ukončenie)
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	54

Tabuľka č. 6

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	-	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 50 zákona č. 355/2007 Z. z.)	4	6 750 eur
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Trestné oznámenie	-	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Zvýšenie poisťného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	-	-

Komentár k tabuľke č.6:

- RÚVZ so sídlom v Žiline vydal:

- 4 rozhodnutia o uložení pokuty za iný správny delikt podľa § 57 ods. 50 zákona č. 355/2007 Z. z. v nasledovných spoločnostiach:

SUNGWOO HITECH Slovakia, s.r.o. - za neuvedenie priestorov do prevádzky "HALA C, nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika a vypracovanie posudku o riziku.

- sankcia udelená vo výške 750 eur

(zaplatená)

Zdenko Vysoký, Ďurčiná - za neuvedenie priestorov do prevádzky "píla Višňové"

- sankcia udelená vo výške 300 eur

(zaplatená)

Miroslav Mlích – M – SERVIS, s.r.o., Kysucké Nové Mesto:

- za nezabezpečenie opatrení, ktoré znížia expozíciu zamestnancov a obyvateľov fyzikálnym, chemickým, biologickým a iným faktom práce a pracovného prostredia na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň, najmenej však na úroveň limitov ustanovených osobitnými predpismi

- za nesplnenie oznamovacej povinnosti pred začatím odstraňovania azbestocementového materiálu
- za nezabezpečenie technických, organizačných alebo iných opatrení na ochranu zdravia zamestnancov pri práci s azbestom
- za nedodržanie schválených pracovných alebo technologických postupov a schváleného prevádzkového poriadku
 - sankcia udelená vo výške 5 500 eur (nezaplatená)
 - splátkový kalendár 1 100 eur/mesiac

Jaroslav Gerčic, Hvozdnicá - za neuvedenie priestorov do prevádzky "píla", nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika

- sankcia udelená vo výške 200 eur
(zaplatená)

Tabuľka č. 7

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu) ¹	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu) ²	Kontrolné listy (aké, koľko)	Zistené nedostatky (aké, koľko)	Uložené opatrenia (aké, koľko)	Poznámky (napr. vykonané úpravy prac. podmienok na pracovisku a pod.)
	rozhodnutí	stanovísk							
Žilina	0	36	36	36	41	P-36	-	-	-

Vysvetlivky:

CHP – chránené pracoviská

ZP – zdravotne postihnutie

Kontrolné listy:

A - azbest, B - biologické faktory, C – chemické faktory, H – hluk, K – karcinogénne a mutagénne faktory, N – neionizujúce žiarenie, P – psychická pracovná záťaž, R – bremená, V – vibrácie, Z – zobrazovacie jednotky

Tabuľka č. 8

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Žilina	-	-	14	14	14	-	28	-	-	14

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Tabuľka č. 9

Prehľad o počte podnikateľských subjektov kontrolovaných v r. 2018

<i>Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov</i>						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	-	43	1	-	-	44
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR	-	148	7	-	-	155
FO – slobodné povolanie	-	3	-	-	-	3
FO – poľnohospodárska výroba	-	5	-	-	-	5
Fyzické osoby spolu	-	199	8	-	-	207
Verejná obchodná spoločnosť	-	2	-	-	-	2
Spoločnosť s ručením obmedzeným	-	359	202	58	22	641
Komanditná spoločnosť	-	-	1	-	-	1
Nadácia	-	1	-	-	-	1
Nezisková organizácia	-	4	1	-	-	5
Akciová spoločnosť	-	14	34	27	14	89
Družstvo	-	1	2	1	1	5
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	-	1	-	-	-	1
Štátny podnik	-	1	5	4	2	12
Národná banka Slovenska	-	-	-	-	-	-
Banka – štátny peňažný ústav	-	-	-	-	-	-
Rozpočtová organizácia	-	-	2	7	1	10
Príspevková organizácia	-	2	2	-	3	7
Obecný podnik	-	1	-	-	-	1

Fondy	-	-	-	-	-	-
Verejnoprávna inštitúcia	-	-	-	-	-	-
Zahraničná osoba	-	-	-	-	-	-
Sociálna a zdravotné poisťovne	-	-	-	-	-	-
Odštepny závod	-	-	-	-	-	-
Združenie (zväz, spolok)	-	7	2	1	-	10
Politická strana, hnutie	-	-	-	-	-	-
Cirkevná organizácia	-	-	1	-	-	1
Organizačná jednotka združenia	-	2	2	1	-	5
Komora (s výnimkou profesných komôr)	-	-	-	-	-	-
Záujmové združenie právnických osôb	-	-	-	-	-	-
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	-	9	10	1	-	20
Krajský a obvodný úrad	-	-	-	1	-	1
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)	-	-	2	2	-	4
Právnické osoby spolu		404	266	103	43	816
Spolu:		603	274	103	43	1023

Tabuľka č. 10

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania					
Počet preš.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X
1	28 – 3	Iné poškodenia z vibrácií a kombinované poškodenie z vibrácií	LESY SR š.p.	pracovník manipulácie s drevom	S
2	29	Choroba z DNJZ, choroba z vibrácií-ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Mobis Slovakia, s.r.o.	robotník	N

3	29	Choroba z DNJZ, choroba z vibrácií-ochorenie kostí,kĺbov, šliach a nervov končatín	Adient Slovakia, s.r.o.	operátor výroby – interiéry	S
4	29	Choroba z DNJZ, choroba z vibrácií-ochorenie kostí,kĺbov, šliach a nervov končatín	SynthoTec Slovakia, s.r.o.	balič vo výrobe	N
5	29	Choroba z DNJZ-ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	COOP Jednota, spotrebné družstvo	Inventúrnik	S
6	29 – 1	Choroby mazových väčkov zo stále trvajúceho lokálneho tlaku	Adient Slovakia, s.r.o.	operátor výroby – interiéry	S
7	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Swietelsky-Slovakia, s.r.o.	strojník stavebných strojov	S
8	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	EDYMAX Flexibility, sr.o. – CARMEL Auto, s.r.o.	operátor výroby	N
9	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Mobis Slovakia, s.r.o.	skladník	N
10	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Mobis Slovakia s.r.o.	robotník/work er	S
11	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Ingeo ENVILAB s.r.o., Žilina	laborant	S
12	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Adient Slovakia, s.r.o., Žilina	operátor pri výrobe sedačiek do automobilov	S
13	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	SZČO	kadernička	S
14	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Kia Motors Slovakia s.r.o.	montážny pracovník (operátor)	S
15	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Fagus SK, s.r.o., Hliník nad Váhom	pracovník vo výrobe kontajnerových modulov	S
16	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Mobis Slovakia s.r.o.	robotník/work er	N

17	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Kia Motors Slovakia s.r.o.	montážny pracovník	N
18	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Kia Motors Slovakia s.r.o.	montážny pracovník	N
19	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Kia Motors Slovakia s.r.o.	montážny pracovník	S
20	29-2	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	SynthoTec Slovakia, s.r.o., Žilina	balič vo výrobe	N
21	29-2 29-4	Choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia Choroby periférnych nervov	Kia Motors Slovakia s.r.o.	nastavovač automobilových motorov - operátor	N
22	29-4	Choroby periférnych nervov	Kia Motors Slovakia, s.r.o.	montážny pracovník (operátor)	S
23	29-4	Choroby periférnych nervov	Kia Motors Slovakia, s.r.o.	montážny pracovník	N
24	29-4	Choroby periférnych nervov	Kia Motors Slovakia, s.r.o.	kvalitár, kontrolór	N

Záver prešetrenia:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude došetrené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrenie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.). Pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom).

Tabuľka č. 11

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť						
Prednášky		Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)	Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraniché pracovné a študijné cesty (počet)	Špecializované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)						
16		10		1	-	4

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Odborné prednášky:

- epidemiologicky závažná činnosť (7 x)
- akreditovaná odborná príprava s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami (4 x)
- akreditované školenie bezpečnostných technikov – 4 prednášky
- štúdium MPH – verejné zdravotníctvo – 10 hodín
- Prievidza – seminár organizovaný v rámci kampane EU – OSHA – "Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky" – aktívna účasť

Besedy so žiakmi ZŠ, SŠ

- Zdravý životný štýl a civilizačné ochorenia – prednášky na gymnáziách (3x), základná škola (1x)

Tabuľka č.12

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné	141	310	807
Biologický materiál	13	38	210
Genetická toxikológia	0	0	0
Hluk	424	3246	4114
Vibrácie	0	0	0
Optické žiarenie ²⁾	0	0	0
Elektromagnetické pole	0	0	0
Mikroklimatické podmienky	32	130	414
Ionizujúce žiarenie	0	0	0
S p o l u :	610	3724	5545

Vysvetlivky:

- 1) chemické faktory, prach
- 2) lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

Tabuľka č. 13a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
Žilina	4	31	-	1	2	-	-
S p o l u	4	31	-	1	2	-	-

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4, **) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 13b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
Žilina	274	6107	828	-	-	58	414
S p o l u	274	6107	828	-	-	58	414

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 13c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov v	z toho v kategórii 3 a 4
Žilina	198	465	1	443	21
S p o l u	198	465	1	443	21

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 13d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviest' odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
Žilina	SUNGWOO HITECH Slovakia, s.r.o., Žilina	§ 57 ods. 22 písm. b)	nezabezpečenie posúdenia zdravotného rizika a vypracovania posudku o riziku s kategorizáciou prác	750
	Jaroslav Gerčic, Hvozdnica	§ 57 ods. 22 písm. b)	nezabezpečenie posúdenia zdravotného rizika a vypracovania posudku o riziku s kategorizáciou prác	200

Tabuľka č. 13e

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
Žilina	-	-	-	-

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách*		
Kraj	Počet	Organizácia (podnik)
Žilinský	1	Fakultná nemocnica s poliklinikou Žilina, a.s.

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Preverka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu	Počet uložených opatrení
Žilinský	Žilina	Zväz pre skladovanie zásob, a.s., Terminál Horný Hričov	B	1
		Messer Tatragas, spol. s r.o., Bratislava, Odbytový sklad Žilina – Mojšová Lúčka	A	1

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods.4 písm. a) zákona č.355/2007 Z. z.)	8	
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	11	
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	54	

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi. V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejnú zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a	98/192 prevádzok

právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

V komentári uvedte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	§57 ods.22 písm. a) §57 ods.29 písm. i) §57 ods.29 písm. j) §57 ods.29 písm. e)	1	5500 eur
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	-	-
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010	-	-

č. 67/2010 Z. z.	Z. z.		
------------------	-------	--	--

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	-

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva k 31.12.							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
0	3	1	1	0	0	0	5

VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Bc., Mgr.)

VŠ iní – odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru (podľa NV SR č. 296/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov)

DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie

AHE – asistenti hygieny a epidemiológie

SŠ zdrav. – zdravotnícki laboranti, sestry

SŠ ostatní – chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

Komentár: V r. 2019 od januára do júla vykonávalo prácu na odbore PPL 5 pracovníčok. Od augusta je 1 pracovníčka na dlhodobej PN, pričom PN stále trvá. Od decembra nastúpila na oddelenie nová pracovníčka.

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V ŽILINE**

V Ý R O Č N Á S P R Á V A O Č I N N O S T I
Odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane
Poradenského centra ochrany a podpory zdravia
RÚVZ ŽILINA
ROK 2020

Spracovala:

PhDr. Alena Fialová, MUDr. Palenicová Mária

Odbor podpory zdravia

a výchovy k zdraviu

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Odbor podpory zdravia a výchovy k zdraviu (OPZ) je samostatné oddelenie začlenené pod úsek riaditeľa RÚVZ. Je tvorené dvoma pracovnými úsekmi - výchova ku zdraviu (OVZ), kde sú úlohy zamerané hlavne na intervenčné aktivity v rámci zdravotno-výchovných činností a poradenské centrum ochrany a podpory zdravia (PCZ), ktorého základnou činnosťou je monitorovanie rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení a poskytovanie odborného poradenstva širokej verejnosti v otázkach zdravej výživy, zdravého životného štýlu, pohybovej aktivity a prevencie tabakových závislostí.

b. Personálne obsadenie odboru

V roku 2020 pracovali na OPZ dvaja zamestnanci - doktorka medicíny (0,2 úväzok) a doktorka ošetrovateľstva.

Konkrétne:

2. 1 doktorka medicíny - atest. v odbore verejné zdravotníctvo (r. 2009). Na oddelení podpory zdravia pracuje na 0,2 úväzok a je trvalo zaradená na oddelení fyziológie výživy.
3. 1 doktorka ošetrovateľstva pracuje na oddelení na plný úväzok

Pre kvalitné a komplexné plnenie pracovných úloh na oboch odborných úsekoch a realizáciu viacerých zdravotno-výchovných projektov je personálne obsadenie nedostatočné. Prevádzku OPZ organizačne i pracovne zabezpečuje 1 osoba na plný úväzok - doktorka ošetrovateľstva.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníci OPZ sa zúčastnili nasledovných odborných a vzdelávacích aktivít:

Jún:

- XVIII. videokonferencia k prieskumu M-POHL HLS19 – 2 zamestnanci
- XIX. zasadnutie pracovnej skupiny pre poradne zdravia

Október:

- online seminár Alkohol a ženy – 2 zamestnanci

Účasť na vzdelávacích akciách bola výrazne ovplyvnená epidemiologickou situáciou v SR Covid-19.

C. Rozbor činnosti

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu v SR boli pracovníci od marca 2020 preradení na Oddelenie epidemiológie, kde pomáhali s telefonickou infolinkou, kontaktovaním pozitívnych osôb, vyhľadávaním kontaktov, tvorbou a odosielaním karanténnych opatrení,

realizáciou antigénového testovania v MOM, prácou v epis systéme a pod. Za obdobie od marca pracovníci vybavili cca 5858 telefonátov.

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

V roku 2020 v rámci personálnych a technických možností zamestnanci plnili viaceré programy, projekty a špecializované činnosti, ktoré boli vyhlásené ÚVZ SR.

Ťažiskom úloh OPZ Žilina je NPPZ. Plnenie úloh smeruje najmä na oblasť prevencie kardiovaskulárnych ochorení, prevenciu fajčenia, ozdravenie výživy v detskej a dospeljej populácie a zvýšenie pohybovej aktivity.

Úlohy zamestnanci plnia v poradenskom centre priamo pri osobnom kontakte s klientom, s využívaním rôznych zdravotno-výchovných foriem a metód, alebo ich realizujú prostredníctvom intervenčných aktivít priamo v materských, základných a stredných školách, v závodoch, firmách, v občianskych združeniach či prostredníctvom verejných aktivít v meste a v obciach.

- **zvýšenie pohybovej aktivity**
- **„Energia na kolesách“** – participácia na cyklistických pretekoch okolo Slovenska – štart zo Žiliny: cca 110 pretekárov s diabetom rôzneho veku, Spolupráca so Slovenským cyklistickým zväzom – monitoring glykémie (50 meraní)
- **ozdravenie výživy**
- 1x interaktívna prednáška pre študentov gymnázia „Zdravý životný štýl“ (30 študentov, 2 pedagógovia)
- 2x prednáška pre seniorov: „Výživa seniorov“, „Voda a pitný režim“, (spolu 30 ľudí)
- individuálne poradenstvo v oblasti výživy – 1 klient
- realizácia projektu „**Viem čo zjem**“:
 - 7x beseda pre žiakov ZŠ (119 žiakov)
 - realizácia dotazníkového prieskumu k projektu „**Viem, čo zjem**“ – kontrolný súbor žiakov - 74 dotazníkov,
 - odoslaná spätná väzba na ÚVZ SR (2x)
- Aktivity k „**Svetovému dňu obezity**“ – uvedené v bode 2
- **zdravá rodina**

Aktivity pre seniorov:

- 5x prednáška pre seniorov- poslucháčov Univerzity tretieho veku ZA Univerzity: „*Ako si udržať pamäť v dobrej kondícii*“, „*Prvá pomoc*“, „*Covid 19*“, „*Onkologická problematika – kolorektálny karcinóm*“ (spolu 105 ľudí)
- Individuálne konzultácie pre poslucháčov Univerzity tretieho veku: „*Ako si udržať pamäť v dobrej kondícii*“ (4 poslucháči)
- Distribúcia zdravotno-výchovných materiálov v ZPS a DSS ZA kraja – spolupráca s odd. epidemiológie – počas celého roka
- počas celého roka - poskytnutie informačných letákov do zariadení DSS ZA kraja so stručnou edukáciou - spolupráca s Odd. epidemiológie (informácie o očkovaní seniorov, onkologickej problematike, KVS problematike, prevencii pádov seniorov, Alzheimerovej chorobe, cukrovke. Osteoporóza, depresia, duševné zdravie a pod. - napr. ZPS a DSS Terchová, ZPS a DSS Varín, ZPS a DSS Teplička nad Váhom, DS Hrabové, DSS Harmónia, ul. Republiky Žilina, DSS Turie, DSS Stránik a pod.),
- na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline uverejnené články – 5x

Aktivity pre verejnosť, detí a mládež:

- 2x interaktívna prednáška „*Chrípka, nový koronavírus 19*“ pre študentov SZŠ, žiakov SZŠ (29 študentov, 6 pedagógovia)
- 1x interaktívna prednáška pre študentov SZŠ v rámci projektu *Zvyšovanie povedomia o očkovaní – Očkovanie hrou* (spolu 16 študentov, 3 pedagógovia) (spolupráca s Odd. epidemiológie),
- kampaň „*Od srdca k srdcu*“ - počet meraní zrealizovaných podľa metodiky projektu: 93 osôb (záchyt atriálnej fibrilácie: 0x)
- Kampaň „*Umývaj si ruky – zachrániš život*“ (spolupráca s odd. epidemiológie)
 - o 2x prednáška pre študentov SZŠ (16 študentov, 3 pedagógovia)
 - o 1x panel vo vstupnom priestore RÚVZ Žilina
- aktivity v rámci **Národného onkologického programu:**
 - o prevencia kolorektálneho ca – 3x interaktívna prednáška (spolu 54 účastníkov)
 - o prevencia ca prsníka – 1x interaktívna prednáška (11 účastníkov)
 - o **znevýhodnené skupiny**

Program podpory zdravia znevýhodnených komunit RÚVZ so sídlom v Žiline neplní.

- o **prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)**
- realizácie dotazníkovej štúdie „*Dotazník o vplyve zdravotnej výchovy v prevencii alkoholovej závislosti*“ (34 dotazníkov), vložená databáza údajov odoslaná na ÚVZ SR.
- 1x panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline,
- informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline,
- poskytovanie telefonického poradenstva prostredníctvom *Linky pomoci odvykania od fajčenia* – 21 hovorov (8 opodstatnených, 13 neopodstatnených) (05.10.- 16.10. 2020).

Mnohé aktivity každoročne zamestnanci spájajú s vyhlásenými dňami SZO (Svetový deň zdravia, Svetový deň bez tabaku, Svetový deň diabetu, Svetový deň srdca, Svetový deň proti rakovine, Medzinárodný deň starších – Mesiac úcty k starším, Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme, Európskemu týždňu boja proti drogám, Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonného obchodovania s nimi, Svetový deň pohybom ku zdraviu a pod. – zrealizované aktivity sú uvedené v kapitola 2. *Aktivity pri príležitosti významných dní*).

Konkrétny výstup za rok 2020:

- v základnej poradni bolo od roku 2004 kompletne vyšetrených 6204 (prvovyšetrených 4295 klientov, počet opakovane vyšetrených klientov 727, počet kontrolných vyšetrení 1909)

za vyhodnocované obdobie – rok 2020 to bolo celkom 50 záujemcov, z nich 11 navštívilo poradňu prvýkrát, opakované vyšetrenie bolo zrealizované u 28 klientov. Zvýšený záujem o služby v poradni majú stále ženy. V teréne bolo vyšetrených 98 klientov.

Mierne rozdiely v návštevnosti poradne sa sledujú od roku 2004, odkedy sa návštevy klientov konkrétne usmerňujú pred ich prvým resp. ďalším vyšetrením v základnej poradni. Pokiaľ sa pri prvom kontakte s klientom (osobnej resp. telefonickej objednávke) zistí, že je dispenzarizovaný a chodí na pravidelné kontroly k praktickému lekárovi alebo špecialistovi á 2-3 mesiace, vyšetrenie v poradni sa obmedzí na 1x za rok, so zameraním na úpravu životného štýlu a nefarmakologické ovplyvnenie rizikových faktorov. Duplicita vyšetrení neprináša žiadny zvýšený efekt a je zbytočne finančne náročná.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

Aktivity boli určené predovšetkým detskej populácii, mládeži a obyvateľom v produktívnom veku, s konkrétnym zameraním na témy aktuálnych významných dní venovaných zdraviu vyhlásených WHO (Svetová zdravotnícka organizácia).

Prezentácia aktuálnych tém a informácií sa zabezpečovala prostredníctvom regionálnych novín, informačných panelov či web stránky RÚVZ ZA v spolupráci s poisťovňami, fakultnou nemocnicou Žilina, mestskou knižnicou, firmami ZA okresu. Celkom bolo v súvislosti so Svetovými dňami zdravia pripravených 6 informačných panelov v priestoroch uvedených zariadení, 5 článkov na web stránke RÚVZ ZA.

„Svetový deň obezity“

- poradenstvo v oblasti výživy a obezity – 10 klientov (spolupráca so spoločnosťou STOB, lekárne Benu)

„Týždeň mozgu“ (v spolupráci s Krajskou knižnicou Žilina)

- 3 x „*Tréning pamäte*“ pre seniorov – spoločenstvo Hájik, Univerzita tretieho veku ZA Univerzity – 44 seniorov
- 1 panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline a v Krajskej knižnici Žilina
- informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline, Krajskej knižnici

„Svetový deň Alzheimerovej choroby“

- 1x panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline,
- informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline,

Svetový deň bez tabaku

- 1x panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline,
- informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline,

Svetový deň srdca + kampaň MOST (mesiac o srdcových témach)

- monitoring RF KVS och. Na Žilinských dňoch zdravia (celkový cholesterol, TK, % telesného tuku – individuálne poradenstvo) – 29 účastníkov
- distribúcia zdr.-výchovných materiálov počas mesiaca september

Svetový deň AIDS

- 1x interaktívna beseda pre žiakov ŠZŠ (13 študentov, 3 pedagógovia)
- informácia na web stránke RÚVZ so sídlom v Žiline,
- 1x panel vo vstupných priestoroch RÚVZ so sídlom v Žiline

3. Výskumná a prieskumná činnosť

- realizácie dotazníkovej štúdie „*Dotazník o vplyve zdravotnej výchovy v prevencii alkoholovej závislosti*“ (34 dotazníkov), vložená databáza údajov odoslaná na ÚVZ SR.
- realizácia *Európskeho prieskumu zdravotného uvedomenia 2019-2021 (M-POHL HLS19)* dotazníková štúdia – 54 dotazníkov, vložená databáza údajov odoslaná na ÚVZ SR.
- realizácia projektu „*Viem čo zjem*“:
 - o 7x beseda pre žiakov ZŠ (119 žiakov)
 - o realizácia dotazníkového prieskumu k projektu „*Viem, čo zjem*“ – kontrolný súbor žiakov - 74 dotazníkov,
 - o odoslaná spätná väzba na ÚVZ SR (2x)

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

- „*Žilinské dni zdravia*“- Ide o intervenčné zdravotno-výchovné aktivity, ktoré sa pre širokú verejnosť realizujú v rámci mesta Žilina. Od roku 2004 sa každoročne organizujú pri príležitosti „Svetového dňa srdca“. Na akcii participujú viaceré zložky- MÚ Žilina, zdravotné poisťovne (Union, VšZP, Dôverou), SČK, Kultúrne osvetové stredisko Žilina, SZŠ, Záchranný systém Slovakia, mediálny partnermi a mnohí ďalší. V rámci týchto dní sa verejnosti vyšetrovali rizikové biochemické ukazovatele KVS ochorení, poskytlo sa im odborné poradenstvo zamerané na podporu zdravia a prevenciu KVS ochorení. Počas XV. ročníka 2020 bolo vyšetrených 29 klientov, vyšetrované parametre- celkový cholesterol, cukor, tlak krvi, výška, hmotnosť, BMI, % telesného tuku.
- Vlastný projekt „*Monitorovanie zátáže rizikovými faktormi životného štýlu so zameraním na KVCH*“ spojený s programom CINDI. Cieľom projektu je aktívne vyhľadávanie osôb so zvýšeným rizikom kardiovaskulárnych ochorení v populačnej skupine 25 - 55 ročných a poskytnúť kvalifikované odborné informácie o modifikácii ovplyvniteľných rizikových faktorov.

V roku 2020 sa tieto činnosti realizovali aj v spolupráci so zdravotnými poisťovňami - celkovo vzhľadom na epidemiologickú situáciu COVID 19 zrealizovaný 1x výjazd. Všetkým účastníkom boli merané antropometrické, biochemické ukazovatele KVS ochorení, krvný tlak, % tuku, vrátane výpočtu BMI prípadne iné parametre – hemoglobín, kyselina močová, krvná skupina, CO vo vydychovanom vzduchu a pod.

V teréne bolo celkovo vyšetrených 98 klientov. Monitoring sa vykonával fi. Adient (19 Žilinské dni zdravia (29 účastníkov). Všetkým účastníkom je poskytované krátke odborné poradenstvo v oblasti zdravého stravovania a životného štýlu. Rizikovým klientom bola doporučená ďalšia návšteva v poradni, prípadne návšteva u svojho praktického lekára. Záujem o aktivity poradne zo strany podnikov, firiem, škôl a iných organizácií je stále aktuálny. Plán realizácie sa preto pripravuje vždy na začiatku kalendárneho roka a upresňuje sa v priebehu roka podľa personálnych a technických možností.

- 1x prednáška v rámci projektu *Hodnota očkovania pre stredné zdravotnícke školy* (témy: 1. Princíp očkovania, technika očkovania. 2. Bezpečnosť vakcín, nežiaduce účinky a kontraindikácie očkovania. 3. Bariérová ošetrovateľská technika. 4. Vírusová hepatitída typ B. 5. Hemofylové invazívne ochorenia. 6. Pneumokokové invazívne ochorenia – 16 študentov, 3 pedagógov, projekt sa realizoval v spolupráci s Odd. epidemiológie)

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

V roku 2020 bola spolupráca vzhľadom na epidemiologickú situáciu v SR v súvislosti s COVID 19 obmedzená ale udržiavali sme aktívny kontakt a spoluprácu s materskými, základnými, strednými, vysokými a špeciálnymi školami okresu ZA a Bytča, so zdravotnými poisťovňami (VŠZP, Union), niektorými zdravotníckymi zariadeniami (FNsP Žilina), DSS (10 subjektov), MÚ Žilina, Krajskou knižnicou ZA, VÚC Žilinský samosprávny kraj, orgány verejnej správy, občianskymi združeniami či spoločnosťami („Anabell“, „Áno pre život“, „Slovenská kardiologická spoločnosť“, „Liga proti rakovine“, „Dental-alarm, Nadácia Memory, Interrpharm Slovakia, a.s. a pod.), s Prezidiom policajného zboru – odbor komunikácie a prevencie, so Žilinskou univerzitou a pod.

Spolupráca s uvedenými inštitúciami je veľmi efektívna hlavne pri organizovaní a realizácii intervenčných aktivít v podnikoch, firmách a na verejných akciách. Veľmi kladne hodnotia aktivity samotní účastníci.

Základným cieľom vzájomnej spolupráce s orgánmi, organizáciami, nadáciami, štátnou správou a samosprávou je sústavne zvyšovať zdravotné povedomie širokej verejnosti v oblasti podpory a ochrany vlastného zdravia.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

V rámci činnosti zamestnanci počas roku 2020 vykonávali administratívnu prácu vo forme odpočtov, správ a rozborov pre orgány štátnej správy podľa požiadaviek vyšších orgánov za okres Žilina a Bytča, ako aj za celý ZA kraj.

Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií:

4. Medzirezortnej pracovnej skupiny na prípravu Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity (1 zamestnanec)
5. Pracovná skupina pre aktualizáciu programu TZS (2 zamestnanci)
6. Pracovná skupina pre aktualizáciu NPPZ (1 zamestnanec)
7. Pracovná skupina na podporu zdravia seniorov (1 zamestnanec)
8. Koordinačná komisia na ochranu detí pred násilím (1 zamestnanec)
9. Komisia pre Odbornú spôsobilosť práce s potravinami (2 zamestnanci)
10. Komisia pre prácu s jedmi (1 zamestnanec)
11. Komisia pre prácu s hubami (1 zamestnanec)

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1. Základná poradňa

V základnej poradni sa poskytujú klientom odborné poradenské služby v oblasti zdravej výživy a životného štýlu. Poradenská činnosť sa konkrétnejšie zameriava na úpravu stravovacích návykov a eliminovanie rizík KVCH spojených so zlou životosprávou, nedostatkom pohybovej aktivity, fajčením, stresom a pod. Prioritným ťažiskom činnosti poradne bolo v roku 2020 monitorovanie rizikových faktorov životného štýlu s cieľom, čo najobjektívnejšie určiť u klienta mieru rizika srdcovo - cievnych ochorení a zároveň mu poskytnúť individuálnu odbornú konzultáciu. Základná poradňa zdravia ponúka vyšetrenie tri dni v týždni - utorok, stredu a štvrtok v čase od 8,00- 9,30 hod. Skriningové vyšetrenia klientov zahŕňajú antropometrické vyšetrenia (meranie hmotnosti, výšky, obvodu pása, bokov

podľa štandardných metodík merania s následným výpočtom indexov BMI a WHR), štandardné merania krvného tlaku a vyšetrenia biochemických parametrov - krvné lipidy (celkový cholesterol, glukóza, triglyceridy, HDL a LDL cholesterol). Zo zozbieraných údajov sa vypočítava index kardiovaskulárneho rizika TC/HDL, TG/HDL a LDL/HDL. Všetky skriningové vyšetrenia fyzikálnych a biochemických ukazovateľov sú prehľadne upravené v tabuľkách TZS v absolútnych číslach a percentách. Test zdravé srdce (TZS) pomáha v poradenskej činnosti už od roku 2002. Prostredníctvom tohto programu sú výsledky analýz prehľadnejšie a práca s klientom je kvalitnejšia a tým má efektívnejší dopad na prevenciu KVS ochorení. Prehľady sú súčasťou tabuľkovej časti výročnej správy.

V roku 2020 bolo kompletne v základnej poradni vyšetrených celkom celkom 50 záujemcov, z nich 11 navštívilo poradňu prvýkrát, opakované vyšetrenie bolo zrealizované u 28 klientov

Dlhodobu pozitívny záujem o poradenské služby pripisujú pracovníci dobrej informovanosti obyvateľov prostredníctvom regionálnych médií (tlač, rozhlas a TV) a web-stránke RÚVZ ZA.

7.2. Nadstavbové poradne

Poradňa zdravej výživy

- V rámci poradne zdravej výživy poskytnuté individuálne poradenstvo v oblasti úpravy životného štýlu (úprava stravy, pohybová aktivita) 1 klientovi.

Poradňa HIV/AIDS

Aktivity v rámci tejto poradne boli v roku 2020 realizované aj formou Svetového dňa AIDS – uvedené v bode 2. Aktivity pri príležitosti významných dní.

Konzultácie k problematike HIV/AIDS osobne s klientom – 38 klientov (34 mužov, 4 ženy). Odber krvi na HIV sa realizoval u 38 klientov. Telefonicky bolo poradenstvo poskytnuté 27 klientom. Činnosť poradne je zabezpečená v spolupráci s Odd. epidemiológie.

Poradňa prevencie tabakových závislostí

Nadstavbová poradňa prevencie tabakových závislostí poradni pracuje od r. 2002. Záujemcom o odvykanie od fajčenia bola k dispozícii 1x do týždňa (štvrtok) v čase od 13.00 do 14.00 hod. popoludní na základe predchádzajúceho telefonického alebo osobného objednania záujemcov alebo podľa

V rámci individuálneho poradenstva bola indikovaná klientom tzv. behaviorálna terapia. Pokiaľ sa klient rozhodol procedúru odvykania v poradni absolvovať, boli mu ponúknuté všetky dostupné spôsoby. V roku 2020 vzhľadom na epidemiologickú situáciu v SR nebolo poskytované individuálne poradenstvo žiadnemu klientovi.

Poskytovanie telefonického poradenstva prostredníctvom Linky pomoci odvykania od fajčenia – 21 hovorov (8 opodstatnených, 13 neopodstatnených) (05.10.- 16.10. 2020).

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2020

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2020

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1. 2020 do 31.12. 2020

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2020

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2020

RÚVZ Žilina

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Hygiena - epidemiológia, Verejné zdravotníctvo	0,2	1
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa			
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra	Ošetrovatel'stvo	1	1
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		1,2	2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2020

tab.č.2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám								
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU		
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	
1.	Realizácia besied, prednášok a iných zdravotno- výchovných metód (panelová diskusia, tvorivé dielne, bábka, interaktívne hry súťaže, kampane...) pre vybrané cieľové skupiny obyvateľstva so zameraním na zdravotnú osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Zvýšenie pohybovej aktivity	1	110	1	50	0	0	2	160
		Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	9	223	18	19	1	1	28	243
		Prevenia sociálne patologických javov								
		- Fajčenie	0	0	23	21	0	0	23	21
		- Alkohol	1	8	1	26	0	0	2	34
		- Drogy – látkové závislosti	0	0	0	0	0	0	0	0
		- nelátkové závislosti	0	0	0	0	0	0	0	0
		Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád	0	0	0	0	0	0	0	0
		Výchova k partnerstvu a rodičovstvu	0	0	0	0	0	0	0	0
		Zdravé starnutie	0	0	0	0	24	126	24	126
		Duševné zdravie	0	0	0	0	0	0	0	0
		Prevenia úrazov a prvá pomoc	0	0	0	0	1	24	1	24
		Prevenia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	1	13	1	3	0	0	2	16
		Stomatohygiena	0	0	0	0	0	0	0	0
		Prevenia civilizačných ochorení								
		- srdco-cievne	0	0	2	48	0	0	2	48
		- diabetes mellitus	0	0	0	0	0	0	0	0
		- osteoporóza	0	0	0	0	0	0	0	0
		- onkologické ochorenia	1	11	1	16	2	38	4	65
		- alergické ochorenia	0	0	0	0	0	0	0	0
- iné	0	0	0	0	0	0	0	0		
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)	4	61	4	12	3	44	11	117		

SPOLU

17

426

51

195

32

233

100

854

pokračovanie tab. č.2

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		11	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		5981	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie	0	
		Rozhlas	0	
		Printové média	0	
		Webová stránka RÚVZ	6	
		Iné formy	6	
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (<i>neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma</i>)	Plagáty, letáky, skladačky...	0	
		Brožúry, manuály...	0	
		Informačné panely	11	
		Iné	0	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)		Počet publikácií 0	
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet		Počet zapožičaní 0	
			Počet absolvovaných školení	
			Aktívna účasť	Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... (<i>pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov</i>)	regionálne	0	0
		celoštátne	0	5
		medzinárodné	0	0
		v rámci RÚVZ	0	0
		SPOLU	0	5

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			0
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	5
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	2
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	1
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	0
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíkych pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			6
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			15
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet materiálov
		Vlastné vytvorené	0
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	0
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbory)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbory, výročné správy)	5
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	8
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	4
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		8	16

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2020 do 31.12.2020

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	1	20,0	35,1	0	0,0	0,0	1	9,1	17,0
35-44	0	0,0	0,0	1	16,7	29,8	1	9,1	17,0
45-54	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
55-64	1	20,0	35,1	4	66,7	37,7	5	45,5	29,4
65 a viac	3	60,0	42,9	1	16,7	29,8	4	36,4	28,4
SPOLU :	5	100,0		6	100,0		11	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	1	10,0	18,6	0	0,0	0,0	1	2,6	5,0
20-24	0	0,0	0,0	1	3,4	6,6	1	2,6	5,0
25-34	0	0,0	0,0	2	6,9	9,2	2	5,1	6,9
35-44	0	0,0	0,0	1	3,4	6,6	1	2,6	5,0
45-54	1	10,0	18,6	5	17,2	13,7	6	15,4	11,3
55-64	3	30,0	28,4	10	34,5	17,3	13	33,3	14,8
65 a viac	5	50,0	31,0	10	34,5	17,3	15	38,5	15,3
SPOLU :	10	100,0		29	100,0		39	100,0	

**Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od
1.1.2020 do 31.12.2020**
Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
35-44	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
45-54	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
55-64	0	0,0	0,0	1	100,0	0,0	1	100,0	0,0
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	0	0,0		1	100,0		1	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	1	6,7	12,6	1	5,3	10,0
25-34	0	0,0	0,0	1	6,7	12,6	1	5,3	10,0
35-44	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
45-54	0	0,0	0,0	2	13,3	17,2	2	10,5	13,8
55-64	0	0,0	0,0	6	40,0	24,8	6	31,6	20,9
65 a viac	4	100,0	0,0	5	33,3	23,9	9	47,4	22,5
SPOLU:	4	100,0		15	100,0		19	100,0	

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania
za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Základné	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Učňovské	0	0,0	0,0	2	6,9	9,2	2	4,9	9,2
Stredoškolské s maturitou	8	66,7	26,7	15	51,7	18,2	23	56,1	18,2
Vysokoškolské	4	33,3	26,7	12	41,4	17,9	16	39,0	17,9
Neregistrované	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	12	100,0		29	100,0		41	100,0	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2020

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): 50 Prvovýšetrení: 11 Opakovane vyšetrení: 39</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 98</p>	Antropometrické meranie		
	o výška	50	98
	o váha	50	48
	o BMI	50	48
	o Obvod pása	50	48
	o Obvod bokov	50	48
	o WHR	50	48
	o WHtR	50	48
	o % celkového tuku	50	48
	o Iné	50	48
	Biochemické vyšetrenia		
	- Celkový cholesterol	50	44
	- HDL cholesterol	50	
	- LDL cholesterol	50	
	- Triacylglyceroly	50	
	- Glukóza	50	50
	- Iné biochemické vyšetrenie	27	9
	Somatické vyšetrenia		
	- Krvný tlak + pulz	50	48
	Vyšetrenie smokerlyzénom		
	Vyšetrenie spirometrom		
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	11	
	Osobná a rodinná anamnéza	50	48
	Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	50	
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	50	
	Odborné poradenstvo a konzultácie	50	98
Iné			
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
Iné			

pokračovanie tab.č.7

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy Počet klientov: 1	Odborné poradenstvo	1
	Založenie karty klienta	1
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	1
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	
	Iné	1
3. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov: 21	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Meranie spirometrom	
	Meranie smokerlyzérom	
	Meranie krvného tlaku, pulzu	
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Telefonické poradenstvo	21
	Iné	
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity Počet klientov: 0	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Meranie spirometrom	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	
	Vyšetrenie EKG	
	Meranie flexibility	
	Držanie tela	
	Pohybová inštruktáž	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
5. Poradňa podpory psychického zdravia Počet klientov: 0	Odborné poradenstvo	
	Psychologické vyšetrenie	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
6. Poradňa pre deti a mládež	Odborné poradenstvo	

Počet klientov: 0	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	

pokračovanie tab.7.

7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti	Odborné poradenstvo	38
	Odber krvi na HIV/AIDS	38
	Počet klientov: 38	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Založenie karty klienta	38
	Iné	10
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Odborné poradenstvo	
	Vyšetrenie pracovného rizika	
	Počet klientov: 0	
	Založenie karty klienta	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
SPOLU počet výkonov		1916

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0
	rel.	25,0	0,0	20,0	0,0	0,0	25,0	50,0	0,0	20,0	0,0	100,0	0,0	0,0	20,0	25,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0
	+-%	42,4	0,0	35,1	0,0	0,0	42,4	69,3	0,0	35,1	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	42,4	0,0	0,0	35,1	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0
	rel.	25,0	0,0	20,0	0,0	100,0	0,0	0,0	33,3	20,0	0,0	0,0	25,0	0,0	20,0	25,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0
	+-%	42,4	0,0	35,1		0,0	0,0	0,0	53,3	35,1		0,0	42,4		35,1	42,4	0,0		35,1		
65 a viac	abs.	2	1	3	0	0	3	1	2	3	0	0	3	0	3	2	1	0	3	0	0
	rel.	50,0	100,0	60,0	0,0	0,0	75,0	50,0	66,7	60,0	0,0	0,0	75,0	0,0	60,0	50,0	100,0	0,0	60,0	0,0	0,0
	+-%	49,0	0,0	42,9		0,0	42,4	69,3	53,3	42,9		0,0	42,4		42,9	49,0	0,0		42,9		
SPOLU: 100%		4	1	5	0	1	4	2	3	5	0	1	4	0	5	4	1	0	5	0	0

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0
	rel.	33,3	0,0	0,0	50,0	0,0	25,0	50,0	0,0	33,3	0,0	100,0	0,0	50,0	0,0	25,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0
	+-%	53,3	0,0	0,0	69,3	0,0	42,4	69,3	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	42,4	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0
45-54	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	2	2	3	1	1	3	1	3	2	2	0	4	1	3	3	1	2	2	0	1
	rel.	66,7	66,7	75,0	50,0	50,0	75,0	50,0	75,0	66,7	66,7	0,0	80,0	50,0	75,0	75,0	50,0	100,0	50,0	0,0	100,0
	+-%	53,3	53,3	42,4	69,3	69,3	42,4	69,3	42,4	53,3	53,3	0,0	35,1	69,3	42,4	42,4	69,3	0,0	49,0	0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0
	rel.	0,0	33,3	25,0	0,0	50,0	0,0	0,0	25,0	0,0	33,3	0,0	20,0	0,0	25,0	0,0	50,0	0,0	25,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	53,3	42,4	0,0	69,3	0,0	0,0	42,4	0,0	53,3	0,0	35,1	0,0	42,4	0,0	69,3	0,0	42,4	0,0	0,0
SPOLU: 100%		3	3	4	2	2	4	2	4	3	3	1	5	2	4	4	2	2	4	0	1

Výsledky biochemických vyšetření opakovaně vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2020 do 31.12.2020

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0
	rel.	25,0	0,0	14,3	0,0	0,0	11,1	0,0	14,3	14,3	0,0	25,0	0,0	0,0	11,1	14,3	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	42,4	0,0	25,9	0,0	0,0	20,5	0,0	25,9	25,9	0,0	42,4	0,0	20,5	25,9	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0
	rel.	25,0	0,0	14,3	0,0	0,0	11,1	0,0	14,3	14,3	0,0	0,0	20,0	0,0	11,1	14,3	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	42,4	0,0	25,9	0,0	0,0	20,5	0,0	25,9	25,9	0,0	0,0	35,1	20,5	25,9	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	
55-64	abs.	1	2	3	0	1	2	1	2	1	2	2	1	0	3	2	1	0	3	1	0
	rel.	25,0	40,0	42,9	0,0	100,0	22,2	50,0	28,6	14,3	100,0	50,0	20,0	0,0	33,3	28,6	50,0	0,0	42,9	100,0	0,0
	+-%	42,4	42,9	36,7	0,0	0,0	27,2	69,3	33,5	25,9	0,0	49,0	35,1	30,8	33,5	69,3	0,0	36,7	0,0	0,0	
65 a viac	abs.	1	3	2	2	0	5	1	3	4	0	1	3	0	4	3	1	0	4	0	4
	rel.	25,0	60,0	28,6	100,0	0,0	55,6	50,0	42,9	57,1	0,0	25,0	60,0	0,0	44,4	42,9	50,0	0,0	57,1	0,0	100,0
	+-%	42,4	42,9	33,5	0,0	0,0	32,5	69,3	36,7	36,7	0,0	42,4	42,9	32,5	36,7	69,3	0,0	36,7	0,0	0,0	
SPOLU:	100%	4	5	7	2	1	9	2	7	7	2	4	5	0	9	7	2	2	7	1	4

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0
	rel.	14,3	0,0	5,0	0,0	5,9	0,0	0,0	10,0	6,3	0,0	6,3	0,0	0,0	7,1	5,6	0,0	6,3	0,0	10,0	0,0
	+-%	25,9	0,0	9,6	0,0	11,2	0,0	0,0	18,6	11,9	0,0	11,9	0,0	0,0	13,5	10,6	0,0	11,9	0,0	18,6	0,0
25-34	abs.	2	0	2	0	1	1	1	1	2	0	1	1	0	2	1	1	2	0	0	1
	rel.	28,6	0,0	10,0	0,0	5,9	11,1	6,3	10,0	12,5	0,0	6,3	10,0	0,0	14,3	5,6	14,3	12,5	0,0	0,0	16,7
	+-%	33,5	0,0	13,1	0,0	11,2	20,5	11,9	18,6	16,2	0,0	11,9	18,6	0,0	18,3	10,6	25,9	16,2	0,0	0,0	29,8
35-44	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0
	rel.	14,3	0,0	5,0	0,0	5,9	0,0	6,3	0,0	6,3	0,0	6,3	0,0	8,3	0,0	5,6	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0
	+-%	25,9	0,0	9,6	0,0	11,2	0,0	11,9	0,0	11,9	0,0	11,9	0,0	15,6	0,0	10,6	0,0	11,9	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	1	3	3	1	4	0	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	4	0	2	0
	rel.	14,3	14,3	15,0	14,3	23,5	0,0	18,8	10,0	18,8	11,1	18,8	10,0	25,0	7,1	16,7	14,3	25,0	0,0	20,0	0,0
	+-%	25,9	15,0	15,6	25,9	20,2	0,0	19,1	18,6	19,1	20,5	19,1	18,6	24,5	13,5	17,2	25,9	21,2	0,0	24,8	0,0
55-64	abs.	1	9	8	1	6	2	7	1	4	4	6	2	5	3	7	1	5	4	4	3
	rel.	14,3	42,9	40,0	14,3	35,3	22,2	43,8	10,0	25,0	44,4	37,5	20,0	41,7	21,4	38,9	14,3	31,3	36,4	40,0	50,0
	+-%	25,9	21,2	21,5	25,9	22,7	27,2	24,3	18,6	21,2	32,5	23,7	24,8	27,9	21,5	22,5	25,9	22,7	28,4	30,4	40,0
65 a viac	abs.	1	9	5	5	4	6	4	6	5	4	4	6	3	7	5	4	3	7	3	2
	rel.	14,3	42,9	25,0	71,4	23,5	66,7	25,0	60,0	31,3	44,4	25,0	60,0	25,0	50,0	27,8	57,1	18,8	63,6	30,0	33,3
	+-%	25,9	21,2	19,0	33,5	20,2	30,8	21,2	30,4	22,7	32,5	21,2	30,4	24,5	26,2	20,7	36,7	19,1	28,4	28,4	37,7
SPOLU:	100%	7	21	20	7	17	9	16	10	16	9	16	10	12	14	18	7	16	11	10	6

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	16,7
(<120 a <80)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	29,8
2. Normálny	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	16,7
(120-129 alebo 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	29,8
3. Vyšší normálny	abs.	0	0	0	0	1	0	2	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	50,0	0,0	50,0
(130-139 alebo 85-89)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,0	0,0	40,0
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	16,7
(140-159 alebo 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(160-179 alebo 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HYPERTENZIA III	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(>179 alebo >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	0	0	1	0	4	1	6
	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	16,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8
CELKOM	abs	0	0	0	1	1	0	5	4	11

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	1	0	0	0	1	0	1	3
	rel.	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	33,3	50,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	40,0
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	16,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	29,8
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	33,3	33,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	37,7
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	1	0	0	0	1	1	3	6
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	33,3	33,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	37,7

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	1	0	2	5	2	10
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	66,7	71,4	25,0	47,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	33,5	30,0	21,4
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	1	0	1	1	0	3	6
	rel.	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	33,3	0,0	37,5	28,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	33,5	19,3
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	0	2	2	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6	25,0	19,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,5	30,0	16,8
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	4,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	9,1
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	1	1	1	3	7	8	21
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	4,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	9,1
CELKOM	abs.	0	1	1	1	1	4	8	11	27

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
<i>Muži</i>	Abs	0	1	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	
	Pokles	Rel	0,0	50,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	100,0	0,0	0,0	
		+-%	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	
	Abs	1	1	0	1	1	1	0	2	0	0	4	2	
	Nezmenené	Rel	50,0	50,0	0,0	100,0	100,0	33,3	100,0	0,0	0,0	100,0	100,0	
		+-%	69,3	69,3	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Nárast	Abs	1	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0
		Rel	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		+-%	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0
Celkom	100%	2	2	2	1	1	3	0	2	2	1	4	2	
<i>Ženy</i>	Abs	1	3	2	0	0	1	1	0	2	1	1	1	
	Pokles	Rel	16,7	50,0	100,0	20,0	50,0	0,0	50,0	100,0	12,5	16,7		
		+-%	29,8	40,0	0,0	0,0	0,0	35,1	69,3	0,0	49,0	0,0	22,9	29,8
	Abs	4	3	0	0	0	2	1	1	0	0	5	4	
	Nezmenené	Rel	66,7	50,0	0,0	40,0	50,0	100,0	0,0	0,0	62,5	66,7		
		+-%	37,7	40,0	0,0	0,0	0,0	42,9	69,3	0,0	0,0	0,0	33,5	37,7
	Nárast	Abs	1	0	0	0	0	2	0	0	2	0	2	1
		Rel	16,7	0,0	0,0	40,0	0,0	0,0	50,0	0,0	25,0	16,7		
		+-%	29,8	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	0,0	0,0	49,0	0,0	30,0	29,8
Celkom	100%	6	6	2	0	0	5	2	1	4	1	8	6	
<i>Spolu</i>	Abs	1	4	4	0	0	1	1	0	3	2	1	1	
	Pokles	Rel	12,5	50,0	100,0	0,0	0,0	12,5	50,0	0,0	50,0	100,0	8,3	12,5
		+-%	22,9	34,6	0,0	0,0	0,0	22,9	69,3	0,0	40,0	0,0	15,6	22,9
	Abs	5	4	0	1	1	3	1	3	0	0	9	6	
	Nezmenené	Rel	62,5	50,0	0,0	100,0	100,0	37,5	50,0	100,0	0,0	0,0	75,0	75,0
		+-%	33,5	34,6	0,0	0,0	0,0	33,5	69,3	0,0	0,0	0,0	24,5	30,0
	Abs	2	0	0	0	0	4	0	0	3	0	2	1	
	Nárast	Rel	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	16,7	12,5
		+-%	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	34,6	0,0	0,0	40,0	0,0	21,1	22,9
Celkom	100%	8	8	4	1	1	8	2	3	6	2	12	8	

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V ŽILINE**

KONTROLA, DOZOR A SŤAŽNOSTI

2020

Prehľad

Na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline (ďalej RÚVZ so sídlom v Žiline) nebola v roku 2020 zaevidovaná sťažnosť ani petícia.

- Petícií – 0
- Sťažností – 0
- **Zamerania opodstatnených sťažností – 0**
- **Prijaté opatrenia – 0**
- **Podania – 156**

Iné podania – podnety sú v RÚVZ so sídlom v Žiline centrálné evidované, vybavované pracovníkmi príslušných oddelení RÚVZ so sídlom v Žiline podľa zamerania obsahu podnetov. V roku 2020 bolo centrálné evidovaných 156 podnetov, z toho bolo v roku 2020 vybavených 148 podnetov, 8 podnetov zostalo v riešení do roku 2021. Z roku 2019 bolo vybavených 11 podnetov.

- **Protispoločenská činnosť - 0**
RÚVZ so sídlom v Žiline má vypracovanú smernicu o oznamovaní protispoločenskej činnosti v súlade s ust. § 11 ods. 8 zákona 307/2014 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zriadenú schránku na prijímanie podnetov – oznamovanie protispoločenskej činnosti na pracovisku, prípadne inej závažnej protispoločenskej činnosti. V súlade s uvedeným zákonom bola vymenovaná zodpovedná osoba, ktorá prijíma a preveruje podnety týkajúce sa oznamovania protispoločenskej činnosti. V roku 2020 zodpovedná osoba neprijala podnet týkajúci sa oznamovania protispoločenskej činnosti.
- **Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie – 0**
- **Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke**

Prehľad riešených podnetov je uvedený v tabuľke C. Z celkového počtu 156 centrálné evidovaných podaní v roku 2020 bolo 44 opodstatnených, 78 neopodstatnených, 20 bolo odstúpených orgánom príslušným na vybavenie podania a 8 podaní je v riešení. 6 podnetov nebolo možné posúdiť.

- **Kontrolná činnosť**
Vykonané plánované kontroly v RÚVZ so sídlom v Žiline – 18

Mimoriadne kontroly – 0

Predmet vykonaných kontrol – vid' nižšie

Súhrn kontrolných aktivít – 18

Vnútorňa kontrola bola zameraná na dochádzku zamestnancov, pridelovania OOPP, vyhodnotenie plnenia úloh „Akčný plán boja proti korupcii“, dodržiavania termínov vybavovania sťažností, petícií a podnetov, schránky sťažností, petícií a podnetov na RÚVZ so sídlom v Žiline, postupu verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní a kontrolu organizačných útvarov RÚVZ so sídlom v Žiline.

Finančná kontrola bola zameraná na overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti finančných operácií alebo ich častí pred ich uskutočnením, v ich priebehu a až do ich konečného vypsoriadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí.

Finančná kontrola sa vykonáva ako základná finančná kontrola s cieľom overovať vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v zákone č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Základnú finančnú kontrolu vykonáva :

- a) štatutárny orgán orgánu verejnej správy alebo ním určený vedúci zamestnanec orgánu verejnej správy a
- b) zamestnanec zodpovedný za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa povahy finančnej operácie alebo jej časti podľa rozhodnutia štatutárneho orgánu orgánu verejnej správy.

Vykonanie základnej finančnej kontroly potvrdzujú zamestnanci na dokladoch súvisiacich s finančnou operáciou.

Predmetom vykonaných kontrol bolo zisťovanie dodržiavania platnej legislatívy a vnútorných smerníc regionálneho hygienika a vedúceho služobného úradu.

Kontrolné aktivity boli vykonávané v zmysle plánu kontrolných akcií a poverení na výkon kontroly na rok 2020. O každej kontrole je vyhotovený zápis. Pri kontrolách nebolo zistené porušenie ustanovení platnej legislatívy, ani vnútorných smerníc vydaných regionálnym hygienikom a vedúcim služobného úradu.

- **Auditorská činnosť**

Vykonané plánované audity v RÚVZ so sídlom v Žiline – 0

Predmet vykonaných auditov – 0

TABUĽKA "A I" - ÚDAJE O POČTOCH, DRUHOCH, SPÔSOBE VYBAVENIA A OPODSTATNENOSTI PETÍCIÍ A SŤAŽNOSTÍ ZA ROK 2020

RÚVZ so sídlom v Žiline,
ola č. 27, 011 71 Žilina

Ul. V. Spány-

a	b	Ministerstvo* ÚOŠS*		organizácie		OÚ		organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PE T	SŤ	PET	SŤ
		c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
1.	CELKOM								
1.1.	z toho z r. 2019			0	0				
1.2.	z toho za rok 2020			0	0				
1.3.	vybavených v r. 2020			0	0				
1.4.	nevybavených (k 31.12. 2020)			0	0				
2.	SPÔSOB VYBAVENIA								
2.1.	Postúpením			0	0				

2.2.	Prešetrením/Prekontrolovaním			0	0				
2.3.	Odložením, vrátením			0	0				
3.	OPODSTATNENOSŤ			0	0				
3.1.	opodstatnených			0	0				
3.2.	neopodstatnených			0	0				
3.3.	nevyhodnotených			0	0				
4.	OPAKOVANÉ PODANIA CELKOM			0	0				
4.1	- z toho opodstatnené			0	0				
4.2	neopodstatnené			0	0				
5.	PODANIA OZNAČENÉ AKO SŤAŽNOSŤ			0	13				

Vyhotovil: Mgr. PhDr. Daša Mičundová

podpis:

Dňa:
07.01.2021

tel.:
041/7233843-5

TABUĽKA "A II" - ÚDAJE O ODLOŽENÝCH A VRÁTENÝCH SŤAŽNOSTIACH A ODLOŽENÝCH PETÍCIACH ZA ROK 2020

RÚVZ so sídlom v Žiline,
Spanyola č. 27, 011 71 Žilina

Ul. V.

a	b	Ministerstvo* ÚOŠS*		organizácie		OÚ		organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PE T	SŤ	PET	SŤ
		c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
2.3.	Odložením, vrátením CELKOM z toho podľa:			0	0				
2.3.1	§ 6 ods. 1 písm.a) zákona o sťažnostiach, § 5 ods. 4 zákona o petičnom práve			0	0				
2.3.2	§ 6 ods. 1 písm. b) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.3	§ 6 ods. 1 písm. c) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.4	§ 6 ods. 1 písm. d) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.5	§ 6 ods. 1 písm. e) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.6	§ 6 ods. 1 písm. f) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.7	§ 6 ods. 1 písm. g) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.8	§ 6 ods. 1 písm. h) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.9	§ 6 ods. 1 písm. i) zákona o sťažnostiach, § 6a ods. 1 zákona o petičnom práve			0	0				
2.3.10	§ 6 ods. 1 písm. j) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.11	§ 6 ods. 3 zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.12	§ 8 ods. 3 zákona o sťažnostiach			0	0				

Vyhotovil: Mgr. PhDr. Daša Mičundová

podpis:

Dňa:
07.01.2021

tel.:
041/7233843-5

ZOSTAVA „B“ – ÚDAJE O ZAMERANÍ PETÍCIÍ A OPODSTATNENÝCH SŤAŽNOSTÍ A OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE NEDOSTATKOV ZA ROK 2020

B.1 Zameranie (a príčiny) všetkých petícií: 0

B.2 Zameranie (a príčiny) opodstatnených sťažností: 0

B.2.1 – súhrnne - 0

B.2.2 – opakovaných - 0

B.3 Charakter opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku:

B.3.1 Opatrenia pracovnoprávne:

voči zamestnancom vlastného subjektu pracujúcim na úseku (odbore) kontroly: 0

voči zamestnancom vlastného subjektu na iných úsekoch činnosti: 0

voči zamestnancom iných subjektov podľa § 24 zákona o sťažnostiach
(s uvedením výšky pokuty): 0

B.3.2 Opatrenia iné, napr.:

odstúpené na konanie trestnoprávne: 0

odstúpené na konanie súdne: 0

organizačné: 0

iné (pomenujte): 0

Za subjekt (názov): RÚVZ so sídlom v Žiline
titul):

vyhotovil (čit. meno, priezvisko,

Mgr. PhDr. Daša Mičundová

telef.: 041/7233843-5

Dňa: 07.01.2021

počet: 1 list

TABUĽKA "C" - ÚDAJE O POČTOCH INÝCH PODANÍ
(žiadosti, podnety, návrhy, oznámenia a pod.) za rok 2020

RÚVZ so sídlom v Žiline, Ul. V. Spanyola č. 27, 011 71 Žilina		Ministerstvo* ÚOŠS*	organizácie	OÚ	organizácie
a	b	c1	c2	c3	c4
1	CELKOM		173		
1.1.	z toho z r. 2019		17		
1.2.	z toho za rok 2020		156		
1.3.	vybavených v r. 2020		158		
1.4.	nevybavených (k 31.12.2020)		15		

Poznámka:

Tabuľka zahŕňa len údaje o počtoch iných podaní, ktoré sú okrem hlavnej agendy vybavované v orgánoch verejnej správy na úseku petícií a sťažností

Vyhotovil: Mgr. PhDr. Daša
Mičundová podpis:

Dňa:
07.01.2021

tel: 041/7233
843-5

* čo sa nehodí škrtnite!